

Ca - Informace o vzdělávacím programu – rozsah								
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace							
Název vzdělávacího programu	Sociální práce							
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..							
Forma vzdělávání	denní							
Členění modulů	všeobecné				odborné			
	všeobecné teoretické	jazykové	komunikační	ITC	odborné povinné	povinně volitelné	volitelné	odborná praxe
Počet modulů	5	1	2	1	12	10	4	1
Počet kreditů/hodin za celé studium	26/364	17/190	8/112	6/56	83/1036	12/162	0–36/0-328	25/715
Počet konz. hodin za celé studium	800							
Počet hodin samostudia za celé studium	2000							
Počet hodin přednášek	364 p/0 c	0 p/190 c	28 p/84 c	0 p/56 c	600p/436c	0/162 c	0 p/328 c	0 p/715 c
Podíl (%) interních pedagogů	100 %	100 %	100 %	100 %	95 %	90 %	80 %	100 %
Podíl (%) externích pedagogů	0 %	0 %	0 %	0 %	5 %	10 %	20 %	0 %
Přehled využití týdnů	1/1	1/2	2/1	2/2	3/1	3/2	Pozn. k počtu kreditů za celé studium: studenti získají další 3 kredity za zpracování a odevzdání absolventské práce, což není započítáno v žádném modulu. Proto výsledný počet kreditů je minimálně 180 za studium.	
Výuka	16	12	16	12	12	14		
Samostudium – příprava na hodnocení	3	3	3	3	3	5 (3+2 abs.)		
Souvislá odborná praxe	0	4	0	4	4	0		
Rezerva	1	1	1	1	1	1		
Celkem	20	20	20	20	20	20		

Ca - Informace o vzdělávacím programu – rozsah								
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace							
Název vzdělávacího programu	Sociální práce							
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..							
Forma vzdělávání	dálková							
Členění modulů	všeobecné				odborné			
	všeobecné teoretické	jazykové	komunikační	ITC	odborné povinné	povinně volitelné	volitelné	odborná praxe
Počet modulů	5	1	2	1	12	10	0	1
Počet kreditů/hodin za celé studium	26	17	8	6	83	12	0	25
Počet konz. hodin za celé studium	659							
Počet hodin samostudia za celé studium	4776							
Počet hodin konzultací	96	56	28	16	274	24	0	165
Podíl (%) interních pedagogů	67 %	100 %	100 %	67 %	80 %	83 %	-	-
Podíl (%) externích pedagogů	33 %	0 %	0 %	33 %	20 %	17 %	-	-
Přehled využití týdnů	1/1	1/2	2/1	2/2	3/1	3/2	Pozn. k počtu kreditů za celé studium: studenti získají další 3 kredity za zpracování a odevzdání absolventské práce, což není započítáno v žádném modulu. Proto výsledný počet kreditů je min. 180 za studium.	
Výuka	16	14	14	14	14	12		
Samostudium – příprava na hodnocení	3	3	3	3	3	5 (3+2abs.)		
Souvislá odborná praxe	0	2	2	2	2	2		
Rezerva	1	1	1	1	1	1		
Celkem	20	20	20	20	20	20		

Hodnocení studijních výsledků studentů:

Formu hodnocení studijních výsledků v jednotlivých předmětech určuje učební plán. Kontrola znalostí se provádí:

- průběžným hodnocením
- zápočtem (Z)
- klasifikovaným zápočtem (KZ)
- zkouškou (ZK)

Klasifikace hodnocení se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání studentů VOŠS (klasifikačním řádem). Klasifikace je hodnocena známkami:

- 1 = výborně
- 2 = velmi dobře
- 3 = dobře
- 4 = nevyhověl/a

Splní-li student stanovené požadavky, zapíše mu zkoušející výsledek klasifikace do výkazu o studiu slovně, připojí datum a podpis. Hodnocení „nevyhověl“ se do výkazu o studiu a katalogového listu žáka zapisuje jen v případě neúspěchu u 2. opravného termínu.

V průběhu období mohou vyučující provádět kontrolu studia kontrolními otázkami, zadáváním písemných prací, testy, zadáváním samostatných úkolů, seminárními pracemi. Výsledky průběžných kontrol mohou být zohledněny při hodnocení.

Výsledky hodnocení „zápočet“, „klasifikovaný zápočet“ a „zkouška“ zapíše zkoušející do katalogového listu studenta, výkazu o studiu a do centrální evidence studentů. Za správnost zapsaného hodnocení zodpovídá učitel, který hodnocení provedl. Administraci studia průběžně zajišťuje studijní oddělení.

Vyučující může studentu s přihlédnutím k výsledkům průběžných kontrol umožnit vykonání hodnocení „předtermínu“, nejdříve však 2 týdny před zahájením řádného zkouškového období.

Vyučující je povinen nejpozději k 1. 12. a 1. 4. kalendářního roku prokazatelně zveřejnit v informačním systému BAKALÁŘI na webové adrese znamky.voss-ova.cz v dostatečném počtu termíny pro hodnocení v řádném zkouškovém období. Termíny hodnocení schvaluje ředitel školy. Schválené termíny musí být studentům zcela dostupné a student je povinen se před začátkem řádného zkouškového období zapsat hodnocení v každém předmětu.

Chování studenta se neklasifikuje.

K úspěšnému ukončení studia musí student splnit podmínky vzdělávacího programu, a to:

- získat v každém období předepsaná hodnocení a předepsaný počet kreditů (viz vzorový učební plán a charakteristika jednotlivých modulů),
- složit předepsané absolutorium.

Podmínky zápisu studentů do ročníku:

Do prvního ročníku se zapisují všichni studenti přijatí na základě přijímacího řízení.

Do vyšších ročníků mohou být zapsáni pouze studenti, kteří splnili všechna předepsaná hodnocení a získali potřebný počet kreditů. Student, který se v termínu určeném pro zápis do příslušného ročníku k zápisu nedostaví a do 5 pracovních dnů se neomluví, je posuzován, jako by studia zanechal.

Cc1 - Informace o vzdělávacím programu - obsah uspořádaný do modulů a vzorový učební plán							
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace						
Název vzdělávacího programu	Sociální práce						
Kód oboru vzdělání	75-32-N/...						
Forma vzdělávání	denní						
Zaměření vzdělávacího programu	Sociální práce						
Název modulu	zkratka	rozsah/*c	ECTS	zakočení	druh	garant	dop. období
Cizí jazyk – Jazyk anglický, německý, ruský (A)	ANJ NEJ RUJ	1. r 2/2, 2/2 2. r 2/2, 2/2 3. r 3/3, 3/3	3, 3 3, 2 3, 3	ZK, ZK ZK, ZK ZK, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1.–3. ročníku
Sociální politika (A)	SOP	1. r 2/0, 2/0 2. r 2/1, 2/1 3. r 3/1, 3/1	3, 3 3, 2 3, 3	ZK, ZK ZK, ZK ZK, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1.–3. ročníku
Právo (A)	PRA	1. r 2/0, 2/0 2. r 3/1, 3/1 3. r 2/0, 2/0	3, 2 3, 3 3, 3	ZK, ZK ZK, ZK ZK, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1.–3. ročníku
Teorie a metody sociální práce (A)	TMS	1. r 2/0, 2/0 2. r 3/1, 3/1 3. r 2/1, 2/1	3, 2 3, 3 3, 3	ZK, ZK ZK, ZK ZK, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1.–3. ročníku
Filozofie a etika	FET	1. r 2/0, 2/0	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku
Sociologie	SOC	1. r 2/0, 2/0	2, 2	Z, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku
Psychologie	PSY	1. r 2/0, 2/0 2. r 2/0, 2/0	2, 2 2, 2	Z, KZ Z, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Sociálně psychologický výcvik	SPV	3. r 2/2, 2/2	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 3. ročníku

Cc1 - Informace o vzdělávacím programu - obsah uspořádaný do modulů a vzorový učební plán

Základy sociálního výzkumu	ZSV	2. r 2/1, 2/1	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 2. ročníku
Zdraví a nemoc	ZDN	1. r 2/1, 2/1 2. r 1/0, 1/0	2, 2 1, 1	Z, KZ Z, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Sociální patologie	SPT	3. r 2/0, 2/0	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 3. ročníku
Etnické a menšinové skupiny	ETN	3. r 1/0, 1/0	1, 1	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 3. ročníku
Základy ekonomie	ZEK	2. r 2/0, 2/0	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 2. ročníku
Korespondence	KOR	2. r 2/2, 2/2	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 2. ročníku
Pedagogika	PED	1. r 2/0, 2/0 2. r 1/0, 1/0	2, 2 1, 1	Z, ZK Z, KZ	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Informační a komunikační technologie	IKT	1. r 2/2, 2/2	3, 3	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku
Prezentační a komunikační dovednosti	PKD	1. r 2/1, 2/1	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku
Seminář k absolventské práci	SAP	3. r 1/1, 1/1	1, 1	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 3. ročníku
Absolventská práce			0, 3		povinný	přednášející	letní období 3. ročníku
Odborný seminář	OSE	1. r 1/1, 1/1	1, 1	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku
Kazuistický seminář	KAS	2. r 1/1, 1/1 3. r 1/1, 1/1	1, 1 1, 1	Z, Z Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 2. a 3. ročníku
Orientace v sociální síti	OSS	1. r 3/3, 3/3	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku

Odborná praxe¹ a supervize²	OPS	průběžná 2. r 6/6, 6/6 3. r 6/6, 6/6	3, 3 4, 4	1. r --, KZ 2. r KZ, KZ 3. r KZ, KZ	povinný	přednášející	letní období 1. ročníku, zimní a letní období 2. a 3. ročníku
		souvislá 1. r 120 2. r 120 3. r 120	0, 2 0, 2 0, 2				
		supervize 2. r 1/1, 1/1 3. r 1/1, 1/1	1, 1 2, 1				
Občané se zdravotním postižením	OZP	2. r 2/2, 2/2 nebo 3. r 2/2, 2/2	2, 2	Z, Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Problémy dětské populace	PDP	2. r 2/2, 2/2 nebo 3. r 2/2, 2/2	2, 2	Z, Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Sociální práce s problémovými klienty	SPP	2. r 2/2, 2/2 nebo 3. r 2/2, 2/2	2, 2	Z, Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Speciální pedagogické terapie	TER	2. r 2/2, 2/2 nebo 3. r 2/2, 2/2	2, 2	Z, Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Druhý cizí jazyk	CJ2	2. r 2/2, 2/2 nebo 3. r 2/2, 2/2	2, 2 2, 2	Z, Z Z, Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Gerontologie	GER	2. r 1/1, 1/1 nebo 3. r 1/1, 1/1	1, 1	Z, Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Sociální práce s nezaměstnanými	SPN	2. r 1/1, 1/1 nebo 3. r 1/1, 1/1	1, 1	Z, Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku

Mediace v sociální práci	MED	2. r 1/1, 1/1 nebo 3. r 1/1, 1/1	1, 1	Z, Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Projektový management	PCM	2. r 1/1, 1/1 nebo 3. r 1/1, 1/1	1, 1	Z, Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Dluhové poradenství	DLU	2. r 1/1, 1/1 nebo 3. r 1/1, 1/1	1, 1	Z, Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Konverzace v cizím jazyce	KCJ	1. r 2/2, 2/2 nebo 2. r 2/2, 2/2 nebo 3. r 2/2, 2/2	2, 2 2, 2 2, 2	Z, Z Z, Z Z, Z	volitelný	přednášející	zimní a letní období 1. nebo 2. nebo 3. ročníku
Znaková řeč	ZNŘ	1. r 2/2, 2/2 2. r 2/2, 2/2 3. r 2/2, 2/2	2, 2 2, 2 2, 2	Z, Z Z, Z Z, Z	volitelný	přednášející	zimní a letní období 1. nebo 2. nebo 3. ročníku
Dobrovolnictví⁴	DOB		1, 1 1, 1 1, 1		volitelný	garant	zimní nebo letní období 1. nebo 2. nebo 3. ročníku
Aktivní účast na konferenci⁵	KONF		1, 1 1, 1 1, 1		volitelný		zimní nebo letní období 1. nebo 2. nebo 3. ročníku

Poznámky, další studijní povinnosti:

(A) – předmět absolutoria

* c – cvičení, seminář

¹ Rozložení souvislé odborné praxe do zimního a letního období může být upraveno na základě možností školy a odborných pracovišť.

² Student/ka absolvuje v rámci předmětu Odborná praxe a supervize v zimním a letním období 2. a 3. ročníku skupinovou a individuální supervizi.

³ Z povinně volitelných předmětů si student/ka vybírá ve 2. a 3. ročníku jeden předmět 4kreditový a jeden předmět 2kreditový.

⁴ Pokud student/ka odpracuje minimálně 30 hodin v dobrovolnické činnosti, získá 1 kredit v daném období.

⁵ Pokud se student/ka aktivně zúčastní konference (vystoupí s příspěvkem), získá 1 kredit v daném období.

Cc2 - Informace o vzdělávacím programu - obsah uspořádaný do modulů a vzorový učební plán

Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace						
Název vzdělávacího programu	Sociální práce						
Kód oboru vzdělání	75-32-N/...						
Forma vzdělávání	dálková						
Zaměření vzdělávacího programu	Sociální práce						
Název modulu	zkratka	rozsah	ECTS	zakoření	druh	garant	dop. období
Cizí jazyk – Jazyk anglický, německý, ruský (A)	ANJ NEJ RUJ	1. r 8, 8 2. r 8, 8 3. r 12, 12	3, 3 3, 2 3, 3	ZK, ZK ZK, ZK ZK, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1.–3. ročníku
Sociální politika (A)	SOP	1. r 8, 8 2. r 8, 8 3. r 12, 12	3, 3 3, 2 3, 3	ZK, ZK ZK, ZK ZK, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1.–3. ročníku
Právo (A)	PRA	1. r 8, 8 2. r 12, 12 3. r 8, 8	3, 2 3, 3 3, 3	ZK, ZK ZK, ZK ZK, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1.–3. ročníku
Teorie a metody sociální práce (A)	TMS	1. r 8, 8 2. r 8, 8 3. r 12, 12	3, 2 3, 3 3, 3	ZK, ZK ZK, ZK ZK, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1.–3. ročníku
Filozofie a etika	FET	1. r 8, 8	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku
Sociologie	SOC	1. r 8, 8	2, 2	Z, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku
Psychologie	PSY	1. r 8, 8 2. r 6, 6	2, 2 2, 2	Z, KZ Z, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Sociálně psychologický výcvik	SPV	3. r 6, 6	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 3. ročníku

Základy sociálního výzkumu	ZSV	2. r 6, 6	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 2. ročníku
Zdraví a nemoc	ZDN	1. r 8, 8 2. r 4, 4	2, 2 1, 1	Z, KZ Z, ZK	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Sociální patologie	SPT	3. r 6, 6	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 3. ročníku
Etnické a menšinové skupiny	ETN	3. r 4, 4	1, 1	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 3. ročníku
Základy ekonomie	ZEK	2. r 6, 6	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 2. ročníku
Korespondence	KOR	2. r 6, 6	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 2. ročníku
Pedagogika	PED	1. r 8, 8 2. r 4, 4	2, 2 1, 1	Z, ZK Z, KZ	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Informační a komunikační technologie	IKT	1. r 8, 8	3, 3	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku
Prezentační a komunikační dovednosti	PKD	1. r 8, 8	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku
Seminář k absolventské práci	SAP	3. r 4, 4	1, 1	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 3. ročníku
Absolventská práce			0, 3		povinný	přednášející	letní období 3. ročníku
Odborný seminář	OSE	1. r 3, 3	1, 1	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku
Kazuistický seminář	KAS	2. r 4, 4 3. r 4, 4	1, 1 1, 1	Z, Z Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 2. a 3. ročníku
Orientace v sociální síti⁶	OSS	1. r 4, 4	2, 2	Z, Z	povinný	přednášející	zimní a letní období 1. ročníku

Odborná praxe¹ a supervize²	OPS	1. r 0, 30 2. r 25, 25 3. r 35, 30	0, 2 2, 4 7, 5	1. r --, KZ 2. r KZ, KZ 3. r KZ, KZ	povinný	přednášející	letní období 1. ročníku, zimní a letní období 2. a 3. ročníku
		supervize 2. r 5, 5 3. r 5, 5	1, 1 2, 1				
Občané se zdravotním postižením	OZP	2. r 8	4	Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní nebo letní období 2. ročníku
Problémy dětské populace	PDP	2. r 8	4	Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní nebo letní období 2. ročníku
Sociální práce s problémovými klienty	SPP	2. r 8	4	Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní nebo letní období 2. ročníku
Speciální pedagogické terapie	TER	2. r 8	4	Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní nebo letní období 2. ročníku
Druhý cizí jazyk	CJ2	2. r 8, 8	4, 4	Z, Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní nebo letní období 2. ročníku
Gerontologie	GER	3. r 4	2	Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní nebo letní období 3. ročníku
Sociální práce s nezaměstnanými	SPN	3. r 4	2	Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní nebo letní období 3. ročníku
Mediace v sociální práci	MED	3. r 4	2	Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní nebo letní období 3. ročníku
Projektový management	PCM	3. r 4	2	Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní nebo letní období 3. ročníku
Dluhové poradenství	DLU	3. r 4	2	Z	povinně volitelný ³	přednášející	zimní nebo letní období 3. ročníku
Dobrovolnictví⁴	DOB		1, 1 1, 1 1, 1		volitelný	garant	zimní nebo letní období 1. nebo 2. nebo 3. ročníku

Aktivní účast na konferenci⁵	KONF		1, 1 1, 1 1, 1		volitelný		zimní nebo letní období 1. nebo 2. nebo 3. ročníku
--	-------------	--	----------------------	--	-----------	--	---

Poznámky, další studijní povinnosti:

(A) – předmět absolutoria

¹ Rozložení souvislé odborné praxe do zimního a letního období může být upraveno na základě možností školy a odborných pracovišť.

² Student/ka absolvuje v rámci předmětu Odborná praxe a supervize v zimním a letním období 2. a 3. ročníku skupinovou a individuální supervizi.

³ Z povinně volitelných předmětů si student/ka vybírá v zimním a letním období 2. a 3. ročníku vždy jeden předmět.

⁴ Pokud student/ka odpracuje minimálně 30 hodin v dobrovolnické činnosti, získá 1 kredit v daném období.

⁵ Pokud se student/ka aktivně zúčastní konference (vystoupí s příspěvkem), získá 1 kredit v daném období.

⁶ Student/ka absolvuje 2 exkurze v celkovém rozsahu 4 hodiny za období.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Cizí jazyk (Jazyk anglický, německý, ruský)	CJ (ANJ, NEJ, RUJ)	
Název modulu anglicky	Foreign Language (English, German, Russian)		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1., 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	1. ročník cvičení 2 hod./týden 2. ročník cvičení 2 hod./týden 3. ročník cvičení 3 hod./týden	ECTS	3 kredity v zimním a letním období 1. a 3. ročníku a v zimním období 2. ročníku, 2 kredity v letním období 2. ročníku, celkem 17 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zkouška na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost cizího jazyka minimálně na úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce. Těmito kompetencemi jsou vybaveni absolventi středních škol, kteří z cizího jazyka nematurovali. Jazykové kompetence absolventů středních škol, kteří složili maturitní zkoušku, jsou na úrovni B1.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student dosáhne cílových kompetencí na úrovni B1/B2 podle Společného evropského referenčního rámce. • Student si vytváří základy pro profesní orientaci a komunikaci v cizím jazyce. • Osvojuje si slovní zásobu k jednotlivým sociálně orientovaným tématům na takové úrovni, která mu umožní porozumět odbornému textu a vyjadřovat se k praktickým otázkám sociální práce a vést přiměřeně náročný odborný dialog. • Dokáže se vyjadřovat v cizím jazyce nejen plynule, ale i přesně a správně. • Vybavuje si nabyté vědomosti, dokáže je uspořádat, zestručnit a využít ve společenském a odborném prostředí a aplikovat je v ústním projevu. • Zapojuje se do aktivních diskusí v cizím jazyce a rozvíjí své spontánní reakce. • Učí se sumarizovat poznatky a informace z oblasti sociální práce získané z odborných časopisů, publikací nebo z internetu, je způsobilý je samostatně prezentovat. • Student sleduje novinky v oblasti sociální práce a je schopen budovat pracovní kontakty se zahraničím. • Vyhledává možnosti účasti na odborných seminářích a mezinárodních konferencích v rámci profesních sdružení a později se jich aktivně účastní i mimo Českou republiku. • Zdokonaluje svůj písemný projev a napíše anotaci ke své absolventské práci v cizím jazyce. • Prezentuje absolvovanou praxi, v níž využívá a aplikuje osvojenou odbornou slovní zásobu a jazykové prostředky. • Student se orientuje v reáliích zemí studovaného jazyka. • Poznává sociální problematiku zemí studovaného jazyka a srovnává jejich systém sociální péče			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

a sociálního zabezpečení s českým systémem.

- Pracuje samostatně s překladovými a výkladovými slovníky a využívá jazykové příručky.
- Osvojuje si techniky efektivního studia cizích jazyků.
- Student si postupně buduje bezpředsudkový přístup ke klientům z národnostních menšin v duchu humánních zásad.
- Bez ostychu, ochotně a zdvořile komunikuje s cizinci.
- Posiluje svoji vnímavost k odlišným kulturám a odlišnostem jiných zemí.
- Uvědomuje si nutnost studia cizího jazyka pro jeho odborný profesní růst.
- Student pozitivně vnímá potřebu celoživotního vzdělávání v cizím jazyce.
- Posiluje svoje sebevědomí při improvizaci a interakci v cizím jazyce a učí se myslet v cizím jazyce.

Metody výuky

- metody monologické
- metody dialogické
- brainstormingové metody
- metody práce s textem
- metody písemných prací
- statická a dynamická projekce
- inscenační metody
- nácvik jazykových/komunikačních dovedností

Anotace modulu

Studium cizího jazyka má ve vzdělávání sociálních pracovníků významnou funkci. Znalost jazyka jim umožní studovat odbornou literaturu v cizím jazyce, získávat poznatky v zahraničí v rámci mezinárodních programů a v pracovní činnosti řešit sociální problémy zahraničních občanů u nás.

Při pokračování ve studiu cizího jazyka na VOŠS, které je zakončeno absolutoriem, učitel obohacuje dovednosti studentů vedoucí k samostatné komunikaci v cizím jazyce a k práci s profesně orientovanými cizojazyčnými texty a médii, dále prohlubuje jejich všeobecné znalosti a přidává odborné vědomosti a dovednosti pracovat s informacemi a samostatně se učit. Učitel seznamuje studenty s odbornou terminologií pokrývající celou šíři sociální práce a prohlubuje odborný jazyk, který má v konečné etapě výuky dominantní postavení. Systematicky rozvíjí všechny řečové dovednosti a jazykové prostředky v rámci tematických okruhů zaměřených na studovaný obor a na oblast společenského, politického a kulturního života u nás i v zemích studovaného jazyka. Učitel vytváří u studenta správné návyky pravopisu a výslovnosti s důrazem na jevy narušující komunikativní hodnotu projevu. Při práci s odborným textem seznamuje studenta s jazykovými prostředky typickými pro tento styl a se zásadami jeho překladu. Věnuje dostatek prostoru práci s překladovými a výkladovými slovníky a jazykovými příručkami a vede studenta k samostatnému zvládnutí situací při jednání se zahraničními občany jako sociálními klienty. Věnuje rovněž pozornost pracovním návykům vedoucím k efektivnímu studiu cizího jazyka. Připravuje studenty na kontakt s rodilými mluvčími v rámci jejich studijních pobytů, stáží a exkurzí v zahraničí.

Završením jazykového vzdělávání na VOŠS je budování konkurenceschopnosti absolventů VOŠS, posilování schopnosti pracovat a uplatnit se i v cizojazyčném prostředí, komunikovat s odbornou veřejností i v zahraničí, celoživotně si zvyšovat kvalifikaci v cizím jazyce a dále se v něm zdokonalovat. Z pohledu Společného evropského referenčního rámce dosáhnou absolventi VOŠS v cizím jazyce úroveň B1/B2.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Sociální práce

Definice, obsah, formy a metody, klientela a sociální zařízení. Osobnost sociálního pracovníka, etický kodex sociálního pracovníka, etapy práce s klientem, náplň práce sociálního pracovníka. Mezinárodní federace sociálních pracovníků a její aktivity.

2. Rodina

Funkce, vývoj a změny rodinného modelu, rozdělení rolí v rodině, formy a struktura rodiny. Specifika neúplné a vícegenerační rodiny. Problémy současné rodiny – rozvodovost, nízká porodnost, soužití bez uzavření sňatku, singles. Odlišnosti rodinného života u nás a v zemích studovaného jazyka.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

3. Týrané, zanedbávané a zneužívané děti

Úmluva o právech dítěte, práva dítěte. Vliv rodiny na výchovu dítěte a na jeho další rozvoj. Přiměřenost trestů, způsoby zneužívání, příčiny a důsledky, ochrana a formy pomoci. Syndrom CAN.

4. Náhradní péče rodinná a ústavní

Adopce, mezinárodní adopce, pěstounská péče, kojenecké ústavy, dětské domovy, vesničky SOS, cíle a úkoly centra pro náhradní rodinnou péči. Diagnostický ústav, výchovný ústav.

5. Postavení ženy v rodině a ve společnosti dříve a dnes

Historický vývoj, genderová nerovnost, diskriminace žen, možnost spojení kariéry a mateřství, uplatnění na trhu práce. Domácí násilí. Ženy v krizových situacích, jejich problémy, formy pomoci a typy sociálních služeb.

6. Stáří

Stárnutí populace a jeho důsledky. Viditelné znaky a problémy stáří. Generační problém, problematika soužití více generací. Ústavní péče, péče o staré občany, služby pro seniory.

7. Bydlení

Bytová politika, nároky na bydlení, podpora státu, stavební spoření, hypotéky, chráněné bydlení. Rozdíly v bydlení u nás a v zemích studovaného jazyka. Bezdomovci, příčiny, rizikové skupiny, formy pomoci a typy sociálních zařízení.

8. Vzdělání

Role rodiny v procesu vzdělávání, sociální funkce školy. Vzdělávací systém u nás a v zemích studovaného jazyka. Problémy na školách – šikana, záškoláctví a další. Studium na VOŠS, možnost uplatnění absolventů.

9. Kultura a volný čas

Vymezení pojmu kultura, vztah k odlišným kulturám, subkultura, multikulturní společnost. Definice volného času, funkce, rizikové skupiny, faktory ovlivňující způsob trávení volného času, význam aktivního odpočinku pro udržení duševního a fyzického zdraví, negativní důsledky pasivního trávení volného času, vliv televize a sociálních sítí. Problémy současné mládeže a různé formy kulturního vyžití trávení volného času.

10. Rasismus a xenofobie

Vymezení základních pojmů, definice rasy a etnické skupiny, diskriminace a xenofobie. Problémy vztahu minority a majority, integrace, asimilace, inkluze, projevy otevřeného a skrytého rasismu. Imigrace, uprchlíci a uprchlické tábory. Postavení ras a etnických skupin u nás a v zemích studovaného jazyka.

11. Nezaměstnanost

Příčiny, důsledky, rizikové skupiny, řešení nezaměstnanosti, úřady práce, státní politika zaměstnanosti. Hledání zaměstnání, přijímací pohovor, náležitosti pracovní smlouvy.

12. Problematika závislostí

Klasifikace drog, účinky, příčiny a důsledky drogových závislostí, rizikové skupiny, prevence, instituce pro drogově závislé. Další formy závislostí – alkoholismus, kouření, patologické hráčství, ostatní závislosti, příčiny, následky a formy pomoci.

13. Lidé na okraji společnosti

Rizikové faktory, marginální skupiny a jejich problémy, příčiny, následky, sociální záchraná síť, formy pomoci.

14. Kriminalita

Kriminalita dětí, mladistvých a dospělých, druhy trestné činnosti, příčiny a následky trestné činnosti, trestní odpovědnost, rizikové skupiny. Trest a jeho funkce, druhy trestů. Práce sociálního pracovníka ve věznicích, postpenitenciární péče, probační a mediační činnost, úloha kurátorů pro mládež a sociálních kurátorů.

15. Civilizační choroby a duševní poruchy

Typy civilizačních nemocí, příčiny a následky, ohrožené skupiny, formy pomoci. AIDS, způsoby nákazy, rizikové skupiny, prevence a formy pomoci.

16. Občané se zdravotním postižením

Formy, příčiny a následky postižení, přístup zdravých lidí k občanům se zdravotním postižením, problematika zaměstnávání občanů se zdravotním postižením a nemocných, možnosti integrace, formy pomoci, ústavní péče.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

17. Masmédia

Vliv a význam masmédií. Tisk, rozhlasové a televizní vysílání, multimédia, elektronická média a internet, jejich role zejména v životě občanů se zdravotním postižením. Reklama a její negativní dopad, násilí na obrazovce. Sociální síť.

18. Sociální služby

Druhy sociálních služeb a úhrada nákladů za poskytování sociálních služeb, základní formy poskytování sociálních služeb, zařízení sociálních služeb, základní činnosti při poskytování sociálních služeb. Sociální poradenství, služby sociální péče, služby sociální prevence. Komunitní plánování.

19. Česká republika

Legislativa, exekutiva a soudnictví, volební systém, politické strany, místní zastupitelstva, orgány státní a veřejné správy, odbory. Systém zdravotní péče, zdravotnická zařízení, prevence. Sociální systém v České republice. Dobrovolnické, charitativní a neziskové organizace.

20. Země studovaného jazyka

Oficiální název, státní zřízení, legislativa, exekutiva, soudnictví, volební systém, politické strany. Systém zdravotní a sociální péče, systém sociálních dávek, rezidenční služby. Dobrovolnické a charitativní organizace.

21. Nadnárodní organizace a humanitární pomoc

Aktuální problémy lidstva a jejich řešení. OSN, UNESCO, UNICEF, FAO, WHO, ILO, IFSW, NATO – cíle, prostředky, sféry působnosti a jejich pomoc při řešení základních problémů světa. EU. Adopce na dálku. Účast ČR v mezinárodních organizacích.

22. Základy cizojazyčné korespondence

Formální dopis, jeho forma a jazyk. Životopis, žádost o místo, vyplňování formulářů.

23. Poznatky a zkušenosti z odborné praxe

Charakteristika zařízení, ve kterém studenti vykonávali odbornou praxi. Zřizovatel, financování, klientela, popis zařízení a nabízených služeb, personál, pracovní povinnosti sociálního pracovníka, činnost praktikanta, pozitiva a negativa zařízení, navrhovaná doporučení.

24. Gramatické učivo

Rozšiřování, prohlubování a opakování gramatického učiva podle specifík daného jazyka a s ohledem na práci s odbornými texty.

Forma a váha hodnocení

Zkouška

Písemný gramatický test, dosažená úspěšnost min. 60 %. Váha na celkovém hodnocení 40 %.

Ústní zkoušení. Váha na celkovém hodnocení 60 %.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

KOŘISTKOVÁ, Jana. *Anglický jazyk 1: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-16-9.

KOŘISTKOVÁ, Jana. *Anglický jazyk 2: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-18-3.

KOŘISTKOVÁ, Jana. *Anglický jazyk 3: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-20-6.

NEKOLOVÁ, Věra, Irena CAMUTALIOVÁ a Alena LEŠKOVÁ. *Ruština nejen pro samouky*. 2. vyd. Voznice: Leda, 2007. ISBN 978-80-7335-112-0.

ŠUSTKOVÁ, Šárka. *Německý jazyk 1: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-08-4.

ŠUSTKOVÁ, Šárka. *Německý jazyk 2: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-11-4.

ŠUSTKOVÁ, Šárka. *Německý jazyk 3: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-13-8.

VLHOVÁ, Karla. *Ruský jazyk 1: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-02-2.

VLHOVÁ, Karla. *Ruský jazyk 2: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS,

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-04-6.

VLHOVÁ, Karla. *Ruský jazyk 3: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-06-0.

Doporučená literatura a další zdroje

BELYNSEVA, Olga a Adam JANEK. *Učebnice současné ruštiny 1*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2442-0.

BERGLOVÁ, Eva, Eva FORMÁNKOVÁ a Miroslav MAŠEK. *Moderní gramatika němčiny*. 2. vyd. Plzeň: Fraus, 2002. ISBN 80-7238-144-X.

BERNARD, Josef a Jitka KOUBKOVÁ. *Deutsch für Sozialpädagogen und Sozialarbeiter*. Praha: Jabok – Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická, 2009. ISBN 978-80-904137-1-9.

ČIHÁNKOVÁ, Ivana. *English for Social Workers*. Praha: Jabok – Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická, 2009. ISBN 978-80-904137-0-2.

GAULT, James. *New Headway Talking Points*. Oxford: Oxford UP, 2005. ISBN 01-947154-0-X.

HEPWORTH, Dean H., Ronald H. ROONEY a Glenda Dewberry ROONEY. *Direct Social Work Practice: Theory and Skills*. 9. vyd. Belmont, USA: Brooks/Cole, 2012. ISBN 978-0840028648.

JANEK, Adam a Julija MAMONOVA. *Učebnice současné ruštiny 2*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2858-9.

LÉVY-HILLERICH, Dorothea, Elzbieta JARMUZEK et al. *Kommunikation in sozialen und medizinischen Berufen*. Plzeň: Fraus, 2003. ISBN 80-7238-286-1.

MISTROVÁ, Veronika, Danuše OGANESJANOVÁ a Jelena TREGUBOVÁ. *Cvičebnice ruské gramatiky: 12 000 příkladů s řešením na protější straně*. Praha: Polyglot, 2004. ISBN 80-86195-29-5.

MROVĚCOVÁ, Ljuba. *Obchodní ruština*. 2. vyd. Brno: Edika, 2014. ISBN 978-80-266-0402-0.

MURPHY, Raymond. *English Grammar in Use*. 4. vyd. Cambridge: Cambridge UP, 2013. ISBN 9780521189392.

O'DRISCOLL, Jim. *Britain for Learners of English*. 2. vyd. Oxford: Oxford UP, 2009. ISBN 978-0-19-430644-7.

SAMPEDRO, Ricardo a Susan HILLYARD. *Global Issues*. Oxford: Oxford UP, 2004. ISBN 978- 0194371810.

ŠTĚPÁNKOVÁ, Hana. *Problematika sociální práce a sociální pedagogiky v zahraničních pramenech*. Kroměříž: Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola v Kroměříži, 2004.

VOLTROVÁ, Michaela et al. *Cvičebnice německé gramatiky*. Plzeň: Fraus, 2013. ISBN 978-80-7489-001-7.

VYSLOUŽILOVÁ, Eva, Milena MACHALOVÁ a Zdeňka VYCHODILOVÁ. *Cvičebnice překladu pro rusisty III (sociální politika)*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1533-X.

ZASTROW, Charles H. *The Practice of Social Work*. 10. vyd. Belmont, USA: Brooks/Cole, 2012. ISBN 978-0840029188.

Аргументы и факты. ISSN 0204-0476.

Deutschland. ISSN 1617-9552.

Известия. ISSN 0233-4356.

European Journal of Social work. ISSN 1369-1457.

<http://www.ifsw.org>

<http://www.schubert-verlag.de>

<http://mein-deutschbuch.de/grammatik/uebungen>

<http://www.dw.de>

<http://www.czechtoday.cz>

<http://www.russianedu.ru>

<http://www.miloserdie.ru>

<http://www.lgz.ru>

<http://www.socialworker.com>

<http://www.communitycare.co.uk>

<http://www.wikipedia.org>

<http://www.britannica.com>

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

ANJ-1-Ko-0078-Anglický jazyk I

ANJ-1-Hk-Anglický jazyk I

ANJ-2-Ko-0078-Anglický jazyk II

ANJ-2-Hk-Anglický jazyk II

ANJ-3-Ko-0078-Anglický jazyk III

ANJ-3-Hk-Anglický jazyk III

NEJ-1-Šk-0078-Německý jazyk I

NEJ-2-Šk-0078-Německý jazyk II

NEJ-3-Šk-0078-Německý jazyk III

RUJ-1-Vv-0078-Ruský jazyk 1

RUJ-2-Vv-0078-Ruský jazyk 2

RUJ-3-Vv-0078-Ruský jazyk 3

Pomůcky

- textové pomůcky
- auditivní technika
- vizuální technika
- audiovizuální technika
- auditivní a audiovizuální záznam
- organizační a reprografická technika
- učebna pro reprodukci audiovizuálních pomůcek

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Sociální politika	SOP	
Název modulu anglicky	Social Policy		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1., 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	1. ročník přednáška 2 hod./týden 2. ročník přednáška 1 hod./týden cvičení 1 hod./týden 3. ročník přednáška 2 hod./týden cvičení 1 hod./týden	ECTS	3 kredity v zimním a letním období 1. a 3. ročníku a v zimním období 2. ročníku, 2 kredity v letním období 2. ročníku, celkem 17 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zkouška na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student se orientuje v základních pojmech používaných v sociální politice. • Zná koncepci sociální politiky. • Uvědomuje si význam sociálních opatření jako nástrojů sociálního smíru ve společnosti. • Je si vědom vztahu sociální politiky k hospodářské politice státu a k demografii. • Dokáže vymezit sociální rizika a sociální události a formy ochrany před jejich vznikem a důsledky. • Dokáže definovat podstatu a význam jednotlivých oblastí sociální politiky, tzn. rodinné politiky, politiky zaměstnanosti, zdravotní politiky, bytové politiky, vzdělávací politiky, regionální politiky a sociálního zabezpečení. • Zná tři pilíře sociální politiky v České republice a chápe vzájemnou provázanost mezi nimi. • Orientuje se v základních právních normách sociálního zabezpečení. • Dokáže vymezit podmínky nároku a způsob výpočtu dávek nemocenského a důchodového pojištění, dávek státní politiky zaměstnanosti, dávek státní sociální podpory, dávek sociální pomoci a sociální péče. • Ví, jaké jsou podmínky a rozsah poskytování sociálních služeb, případně sociální pomoci podle platných právních norem. • Umí objasnit podstatu standardů kvality v sociálních službách. • Je připraven aktuálně reagovat na změny v sociální politice státu. • Orientuje se v problematice sociální politiky a sociálního zabezpečení v Evropské unii. • Uvědomuje si specifické podmínky a sociální problémy v regionu školy. • Student je schopen objektivně přistupovat k posouzení sociálních situací klientů. • Svým jednáním napomáhá klientům ke zlepšení nepříznivých životních událostí. • Umí získané teoretické znalosti aplikovat při řešení praktických problémů. • Na podkladě teoretických znalostí je schopen doporučit klientovi vhodné způsoby řešení jeho sociální			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

situace.

- Díky podrobným znalostem podmínek nároku na jednotlivé dávky umí velice pružně reagovat na rozmanité sociální události a umí nabídnout nejvhodnější řešení ve formě jednorázových a opakovaných peněžitých či věcných dávek a služeb ze systému sociální politiky.

Metody výuky

- přednáška
- diskuse
- modelové situace
- statická projekce
- práce s literaturou, právními normami, studijní oporou
- metody e-learningu
- individuální konzultace
- cvičení (výpočty příkladů)

Anotace modulu

Sociální politika je stěžejním předmětem oboru sociální práce. Učitel seznamuje studenty s cíli, principy, funkcemi a nástroji sociální politiky. Charakterizuje objekty a subjekty působící v sociální politice. Vysvětluje podstatu a způsob fungování sociálního státu. Věnuje se problematice vybraných sociálních událostí, zejména chudobě, sociálnímu vyloučení, sociální dezintegraci a marginalizaci, stárnutí a stáří. Podává studentům přehled o všech oblastech sociální politiky. Poskytuje jim orientaci v systému právasociálního zabezpečení, především z oblasti sociálního pojištění, resp. důchodového a nemocenského pojištění a státní politiky zaměstnanosti, státní sociální podpory a sociální pomoci a vysvětluje vzájemnou provázanost mezi jednotlivými systémy sociální politiky. Předává studentům takový soubor vědomostí a dovedností, který jim umožní zajistit péči o rozmanité skupiny obyvatel, tzn. rodiny s dětmi, seniory, nezaměstnané, osoby se zdravotním postižením, osoby marginalizované a ohrožené sociálním vyloučením. Seznamuje se sociální politikou v Evropské unii, se základními evropskými dokumenty a právními předpisy. Reaguje na zájem a sociální zkušenosti studentů a na specifické podmínky a problémy v regionu školy.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Sociální politika

Vymezení, obsah a cíle sociální politiky. Sociální politika a lidský potenciál. Sociální politika a sociální práce. Objekty a subjekty sociální politiky. Základní principy sociální politiky. Funkce sociální politiky. Nástroje sociální politiky. Vztah sociální politiky a ekonomie. Vztah sociální politiky a demografie.

2. Sociální stát (welfare state)

Definice, podstata a hlavní rysy sociálního státu. Funkce sociálního státu. Vznik a vývoj sociálního státu. Krize sociálního státu. Typologie sociálního státu.

3. Sociální reforma v České republice

Vývoj a tradice sociální politiky v České republice. Transformace sociální politiky po roce 1989. Základní rysy a cíle sociální reformy v ČR. Záchranná sociální síť. Sociální doktrína České republiky.

4. Sociální politika a sociální zabezpečení

Sociální potřeby, rizika a události. Sociální zabezpečení – vymezení, determinanty, vývoj, principy a orgány. Pilíře sociálního zabezpečení v České republice. Organizace a provádění sociálního zabezpečení v ČR.

5. Sociální politika a sociální zabezpečení v Evropské unii

Základní dokumenty evropské sociální politiky. Evropské sociální zákonodárství.

6. Chudoba a sociální vyloučení jako sociální události

Nerovnost a chudoba. Koncepty chudoby. Příčiny chudoby a její měření. Možnosti řešení chudoby. Sociální vyloučení a osoby ohrožené sociálním vyloučením. Pojmy sociální exkluze, sociální dezintegrace, marginalizace, deprivace.

7. Stáří jako sociální událost

Pojetí procesu stárnutí. Stáří a nemoc. Stáří a pracovní aktivita. Stáří a měnící se potřeby lidí. Zabezpečení ve stáří. Sociální služby.

8. Sociální ochrana menšin, etnik a migrantů

Občané, obyvatelstvo a cizinci. Menšinové obyvatelstvo. Etnikum. Migrace. Azyl. Problematika romského obyvatelstva.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

9. Sociálně-právní ochrana dětí

Základní zásady, opatření, zařízení sociálně-právní ochrany. Poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami.

10. Rodinná politika

Definice a cíle rodinné politiky, vývoj rodinné politiky. Rodinná politika u nás a ve světě, transformace rodinné politiky v ČR (Národní koncepce podpory rodin s dětmi). Přímá a nepřímá podpora rodin (finanční podpora rodiny, aktivity k podpoře rodiny, slučitelnost profesních a rodinných rolí). Proměny podoby rodin a rodinného chování. Neúplné rodiny. Náhradní rodinná výchova.

11. Vzdělávací politika

Vymezení a funkce vzdělání. Význam vzdělání pro jedince a společnost. Obsah, cíle a základní principy vzdělávací politiky. Hlavní rysy vzdělávací politiky v ČR před r. 1989. Reforma vzdělávacího systému. Vztah školské soustavy a trhu práce. Vybraná ustanovení ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Vybraná ustanovení ze zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních. Srovnatelné vzdělání v Evropě jako podmínka sociální rovnosti a volného pohybu.

12. Bytová politika a sociální bydlení

Bydlení a bytová politika. Funkce státu v bytové politice. Modely bytových systémů. Nástroje bytové politiky. Vývoj a transformace bytové politiky. Podpora bydlení občanů s nízkými příjmy. Sociální bydlení v ČR a EU.

13. Politika zaměstnanosti

Vymezení nezaměstnanosti a druhy nezaměstnanosti. Vliv nezaměstnanosti na člověka a společnost. Trh práce. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Zabezpečení občanů v nezaměstnanosti. Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti. Politika zaměstnanosti EU.

14. Zdravotní politika

Zdraví a zdravotní politika. Koncepce zdravotní politiky v ČR. Úloha státu v systému zdravotní péče. Financování zdravotní péče. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Aplikace zákona o zaměstnanosti na osoby se zdravotním postižením. Mimořádné výhody pro těžce zdravotně postižené občany. Dávky důchodového a nemocenského pojištění, státní sociální podpory a sociální péče s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu. Mezinárodní rámec pro poskytování zdravotní péče. Výplata dávek v rámci zemí EU.

15. Regionální politika

Regionální a lokální sociální politika, postavení v systému státní sociální politiky, agenda a subjekty.

16. Sociální pojištění

Důchodové pojištění. Vývoj, současný stav a perspektivy důchodového pojištění. Financování důchodového pojištění. Úkoly organizací v důchodovém pojištění. Úvodní ustanovení zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Účast na pojištění. Základní pojmy. Druhy důchodů a podmínky nároku. Přechodná ustanovení. Penzijní připojištění. Nemocenské pojištění. Úkoly organizací nemocenském pojištění. Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Osobní rozsah pojištění, vznik a zánik pojištění. Dávky nemocenského pojištění a podmínky nároku. Výplata dávek v rámci zemí EU.

17. Státní sociální podpora

Charakteristika systému státní sociální podpory. Druhy dávek. Úvodní ustanovení zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Vymezení základních pojmů. Dávky poskytované v závislosti na výši příjmu. Ostatní dávky. Společná ustanovení. Výplata dávek v rámci zemí EU.

18. Sociální pomoc

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. Životní minimum jednotlivce. Životní minimum společně posuzovaných osob. Existenční minimum. Posuzování příjmů. Podstata, cíl a základní principy sociální pomoci. Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Hmotná nouze. Dávky pomoci v hmotné nouzi a podmínky nároku. Okruh oprávněných osob. Společně posuzované osoby. Vymezení základních pojmů. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Sociální služby. Příspěvek na péči. Standardy kvality v sociálních službách.

Forma a váha hodnocení

Zkouška

Ústní zkoušení, student prokáže znalost předepsaných tematických okruhů.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

HOLAŇOVÁ, Michaela, Karla KONČEKOVÁ KVARDOVÁ a Vendula SCHYSTALOVÁ. *Sociální politika I: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-26-8.

HOLAŇOVÁ, Michaela, Soňa KOCIÁNOVÁ, Karla KONČEKOVÁ KVARDOVÁ a Vendula SCHYSTALOVÁ. *Sociální politika II: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

KOCIÁNOVÁ, Soňa a Karla KONČEKOVÁ KVARDOVÁ. *Sociální politika III: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2013.

KREBS, Vojtěch. *Sociální politika*. 4. vyd. Praha: ASPI, 2010. ISBN 978-80-7357-585-4.

TOMEŠ, Igor. *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-680-3.

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších změn a předpisů

Doporučená literatura a další zdroje

BECK, Petr et al. *Dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky pro osoby se zdravotním postižením: k 1. 5. 2012*. Olomouc: ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-744-7.

BRDEK, Miroslav et al. *Trendy v evropské sociální politice*. Praha: ASPI, 2002. ISBN 80-86395-25-1.

BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4282-3.

FRANCOVÁ, Hana a Aleš NOVOTNÝ. *Sociální politika v základech*. Praha: TRITON, 2008. ISBN 978-80-7387-125-3.

HALÁSKOVÁ, Renata. *Kapitoly ze sociální politiky*. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2003. ISBN 80-7042-639-X.

HONUSKOVÁ, Věra, Eliška FLÍDROVÁ a Linda JANKŮ. *Dnes migranti – zítra uprchlíci?* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2014. ISBN 978-80-87623-02-2.

KNAUSOVÁ, Ivana. *Vybrané kapitoly ze sociální politiky*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. ISBN 80-244-1021-4.

MACHONIN, Pavel, Milan TUČEK et al. *Česká společnost v transformaci*. Praha: Slon, 1996. ISBN 80-85850-17-6.

MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. 3. vyd. Praha: Slon, 2002. ISBN 80-86429-08-3.

MAREŠ, Petr. *Sociologie nerovnosti a chudoby*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999. ISBN 80-85850-61-3.

MATOUŠEK, Oldřich. *Sociální služby*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-310-9.

MUSIL, Libor. *Vývoj sociálního státu v Evropě*. Brno: Doplněk, 1996. ISBN 80-85765-62-4.

PETRÁŠEK, Josef. *Sociální politika*. Praha: Univerzita J. A. Komenského, 2014. ISBN 978-80-7452-0334.

POTUČEK, Martin. *Sociální politika*. Praha: Slon, 1995. ISBN 80-85850-01-X.

POTUČEK, Martin. *Křížovatky české sociální reformy*. Praha: Slon, 1999. ISBN 80-85850-70-2.

PŘIB, Jan a Vladimír VOŘÍŠEK. *Důchodové předpisy s komentářem*. 7., aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

RABUŠIC, Ladislav. *Kde ty všechny děti jsou (Porodnost v sociologické perspektivě)*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. ISBN 80-86429-01-6.

ŘÍČAN, Pavel. *S Romy žít budeme – jde o to jak*. 2. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-410-9.

SCHMIED, Zdeněk a František VLASÁK. *Náhrada mzdy a nemocenské zaměstnance při dočasné pracovní neschopnosti nebo karanténě 2014*. 6. vyd. Olomouc: ANAG, 2014. ISBN 978-80-7263-859-8.

SIROVÁTKA, Tomáš. *Česká sociální politika na prahu 21. století*. Spisy fakulty sociálních studií. Brno:

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Masarykova univerzita, 2001. ISBN 80-210-2307-4.

SIROVÁTKA, Tomáš. *Menšiny a marginalizované skupiny v České republice*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií a nakladatelství Georgetown, 2002. ISBN 80-210-2791-6.

TOMEŠ, Igor. *Sociální politika – teorie a mezinárodní zkušenost*. 2. vyd. Praha: Socioklub, 2001. ISBN 80-86484-00-9.

TROSTER, Petr et al. *Právo sociálního zabezpečení*. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-473-5.

VEČEŘA, Miloš. *Sociální stát – východiska a přístupy*. 2. vyd. Praha: Slon, 1993. ISBN 80-85850-16-8.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších změn a předpisů

Vyhláška č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších změn a předpisů

Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších změn a předpisů

Národní pojištění. ISSN 0323-2395.

Práce a sociální politika. ISSN 0049-0962.

Sondy – týdeník pro sociální otázky. ISSN 1213-5038.

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

SOP-1-Sh-0078-Sociální politika I

SOP-2-Ki-0078-Sociální politika II

SOP-3-Ki-0078-Sociální politika III

SOPp-3-Kk-0078-Sociální politika v příkladech

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika
- pracovní materiály
- speciální pomůcky
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Právo	PRA	
Název modulu anglicky	Law		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1., 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	1. ročník přednáška 2 hod./týden 2. ročník přednáška 2 hod./týden cvičení 1 hod./týden 3. ročník přednáška 2 hod./týden	ECTS	3 kredity v zimním období 1. ročníku a zimním a letním období 2. a 3. ročníku, 2 kredity v letním období 1. ročníku, celkem 17 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zkouška na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student má přehled o právním řádu a systému práva ČR, dokáže uplatnit své znalosti na typových příkladech a životních situacích. • Posoudí obsah nejtypičtějších smluv (např. kupní smlouva, pracovní smlouva). • Orientuje se v příslušných právních normách a další související odborné literatuře. • Dokáže samostatně pracovat, aby byl v praxi schopen řešit jednodušší právní problémy a vyhotovovat základní písemnosti a podání k soudu. • Umí pracovat s prameny práva při jejich aplikaci. Chápe podmínky a důvody vzniku práva. • Má osvojeny základní pojmy ústavního práva, občanského hmotného a procesního práva, rodinného, obchodního, pracovního, trestního, správního a mezinárodního práva. • Umí využívat teoretické poznatky při řešení jednodušších právních problémů. • Umí samostatně řešit sociální situace a problémy občanů při aplikaci práva ve státním či soukromém sektoru.			
Metody výuky • přednáška, cvičení • diskuse • modelové situace • statická projekce • kombinace monologických a dialogických metod • metody práce se zákonem • metody práce s literaturou, studijní oporou, zákonem • metody písemných prací			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- hromadná, individuální, skupinová forma výuky
- metody e-learningu

Anotace modulu

Právo je při výuce nejen odborná přednáška, ale rovněž i sdělení praktických zkušeností v dané oblasti neposlední řadě praktický nácvik právních podání (návrhů, žalob). Ve výuce předmětu práva učitel poskytuje přehled o právním řádu a systému práva. Jeho úkolem je utvářet právní vědomí na potřebné úrovni vést studenty k dodržování právních předpisů. Učitel u problematiky práva velký důraz klade na orientaci v právním řádu a základních ustanoveních především práva ústavního (např. Ústava ČR, státní moc), občanského (např. věcná práva, závazková práva), pracovního (např. vznik, změna, zánik pracovního poměru), trestního (např. trestní odpovědnost, trestní řízení), správního (např. správní řízení, samospráva), rodinného (např. manželství, náhradní rodinná péče). v průběhu výuky učitel vytváří vědomí významu práva ve společnosti a studenty vede k jeho respektování. Učitel předává základy právních vědomostí potřebné pro orientaci v právních normách a právním systému ČR a pro aplikaci na typické situace. Vysvětluje podmínky a důvody vzniku práva, základní znaky práva, vztah práva k ostatním normativním systémům a obsah právních norem. Učitel vede studenty k samostatné práci, tak aby byli v praxi schopni sami řešit jednodušší právní problémy a vyhotovovat základní písemnosti a podání k soudu, řešit sociální situace a problémy občanů při aplikaci práva ve státním či soukromém sektoru.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do práva

Vznik a pojem, právo a člověk, postavení člověka v právu, subjekty práva, právní vědomí, morálka, bezpráví a nespravedlnost, právo a stát, právo hmotné a procesní, právo veřejné a soukromé, právní normy, jejich platnost a účinnost, právní síla, prameny práva, právní vztahy, systém práva.

2. Ústavní právo

Historický úvod, pojem a význam ústavy, Ústava ČR, moc zákonodárná, výkonná a soudní, Nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka, územní samospráva, pojem mezinárodní právo, zásady mezinárodního práva, významné mezinárodní organizace, mezinárodní ochrana lidských práv a svobod, Listina základních práv a svobod.

3. Občanské právo hmotné

Pojem, zásady, prameny občanského práva, občanskoprávní skutečnosti, občanskoprávní vztahy, ochrana osobnosti, věcná práva (vlastnictví, držba, věcná práva k cizí věci), práva závazková (obecná charakteristika závazků, jejich vznik, změny a zajištění, jednotlivé druhy smluv), dědění, zastoupení, práva závazková – znaky, smlouvy, odpovědnost za škodu a bezdůvodné obohacení.

4. Rodinné právo

Základní zásady a prameny rodinného práva, jeho postavení v právním řádu, uzavření manželství, neplatné manželství, práva a povinnosti manželů, zánik manželství, určování rodičovství, vztahy mezi rodiči a dětmi, sociálně-právní ochrana dětí, náhradní rodinná péče, výživné, druhy vyživovací povinnosti, Úmluva o právech dítěte, matriky, zákon o státním občanství České republiky.

5. Příklady a právní normy v rodinném, občanském, pracovním právu.

Plná moc, návrh na úpravu práv a povinností rodičů k nezletilému dítěti, návrh na rozvod manželství, návrh na rozhodnutí o úpravě poměrů nezletilého dítěte pro dobu po rozvodu, návrh na zvýšení výživného pro nezletilé dítě, návrh na předběžné opatření před zahájením řízení, návrh na zrušení společného nájmu bytu manželů za trvání manželství a po rozvodu manželství, žádost o osvobození od soudního poplatku, kupní smlouva, darovací smlouva, předmanželská smlouva, závěť, smlouva o výpůjčce, pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce, výpověď, okamžité zrušení pracovního poměru, dohoda.

6. Obchodní právo

Pojem a prameny obchodního práva, podnikání, obchodní rejstřík, obchodní společnosti, družstva a jiné organizace, obchodně závazkové vztahy obecně, základní druhy smluv, živnostenské podnikání.

7. Pracovní právo

Pojem, zásady, účastníci pracovněprávních vztahů, zaměstnavatel a zaměstnanec, vznik pracovního poměru, jeho změny, skončení pracovního poměru, pracovní kázeň, pracovní doba a doba odpočinku, mzda a její náhrady, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, péče o pracovníky, pracovní podmínky žena mladistvých, náhrada škody, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, kolektivní vyjednávání.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

8. Občanské právo procesní

Pojem, prameny, zásady, subjekty řízení - soudy, účastníci, soustava soudů, činnost soudu před zahájením řízení, průběh řízení, zkrácené řízení, zvláštní druhy řízení, rozhodnutí, právní moci vykonatelnost, opravná řízení, náklady řízení, soudní poplatky, exekuční řízení, sporné a nesporné řízení, občanský soudní řád, zákon o zvláštních řízeních soudních, zákon o soudech a soudcích, advokacie, notářství.

9. Trestní právo hmotné a procesní

Zásady trestního práva, trestný čin a jeho skutková podstata, tresty a ochranná opatření, skutkové podstaty nejdůležitějších trestných činů, zásady trestního řízení, jeho subjekty, stadia trestního řízení, zvláštní způsoby řízení, rozhodnutí a opravné prostředky, vykonávací řízení, zahrazení odsouzení, amnestie, milost, rejstřík trestů, pachatel trestného činu a recidiva, ochranná opatření, stíhání mladistvých, trestní zákon, trestní právo procesní – pojem, zásady, subjekty, pravomoc a příslušnost soudu, probace a mediace, procesní úkony, lhůty, vydání a odnětí věcí, dokazování, rozhodnutí a opravné prostředky, vykonávací řízení, trestní řád, zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže).

10. Správní právo

Pojem, funkce a zásady správního práva, jeho zvláštnosti a význam, územněsprávní členění státu a správní orgány, obce, kraje, přestupky, správní řízení, přehled hlavních oblastí upravených normami správního práva, správní soudnictví, správní řád, zákon o obcích a krajích.

Forma a váha hodnocení

Zkouška

Ústní zkoušení, student prokáže znalost předepsaných tematických okruhů.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BLAŠKOVÁ, Ingrid. *Právo I: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-875400-53-4.

BLAŠKOVÁ, Ingrid. *Právo II: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

BLAŠKOVÁ, Ingrid. *Právo III: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

ELIÁŠ, Karel, ed. a Marek SVATOŠ, ed. *Nový občanský zákoník 2014*. Praha: SAGIT, 2012. ISBN 978-80-7208-920-8.

HRADIL, Petr. *Právo pro gymnázia, obchodní akademie, střední a vyšší odborné školy podle právního stavu k 1. 1. 2015*. Valašské Klobouky: 2015.

RYSKA, Radovan a Monika PUŠKINOVÁ. *Právo pro střední školy podle nového občanského zákoníku*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Eduko, 2015. ISBN 978-80-87204-83-2.

VARVAROVSKÝ, Pavel. *Základy práva: o právu, o státě a o moci*. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-7357-038-6.

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších změn a předpisů

Usnesení č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Doporučená literatura a další zdroje

- BEZOUŠKA, Petr a Lucie PIECHOWICZOVÁ. *Nový občanský zákoník: Nejdůležitější změny*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-819-2.
- ELIÁŠ, Karel. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-922-2.
- FILIP, Jan. *Vybrané kapitoly ke studiu Ústavního práva*. Brno: PrFMU, 1999. ISBN 80-210-1569-1.
- GALVAS, Milan. *Pracovní právo*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Právnická fakulta, 1993. ISBN 80-210-0600-5.
- HAMULÁKOVÁ, Klára, Jana KŘIVÁČKOVÁ a Renáta ŠÍNOVÁ. *Praktikum civilního procesu*. 2. vyd. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-23-6.
- HARVÁNEK, Jaroslav et al. *Teorie práva*. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-1791-0.
- HRUŠÁKOVÁ Milana a Zdeňka KRÁLIČKOVÁ. *České rodinné právo*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 1998. ISBN 80-210-2706-1.
- HOLUB, Miroslav, Marta ŠKÁROVÁ, Jan VAŇEK et al. *Vzory smluv a podání*. 10., aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-6075.
- HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-15-1.
- HURKA, Petr et al. *Pracovní právo v bodech s příklady*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-807357-846-6.
- JAKUBKA, Jaroslav. *Nový zákoník práce včetně důvodové zprávy: podle právního stavu k 1. 1. 2007*. Olomouc: ANAG, 2006. ISBN 80-7263-347-3.
- JANKŮ, Martin et al. *Základy práva pro posluchače neprávnických fakult*. 3., dopl. a přeprac. vyd. Praha: C. H. BECK, 2008. ISBN 978-80-7400-078-2.
- JELÍNEK, Jiří et al. *Trestní právo procesní*. 3. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2003. ISBN 80-86432-58-0.
- JELÍNEK Jiří et al. *Praktikum z trestního práva. Klauzurní práce s řešením*. 5. vyd. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-82-3.
- KINCL, Michal a Jan ŠLESINGER. *Vyznejte se v sousedských sporech. Vybrané kapitoly z nového občanského zákoníku*. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0254-8.
- KINCL, Michal. *Vyznejte se v rodinném právu. Vybrané kapitoly z nového občanského zákoníku*. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0221-0.
- MATRASOVÁ, Eva, Petr PŘÍHODA, Václav ŠLAUF a Ladislav ŠMÍD. *Správní řád komentář*. 11., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2003. ISBN 80-7201-393-9.
- NOVOTNÝ, Oto, Adolf DOLENSKÝ, Jiří JELÍNEK a Marie VANDUCHOVÁ. *Trestní právo hmotné*. Praha: Codex nakladatelství HUGO GROTIUS, 1992. ISBN 80-901185-1-8.
- NOVOTNÝ, Petr, Jitka IVIČICOVÁ, Ivana SYRUČKOVÁ a Pavlína VONDRÁČKOVÁ. *Rodinné právo podle nového občanského zákoníku*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5167-2.
- POLÁK, Pravoslav, Jana HULMÁKOVÁ, Petr KYBIC a Simona STOČESOVÁ. *Praktikum z trestního práva hmotného*. 2. vyd. Praha: C. H. BECK, 2010. ISBN 978-80-7400-310-3.
- PRAŽÁK, Zbyněk. *Občanský zákoník II. s komentářem: zákon č. 89/2012 Sb.* Český Těšín: Poradce, 2012. ISBN 978-80-7365-338-5.
- PRŮCHA, Petr. *Správní právo, obecná část*. 7., aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-427.
- RYSKA, Radovan. *Právo pro SŠ*. Praha: Fortuna, 2003. ISBN 80-7168-832-0.
- RYSKA, Radovan. *Příklady z právní praxe pro SŠ*. 2. upr. vyd. Praha: Fortuna, 2003. ISBN 80-7168-875-4.
- SOBČÍK, Jiří. *Vzory pracovněprávních dokumentů*. 3. vyd. Ostrava: Sagit, 2001. ISBN 80-7208-226-4.
- ŠEVČÍK, Ludvík, Michal KINCL, Robert PŠENKO a Eliška WELLECH. *Vyznejte se v novém občanském zákoníku*. Brno: BizBooks, 2013. ISBN 978-80-265-0071-1.
- ŠÍMA, Alexander a Milan SUK. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. 13., dopl. a přeprac. vyd. Praha: C. H. BECK, 2013. ISBN 978-80-7400-490-2.
- ŠÍNOVÁ, Renáta a Ondřej ŠMÍD. *Sbírka klauzurních prací a zadání žalob, jiných podání a odvolání z civilního práva procesního*. Praha: Leges, 2011. ISBN 978-80-87212-78-3.
- ŠROMOVÁ, Eva. *Správní řízení od a do Z. 2.*, dopl. a přeprac. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. ISBN 970-80-7263-696-9.
- WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 4. vyd. Praha: Linde, 2006.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

ISBN 80- 7201-595-8.

WINTEROVÁ, Alena et al. *Občanský soudní řád s vysvětlivkami a judikaturou*. 2. vyd. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-551-6.

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 104/1991 Sb., Úmluva o právech dítěte, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 301/ 2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

PRA-1-Bk-0078-Právo I

PRA-2-Bk-0078-Právo II

PRA-3-Bk-0078-Právo III

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika
- pracovní materiály
- speciální pomůcky
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Teorie a metody sociální práce		TMS
Název modulu anglicky	Social Work Theories and Methods		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1., 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	1. ročník přednáška 2 hod./týden 2. ročník přednáška 2 hod./týden cvičení 1 hod./týden 3. ročník přednáška 1 hod./týden cvičení 1 hod./týden	ECTS	3 kredity v zimním období 1. ročníku a zimním a letním období 2. a 3. ročníku, 2 kredity v letním období 1. ročníku, celkem 17 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zkouška na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student si osvojuje základní kompetence potřebné pro výkon sociální práce. • Student chápe sociální práci jako službu pro klienta (uživatele), je schopen ji plánovat i nabízet. • Student pojímá sociální práci jako reformu společenského prostředí, jako poradenství ve vztahu ke klientovi, jako nabízenou terapii. • Orientuje se v aktuálních teoretických přístupech, které utvářejí koncepty současné sociální práce. • Zná specifika krizové intervence a orientuje se v sociální diagnóze, sociální terapii, v sociální rehabilitaci, v sociální prevenci, sociálních službách a v sociálním poradenství. • Zná specifika sociální práce s jednotlivcem, rodinou, skupinou a komunitou. • Student nepodléhá předsudkům a stereotypům při vlastní práci s klientem. • Student respektuje jedinečnost klienta. • Student sám sebe vnímá jako sebevědomého, zodpovědného, tolerantního, flexibilního, respektujícího a slušného profesionála, který vstupuje do kontaktu s klientem, kolegy, organizacemi. • Student je hrdý na svou budoucí profesi. • Umí jednat odpovědně a se znalostí věcí. • Umí vhodně přizpůsobovat komunikaci věku, individualitě a potřebám klienta. • Je připraven naslouchat a vytvářet podmínky pro otevřenou komunikaci mezi jednotlivými klienty. • Student je schopen iniciovat spolupráci a motivovat klienta pro změnu s cílem podpořit a pomáhat k soběstačnosti. • Student pomáhá klientovi přebírat zodpovědnost, zabezpečovat svá práva, kontrolovat své chování. • Student dokáže vést přiměřenou dokumentaci o situaci klienta, zpracovávat informace, vypracovávat dílčí záznamy a mapovat aktuální situaci klienta. • Student umí zasahovat a poskytovat služby, orientovat se a plánovat postup. • Je připraven přispívat k práci organizace a dále odborně růst.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky

- kombinace metod slovních (monologické, dialogické a metody práce s knihou)
- metody názorně demonstrační (návěky modelových situací)
- metody brainstormingové a metody případové

Anotace modulu

V průběhu výuky učitel vede studenty k získání dovedností potřebných pro výkon sociální práce. Zprostředkovává studentům informace z oblasti péče o rodinu a děti, seniory, zdravotně handicapované, osoby ohrožené sociálním vyloučením, poukazuje na specifika práce s občany společensky znevýhodněnými a migranty. Učí tak, aby studenti dokázali pojmenovat problém klienta (uživatele), společně s klienty hledali možná řešení, vedli klienta k pochopení vlastní odpovědnosti za vznik problému a jeho vývoj. Učí studenty nabízet profesionální pomoc a vykonávat profesionální kontrolu. Vyučující připravuje studenty na sociální práci s jednotlivcem, se skupinou, rodinou i komunitou. Zdůrazňuje, že současná sociální práce je také služba nabízená klientovi (uživateli), kterou je nutno umět plánovat a nabízet, s ohledem na potřeby jednotlivců, rodin, skupin i komunit. Přednostně uvažuje o poskytování služeb v přirozeném prostředí klienta (uživatele). Vyučující vede studenty k orientaci v hlavních myšlenkových proudech ovlivňujících podobu současné sociální práce. Seznamuje studenty s teoriemi sociální práce a jejich využitím pro praktickou práci s klientem. Klade důraz na takové způsoby práce, které motivují klienta ke změně, a současně pomáhají najít klientovi jeho vlastní zdroje k řešení v něm samotném. V teoretické výuce aplikuje poznatky z praxe studentů. Učitel zdůrazňuje, že v základním postoji sociálního pracovníka ke klientům musí být obsažena tolerance a respekt k nim. Učitel ovlivňuje postojovou a hodnotovou orientaci studenta se zaměřením na kultivaci profesního „já“.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do studia sociální práce

Vymezení pojmu sociální práce a pojmů souvisejících, význam, cíle a funkce sociální práce, základní rozdělení a charakteristika metod sociální práce, praktické uplatnění metod sociální práce, paradigmata sociální práce, dilemata v sociální práci. Historický vývoj sociální práce – koncepty sociální práce, sociální školství, osobnost sociálního pracovníka – požadavky a předpoklady pro výkon sociální práce, kompetence v sociální práci, etické normy v sociální práci, etické kodexy, Etický kodex sociálních pracovníků České republiky, problematika „syndromu vyhoření“ v sociální práci, význam supervize, vybrané metody sociální práce.

2. Metody poznávání sociálního klienta a jeho sociální situace

Sociální interakce, komunikace jako základ profesionálního vztahu, proces komunikace, verbální a neverbální prostředky komunikace, metodika vedení rozhovoru s klientem, umění naslouchat, význam otázek v rozhovoru. Metody poznávání sociálního klienta – pozorování, rozhovor, návštěva v rodině, komplexní šetření, sanace rodiny, videotrénink interakcí, kazuistika, případová studie, dotazník, práce s dokumenty atd.). Metoda práce na ulici – streetwork. Význam spolupráce v sociální práci, vedení dokumentace.

3. Individuální případová práce – CASE WORK

Pojem, význam a charakteristika individuálně zaměřené práce s klientem. Etapy sociální práce s jednotlivcem (case work). Profesionální způsoby práce s klientem. Využití vybraných přístupů v případové práci s klienty – úkolově orientovaný přístup, systemický přístup v sociální práci, přístup orientovaný na člověka. Individuální plánování, standardy kvality sociálních služeb.

4. Teoretická východiska sociální práce

Teoretická východiska sociální práce a jejich využití. Sociální práce orientovaná psychodynamicky, behaviorálně, humanisticky. Sociálně psychologické a komunikační perspektivy, teorie komunikativního jednání, realitní terapie a výchovná sociální terapie, systémové a systemicky orientovaná sociální práce, ekologický přístup, antiopresivní přístup, sociální práce orientovaná eklekticky, hodnocení teorií sociální práce.

5. Metoda sociální práce se skupinou

Sociální práce se skupinou – vymezení, historie, východiska. Modely skupinové práce, typologie skupin, dynamika skupiny, koheze, konflikt, atmosféra a konformismus, zásady práce ve skupině, klasifikace skupinových sezení, řízení a vedení skupiny, role členů skupiny, organizace a průběh skupinové sociální práce – přípravná fáze, úvodní fáze, fáze pracovní a závěrečná. Stadia vývoje skupiny. Možnosti využití

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

sociální práce se skupinami, modelování sociální práce s vybranou skupinou, prezentace vlastních modelů práce se skupinou klientů.

Vybrané způsoby práce ve skupině – dramaterapie, arteterapie, muzikoterapie, ergoterapie, koncept snoezelenu jako průvodce v rámci pedagogické podpory a volnočasových aktivit klientů, reminiscenční terapie.

6. Krizová intervence

Východiska krizové intervence v sociální práci, etapy krizové intervence a její formy. Pracovník krizové intervence a právní aspekty poskytování krizové intervence, specifika rozhovoru s klientem v krizi, krizová intervence jako služba uživatelům – aplikace do praxe.

7. Odlišnost přístupu k jednotlivým skupinám klientů

Specifika sociální práce v situaci násilí v rodině, problematika náhradní výchovné péče, zvláštnosti přístupu k seniorům, práce se zdravotně handicapovanými klienty. Sociální práce s osobami ohroženými sociálním vyloučením a nezaměstnanými. Sociální práce se žadateli o mezinárodní ochranu a práce menšinami. Vybrané aspekty sociální práce s delikventní mládeží. Problematika penitenciárního postpenitenciární péče, probační a mediační služba.

8. Sociální práce s rodinou

Problematika rodiny – znaky současné rodiny, rodina jako sociální systém, komunikační vzorce v rodině, typologie rodin, potřeby rodin, rodinná terapie. Vybrané klinické rodiny: rodina neúplná, mnoho problémová, metody sociální práce při rozvratu partnerského vztahu, porozvodová péče o děti a role sociálního pracovníka. Zahájení spolupráce s rodinou, porozumění situaci rodiny („Assessment“), stanovení problému, ukončení a zhodnocení práce s rodinou a prohloubení znalostí metod: sanace, videotrénink interakcí, návštěva v rodině, případová konference, sociální práce v rámci sociálně-právní ochrany dětí – individuální plánování. Aplikace metod sociální práce s rodinou v rámci sociálně-právní ochrany dětí – metoda návštěvy v rodině a komplexní šetření, výchovná opatření, předběžné opatření aj.

9. Sociální práce s komunitou

Historie a vývoj komunitní práce, vymezení, etapy komunitní práce, strategie a techniky komunitní práce. Vybrané dovednosti komunitního pracovníka – síťování, medializace, vyjednávání. Sociální mapa, aktivizační výzkum, tvorba strategického plánu. Komunitní plánování sociálních služeb, příklady dobré praxe.

10. Dobrovolnictví v sociální práci

Význam dobrovolnictví v sociální práci, jeho historie. Pojmy, legislativa a metodika práce. Orientace v oblastech, kde mohou dobrovolníci působit.

Forma a váha hodnocení

Zkouška

Ústní zkoušení, student prokáže znalost předepsaných tematických okruhů, seminární práce na zadané téma, aktivita studenta v praktických cvičeních.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

GOJOVÁ, Alice. *Teorie a modely komunitní práce*. Ostrava: ZSF OU, 2006. ISBN 80-7368-154-4.

HAJDOVÁ, Janka a Anna KRAUSOVÁ. *Teorie a metody sociální práce 3: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

HARTL, Pavel. *Komunita občanská a komunita terapeutická*. Praha: Slon, 1997. ISBN 80-85850-45-1.

MATOUŠEK, Oldřich. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0211-0.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana KOLÁČKOVÁ, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

MICKERTSOVÁ, Zita a Adéla WEBROVÁ. *Teorie a metody sociální práce 1: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-37-4.

MICKERTSOVÁ, Zita a Adéla WEBROVÁ. *Teorie a metody sociální práce 2: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-18-875400-38-1.

NEDĚLNÍKOVÁ, Dana. *Úvod do sociální práce se skupinou*. Ostrava: Kofoedova škola, 2004.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

ISBN 80-239-4030-9.

ÚLEHLA, Ivan. *Umění pomáhat. Učebnice metod sociální praxe*. Praha: Slon, 2007. ISBN 978-80-86429-36-6.

Doporučená literatura a další zdroje

ADAMS, Adrian, Peter ERATH a Steven SHARDLOW. *Key Themes in European Social Work- Theory, Practice, Perspectives*. Russell House Publishing.

BARKER, Robert. *The Social Work Dictionary*. Washington, DC. U. S. A.: NASW Press, 1999.

ISBN 0-87101-298-7.

BAŠTECKÁ, Bohumila. *Terénní krizová práce. Psychosociální intervenční týmy*. Praha: GRADA, 2005.

ISBN 80-247-0708-X.

BEDNÁŘOVÁ, Zdena a Lubomír PELECH. *Sociální práce na ulici*. Brno: Doplněk, 2003.

ISBN 80-7239-048-8.

BECHYŇOVÁ, Věra a Marta KONVIČKOVÁ. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011.

ISBN 978-80-262-0031-4.

CORNELL, Ann Weiser. *Síla focusingu: Průvodce k emočnímu sebeuzdravení*. Praha: Portál, 2015.

ISBN 978-80-262-0816-7.

EDWARDS, Richard, ed. *Encyclopedia of Social Work*. Washington, DC: NASW Press, 2001.

Etický kodex sociálních pracovníků České republiky. Aktualizované vydání. Praha: Společnost sociálních pracovníků, 2006. ISBN 80-244-0318-8.

GABURA, Ján a Jana PRUŽINSKÁ. *Poradenský proces*. Praha: Slon, 1995. ISBN 80-85850-10-9.

GERMAIN, Carol a Alex GITTERMAN. *The Life Model of Social Work Practice*. New York: Columbia University Press, 1980. ISBN 0-231-04152.

GJURIČOVÁ, Šárka a Jiří KUBIČKA. *Rodinná terapie. Systemické a narativní přístupy*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2390-7.

GOJOVÁ, Alice, ed. *Sborník studijních textů pro sociální kurátory*. Ostrava: OU FSS – Centrum pro podporu projektů, 2009. ISBN 978-80-7368-627-7.

HOLÁ, Lenka. *Mediace v teorii a praxi*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3134-6.

HOLLAND, Sally. *Child and Family Assessment in Social Work Practice*. London: Sage, 2011.

ISBN 978-1-84920-522-1.

JANOUSHKOVÁ, Klára a Dana NEDĚLNÍKOVÁ, eds. *Profesní dovednosti terénních pracovníků. Sborník studijních textů*. Ostrava: OU ZSF, 2008. ISBN 978-80-7368-503-4.

JANOUSHKOVÁ, Klára a Dana NEDĚLNÍKOVÁ, eds. *Profesní dovednosti terénních pracovníků. Sborník studijních textů*. Ostrava: OU ZSF, 2008. ISBN 978-80-7368-504-1.

JARKOVSKÁ, Lucie et al. *Etnická rozmanitost ve škole: Stejnost v různosti*. Praha: Portál, 2015.

ISBN 978-80-262-0792-4.

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0528-9.

KRAKEŠOVÁ, Marie. *Výchovná sociální terapie I. a II.* Praha: MSPV ČSR, 1973.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumíme*. Praha: Svoboda, 1988.

LAAN, Geert. *Otázky legitimizace sociální práce*. Boskovice: Albert, 1998. ISBN 80-85834-41-3.

LEVICKÁ, Jana. *Metody sociální práce*. Trnava: Trnavská univerzita, 2004. ISBN 80-89104-36-3.

LOUČKOVÁ, Ivana. *Integrovaný přístup v sociálně vědním výzkumu*. Praha: Slon, 2010.

ISBN 978-80-86429-79-3.

MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. 3. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4.

MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-549-0.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Sociální služby*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-310-9.

MATOUŠEK, Oldřich, Hana PAZLAROVÁ et al. *Podpora rodiny*. Praha: Portál, 2014.

ISBN 978-80-262-0697-2.

MUSIL, Libor. „*Ráda bych Vám pomohla, ale...*“ *Dilemata práce s klienty v organizacích*. Brno: Marek Zeman, 2004. ISBN 80-903070-1-9.

NAVRÁTIL, Pavel. *Úvod do teorií sociální práce*. Brno: MZ, 2000. ISBN 80-903070-0-0.

NEDĚLNÍKOVÁ, Dana. *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce*. Ostrava: OU ZSF, 2008.

NETTING, Ellen, Peter KETTNER a Steve McMURTRY. *Social Work Macro Practice*. New York: Longman, 1993.

PAYNE, Malcom. *Modern Social Work Theory*. Basingstone: Palgrave, 2005.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

PORTNER, Marlis. *Na osobu zaměřený přístup v práci s lidmi s mentálním postižením a s klienty vyžadujícími trvalou péči*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-582-0.

RÖHR, Heinz-Peter. *Závislost: Jak jí porozumět a jak ji překonat*. Praha: Portál, 2015.

ISBN 978-80-262-0927-0.

ŘEZNÍČEK, Ivo. *Metody sociální práce*. Praha: Slon, 2000. ISBN 80-85850-00-1.

SATIROVÁ, Virginie. *Společná terapie rodiny*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-303-1.

SEIBEL, Friedrich, ed. *Global Leaders for Social Work Education*. Boskovice: Albert, 2008.

ISBN 978-80-7326-133-7.

SHEAFOR, Bratford a Charles HOREJSI. *Techniques and Guidelines for Social Work Practice*. Boston: Pearson Education, 2006.

SHULMAN, Lawrence. *The Skills of Helping Individuals, Families, Groups and Communities*. F. E. Peacock Publishers, Inc. Itasca: Illinois, U.S.A., 1999. ISBN 0-87581-414-X.

TOLSON, Eleanor, William REID a Charles GARVIN. *Generalit praxe - a Task Centered Approach*. New York: Columbia University Press, 2003.

TOPOLOVSKÝ, Marek et al. *Průvodce procesem komunitního plánování sociálních služeb*. Praha: MPSV, 2004. ISBN 80-86878-03-1.

TOŠNER, Jiří a Olga SOZANSKÁ. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-178-6.

TURNER, Francis, ed. *Social Work Treatment. Interlocking Theoretical Approaches*. New York: The Free Press, 1996.

VYMĚTAL, Jan a Vlasta REZKOVÁ. *Rogerovský přístup k dospělým a dětem*. Praha: Portál, 2001.

ISBN 80-7178-561-X.

ZASTROW, Charles. *The Practice of Social Work: Applications of Generalit and Advanced Content*. Thomson: Brooks/Cole, 2003.

Sociální práce / sociálna práca. ISSN 1213-6204.

Sociální služby. ISSN 1803-7348.

Listy sociální práce. ISSN 2336-2332.

Social Work

Social Work and Society

Social Work in Europe

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

TMS-1-Mc-0078-Teorie a metody sociální práce 1

TMS-2-Ki-0078-Teorie a metody sociální práce 2

TMS-3-Kr-0078-Teorie a metody sociální práce 3

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika – audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky – flipchart

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Filozofie a etika	FET	
Název modulu anglicky	Philosophy and Ethics		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	přednáška 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Základní znalosti společenských věd v rozsahu učiva střední školy.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student chápe místo a význam filozofie a etiky ve společenských vědách. • Má přehled o základních etapách evropské filozofie v kontextu kulturně historického vývoje. • Orientuje se v problematice lidských práv a dokáže charakterizovat hlavní filozofické problémy a pojmy. • Chápe multikulturalitu dnešního světa. • Orientuje se v globálních problémech současnosti. • Orientuje se v hlavních etických teoriích, umí je aplikovat na konkrétní sociální případy. • Rozumí příčinám filozofických, etických a politických problémů a lépe se tak orientuje v sociální realitě. • Student nepodléhá zjednodušeným a demagogickým přístupům ke společnosti a ke skupinám klientů. • Řídí se etickými principy sociální práce jak ve studiu, tak na odborné praxi. • Umí využívat filozofických a politických poznatků a přístupů při řešení úkolů v rámci studia a následně ve své práci. • Umí aplikovat etické zásady sociální práce ve své činnosti. • Respektuje své kolegy i klienty, má požadované morální přesvědčení a zodpovědnost k povinnostem a úkolům.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • metody práce s učebním textem • statická projekce			
Anotace modulu Učitel vede studenty k hlubšímu poznání sociální filozofie, sjednocuje znalosti dějin filozofie, etiky a politologického myšlení. Zabývá se problematikou lidských práv a jejich dodržováním v současném světě, seznamuje studenty s hlavními politickými ideologiemi dnešního světa a s hlavními směry náboženského myšlení. Učitel představuje etiku jako vědu o morálce a uvádí studenty do problematiky profesní etiky sociálního pracovníka v konfrontaci se současným stavem morálního vědomí současné společnosti. Seznamuje studenty s hlavními směry náboženského myšlení a problematikou sektářství.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Klíčové otázky a problémy evropské filosofie

Základní pojmy v oblasti filozofických disciplín, metod a směrů.

Filozofické tázání z oblasti metafyziky, filozofie poznání, logiky, estetiky, axiologie.

Hlavní etapy vývoje evropské filozofie.

Význam filozofie v minulosti a dnes.

2. Vybrané otázky sociální a politické filozofie

Přehled politických ideologií novověku – liberalismus, konzervatismus, socialismus, komunismus, fašismus, nacismus, křesťanská politika.

Přehled základních pojmů – národ, vlastenectví, xenofobie, rasismus.

Multikulturalita, budování tolerance, problematika lidských práv (instituce OSN, EU).

Jednotlivec, společnost, kultura, stát, sociální konflikty, moc a diskriminace.

Práce a volný čas.

3. Vybrané otázky filozofické antropologie

Přehled základních filozofických témat osobnosti.

Pojetí a význam člověka v materialistické a idealistické filozofii.

Antické, středověké a moderní pojetí osobnosti.

Základní pojmy filozofické antropologie – osobnost, tělo, duch, duše, identita, svoboda, existence, důstojnost, úděl, osud, utrpení.

Uvědomění si jedinečnosti a neopakovatelnosti člověka.

4. Základní problémy náboženského myšlení

Základní pojmy náboženství – polyteismus, monoteismus, kult, teismus, deismus, panteismus, církev, sekta, ekumenismus.

Přehled hlavních světových náboženství – judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus, přírodní náboženství.

Náboženská struktura v ČR, sektářství a jeho nebezpečí.

5. Filozofie a etika

Místo etiky ve filozofickém myšlení.

Vztah etiky k politice, k vědě, k právu a kultuře.

Přehled základních etických škol v minulosti (Sokrates, stoická etika, hedonismus, judaisticko-křesťanská etika, Kantův kategorický imperativ, etický relativismus, pragmatismus, třídní pojetí etiky).

Etika – základní pojmy, rozdělení etiky, vztah etiky k dalším disciplínám.

Základní etické pojmy – dobro, zlo, povinnost, ctnost, hodnoty, spravedlnost, svědomí, účel, prostředek, vina, trest.

Základní etické kodexy.

6. Základní etické teorie a jejich aplikace

Etika ctností, hédonismus, utilitarismus, přirozený zákon, společenská smlouva, etika povinnosti, etika spravedlnosti, etika péče.

Povaha etických norem a způsoby jejich vzniku a zdůvodnění.

7. Etika v sociální práci

Základy etiky se zaměřením na etiku profesní a sociální.

Individuální a sociální dimenze morálky, význam morálky pro uchování řádu ve společnosti.

Etické aspekty sociální práce, hodnoty v sociální práci.

Etický kodex v sociální práci, etická dilemata v sociální práci, vymezení vztahu sociálního pracovníka vůči různým národnostem a etnikům.

8. Aktuální morální problémy

Stav morálky dnešní společnosti - industriální a postindustriální společnost. Globalizace, její ekologická, politická a osobní rizika.

Problematika eutanazie a trestu smrti.

Globální problémy lidstva (životní prostředí, zneužitelnost vědeckého poznání, problematika hladu, demografické problémy, migrace, problematika uprchlictví). Aktuální problémy současnosti.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Písemný test, písemná interpretace dvou textů filozofického obsahu dle vlastního výběru studenta.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BLECHA, Ivan. *Filozofie*. 4. vyd. Olomouc: Olomouc, s. r. o., 2004. ISBN 80-7182-147-0.
HURNÍKOVÁ, Květa a Petr SZURMAN. *Filozofie a etika: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-00-8.
Etický kodex sociálních pracovníků České republiky. Aktualizované vydání. Praha: Společnost sociálních pracovníků, 2006. ISBN 80-244-0318-8.
ŠILER, Vladimír. *Etika*. Ostrava: OU, 2007.
ŠILER, Vladimír. *Etika práce v neziskovém sektoru*. Ostrava: OU, 2006.

Doporučená literatura a další zdroje

ARISTOTELÉS. *Etika Nikomachova*. Praha: Rezek, 2013. ISBN 978-80-8620-735-3.
ANZEBACHER, Arno. *Úvod do filosofie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-804-X.
Bible. Praha: Česká biblická společnost, 2014. ISBN 978-80-87287-66-8.
CETL, Jiří. *Průvodce dějinami evropského myšlení*. Praha: Panorama, 1985.
DAVID, Roman. *Politologie*. 5. vyd. Olomouc: Olomouc, s. r. o., 2003. ISBN 80-7182-162-4.
HAVEL, Václav. *Do různých stran*. Praha: Lidové noviny, 1990. ISBN 80-7106-000-3.
JANKOVSKÝ, Jiří. *Etika pro pomáhající profese*. Praha: Triton, 2003. ISBN 80-7254-329-6.
KALIVODA, Robert. *Husitské myšlení*. Praha: Filosofia, 1997. ISBN 80-7007-098-6.
KOHÁK, Erazim. *Člověk, dobro a zlo*. Praha: Ježek, 1993. ISBN 80-901625-3-3.
KOLEKTIV AUTORŮ. *Filozofický slovník*. Praha: EWA Edition, 1994. ISBN 80-85764-5.
Korán. Praha: Academia, 2000. ISBN 80-7309-992-6.
KREJČÍ, Jaroslav. *O češství a evropanství. 2. díl*. Ostrava: Amosium servis, 1995. ISBN 80-85498-20-0.
MACHIAVELLI, Niccolo. *Vladař*. Praha: XYZ, 2012. ISBN 978-80-7388-693-6.
MASARYK, Tomáš. *Ideály humanitní*. 2. vyd. Praha: Melantrich, 1990. ISBN 80-7023-036-3.
MENDEL, Miloš et al. *Džihád*. Praha: Atlantis, 2010. ISBN 978-80-71058-31-60.
NIETSCHÉ, Friedrich. *Tak pravil Zarathustra*. Praha: XYZ, 2009. ISBN 978-80-7388-147-4.
PLATON. *Ústava*. 5. vyd. Praha: OIKOYMENH, 2014. ISBN 978-80-7298-504-3.
PŘÍKASKÝ, Jiljí Vladimír. *Učebnice základů etiky*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2000. ISBN 80-7192-505-5.
STANĚK, Tomáš. *Poválečné excesy v Českých zemích po roce 1945 a jejich vyšetřování*. Praha: AV ČR, 2005. ISBN 80-7285-062-8.
STÖRIG, Joachim Hans. *Malé dějiny filozofie*. 7. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2000. ISBN 80-7192-500-4.
ŠILER, Vladimír. *Profesní etika ve veřejné správě*. Ostrava: OU, 2005.
TRESMONTANT, Claude. *Základy teologie*. 2. vyd. Brno: Barrister a Principal, 2000. ISBN 80-85947-54-4.
Smlouva o Ústavě pro Evropu. Lucemburk, 2005. ISBN 92-824-3108-8.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

FET-1-Le-0078-Filozofie a etika

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Sociologie	SOC	
Název modulu anglicky	Sociology		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	přednáška 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet v zimním období zkouška v letním období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student zná sociologii jako vědu, která se zabývá společenskými jevy a vztahy, strukturou a dynamikou společnosti. • Uvědomuje si přesah sociologie do příbuzných oborů (psychologie, filozofie, antropologie, historie, ekonomie aj.). • Orientuje se v sociologické literatuře. • Zná klasiky sociologického myšlení a orientuje se ve vývoji sociologického myšlení. • Osvojuje si základní sociologické kategorie. • Rozumí struktuře a vývoji současné společnosti. • Analyzuje a chápe příčiny sociálních problémů. • Nepodléhá předsudkům a stereotypům při analýze sociálních situací, fungování sociálních vztahů v sociálních skupinách, které jsou předmětem sociální práce. • Využívá sociologických poznatků a přístupů při řešení dílčích úkolů během studia a následně pak v sociální práci. • Chápe sociální práci v širším společenském kontextu a umí vyvozovat závěry pro vlastní práci.			
Metody výuky • přednáška • diskuse • modelové situace • statická projekce • práce s literaturou a studijní oporou • metody písemných prací • metody e-learningu			

Anotace modulu

Ve stručném přehledu vývoje protosociologického a sociologického myšlení učitel studenty seznamuje s významnými osobnostmi, které ovlivnily vývoj sociologického myšlení, interpretaci vývoje společnosti; vede je k uvědomování si společenských souvislostí přechodu od tradiční k moderní společnosti a reflektování základních typů společnosti v sociologickém myšlení. Na tyto okruhy navazuje výkladem obecné sociologie, kde vysvětluje základní sociologické kategorie. Hlavní důraz klade na pochopení sociální struktury současné společnosti, problematiky sociální mobility, včetně sociálních skupin marginalizovaných a sociálně vyloučených. U problematiky sociálních skupin učitel klade velký důraz na aplikaci teorie referenčních skupin v sociální praxi a problémy ve fungování primárních sociálních skupin. U socializace analyzuje problémy v působení socializačních činitelů. Aplikované sociologie interpretuje ve vztahuk sociální praxi – především jde o sociologii rodiny, sociologii mládeže a sociologii generací. v sociologii kultury věnuje pozornost negativním důsledkům působení masové kultury, v sociologii náboženství funkcím náboženských organizací, sekt a kultů, v sociologii politiky zejména problematice politické kultury, v sociologii práce problematice dělby práce a nezaměstnanosti jako sociálnímu problému, v sociologii výchovy a vzdělávání vztahu výchovy a vzdělávání a sociální stratifikace, problematice kulturního, sociálního a lidského kapitálu. v sociologii volného času analyzuje důsledky negativního trávení volného času. Výuku ukončí sociologickým úvodem do problematiky sociálně patologických jevů. Vybrané tematické okruhy doplní o výsledky sociologických výzkumů. Ve výuce Sociologie jako všeobecně vzdělávacího předmětu učitel navazuje na znalosti studentů v oblasti základů společenských věd a historie získané studiem na střední škole a předpokládá jejich zájem o společenské dění u nás a ve světě.

Hlavní témata (osnova) modulu

I. Přehled vývoje sociologického myšlení

1. Úvod do studia sociologie

Vymezení a podstata sociologie, význam sociologie pro sociálního pracovníka. Orientace v základní sociologické literatuře.

2. Období před vznikem sociologie – protosociologie

Platón, Aristoteles, Svatý Augustin, Tomáš Akvinský, N. Machiavelli, T. More, T. Campanella, F. Bacon, J. A. Komenský, B. Bolzano, J. J. Rousseau, C. H. Saint-Simon.

3. Vznik a vývoj sociologie jako samostatné vědy

1. vývojová etapa (období velkých teorií a velkých osobností) – charakteristika, představitelé – A. Comte, H. Spencer, K. Marx, É. Durkheim, M. Weber, F. Tönnies, V. Pareto, G. Simmel.

2. vývojová etapa (období velkých výzkumů) – charakteristika, představitelé – F. Znaniecki, W. I. Thomas, E. Mayo, J. L. Moreno, G. Gallup, R. a H. Lyndovi, P. Lazarsfeld.

3. vývojová etapa (současná sociologie) – současná sociologická paradigmata a jejich představitelé.

4. Česká sociologie

Stručný vývoj od G. A. Lindnera do současnosti. T. G. Masaryk, E. Beneš, B. Foustka, A. I. Bláha, meziválečné období – pražská a brněnská sociologická škola; sociologie po únoru 1948, 60. léta – rozvoj sociologie; sociologie v období normalizace; sociologie po roce 1989.

II. Obecná sociologie

1. Předmět a struktura sociologie

Sociologie jako teoreticko-empirická a multiparadigmatická věda; předmět a struktura sociologie, funkce sociologie, metody sociologie, vztah sociologie k příbuzným vědám.

2. Společnost

Pojem, vznik a vývoj společnosti. Historické typy společnosti – tradiční a moderní, resp. postmoderní společnost. Společenská determinovanost člověka. Vývoj vztahu příroda – společnost – kultura, sociální důsledky, ekologické problémy, ekologická krize.

3. Socializace a sociální učení

Socializace, fáze socializace, faktory ovlivňující socializaci, socializační činitelé, význam socializace pro utváření osobnosti, problémy v socializaci a jejich důsledky v sociální praxi. Sociální učení, mechanismy sociálního učení.

4. Sociální pozice, sociální role, sociální status

Sociální pozice, nabývání sociálních pozic, typy společnosti podle způsobu nabývání pozic. Sociální role, typy rolí, vztahy mezi rolemi, problematika očekávání, význam formálních a neformálních rolí. Sociální status, typy, statusová hierarchie.

5. Sociální struktura a sociální stratifikace

Charakteristika a vývoj sociální struktury, typy sociální struktury. Sociální stratifikace – pojetí, vývoj; třídní marxistické pojetí, třídní nemarxistické pojetí, teorie konfliktu, strukturální funkcionalismus. Kasty, stavy, třídy, vrstvy, elity a masy.

6. Sociální mobilita

Sociální mobilita, typy mobility.

7. Sociální integrace a sociální vyloučení

Sociální integrace a sociální vyloučení – vymezení, pojetí; sociální skupiny ohrožené sociálním vyloučením, prostorová exkluze. Sociální marginalizace.

8. Sociální seskupení, útvary, skupiny

Sociální seskupení, útvary, komunita, sociální agregát, dav, teorie davového chování. Sociální skupina, podstatné znaky sociálních skupin, klasifikace sociálních skupin, teorie referenčních skupin – aplikace v sociální práci.

III. Aplikovaná sociologie

1. Sociologie rodiny

Charakteristika, předmět zkoumání, nástin proměn rodiny v historickém vývoji, typy a funkce rodiny, znaky současné rodiny, krize rodiny. Životní a rodinný cyklus, odchylky od cyklů. Postavení ženy v současnosti, genderová problematika. Výsledky sociologických výzkumů.

2. Sociologie mládeže a sociologie generací

Vymezení a specifika mládeže, kultura mládeže, subkultury a kontrakultury mládeže jako sociální hnutí, sociální problémy mládeže. Sociologie generace, mezigenerační vztahy a konflikty. Výsledky sociologických výzkumů.

3. Sociologie kultury

Sociologické pojetí kultury, znaky kultury, kultura jako systém materiální, duchovní a normativní, funkce kultury. Akulturace, enkulturace, kulturní difúze, kulturní dědictví. Masová kultura, masová komunikace – vliv na rozvoj osobnosti, hodnotovou orientaci, životní styl.

4. Sociologie náboženství

Náboženství v sociologickém pojetí, prvky náboženství – víra, symboly, praktiky, společenství věřících, náboženské zážitky a zkušenosti, doktríny a filosofie. Funkce náboženství. Náboženské organizace – církve, sekty, kulty, náboženská hnutí.

5. Sociologie politiky

Vymezení, předmět zkoumání, moc, politická moc, typy moci; demokracie, politická kultura, politické systémy a politické strany. Byrokracie a její úloha v moderní společnosti.

6. Sociologie práce

Vymezení, pojetí práce, obsah práce, dělba práce, problematika práce a „nepráce“, nezaměstnanost jako sociální problém, trh práce. Teorie řízení, styly řízení organizace.

7. Sociologie výchovy a vzdělávání

Předmět, struktura, výchova jako sociální jev a proces, výchova a vzdělávání a sociální stratifikace. Kulturní kapitál (lidský a sociální kapitál). Výsledky sociologických výzkumů.

8. Sociologie volného času

Vymezení volného času, faktory ovlivňující trávení volného času, funkce volného času, volný čas jako součást životního stylu, volný čas jako součást prevence sociálních problémů a sociálně patologických jevů. Výsledky sociologických výzkumů.

9. Aktuální otázky sociologie

Problematika modernizace společnosti, důsledky modernizace a globalizace, klientelismus v moderní společnosti, problematika politické socializace v české společnosti.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Písemný test.

Zkouška

Ústní zkoušení, student prokáže znalost předepsaných tematických okruhů.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

- GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. 2. vyd. Praha: Argo, 2013. ISBN 978-80-257-0807-1.
- HOLAŇOVÁ, Michaela. *Sociologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-30-5.
- KELLER, Jan. *Úvod do sociologie*. 6. vyd. Praha: SLON, 2012. ISBN 80-7419-102-2.
- PETRUSEK, Miloslav. *Základy sociologie*. Praha: Akademie veřejné správy o.p.s., 2009. ISBN 80-87207-02-4.

Doporučená literatura a další zdroje

- BAUMAN, Zygmunt. *Myslet sociologicky: netradiční uvedení do sociologie*. 2. vyd. Praha: SLON, 2010. ISBN 80-741-9026-1.
- BECK, Ulrich. *Riziková společnost: na cestě k jiné moderně*. 2. vyd. Praha: SLON, 2011. ISBN 80-7419-047-6.
- BERGER, Peter L. *Pozvání do sociologie: humanistická perspektiva*. 3. vyd. Praha: Barrister a Principal, 2003. ISBN 80-87029-10-7.
- BLAŽEK, Bohuslav. *Tváří v tvář obrazovce*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-11-7.
- BURIÁNEK, Jiří. *Sociologie*. 3. vyd. Praha: Fortuna, 2008. ISBN 80-7373-028-4.
- DURKHEIM, Émile. *Sociologie a filozofie*. Praha: SLON, 1998. ISBN 80-85850-57-5.
- FUKUYAMA, Francis. *Konec dějin a poslední člověk*. Praha: Rybka Publishers, 2002. ISBN 80-86182-27-4.
- GILLERNOVÁ, Ivona a Jiří BURIÁNEK. *Základy psychologie – sociologie*. 3. vyd. Praha: Fortuna, 2004. ISBN 80-7168-749-9.
- JANDOUREK, Jan. *Čítanka sociologických klasiků*. Praha: Grada, 2010. ISBN 80-247-2934-3.
- JERÁBEK, Hynek. *Slavné sociologické výzkumy (1899-1949)*. Praha: SLON, 2014. ISBN 978-80-7419-165-7.
- KELLER, Jan. *Dějiny klasické sociologie*. 2. vyd. Praha: SLON, 2010. ISBN 80-8642-952-6.
- KELLER, Jan. *Sociologie organizace a byrokracie*. 2. vyd. Praha: SLON, 2007. ISBN 978-80-86429-74-1.
- KELLER, Jan. *Sociologie středních vrstev*. Praha: SLON, 2012. ISBN 80-7419-109-1.
- KELLER, Jan. *Tři sociální světy. Sociální struktura postindustriální společnosti*. 2. vyd. Praha: SLON, 2011. ISBN 978-80-7419-031-5.
- KELLER, Jan. *12 omylů sociologie*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-09-5.
- KELLER, Jan a Petr NOVOTNÝ. *Úvod do filozofie, sociologie a psychologie*. Liberec: Dialog, 2008. ISBN 80-867-6181-7.
- KOL. AUTORŮ. *Sociologické školy, směry, paradigmata*. 2. vyd. Praha: SLON, 2000. ISBN 80-85850-81-8.
- KRAUS, Blahoslav, Věra POLÁČKOVÁ et al. *Člověk - prostředí - výchova*. Brno: Paido, 2001. ISBN 80-7315-004-2.
- LABÁTH, Vladimír et al. *Riziková mládež*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. ISBN 80-85850-66-4.
- LINHART, Jiří et al. *Velký sociologický slovník. A-O, P-Ž*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-164-1, 80-7184-310-5.
- MACHONIN, Pavel. *Česká společnost a sociologické poznání*. Praha: ISV nakladatelství, 2005. ISBN 80-86642-39-9.
- MOŽNÝ, Ivo. *Česká společnost*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-624-1.
- MOŽNÝ, Ivo. *Sociologie rodiny*. 2. vyd. Praha: SLON, 2006. ISBN 80-86429-05-9.
- MOŽNÝ, Ivo. *Rodina a společnost*. 2., uprav. vyd. Praha: SLON, 2008. ISBN 978-80-86429-87-8.
- MUNKOVÁ, Gabriela. *Sociální deviace*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0279-2.
- MURPHY, Robert F. *Úvod do kulturní a sociální antropologie*. 2. vyd. Praha: SLON, 2010. ISBN 80-8642-925-0.
- NEŠPOR, Zdeněk R. et al. *Slovník českých sociologů*. Praha: Academia, 2013. ISBN 80-200-2221-9.
- NEŠPOR, Zdeněk R. et al. *Dějiny české sociologie*. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-2355-1.
- NEŠPOR, Zdeněk R. a David VÁCLAVÍK. *Příručka sociologie náboženství*. Praha: SLON, 2008. ISBN 978-80-86429-92-2.
- NOVOTNÁ, Eliška. *Sociologie sociálních skupin*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2957-2.
- NOVOTNÁ, Eliška. *Základy sociologie*. Praha: Grada, 2008. ISBN 80-247-2396-9.
- PETRUSEK, Miloslav a Jan BALON. *Společnost naší doby*. Praha: Academia, 2011. ISBN 80-200-1965-3.
- PETRUSEK, Miloslav. *Společnosti pozdní doby*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2006. ISBN 80-86429-63-6.
- PETRUSEK, Miloslav et al. *Dějiny sociologie*. Praha: Grada, 2011. ISBN 80-247-3234-3.
- PETRUSEK, Miloslav et al. *Sociologie*. 3. vyd. Praha: SPN, 1997. ISBN 80-04-26689-4.
- RIESMAN, David. *Osamělý dav*. Zkrácené a revidované vyd. Praha: Kalich, 2007. ISBN 978-80-7017-062-5.

SAK, Petr. *Proměny české mládeže*. Praha: Petrklíč, 2000. ISBN 80-7229-042-8.
SAK, Petr a Karolína KOLESÁROVÁ. *Sociologie stáří a seniorů*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3850-5.
SOUKUP, Václav. *Sociální a kulturní antropologie*. 2. vyd. Praha: SLON, 2000. ISBN 80-85850-29-X.
THOMPSON, Kenneth. *Klíčové citace v sociologii*. Praha: Barrister a Principal, 2004. ISBN 80-85947-68-4.
ZITA, Josef a Leona STAŠOVÁ. *Sociologie pro sociální pracovníky*. Hradec Králové: Gaudeamus, 1999. ISBN 80-7041-519-3.
ZNEBEJÁNEK, František. *Sociální hnutí*. Praha: SLON, 1999. ISBN 80-85850-31-1.

Sociologický časopis. ISSN 0038-0288.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

SOC-1-Ho-0078-Sociologie

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- textové pomůcky
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Psychologie	PSY	
Název modulu anglicky	Psychology		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	1. ročník přednáška 2 hod./týden 2. ročník přednáška 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období 1. a 2. ročníku, celkem 8 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	1. ročník zápočet v zimním období klasifikovaný zápočet v letním období 2. ročník zápočet v zimním období zkouška v letním období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student se orientuje v zákonitostech psychických procesů, lidské emocionalitě a volním jednání. • Orientuje se v problematice základních psychologických a psychoterapeutických směrů. • Získává hlubší vhled do struktury osobnostních vlastností člověka, poznává strukturu a dynamiku osobnosti člověka. • Má základní znalosti ze zásad psychohygieny, je schopen rozpoznávat zátěžové situace, učí se jim předcházet, hledá rezervy vlastního hospodaření s časem. • Zná periodizaci duševního vývoje člověka v různých vývojových obdobích, umí lépe porozumět individuálním a vývojovým zvláštnostem jedince. • Student je schopen nahlížet na člověka v procesu socializace, v procesu zvnitřňování sociálních rolí, osvojí si zákonitosti sociální komunikace. • Rozumí vzniku duševních poruch a jejich rozpoznávání v různých periodách života, rozpozná základní symptomy duševních poruch, zná základní dovednosti při jednání s duševně nemocnými a jejich rodinami. • Umí poznatky z psychologických disciplín vřadit do mezipředmětového kontextu studijních předmětů a aplikovat je v sociální práci. • Ovládá zákonitosti komunikace v práci s různým spektrem cílových skupin, včetně migrantů. • Na základě teoretických znalostí je schopen prakticky předcházet zátěžovým situacím, syndromu vyhoření. • Umí uplatňovat techniky asertivity v oboru sociální práce i v soukromém životě.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky

- metody monologické, dialogické
- metody práce s knihou
- metody názorně demonstrační
- metody brainstormingové
- metody praktické
- metody inscenační
- metody interakční a metody situační

Anotace modulu

V rámci předmětu Psychologie učitel studentům poskytuje přehled základní psychologické terminologie, přibližuje jim charakteristiky základních psychologických disciplín a psychologie prožívání a chování. Seznamuje je se základními diagnostickými a výzkumnými metodami psychologie. V obecné psychologii učitel hlouběji seznamuje studenty se základními zákonitostmi psychických procesů, citovou a volní složkou, chováním člověka a jeho řešením konfliktních situací. V psychologii osobnosti je studentům umožněno lepší porozumění struktury osobnostních vlastností člověka a dynamiky chování. V základech psychologie zdraví učitel poskytuje studentům přehled zásad psychohygieny, zátěžových situací i faktorů ovlivňujících vývoj člověka. Ve vývojové psychologii je seznamuje s etapami ve vývoji člověka v různých vývojových obdobích, vysvětluje specifika individuality osobnosti v životním cyklu. V rámci sociální psychologie učitel předává poznatky o socializaci, o chování člověka v sociálním prostředí, základy sociální komunikace a principy masové komunikace. V psychopatologii vede studenty k porozumění vzniku duševních poruch, jejich rozpoznávání ve vývoji člověka. Informuje o základních dovednostech při jednání s duševně nemocnými jejich rodinami. Poznatky získané při studiu psychologie studentům přinášejí ucelený pohled na osobnost klienta, pomáhají mu uskutečňovat zásady prevence vzniku stresu, duševní zátěže a umět jim v profesním osobním životě předcházet.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Obecná psychologie

Úvod do studia psychologie

Psychologie jako vědní obor – pojem, předmět, cíle a vznik psychologie, psychologická terminologie. Postavení psychologie v systému věd, vztah psychologie k jiným vědám. Historický vývoj psychologie, význam studia psychologie. Základní metody psychologie, práce s odbornou literaturou. Přehled základních směrů současné psychologie – behaviorismus, psychoanalýza, humanistická, psychodynamická, komunikační, kognitivní, existenciální, transpersonální psychologie.

Obecná charakteristika lidské psychiky

Základní psychologické kategorie – psychika, vědomí, nevědomí, prožívání a chování člověka. Biologická determinace lidské psychiky. Sociální determinace lidské psychiky (sociální prostředí, učení, motivace lidského jednání a chování).

Analýza psychických procesů a stavů

Procesy názorného odrazu skutečnosti ve vědomí člověka (početky, vnímání, představy, fantazie). Druhosignální obraz skutečnosti ve vědomí člověka (myšlení, řeč). Procesy umožňující získávání individuální zkušenosti (pozornost, paměť, učení). Psychologie citů.

Psychologie jednání a chování (rozbor volního chování, struktura a vývoj volních procesů). Chování člověka v náročných situacích (frustrace, deprivace, stres, prevence a důsledky deprivace, obranné frustrační mechanismy). Konflikt motivů a jejich zvládání, řešení konfliktních situací. Psychologická intervence v sociální práci, psychologie a vědecký výzkum.

2. Psychologie osobnosti

Pojem, předmět psychologie osobnosti, vymezení pojmu osobnost, historický vývoj disciplíny. Vybraná pojetí osobnosti. Struktura osobnostních vlastností, osobnost v průběhu života, identita, individualita. Intra-individuální a inter-individuální variabilita osobnostní struktury. Faktory ovlivňující vývoj osobnosti. Zaměřenost osobnosti (potřeby, zájmy, hodnoty, ideály). Osobnostní předpoklady (inteligence, schopnosti). Seberegulační kvality osobnosti a sociální aspekty osobnosti. Charakter, postoje a jejich ovlivňování vůlí člověka. Temperamentové vlastnosti osobnosti. Výzkumné a diagnostické metody v psychologii osobnosti.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

3. Základy psychologie zdraví

Postavení a význam psychologie zdraví. Základní pojmy – psychohygiena, duševní zdraví, duševní nemoc, normalita osobnosti, stres, frustrace, deprivace. Stresory subjektivní a objektivní povahy. Základní zásady psychohygieny. Životospráva z hlediska psychohygieny. Syndrom vyhoření. Hospodaření s časem z hlediska psychohygieny.

4. Základy vývojové psychologie

Základy vývojové psychologie

Biodromální pojetí rytmu života, pojem a předmět vývojové psychologie. Vztah vývojové psychologie k jiným vědám. Historický vývoj vývojové psychologie. Činitele ovlivňující vývoj člověka, zákonitosti vývoje. Periodizace duševního vývoje. Metody vývojové psychologie.

Ontogeneze jedince

Počátek lidského vývoje – prenatální období, péče o těhotnou ženu. Životospráva v těhotenství, chtění a nechtění těhotenství. Postnatální etapa – období novorozenecké, péče o novorozence, vztah matka – dítě. Období kojenecké – somatický, psychický, sociální a citový vývoj jedince. Batolecí a předškolní věk – determinanty těchto období, význam hry, úloha a postavení rodičů při výchově. Školní věk – diagnostika školní zralosti, prepubertální a pubertální vývojové fáze, zvláštnosti školního období. Adolescence – vývojové krize v dospívání, hledání identity mladého jedince. Mladší dospělost – konflikt požadavků a očekávání mladého člověka, hledání životního partnera, zakládání rodiny. Střední dospělost – změny sociálního statusu, krize manželství a rodiny. Pozdní dospělost – fyziologické a psychické aspekty této fáze, změny sociálních rolí, příprava na stáří. Stáří – fyziologické, senzomotorické a psychické změny, penzionování jako krize, hledání životního stylu ve stáří. Aplikace poznatků z vývojové psychologie v sociální práci, poradenská intervence.

5. Úvod do sociální psychologie

Pojem, předmět, vznik a vývoj sociální psychologie, její postavení v systému psychologických věd. Základní pojmy sociální psychologie (sociální postoj, sociální role, pozice, status, sociální skupina). Metody sociální psychologie.

Komunikace – druhy komunikace. Verbální komunikace. Neverbální komunikace, její význam. Neverbální komunikační prostředky. Asertivita – pojem, význam, vývoj asertivity. Základní asertivní práva, asertivní dovednosti. Psychologie masové komunikace – hlavní rysy masové komunikace, hlavní druhy médií, teorie masové komunikace. Člověk v rodině. Faktory ovlivňující funkčnost rodiny, rodina jako činitel procesu socializace a individualizace.

6. Základy psychopatologie

Vznik duševních poruch a historie péče o duševně nemocné. Základní pojmy psychopatologie, normalita osobnosti. Přehled etiopatologických faktorů ovlivňujících jedince. Poruchy kognitivních procesů (vnímání, myšlení, řeč). Poruchy paměti, pozornosti. Poruchy intelektu, mentální retardace, demence. Poruchy pudové složky, vůle, volního jednání, chování. Poruchy vědomí a jejich klasifikace. Poruchy emocionálních procesů. Psychosomatické poruchy – přehled a jejich klasifikace. Poruchy osobnosti a chování. Prevence a terapie duševních nemocí. Syndrom CAN – formy týrání, výskyt syndromu CAN.

Forma a váha hodnocení

Zápočet, klasifikovaný zápočet

Písemný test.

Zkouška

Seminární práce na zadané téma, ústní zkoušení.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BAŠTECKÁ, Bohumila. *Klinická psychologie*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0617-0.

DRAPELA, Viktor. *Přehled teorií osobnosti*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-134-7.

HAYESOVÁ, Nicky. *Základy sociální psychologie*. 3. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-763-9.

HURNÍKOVÁ, Květa a Gabriela KLOSOVÁ. *Obecná psychologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-24-4.

HURNÍKOVÁ, Květa a Gabriela KLOSOVÁ. *Psychologie osobnosti: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

ISBN 978-80-87540-50-3.

KLOSOVÁ, Gabriela. *Patopsychologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-69-5.

KLOSOVÁ, Gabriela. *Sociální psychologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-68-8.

KLOSOVÁ, Gabriela. *Vývojová psychologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-67-1.

LANGMEIER, Jiří. *Vývojová psychologie*. Praha: Grada Publishing, 1998. ISBN 80-7169-195-X.

NAKONEČNÝ, Milan. *Úvod do psychologie*. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-0993-0.

PLHÁKOVÁ, Alena. *Učebnice obecné psychologie*. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1086-6.

PRAŠKO, Jan. *Poruchy osobnosti*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-737-X.

ŘEZÁČ, Jaroslav. *Sociální psychologie*. Brno: Paido, 1998. ISBN 80-85931-48-6.

ŘÍČAN, Pavel a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Dětská klinická psychologie*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7178-512-2.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7184-317-2.

Doporučená literatura a další zdroje

ATKINSON, Rita. *Psychologie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-640-3.

BALCAR, Karel. *Úvod do studia psychologie osobnosti*. Praha: SPN, 1983.

BAŠTECKÁ, Bohumila a Petr GOLDMANN. *Základy klinické psychologie*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-550-4.

ČÍŽKOVÁ, Jitka. *Přehled sociální psychologie*. Olomouc: UP v Olomouci, 2000. ISBN 80-244-0150-9.

DE VITO, Joseph. *Základy mezilidské komunikace*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-7169-988-8.

FREUD, Sigmund. *Vybrané spisy. I-III*. 2. vyd. Praha: Avicenum, 1993. ISBN 80-86123-06-5.

FROMM, Erich. *Umění milovat*. Praha: Orbis, 1966.

FÜRST, Maria. *Psychologie*. Praha: Votobia, 1997. ISBN 80-7198-199-0.

HARTL, Pavel. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-303-X.

HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Fenomén stáří*. Praha: Panorama, 1989. ISBN 80-201-0098-7.

HILL, Graham. *Moderní psychologie*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-641-1.

HONZÁK, Radkin. *Jak se dobře cítit mezi lidmi*. 2. vyd. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-772-9.

HORT, Vladimír. *Dětská a adolescentní psychiatrie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-472-9.

KRATOCHVÍL, Stanislav. *Manželská terapie*. 3. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-332-3.

KRATOCHVÍL, Stanislav. *Základy psychoterapie*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-179-7.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Konflikty mezi lidmi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-642-X.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Tajemství úspěšného jednání*. Praha: Grada, 1995. ISBN 80-85623-84-6.

LANGMEIER, Jiří, Karel BALCAR a Jan ŠPITZ. *Dětská psychoterapie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-381-1.

LANGMEIER, Jiří. *Vývojová psychologie pro dětské lékaře*. Praha: Avicenum, 1983.

MACEK, Pavel. *Adolescence*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-747-7.

MALÁ, Eva a Pavel PACOVSKÝ. *Psychiatrie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-700-0.

MÍČEK, Libor. *Duševní hygiena*. Praha: SPN, 1984.

NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-0592-7.

NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti*. Praha: Management Press, 1993. ISBN 80-85603-34-9.

NAKONEČNÝ, Milan. *Základy psychologie*. Praha: Academia, 1998. ISBN 80-200-1290-7.

NOVÁK, Tomáš a Věra CAPPONI. *Asertivně do života*. 2. vyd. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0989-9.

NOVÁK, Tomáš. *Manželské a rodinné poradenství*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1316-0.

PAULÍK, Karel. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Ostrava: Pedagogická fakulta OU, 2002. ISBN 80-7042-214-9.

PAULÍK, Karel. *Základy psychologie*. 2. vyd. Ostrava: OU FF, 2003. ISBN 80-7042-638-1.

PLÁŇAVA, Ivo. *Průvodce mezilidskou komunikací*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0858-2.

PLHÁKOVÁ, Alena. *Dějiny psychologie*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-0871-X.

PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-885-6.

PŘÍHODA, Václav. *Ontogeneze lidské psychiky*. Díl I. – IV. Praha: SPN 1963, 1967, 1970, 1974.

ŘÍČAN, Pavel. *Cesta životem*. 3. vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-829-5.

ŘÍČAN, Pavel. *Psychologie osobnosti. Obor v pohybu*. 6. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3133-9.

STERNBERG, Robert Jeffrey. *Kognitivní psychologie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-376-5.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

ŠMOLKA, Pavel. *Muž a žena – návod k použití*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-911-9.
VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 3. vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-802-3.
VAŠUTOVÁ, Maria. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Ostrava: PdF OU, 2003. ISBN 80-7042-243-2.
VYBÍRAL, Zdeněk. *Psychologie lidské komunikace*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-291-2.
ZVOLSKÝ, Pavel. *Speciální psychiatrie*. Praha: UK, 1996. ISBN 80-7184-203-6.

Děti a my. ISSN 0323-1879.

Psychologie DNES. ISSN 1212-9607.

Československá psychologie. ISSN 0009-062X.

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

PSY-1-Sch-0078-Psychologie I

PSY-2-Sch-0078-Psychologie II

PSY-2-Kl-Psychologie II

PSY-3-Kl-0078-Psychologie III

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- textové pomůcky – pracovní materiály (psychotesty)
- grafické pomůcky – flipchart

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Sociálně psychologický výcvik	SPV	
Název modulu anglicky	Social-Psychological Training		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (c))	cvičení 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student si osvojuje základní strategie interpersonální percepce a komunikace. • Rozvíjí schopnosti a dovednosti ve zvládání zátěžové situace ve skupině. • Aplikuje efektivní formy verbální komunikace s klientem, aktivně zvládá techniky asertivity. • Získává schopnosti a dovednosti v technikách skupinové práce (např. arteterapie, muzikoterapie, biblioterapie, dramaterapie). • Dokáže používat praktickým způsobem relaxační techniky, autogenní trénink a krátkodobé koncentrační techniky. • Student je kvalitativně lépe připraven k tomu, aby porozuměl jednání a chování svých klientů. • Umí být empatický i předcházet zátěží v jednání s klienty. • Rozvine své dovednosti emocionální a kognitivní empatie, osvojí si základy schopnosti sebereflexe. • Student získá především diagnostické a komunikační kompetence. • Student si osvojí některé vybrané techniky práce se skupinou.			
Metody výuky • aktivizující metody (simulace, hry, dramatizace) • grafické a výtvarné činnosti • metody dialogické • metody dovednostně-praktického nácviku (nácvik pohybových praktických dovedností, nácvik sebeovládání, motorický trénink, řešení problémových situací) • metody inscenační, interakční a metody situační			
Anotace modulu V předmětu Sociálně psychologický výcvik učitel seznamuje studenty s různými strategiemi práce ve výcvikové skupině, učí je sebereflexi, toleranci individuálních zvláštností v prožívání a chování jiných členů skupiny, dále je vede k poznávání sebe, svého chování i k efektivním formám jednání s druhým a skupinou. Vede studenty k porozumění aspektů skupinové dynamiky, skupinové identity, učí je přijímat různorodé			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

sociální role, zvládat zátěžové situace a řešit konfliktní situace. Přibližuje jim metody a techniky skupinové práce, relaxační techniky a jejich význam pro člověka. Získávání těchto znalostí je spojeno s praktickým nácvikem jednotlivých technik a metod pro jejich aplikaci studentem v praxi.

Student je dále v tomto předmětu veden k získávání souhrnu individuálních prožitkových zkušeností, které vyplývají z jeho aktivního začlenění do interpersonálních vztahů výcvikové skupiny.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Nácvik rozvoje interpersonální percepce, senzitivity, kooperace v diádě, sebevyjadřování.
2. Nácvik technik rozvoje kooperace ve skupině.
3. Nácvik technik rozvoje kreativity, rozvoje představitivosti, verbální tvořivosti.
4. Nácvik technik rozvoje rozhodování.
5. Zvládání zátěžových situací ve skupině, zvládání konfliktů, strategie zvládání stresu.
6. Techniky skupinové práce – muzikoterapie, arteterapie, techniky zpětné vazby, diskusní skupinové sezení, psychodrama, biblioterapie.
7. Aktivní pohybové skupinové techniky – psychopantomima, psychogymnastika.
8. Nácvik technik zaměřených na sebepoznání, sebevyjádření, techniky sebeotevření, nácvik empatie.
9. Nácvik technik uvolňování emocí, emoční tenze.
10. Relaxační techniky, krátkodobé koncentrační techniky, autogenní trénink, imaginace, jóga.
11. Nácvik technik zaměřených na zkvalitňování interpersonálních vztahů ve skupině, techniky skupinové práce, skupinové interakční hry, podněcování interakce, týmová spolupráce.
12. Asertivita – nácvik asertivních dovedností a základních technik, práce s kritikou.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Vypracování úkolu na zadané téma a jeho následná prezentace.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

HRKAL, Jan a Radek HANUŠ. *Zlatý fond her*. 5. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-923-1.

KOMÁRKOVÁ, Růžena, Ivan SLAMĚNÍK a Jozef VÝROST. *Aplikovaná sociální psychologie III*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0180-4.

SCHYSTALOVÁ, Vendula. *Sociálně psychologický výcvik: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-74-9.

Doporučená literatura a další zdroje

BAKALÁŘ, Eduard. *Psychohry*. Praha: Mladá Fronta, 1989. ISBN 80-204-0079-6.

BAKALÁŘ, Eduard. *Předposlední psychohry*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-447-8.

BAKALÁŘ, Eduard. *Nové psychohry*. Praha: Portál, 2004.

BROCKERT, Siegfried. *Testy emocionální inteligence*. Praha: Ikar, 1997. ISBN 80-7202-149-4.

CAMPBELLOVÁ, Jean. *Techniky arteterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-204-1.

CARTER, Philip a Ken RUSSELL. *Trénink paměti a kreativity*. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-7226-704-3.

CANFIELD, Jack a Frank SICCONE. *Hry pro výchovu k odpovědnosti a sebedůvěře*. Praha: Portál, 1998.

GERLICOVÁ, Markéta. *Muzikoterapie v praxi: Příběhy muzikoterapeutických cest*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4581-7.

HERMOCHOVÁ, Soňa. *Hry pro život*. Praha: Portál, 1994. ISBN 80-85282-79-8.

HERMOCHOVÁ, Soňa. *Hry pro dospělé*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0817-5.

HERMOCHOVÁ, Soňa a Jana VAŇKOVÁ. *Hry pro rozvoj skupinové spolupráce*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0727-6.

HICKSON, Andy. *Dramatické a akční hry*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-387-0.

HOPPE, Seigrid. *Sociálně psychologické hry pro dospívající*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-434-6.

KNOBLOCH, Ferdinand a Jiřina KNOBLOCHOVÁ. *Integrovaná psychoterapie v akci*. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-679-X.

KOLAŘÍK, Marek. *Interakční psychologický výcvik pro praxi: Nové hry pro výcvikové skupiny*. Praha: Grada,

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

2013. ISBN 978-80-247-4450-6.

KRATOCHVÍL, Stanislav. *Skupinová psychoterapie v praxi*. 3., dopl. vyd. Praha: Galén, 2009.

ISBN 978-80-7262-347-1.

LIEBMANN, Marian. *Skupinová arteterapie: nápady, témata a cvičení pro skupinovou výtvarnou práci*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-729-9.

PAYNEOVÁ, Helen. *Kreativní pohyb a tanec*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-887-6.

PRAŠKO, Jan. *Asertivitou proti stresu*. 2. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1697-8.

ŠICKOVÁ-FABRICI, Jaroslava. *Základy arteterapie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-408-3.

ŠIMANOVSKÝ, Zdeněk. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-178-557-1.

VALENTA, Josef. *Metody a techniky dramatické výchovy*. Praha: Agentura Strom, 1998.

ISBN 80-86106-0201.

YALOM, Irvin David. *Teorie a praxe skupinové psychoterapie*. Praha: Konfrontace, 1999.

ISBN 80-86088-05-7.

ZOUNKOVÁ, Daniela. *Zlatý fond her III*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0394-0.

Psychologie DNES. ISSN 1212-9607.

Československá psychologie. ISSN 0009-062X.

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- pracovní materiály
- speciální pomůcky
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Základy sociálního výzkumu	ZSV	
Název modulu anglicky	Basics of Social Research		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 2. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	přednáška 1hod./týden cvičení 1 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student rozumí procesu sociálního výzkumu, chápe, jakým způsobem se výzkum provádí a jaký typ informací může přinést. • Ovládá základní techniky sběru dat a metody sociálního výzkumu. • Uvědomuje si rozdíly kvalitativního a kvantitativního výzkumu. • Je schopen vyhledat nebo samostatně získávat data o sociální skutečnosti. • Chápe podstatu získaných dat a zná možnosti a limity jejich výpovědní schopnosti. • Na základě teoretických poznatků umí vypracovat projekt výzkumu, umí stanovit výzkumnou otázku, definovat objekt a předmět výzkumu a formulovat hlavní a pracovní hypotézy. • Student dodržuje etiku tazatele při provádění vlastního empirického výzkumu. • Dokáže zpracovat získaná data. • Nepodléhá predsudkům a stereotypům při vyhodnocování a využívání výsledků výzkumu. • Výsledky svého průzkumu umí vhodně interpretovat a sepsat do závěrečné zprávy. • Umí prezentovat výsledky svého výzkumného šetření. • Je schopen zobecnit výsledky výzkumů provedených v sociální oblasti a využít je ve vlastní praxi.			
Metody výuky • přednáška • cvičení • diskuse • modelové situace • statická projekce • práce s literaturou a studijní oporou • nácvik výzkumných činností • metody e-learningu			

Anotace modulu

V modulu Základy sociálního výzkumu učitel seznamuje studenty se základy sociálně vědního výzkumu, s charakteristickými rysy kvalitativního a kvantitativního přístupu ke zkoumání sociální skutečnosti a s odpovídajícími výzkumnými technikami, metodami a procedurami. Poskytuje jim základní informace o jednotlivých etapách empirického výzkumu, včetně zpracování a interpretace získaných dat. Předává jim takový soubor vědomostí a dovedností, aby byli schopni provést vlastní výzkumné šetření, tzn., aby uměli sestavit projekt kvantitativního výzkumu, zvolit adekvátní techniky sběru dat, vybrat relevantní výzkumný soubor, zpracovat získaná data, napsat výzkumnou zprávu a prezentovat výsledky vlastního průzkumu na studentské minikonferenci. Učitel taktéž studenty seznamuje s tím, jak využívat výsledky sociologických výzkumů v praxi.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do předmětu

Význam výzkumných zjištění pro sociální pracovníky. Výzkum a jeho klasifikace. Data, techniky, metody.

2. Základní výzkumná terminologie

Kvantitativní výzkum. Fáze výzkumu. Projekt sociologického výzkumu. Předmět a objekt výzkumu. Výzkumná otázka. Hypotéza – hlavní a pracovní. Cílový, základní a výběrový soubor. Druhy výběrů. Znak, proměnná.

3. Dotazník jako technika sběru dat

Konstrukce dotazníku. Validita a reliabilita. Otázky v dotazníku. Role tazatele.

4. Další techniky sběru dat

Rozhovor. Pozorování. Studium dokumentů. Obsahová analýza.

5. Základy zpracování dat

Třídění prvního stupně. Popis rozložení četností. Typy proměnných. Charakteristiky polohy a variability. Třídění druhého stupně.

6. Interpretace výsledků výzkumu

Interpretace dat. Chyby v interpretaci.

7. Kvalitativní výzkum

Podstata a znaky kvalitativního výzkumu. Techniky sběru a zpracování dat v kvalitativním výzkumu.

8. Problémy sociálního výzkumu

Problematika zobecnění výsledků výzkumů provedených v sociální oblasti.

9. Prezentace výzkumného šetření

Prezentace vlastního výzkumného šetření.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – vypracování přípravné fáze výzkumu a dotazníku na zvolené téma.

Letní období – získání dat v terénu, vyhodnocení získaných dat a hypotéz, prezentace vlastního výzkumného šetření.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 4. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 80-246-1966-8.

HOLAŇOVÁ, Michaela. *Základy sociálního výzkumu: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*.

Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011.

SURYNEK, Alois, Růžena KOMÁRKOVÁ a Eva KAŠPAROVÁ. *Základy sociologického výzkumu*. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-038-4.

Doporučená literatura a další zdroje

FERJENČÍK, Ján. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010.

ISBN 80-7367-815-9.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012.

ISBN 80-262-0219-6.

HENDL, Jan: *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. 4. vyd. Praha: Portál, 2012.

ISBN 80-262-0200-4.

HENDL, Jan. *Statistika v aplikacích*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0700-9.

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu*. 2. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-1369-4.

JEŘÁBEK, Hynek. *Úvod do sociologického výzkumu*. Praha: Karolinum, 1993. ISBN 80-7066-662-5.

JEŘÁBEK, Hynek. *Slavné sociologické výzkumy (1899-1949)*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2014. ISBN 978-80-7419-165-7.

KAUFMANN, Jean-Claude. *Chápající rozhovor*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. ISBN 80-7419-033-9.

KOZEL, Roman et al. *Moderní marketingový výzkum*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-0966-X.

KREJČÍ, Jindřich. *Kvalita sociálně vědních výběrových šetření v České republice*. 2. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2009. ISBN 978-80-7419-001-8.

LOUČKOVÁ, Ivana. *Integrovaný přístup v sociálně vědním výzkumu*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-86429-79-3.

PETRUSEK, Miroslav. *Teorie a metoda v moderní sociologii*. Praha: Karolinum, 1993. ISBN 80-7066-799-0.

PUNCH, Keith F. *Úspěšný návrh výzkumu*. Praha: Portál, 2008. ISBN 80-736-7468-7.

PUNCH, Keith F. *Základy kvantitativního šetření*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-381-9.

REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3006-6.

RYŠAVÝ, Dan. *Metody a techniky sociálního výzkumu*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002.

SCHNEIDER, Milan. *Úvod do základů sociologického výzkumu*. 3. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1990.

ŠVARČÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. 2. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN 80-262-0644-6.

Sociologický časopis. ISSN 0038-0288.

Demografie: revue pro výzkum populačního vývoje. ISSN 0011-8265.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

ZSV-2-Ho-0078-Základy sociálního výzkumu

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Zdraví a nemoc		ZDN
Název modulu anglicky	Health and Disease		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	1. ročník přednáška 1 hod./týden, cvičení 1 hod./týden 2. ročník přednáška 1 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období 1. ročníku, 1 kredit v zimním a letním období 2. ročníku, celkem 6 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	1. ročník zápočet v zimním období, klasifikovaný zápočet v letním období 2. ročník zápočet v zimním období, zkouška v letním období		
Vstupní požadavky na studenta	Student má znalosti somatologie v rozsahu učiva střední školy.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student vnímá člověka jako součást biologické, psychické a sociální jednoty. • Pojmenuje a vysvětlí determinanty ovlivňující zdravotní stav člověka. • Student se orientuje v základní lékařské terminologii. • Má základní znalosti z oboru anatomie a fyziologie člověka. • Zná nejčastější onemocnění orgánových soustav se sociálním dopadem. • Dokáže odhadnout možná rizika a navrhnout vhodné řešení vzniklé náročné životní situace klienta. • Má teoretické a praktické znalosti ze základů první pomoci. • Má potřebné znalosti pro práci sociálního pracovníka v psychiatrických zařízeních. • Respektuje odlišnosti jednotlivých věkových skupin klientů. • Zná jednotlivé systémy zdravotní péče a jejich vývoj. • Má přehled o činnosti Světové zdravotnické organizace a je připraven popsat a vysvětlit význam programů a projektů podporujících zdraví. • Chápe význam morálních a etických aspektů zdravotní a sociální péče. • Je schopen orientovat se ve vybraných etických kodexech a normách vztahujících se ke zdravotnictví. • Student je schopen přistupovat k nemocným a handicapovaným lidem empaticky, s respektem a s úctou ke každé lidské bytosti. • Svým jednáním a postojem student napomáhá k větší otevřenosti a ochotě „zdravé“ populace nabídnout dané skupině osob pomoc (dobrovolnictví studentů). • Získané znalosti umí využít k udržení a obnově zdraví vlastního i svých klientů.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky

- metody monologické, dialogické
- metody práce s knihou
- metody názorně demonstrační
- metody brainstormingové
- metody situační
- metody praktické

Anotace modulu

Učitel zprostředkovává studentům informace o nejčastějších onemocněních a učí je, jak mají být klientům budoucí sociální pracovníci nápomocni. Jelikož zdravotní handicap může postihnout kohokoliv z nás, vyučující učí studenty vnímat svět očima klientů (pacientů) a být citlivý k jejich potřebám. Učitel vede studenty k orientaci v základní odborné lékařské terminologii tak, aby ji klientům (pacientům) uměli vysvětlit. Učitel zprostředkovává přehled v nabídce zdravotních a sociálních služeb a učí studenty využívat tyto služby ve prospěch klientů (pacientů). Zároveň rozvíjí u studentů schopnost řešit různé problémy klientů (pacientů), mobilizovat a zdokonalovat jejich schopnosti. Učitel seznámí studenta s teoretickými základy laické první pomoci a provede názornou demonstraci poskytnutí laické první pomoci. Učitel vede studenty k osvojení si těchto praktických dovedností.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Zdraví a nemoc

Základní pojmy – zdraví (bio-psycho-sociální koncepce), nemoc, prevence a její typy, etiologie, syndrom, symptom, faktory ovlivňující zdraví člověka, základní lékařské obory, základní skupiny farmak. MKN – 10, MKF.

2. Základy zdravotní péče, přehled zdravotnických a sociálních služeb – organizace českého zdravotnictví, instituce a jejich poslání. Kodex práv a povinností pacienta.

3. Národní program obnovy a podpory zdraví České republiky

Návrh projektu střednědobé strategie obnovy a podpory zdraví. Program zlepšování zdravotního stavu obyvatel ČR – Zdraví 21.

4. Sociální práce ve zdravotnictví

5. Základy anatomie a fyziologie

6. Opěrně pohybová soustava

Onemocnění opěrně pohybové soustavy a jejich sociální dopad.

7. Nervová soustava

Onemocnění nervové soustavy a jejich sociální dopad.

8. Smysly

Onemocnění jednotlivých smyslových orgánů a jejich sociální dopad.

9. Cévní soustava

Nemoci oběhového ústrojí, nemoci cév a žil a jejich důsledky.

10. Krev, imunita, míza, tkáňový mok

Nemoci krvetvorby, autoimunní onemocnění.

11. Dýchací soustava

Nemoci dýchacího ústrojí a jejich sociální dopad.

12. Vylučovací soustava

Nemoci ledvin a vývodných močových cest a vliv na kvalitu života jedince.

13. Kůže, termoregulace

Jednotlivá kožní onemocnění, význam prevence a jejich sociální dopad.

14. Trávicí soustava

Onemocnění trávicího ústrojí, výživa a poruchy výživy a jejich odraz ve zdravotním stavu populace.

15. Pohlavní soustava

Sexuálně přenosné choroby, jednotlivé pohlavní nemoci a jejich negativní dopad.

16. Endokrinní soustava

Nemoci žláz s vnitřní sekrecí a jejich sociální důsledky.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

17. První pomoc

Zdraví a nemoc – uvedení do první pomoci.

Opěrně pohybová soustava – její poranění a poskytnutí první pomoci.

Nervová soustava – základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

Smysly – jejich poranění a poskytnutí první pomoci.

Krev – druhy krvácení a šokové stavy, zástava krevní oběhu, ICHS – první pomoc.

Dýchací soustava – základní stavy ohrožující život daného jedince a poskytnutí první pomoci.

Vylučovací soustava – základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

Soustava kožní základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

Trávicí soustava – základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

Pohlavní soustava – základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

Endokrinní soustava – základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

18. Základy hygieny a epidemiologie

Základní pojmy, hygiena obecná a komunální, hygiena výživy, hygiena dětí a dorostu, hygiena práce. Epidemiologie, formy a šíření nákazy, protiepidemická opatření, infekční choroby.

19. Psychiatrie

Základní pojmy, rozdělení a základy syndromologie v psychiatrii.

Přehled kategorií duševních poruch dle MKN

F00-09 organické duševní poruchy včetně symptomatických, F10-19 duševní poruchy a poruchy chování vyvolané užíváním psychoaktivních látek, F20-29 schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy, F30-39 poruchy nálady (afektivní poruchy), F40-49 neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem a somatoformní poruchy, F50-59 behaviorální syndromy spojené s fyziologickými poruchami somatickými faktory, F60-69 poruchy osobnosti a chování u dospělých, F70-79 mentální retardace, F80-89 poruchy psychického vývoje, F90-99 poruchy chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a adolescenci.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Písemný test (minimální úspěšnost 60 %).

Klasifikovaný zápočet

Písemný test (minimální úspěšnost 60 %), referát na zadané téma.

Zkouška

Ústní zkoušení v délce 15 minut.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

KLOSOVÁ, Gabriela a Adéla WEBROVÁ. *Psychiatrie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

KLOSOVÁ, Gabriela a Adéla WEBROVÁ. *Somatologie, problematika zdraví a nemoci: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-42-8.

KLOSOVÁ, Gabriela a Adéla WEBROVÁ. *Vybraná onemocnění se sociálním dopadem: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-44-2.

KLOSOVÁ, Gabriela a Adéla WEBROVÁ. *Základy první pomoci: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-46-6.

MAHROVÁ, Gabriela a Martina VENGLÁŘOVÁ. *Sociální práce s lidmi s duševním onemocněním*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2138-5.

Doporučená literatura a další zdroje

BARNES, Colin et al. *Disability Studies Today*. Cambridge: Polity Press, 2002.

BUIJSSEN, Huub. *Dementia. Průvodce pro rodinné příslušníky a pečovatele*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-081-X.

BYDŽOVSKÝ, Jan. *První pomoc*. 2. vyd. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0680-0.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- COHEN, Robert. *Nejčastější psychické poruchy v klinické praxi*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-497-4.
- DSM5. *Diagnostický a statistický manuál duševních poruch*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-86471-52-5.
- HORT, Vladimír et al. *Dětská a adolescentní psychiatrie*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-71784-72-9.
- HRDLIČKA, Michal a Vladimír KOMÁREK. *Dětský autismus*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-813-9.
- CHVÁTALOVÁ, Helena. *Jak se žije dětem s postižením*. 2. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0054-3.
- KAVKA, Stanislav. *Světová zdravotnická organizace*. Praha: AVICENUM, 1989. ISBN 08-048-89-32.
- KOTULÁN, Jaroslav. *Zdravotní nauky pro pedagogy*. Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 80-210-3844-6.
- KRHUTOVÁ, Lenka. *Občané se zdravotním postižením a veřejná správa*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-1168-7.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie nemoci*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-7178-551-2.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie zdraví*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-774-4.
- KŘÍŽ, Jaroslav et al. *Zdravotní stav populace*. SZÚ, 2004. ISBN 80-7071-247-3.
- KUČEROVÁ, Helena. *Psychiatrické minimum*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4733-0.
- KUZNÍKOVÁ, IVA. *Sociální práce ve zdravotnictví*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3676-1.
- MALÁ, Eva a Pavel PACOVSKÝ. *Psychiatrie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-700-0.
- MERKUROVÁ, Alena a Miroslav OREL. *Anatomie a fyziologie člověka pro humanitní obory*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1521-6.
- Mezinárodní klasifikace nemocí – 10. revize. Duševní poruchy a poruchy chování. Popis klinických příznaků a diagnostická vodítka*. 2. vyd. Praha: Psychiatrické centrum Praha, 2000. ISBN 80-85121-44-1.
- MLČÁK, Zdeněk. *Psychologie zdraví a nemoci*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2007. ISBN 80-7368-035-1.
- MZ ČR. *Zdraví 21 (Úvod k obnově politiky zdraví pro všechny v Evropském regionu WHO)*. ISBN 80-85047-15-2.
- MZ ČR. *Zdraví 21*. 2003. ISBN 80-85047-99-3.
- PAYNE, Jan et al. *Kvalita života a zdraví*. Praha: Triton, 2005. ISBN 80-7254-657-0.
- PODSTATOVÁ, Hana. *Základy epidemiologie a hygieny*. Praha: Galén, 2009. ISBN 978-80-7262-597-0.
- Rodinná encyklopedie medicíny a zdraví*. 3. vyd. Česlice: Marshall Cavendish Partworks, Rebo Productions s.r.o., 2009. ISBN 978-80-255-015-9.
- ROKYTA, Richard, Dana MAREŠOVÁ a Zuzana TURKOVÁ. *Učebnice Somatologie I. a II.* 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, s.r.o., 2003. ISBN 80-86432-49-1.
- RŮŽIČKA, Jiří. *Psychosomatický přístup k člověku*. Praha: TRITON, 2006. ISBN 80-7254-750-X.
- SLEZÁKOVÁ, Lenka et al. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty I. Interna*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1775-3.
- SLEZÁKOVÁ, Lenka et al. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty II. Pediatrie, chirurgie*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2040-1.
- SLEZÁKOVÁ, Lenka et al. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty III. Gynekologie a porodnictví, onkologie, psychiatrie*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2270-2.
- SLEZÁKOVÁ, Lenka et al. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty IV. Dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2506-2.
- SVOBODA, Mojmir, Eva ČEŠKOVÁ a Hana KUČEROVÁ. *Psychopatologie a psychiatrie: Pro psychology a speciální pedagogy*. Dotisk, Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0976-8.
- STELZER, Jiří a Lenka CHYTILOVÁ. *První pomoc pro každého*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2144-6.
- STYX, Petr. *O psychiatrii. Jak žít a jednat s duševně nemocnými lidmi. Kdo je zdravý a kdo je nemocný?* Brno: Computer Press, 2003. ISBN 80-7226-828-7.
- ŠPATENKOVÁ, Naděžda. *Problematika zdraví a nemoci*. Olomouc: FF UP, 2003. ISBN 80-244-0648-9.
- THOROVÁ, Kateřina. *Poruchy autistického spektra*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-091-7.
- TOMEŠ, Igor. *Sociální správa*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-560-1.
- VÁGNEROVÁ, Marie. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0696-5.
- VOKURKA, Martin a Jan HUGO. *Praktický slovník medicíny*. Praha: MAXDORF, 2011. ISBN 978-80-7345-262-9.
- WHO. *Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů – 10. decennální revize*. 1999. ISBN 80-7169-787-7.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

WILKINSON, Richard a Mack MARMOT. *Fakta a souvislosti – sociální determinanty zdraví*. Kostelec nad Černými lesy: Institut zdravotní politiky a ekonomiky, 2005. ISBN 80-86625-46-1.

ZAVÁZALOVÁ, Hana et al. *Sociální lékařství a veřejné zdravotnictví*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: UK, 2002. ISBN 80-246-0467-1.

ZVOLSKÝ, Petr et al. *Obecná psychiatrie*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-7184-494-2.

ZVOLSKÝ, Petr et al. *Speciální psychiatrie*. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-7184-203-6.

Česká geriatrická revue. Odborný časopis České gerontologické a geriatrické společnosti. ISSN 1214-0732.

Florence Časopis moderního ošetrovatelství. ISSN 1801-474X.

Lékařské listy. Příloha zdravotnických novin.

Osobní lékař. ISSN 1213-2470.

Sestra. ISSN 1210-0404.

Zdravotnické noviny. ISSN 0044-1996.

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

ZDN-1-We-0078-Zdraví a nemoc 1

ZDN-2-We-0078-Zdraví a nemoc 2

Pomůcky

- audiovizuální technika
- odborné programy, audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky, flipchart
- modely a zobrazení
- odborná učebna
- speciální pomůcky pro výuku první pomoci

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Sociální patologie		SPT
Název modulu anglicky	Social Pathology		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	přednáška 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student umí definovat a rozumí pojmům z oblasti sociálně patologických jevů, např. sociální deviace, sociálně patologický jev, rizikové chování. • Student zná biologické, psychologické a sociologické příčiny (teorie) vzniku sociálních deviací a chápe jejich vzájemné interakce. • Student se orientuje v jednotlivých sociálně patologických jevech, zná příčiny konkrétního sociálně patologického jevu a jeho důsledky pro jedince, okolí a celou společnost. • Student dokáže analyzovat jednotlivé sociálně patologické jevy. • Student dovede rozpoznat strukturu, důsledky sociálně patologických jevů a identifikovat možnosti jejich institucionální prevence. • Student se orientuje v problematice sociální prevence na regionální i státní úrovni. • Student zná možnosti řešení a eliminace těchto jevů, nebo jejich korekce do sociálně přijatelných norem. • Student si upevňuje dovednost navázání kontaktu s osobami nebo skupinami osob zasaženými sociálně patologickým jevem, umí je získat pro spolupráci. • Student dokáže nabídnout osobám v problémové životní situaci konkrétní sociální, zdravotní (případně další) odbornou pomoc. • Student dokáže vyhledávat a využívat prameny odborné literatury a klíčové informační zdroje v oblasti sociálně patologických jevů. • Student dovede samostatně pracovat a projevuje vlastní názor v rámci diskuze. • Student veřejně prezentuje výsledky své práce, umí obhájit svá tvrzení.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • metody práce s textem • projekce statická a dynamická • beseda			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- využití případové ilustrace, případové studie, kazuistiky
- prezentace seminární práce

Anotace modulu

Předmět Sociální patologie patří mezi disciplíny, které tvoří základ odborné přípravy sociálních pracovníků. Týká se sociálních jevů, chování a jednání narušujících a ohrožujících sociální fungování jednotlivců, skupin a celé společnosti a jsou tak předmětem zájmu sociální práce a sociální politiky. Obecná část předmětu je zaměřena na základní pojmy a souvislosti a teorie sociálních deviací, zvláštní část na jednotlivé sociální deviace a sociálně patologické jevy. Předmět rozebírá společensky závažná témata, pozornost je věnována především jevům, které mají vyšší stupeň nebezpečnosti pro společenský vývoj a stav společnosti. Důležitou součástí předmětu je přiblížení možných forem pomoci a prevence v oblasti sociální práce při řešení problematiky sociálních skupin vykazujících rysy rizikového chování.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Základní pojmy sociální patologie a deviace

Vymezení základních pojmů; sociální patologie, sociální deviace z pohledu vědních disciplín. Rizikové chování.

Normalita a abnormalita, norma a konformita, vymezení normality.

Zdroje a příčiny sociálně patologických jevů a deviace, etiologie.

Teorie zdrojů sociální patologie (biologicko-psychologický, sociálně-psychologický, sociologický).

Prevence sociální patologie.

2. Agresivita a násilí

Úvod do problematiky – druhy, příčiny, prevence a eliminace agresivity.

Rasismus, nacionalismus, interetnické konflikty.

Terorismus a extremismus.

Syndrom CAN, postavení dítěte ve společnosti a jeho právní aspekty, formy, příčiny syndromu CAN, riziková dospělí, rizikové děti, rizikové životní situace, péče o dítě postižené syndromem CAN, prevence.

Domácí násilí. Násilí na pracovišti (mobbing, bossing). Šikana, obtěžování, stalking. Vandalismus.

Nové formy agrese a násilí (kyberšikana, happy slapping, boom fights, kybergrooming atd.).

Formy pomoci obětem násilí, působení státních i nestátních subjektů v této oblasti.

3. Kriminalita

Vymezení pojmů (kriminologie, kriminalita, delikvence, penologie apod.), druhy kriminality.

Kriminalita dětí a mládeže, kriminalita dospělých.

Pachatelé trestné činnosti, oběti trestných činů.

Represivní justice, vězeňství, penitenciární péče. Restorativní justice. Probace, mediace, parole.

Postpenitenciární péče.

Způsoby intervence (způsoby opatření). Opatření ukládaná mladistvým (výchovná, ochranná, trestní).

Prevence kriminálního chování, činnosti státních i nestátních subjektů.

Programy, strategie preventivních opatření.

4. Problematika závislostí – zneužívání psychoaktivních látek, návykové a impulzivní poruchy

Obecná charakteristika (příčiny, modely závislostí, důsledky, rizikové faktory, druhy závislostí – látkové, nelátkové).

Alkoholismus – vymezení pojmů, vznik, příčiny, vývojová stadia, léčba.

Drogová závislost – vymezení pojmů, klasifikace, charakteristika jednotlivých druhů drog, důsledky drogových závislostí, přístupy k řešení, léčba.

Gamblerství – vznik závislosti, dráha hráče, důsledky, léčba.

Nové formy závislostního chování (netolismus, závislost na sociálních sítích apod.).

Bulimie a anorexie.

5. Prostituce

Vymezení pojmu prostituce a promiskuita, historický vývoj, příčiny, formy, typologie prostitutek, vztah společnosti k prostituci – přístupy k řešení, možnosti pomoci a sociální práce v oblasti prostituce.

6. Problematika nezaměstnanosti

Příčiny, důsledky nezaměstnanosti, typy nezaměstnanosti.

Problematika mladých (mladistvých) nezaměstnaných.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Intervence v oblasti nezaměstnanosti.

7. Bezdomovectví

Příčiny, důsledky, prevence, intervence, resocializace.

8. Problematika suicidálního jednání

Příčiny, motivace, formy, způsoby provedení, problematika suicidií u dětí a dospívajících, sebevraždy u obviněných a odsouzených, formy a možnosti pomoci, krizová intervence.

Sebepoškozování (automutilace).

9. Problematika sekt a kultů

Podstata sekt, členství, obecné znaky, klasifikace sekt, nebezpečnost a jejich působení na člověka, vztah společnosti k sektám, prevence, pomoc.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – seminární práce – zpracování sociálně patologického jevu (sociální deviace, problémového chování) ve společnosti; veřejná prezentace seminární práce.

Letní období – písemný vědomostní test.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

FISCHER, Slavomil a Jiří ŠKODA. *Sociální patologie: závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení*. 2., rozšř. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5046-0.

HAJDOVÁ, Janka a Aleš MUSIL. *Sociální patologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*.

Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-75-6.

SOCHŮREK, Jan. *Úvod do sociální patologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2009.

ISBN 978-80-7372-448-1.

URBAN, Lukáš, Josef DUBSKÝ a Jan BAJURA. *Sociální deviace*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-397-1.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 5. vyd. Praha: Portál, 2012.

ISBN 978-80-262-0225-7.

Doporučená literatura a další zdroje

BECHYŇOVÁ, Věra et al. *Syndrom CAN a způsob péče o rodinný systém*. Praha: IREAS, 2007.

ISBN 978-80-86684-47-5.

BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4282-3.

COOPER, Peter. *Bulimie a záchvatovité přejídání. Jak je překonat*. Praha: Portál, 2014.

ISBN 978-80-262-0706-1.

ČECH, Ondřej. *Domácí násilí: z pohledu pracovníků v oblasti sociálních služeb*. České Budějovice: Theia, 2011. ISBN 978-80-904854-0-2.

DANICS, Štefan. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7.

DUNOVSKÝ, Jiří, Zdeněk DYTRYCH a Zdeněk MATĚJČEK. *Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě*.

Praha: Grada, 1995. ISBN 80-7169-192-5.

HAVELKOVÁ, Barbara a Blanka BELLAK-HANČILOVÁ. *Co s prostitucí? Veřejné politiky a práva osob v prostituci*. Praha: SLON, 2014. ISBN 978-80-7419-149-7.

HRADECKÝ, Ilja. *Definice a typologie bezdomovectví*. Praha: Naděje, 2007. ISBN 978-80-86451-13-8.

HRČKA, Miroslav. *Sociální deviace*. Praha: SLON, 2001. ISBN 978-80-85850-68-0.

CHMELÍK, Jan et al. *Extremismus*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012.

ISBN 978-80-7380-376-6.

JAKUB, Marek, Aleš STRNAD a Lucie HOTOVCOVÁ. *Bezdomovectví: v kontextu ambulantních sociálních služeb*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0090-1.

KALINA, Kamil et al. *Základy klinické adiktologie*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1411-0.

KELLER, Jan. *Posvícení bezdomovců: úvod do sociologie domova*. Praha: SLON, 2012.

ISBN 978-80-7419-155-8.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- KLIMENT, Pavel. *Psychopatologie pro sociální pracovníky: Studijní text pro kombinované studium*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3594-7.
- KOLÁŘ, Michal. *Bolest šikánování*. 2. vyd. Praha: Portál, 2005. ISBN 978-80-7367-014-6.
- KOUTEK, Jiří a Jana KOCOURKOVÁ. *Sebevražedné chování*. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-349-9.
- MARHOUNOVÁ, Jana a Karel NEŠPOR. *Alkoholici, fetišáci a gambleři*. Praha: Empatie, 1995. ISBN 80-901618-9-8.
- MATOUŠEK, Oldřich a Andrea MATOUŠKOVÁ. *Mládež a delikvence: možné příčiny, struktura, programy prevence kriminality mládeže*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-825-8.
- MATOUŠEK, Oldřich et al. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2005. ISBN 978-80-7367-002-3.
- MARTÍNEK, Zdeněk. *Agresivita a kriminalita školní mládeže*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5309-6.
- MÜHLPACHR, Pavel. *Sociopatologie*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4550-7.
- NEČAS, Ctibor. *Romové v České republice včera a dnes*. 5., dopl. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. ISBN 978-80-244-0497-4.
- NEŠPOR, Karel. *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-908-8.
- NOVOTNÝ, Oto et al. *Kriminologie*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-377-5.
- PAPEŽOVÁ, Hana. *Začarovaný kruh bulimie, anorexie psychogenního přejídání a cesty ven?!* Praha: Psychiatrické centrum, 2012. ISBN 978-80-87142-18-9.
- ŘÍČAN, Pavel. *Agresivita a šikana mezi dětmi*. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-49-9.
- ŠMAHAJ, Jan. *Kyberšikana jako společenský problém = Cyberbullying as a social problem*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4227-3.
- ŠTĚCHOVÁ, Markéta a Kateřina DANIELOVÁ. *Interetnické konflikty*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2004.
- VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2218-4.
- VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-798-1.
- VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Nová náboženská hnutí a kolektivní násilí*. Brno: L. Marek, 2009. ISBN 978-80-87127-21-6.
- WEISS, Petr. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0929-3.

www.e-bezpeci.cz

www.msmt.cz

www.icm.cz;

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

SPT-3-Hj-0078-Sociální patologie

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- pracovní materiály
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Etnické a menšinové skupiny	ETN	
Název modulu anglicky	Ethnic and Minority Groups		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	přednáška 1 hod./týden	ECTS	1 kredit v zimním a letním období, celkem 2 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu			
• Student umí definovat a rozumí základním pojmům z oblasti teorie menšin (národ, národnost,vlastenectví, nacionalismus, kultura, jazyk, etnocentrismus, etnikum, etnické vědomí, etnické společenství, etnická příslušnost, etnicita, asimilace, akulturace, adaptace aj.). • Orientuje se v historii a specifikách etnických a národnostních menšin vyskytujících se v současnosti na území České republiky a na území střední Evropy. • Reflektuje současné vztahy mezi majoritní populací a cizinci, migranty nebo etnickými menšinami v ČR, včetně faktorů ovlivňujících kvalitu těchto vztahů. • Kriticky pracuje s informacemi o vzniku nacionálních hnutí, xenofobie, rasismu a extremistických hnutí obecně, zná historické příklady vytváření těchto hnutí a zná příčiny a důsledky současného rasismu a nacionalismu. • Dokáže analyzovat současné problémy etnických menšin na území ČR. • Získává přehled o mezinárodních organizacích a mezinárodních smlouvách na ochranu minorit, zvláště těch, které ratifikovala vláda ČR. • Získává schopnost řešit rozpory a konflikty vyplývající ze specificky různých kultur a napomáhat lepšímu pochopení a soužití minoritních skupin s majoritním obyvatelstvem, rozumí pojmu integrace. • Chápe důvody migrace, důsledky globalizující se společnosti. • Chápe postavení minoritních skupin ve společnosti, dokáže vysvětlit předsudky, auto a heterostereotypy vyskytující se ve společnosti; dovede ocenit „jinakost“ druhého a přínos těchto skupin pro kulturu společnosti. • Student si upevňuje dovednost navázání kontaktu s osobami z minoritních skupin, umí je získat pro spolupráci. • Dokáže nabídnout osobám z minoritních skupin konkrétní sociální (případně další) odbornou pomoc. • Kriticky pracuje s případnými vlastními prekoncepty vůči minoritním skupinám ve společnosti. • Dokáže vyhledávat a využívat prameny odborné literatury a klíčové informační zdroje v této oblasti. • Dovede samostatně pracovat, projevuje vlastní názor v rámci diskuze, navrhuje vlastní řešení. • Veřejně prezentuje výsledky své práce, umí obhájit svá tvrzení. • Dokáže reagovat na aktuální problémy v oblasti migrace.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky

- metody monologické (výklad, přednáška) a dialogické (diskuze, rozhovor, brainstorming)
- metody práce s textem (učebnicí, knihou)
- projekce (dynamická, statická)
- metody písemných prací
- metody e-learningu

Anotace modulu

Učitel seznamuje studenty s teorií menšin a jejich postavením ve společnosti. Posílí jejich schopnost reflektovat současné vztahy mezi majoritní populací a migranty nebo etnickými menšinami v ČR, včetně faktorů ovlivňujících kvalitu těchto vztahů. Učitel blíže osvětluje základní pojmy etnické teorie menšinových skupin v kontextu výsledků nejnovějších výzkumů (pojmy jako národ, národnost, vlastenectví, nacionalismus, internacionalismus, akulturace, asimilace, identita, kulturní relativismus, multikulturalita, multikulturní společnost aj.). Přiblíží téma dynamiky vztahů mezi dominantní a menšinovou skupinou, vysvětluje vznik nacionálních hnutí, xenofobie, rasismu a extremistických hnutí obecně, historické příklady vytváření těchto hnutí, příčiny a důsledky současného rasismu a nacionalismu ve společnosti. Hluběji se zaměřuje na problematiku pracovní migrace, azylu a mezinárodní ochrany. Seznamuje studenty nejen národnostním složením ČR, ale také se vznikem, historií a specifiky minorit, s důrazem na charakteristiku hlavních národnostních menšin v ČR – Slováků, Poláků, Němců a Romů. Rozsáhlejší kapitola věnuje romské menšině v ČR, jejímu problematičkému postavení v majoritní společnosti. V neposlední řadě podá přehled o mezinárodních organizacích a mezinárodních smlouvách na ochranu minorit (včetně historie lidských práv a základních dokumentů, týkajících se těchto práv) a různých technikách intervence do situace menšin.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Vymezení základních pojmů

Národ, národnost, národnostní menšiny, vlastenectví, nacionalismus, kultura, jazyk, internacionalismus, etnikum, etnické vědomí, etnické společenství, etnická příslušnost, etnicita, asimilace, akulturace, adaptace.

2. Rasové teorie

Rasismus, xenofobie, nacionalismus, etnické a rasové předsudky a stereotypy, podstata rasových teorií, novodobé rasistické teorie, antropologické pojetí rasy, předpoklady rasistického učení, vznik a podstata fašismu, nacismu a antisemitismu, genocidy 20. století.

3. Ochrana práv menšin

Historie lidských práv, ochrana menšin v mezinárodních dokumentech, mezinárodní instituce.

4. Menšiny v rovině kultury

Pojem kultura, kulturní relativismus, multikulturalismus, multikulturní a interkulturní společnost, interkulturní vzdělávání, tolerance a intolerance, projevy intolerance jako celospolečenský problém, etnická identita, etnocentrismus, mateřský jazyk, bilingvismus, lingvicismus.

5. Menšiny v rovině společenských vztahů

Dynamika vztahů mezi dominantní a menšinovou skupinou, modely soužití skupin, mezietnické a mezikulturní konflikty, interetnické konflikty v ČR, vzdělávání menšin.

6. Cizinci na území České republiky

Legislativní rámec, migrace, emigrace, exil, uprchlíci a uprchlíci v ČR, azylová problematika.

7. Národnostní složení obyvatelstva České republiky

Statistické údaje, sociokulturní charakteristika národnostních menšin žijících u nás, specifické problémy jednotlivých etnických menšin.

8. Problematika romské menšiny v České republice

Specifický systém norem, hodnot a tradic romského obyvatelstva, historie Romů, rozpad tradičního způsobu života, současná situace Romů, problematika bydlení, nezaměstnanost a další sociálně patologické jevy, zdravotní stav romské populace, vzdělanostní úroveň Romů, možné způsoby řešení romského problému.

9. Problematika menšin žijících na území ČR

Bělorusové, Bulhaři, Chorvati, Maďaři, Němci, Poláci, Slováci, Srbové, Rusíni, Rusové, Ukrajinci, Vietnamci – početní a místní zastoupení, důvody jejich pobytu na území ČR, jejich problémy, rozdílnost ve srovnání s majoritou.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

10. Sociální práce s menšinami a migranty

Přístupy (antiopresivní, sociálně-ekologický model), způsoby práce, poskytovatelé služeb ze státního i nestátního sektoru. Migrační politika ČR, aktuální migrační vlny na území ČR.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – vypracování seminární práce na zadané téma.

Letní období – písemný vědomostní test.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

GABAL, Ivan et al. *Etnické menšiny ve střední Evropě*. Praha: G plus G, 1999. ISBN 978-80-86103-23-5.
MUSIL, Aleš et al. *Etnické a menšinové skupiny: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011.
NAVRÁTIL, Pavel et al. *Romové v české společnosti*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80 7178-741-8.
SIROVÁTKA, Tomáš, ed. *Menšiny a marginalizované skupiny v České republice*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Georgetown, 2002. ISBN 80-210-2791-6.
ŠÍŠKOVÁ, Taťana. *Menšiny a migranti v ČR*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-648-9.

Doporučená literatura a další zdroje

BAAR, Vladimír. *Národy na prahu 21. století. Emancipace nebo nacionalismus?* Ostrava: Ostravská univerzita, 2002. ISBN 80-86101-66-5.
DAVIDOVÁ, Eva. *Kvalita života a sociální determinanty zdraví u Romů v České a Slovenské republice*. Praha: Triton, 2011. ISBN 978-80-7387-428-5.
DAVIDOVÁ, Eva. *Romano drom. Cesty Romů 1945 – 1990: změny v postavení a způsobu života Romů v Čechách, na Moravě a na Slovensku*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. ISBN 80-244-0524-5.
DOHNALOVÁ, Eva. *Úvod do sociální práce s migranty: problematika migrace a integrace v ES/EU a České republice*. Olomouc, Caritas – Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2012. ISBN 978-80-87623-02-2.
HONUSKOVÁ, Věra, Eliška FLÍDROVÁ a Linda JANKŮ. *Dnes migranti – zítra uprchlíci?* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2014. ISBN 978-80-87623-02-2.
JARKOVSKÁ, Lucie et al. *Etnická rozmanitost ve škole: Stejnost v různosti*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0792-4.
KHIDAYER, Emire. *Život po arabsku*. Praha: MF, 2012. ISBN 978-80-204-2781-1.
NEČAS, Ctirad. *Historický kalendář*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1997. ISBN 80-7067-769-4.
NEČAS, Ctirad. *Holocaust českých Romů*. Olomouc: Prostor, 1999. ISBN 80-7260-022.
NEČAS, Ctirad. *Nemůžeme zapomenout*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1994. ISBN 80-7067-354-0.
NEČAS, Ctirad. *Romové v České republice včera a dnes*. 5., dopl. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. ISBN 80 244-0497-4.
NOVÁK, Tomáš. *O předsudcích*. Brno: Doplněk, 2002. ISBN 80-7239-121-6.
PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-709-1.
PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova*. 2. vyd. Praha: Triton, 2011. ISBN 978-80-7387-502-2.
RABUŠIC, Ladislav a Aleš BURJANEK. *Imigrace a imigrační politika jako prvek řešení české demografické situace?* Praha: VÚPSV, výzkumné centrum Brno, 2003.
Romové, bydlení, soužití. Praha: Socioklub, 2000. ISBN 80-902260-8-6.
Romové v České republice. Praha: Socioklub, 1999. ISBN 80-902260-7-8.
ŘÍČAN, Pavel. *S Romy žít budeme – jde o to jak: dějiny, současná situace, kořeny problémů, naděje společné budoucnosti*. 2., uprav. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-410-9.
SAMKOVÁ VESELÁ, Klára. *Romská otázka. Psychologické důvody sociálního vyloučení Romů*. Praha: Blinkr, 2011. ISBN 978-80-87579-03-9.
SIROVÁTKA, Tomáš, ed. *Sociální exkluze a sociální inkluze menšin a marginalizovaných skupin*. Brno: Masarykova univerzita, 2004. ISBN 80-210-3455-6.
SIWEK, Tomáš et al. *Polská národnostní menšina v Československu 1945 – 1954*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2001. ISBN 80-7285-009-1.
ŠÍŠKOVÁ, Taťana. *Výchova k toleranci a proti rasismu*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-182-2.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

ŠOTOLOVÁ, Eva. *Vzdělávání Romů*. 4. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-2461909-5.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

ETN-Do-0078-Etnické a menšinové skupiny

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Základy ekonomie	ZEK	
Název modulu anglicky	Basics of Economics		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 2. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	přednáška 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student získává základní poznatky z oblasti ekonomické teorie. • Rozumí roli ekonomie v systému vědních disciplín. • Orientuje se v základních metodách ekonomického výzkumu a dílčích ekonomických systémech fungujících ve světové ekonomice. • Má přehled o historických ekonomických proudech, které mohou sloužit jako inspirativní zdroj poznání pro hlubší řešení sociálních problémů. • Student dokáže odlišit tržní situace dokonalé a nedokonalé konkurence a zná specifika těchto konkurenčních forem. • Student umí rozlišit jednotlivé druhy makroekonomických agregátů. • Rozumí soustavě hospodářských politik a zná využitelné nástroje pro její ovlivňování.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • statická projekce			
Anotace modulu Učitel vede studenta ke správné interpretaci teoretických a praktických informací vycházejících z vědního oboru ekonomie a student tímto posiluje své kompetence v oblasti ekonomické gramotnosti. Učitel seznámí studenty s praktickými souvztažnostmi ekonomické teorie a sociální politiky. Učitel zaměří pozornost studenta na možnosti financování sociální politiky s využitím ekonomických nástrojů.			
Hlavní témata (osnova) modulu 1. Úvod do předmětu. 2. Vymezení ekonomie jako vědy – dělení ekonomie, metody zkoumání, ekonomické subjekty, ekonomické systémy. 3. Historické školy ekonomického myšlení – osobnosti, hlavní myšlenky, doporučení pro ekonomiku se zaměřením na sociální oblast.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

4. Trh a tržní mechanismus – základní ekonomická rovnováha, vymezení nabídky a poptávky, trhy výrobních faktorů, selhání trhu.
5. Firma v dokonalé a nedokonalé konkurenci – monopol, oligopol, monopolistická konkurence.
6. Firma a její ekonomické okolí, neziskové organizace, mzdová agenda firmy.
7. Makroekonomické ukazatele – hrubý domácí produkt, inflace, nezaměstnanost a trh práce.
8. Makroekonomické implikace – hospodářský růst a hospodářský cyklus.
9. Hospodářská politika – vymezení, druhy a nástroje vybraných oblastí hospodářské politiky, státní rozpočet a daňová soustava, financování sociální politiky.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Písemný test, dosažená úspěšnost min. 60 % z celkového bodového hodnocení.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

NEVIMA, Jan. *Základy ekonomie*. Ostrava: Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, 2011. ISBN 978-80-87540-65-7.

Doporučená literatura a další zdroje

FRANK, H. Robert a Ben S. BERNANKE. *Ekonomie*. Praha: Grada, 2002.

ISBN 978-80-247-0471-5.

HANČLOVÁ, Jana et al. *Makroekonometrické modelování české ekonomiky a vybraných ekonomik EU*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2010. ISBN 978-80-248-2353-9.

NEVIMA, Jan. *Konkurenceschopnost regionů Visegrádské čtyřky (teoretické a empirické přístupy k vymezení, měření a hodnocení)*. Praha: Professional Publishing, 2014. ISBN 978-80-7431-144-4.

SCHILLER, R. Bradley. *Makroekonomie dnes*. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0169-X.

SCHILLER, R. Bradley. *Mikroekonomie dnes*. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0109-6.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

ZEK_2_Ne_0078_Základy ekonomie

Pomůcky

- textové pomůcky
- vizuální technika
- organizační a reprografické pomůcky
- LMS Moodle

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Korespondence	KOR	
Název modulu anglicky	Correspondence		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 2. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost uživatelské obsluhy počítačů na úrovni střední školy.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.		
Cíle modulu • Student ovládá psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou. • Zná a umí využívat funkční klávesy. • Dodržuje ergonomické zásady při práci s klávesnicí. • Student se orientuje v normě ČSN 01 6910 a je schopen aplikovat normalizovanou grafickou úpravu textů a formální úpravu písemností při samostatné práci. • Má vědomosti o obsahové náplni a stylizaci jednotlivých druhů písemností. • Stylizuje písemnosti podle zásad stylizace a dovede uplatnit psychologii dopisu. • Dokáže věcně, formálně a stylisticky správně napsat základní druhy interních, osobních, personálních, právních a obchodních písemností. • Zná zásady a formu písemné a elektronické komunikace a dovede ji používat. • Je schopen samostatně zpracovat písemnost a při zpracování využívá potřebné funkce textových editorů. • Upevňuje si pracovní návyky, především přesnost a pečlivost ve vedení písemných záznamů a v písemné komunikaci. • Dovede zakládat písemnosti podle zásad archivace.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • statická projekce • metody nácviku praktických dovedností			
Anotace modulu V předmětu Korespondence učitel vede studenty k získání dovednosti psaní desetiprstovou hmatovou metodou. Klade důraz na přesnost před rychlostí. Učí studenty správně evidovat a zakládat vyhotovené písemnosti. Seznamuje studenty s normalizovanou úpravou, která zahrnuje pravidla pro grafickou úpravu textů a úpravu adres, obchodních, úředních a osobních dopisů. Vede studenty k tomu, aby písemnosti samostatně zpracovávali v souladu s normou Úprava písemností zpracovaných textovými editory ČSN 01			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

6910. Na formální úpravu navazuje obsahová náplň odborných písemností a úředních dopisů. Učitel zaměřuje pozornost na správnost obsahu, logičnost a stylizaci. Při vyhotovení těchto písemností zdůrazňuje nutnost aplikace předpisů pro ochranu osobních údajů. Nedílnou součástí výuky je praktická znalost elektronické komunikace.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Nácvik psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou

Nácvik psaní písmen na střední, horní a dolní písemné řadě, psaní velkých písmen, interpunkčních a diakritických znamének, psaní číslic a značek, zdokonalování se v přesnosti a rychlosti psaní.

2. Grafická úprava textů

Seznámení se s pravidly pro psaní interpunkčních znamének, značek, zkratk, čísel, členění a zvýraznění textů. Praktický nácvik úpravy textů v souladu s aktualizovanou normou ČSN 01 6910.

3. Úprava písemností zpracovaných textovými editory ČSN 01 6910

Seznámení se s normou ČSN 01 6910 v oblasti písemné a elektronické komunikace. Pravidla pro úpravu adres a formální uspořádání obchodních a úředních dopisů a elektronické komunikace.

4. Tvorba úředního dopisu

Zásady stylizace, slohové neobratnosti, psychologie dopisu, struktura a formální úprava, charakteristické rysy administrativního stylu a písemného projevu, části dopisu – záhlaví dopisu, odvolací údaje, doplňující údaje, heslovité vyjádření obsahu dopisu, oslovení, text dopisu, psaní příloh, na vědomí, kopie, rozdělovník, podpis, parafování.

5. Interní písemnosti

Organizace porad a jednání, pozvánka, zápisy z porad a jednání, zpráva z pracovní cesty.

6. Osobní dopisy

Úprava a stylizace. Osobní dopisy blahopřejné, děkovné, kondolence, omluvné, pozvání, doporučující.

7. Personální písemnosti

Žádost o místo, životopis – typy, zaměření na strukturovaný životopis.

8. Právní písemnosti

Jednoduché právní písemnosti – plná moc, dlužní úpis, potvrzenka. Návrh na nařízení ústavní výchovy. Protokol o podání.

9. Občanské dopisy

Podání směrem ke státní správě, nadřízeným.

10. Elektronická komunikace

Části elektronického dopisu, zásady psaní e-mailů.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – odevzdání složky nácvičných listů a složky zadaných samostatně zpracovaných písemností.

Letní období – odevzdání složky nácvičných listů a složky zadaných samostatně zpracovaných písemností a písemná práce. Písemná práce je formou opisu textu se zaměřením na přesnost a správnost grafické úpravy v souladu s platnou normou a samostatného zpracování písemnosti dle zadání.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

NÁDBĚLA, Josef. *Deseti prsty na klávesnici*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 978-807402-014-8.

LEVÁ, Hana. *Základy korespondence: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-73-2.

ČSN 01 6910. Praha: Český normalizační institut, 2014.

KULDOVÁ, Olga a Emílie FLEISCHMANNOVÁ. *Jak psát obchodní dopisy a jiné písemnosti*. 6. vyd. Praha: Fortuna, 2007. ISBN 978-80-7373-009-3.

Doporučená literatura a další zdroje

NEUGEBAUER, Tomáš. *Psaní na počítači všemi deseti*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2001.

ISBN 80-7226-473-7.

TULÁČEK, Jan. *Vzory smluv a podání s vysvětlivkami*. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-028-4.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

KOLEKTIV autorů. *Slovník českých synonym a antonym*. 2. vyd. Praha: Lingea, 2012. ISBN 978-80-87471-40-1.
KOLEKTIV pracovníků Ústavu pro český jazyk AV ČR. *Pravidla českého pravopisu*. 2. vyd. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1327-X.
NEUMAYER, Gabi. *Obchodní korespondence – dopisy, e-maily, faxy*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1681-X.

Rozhledy. ISSN 1214-5653.

<http://www.nuv.cz>

<http://www.hyl.cz>

<http://slovník-cizich.slov.abz.cz/>

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

ZKO-2-Ze-0078-Základy korespondence

Pomůcky

- textové pomůcky
- vizuální technika
- organizační a reprografická technika
- počítačová učebna

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Pedagogika		PED
Název modulu anglicky	Pedagogy		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	1. ročník přednáška 2 hod./týden 2. ročník přednáška 1 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období 1. ročníku, 1 kredit v zimním a letním období 2. ročníku, celkem 6 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	1. ročník zápočet v zimním období zkouška v letním období 2. ročník zápočet v zimním období klasifikovaný zápočet v letním období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student zná základní pedagogické pojmy a činitele ovlivňující vývoj člověka. • Rozumí problematice výchovy a vzdělávání dětí, mládeže a dospělých. • Orientuje se v dějinách pedagogiky a školství, zná významné pedagogické osobnosti a jejich přínos pro obor. • Rozumí základním otázkám pedagogiky volného času, má přehled o institucích volného času. • Definuje pojem andragogika, vzdělávání dospělých – dokáže určit jejich cíle, úkoly, umí sestavit přehled institucí vzdělávajících dospělé, je si vědom nutnosti aktivizace člověka ve stáří. • Je vybaven vědomostmi a dovednostmi pro práci s tzv. rizikovými a sociálně znevýhodněnými skupinami dětí a dospělých. • Vyjmenuje a popíše specifika rodinné výchovy a styly rodinné výchovy. • Orientuje se v problematice výchovy a pomoci rodinám s problémovými dětmi a skupinami ohroženými sociálně negativními jevy. • Chápe základy speciální pedagogiky, zná její cíle, úkoly, stupně socializace zdravotně postiženého jedince. • Má ucelený přehled o poslání speciálních pedagogických disciplín a jejich úloze v práci se zdravotně postiženým jedincem. • Dovede popsat organizaci vzdělávání v ČR. • Student zná mezinárodní standardní klasifikaci vzdělávání ISCED.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Rozumí problematice alternativního školství.
- Student si uvědomuje neustálou ochotu a touhu pomáhat handicapovaným jedincům.
- Je u něho tvořen kladný vztah k handicapovaným klientům a jejich rodinným příslušníkům.
- Je schopen kriticky reflektovat potřeby celoživotního vzdělávání.
- Umí se podílet na prevenci nežádoucích sociálně patologických jevů a kriminality mládeže.
- Je schopen poskytnout radu v oblasti trávení volného času.
- Teoretické poznatky umí student aplikovat při řešení sociální situace ve spojení se zdravotním handicapem klienta.
- Umí poradit, kde vyhledat příslušnou speciálně pedagogickou odbornou pomoc.

Metody výuky

- metody monologické
- metody dialogické
- modelové situace
- statická a dynamická projekce

Anotace modulu

V modulu Pedagogika vyučující seznamuje studenty s postavením pedagogiky v systému věd, s přehledem činitelů ovlivňujících proces výchovy a vzdělávání, základními směry výchovy, pozornost věnuje významu rodinné výchovy. Věnuje se osobnosti žáka jako objektu i subjektu výchovně vzdělávacího procesu. Seznámí s možnostmi alternativního školství. V tematice dějiny pedagogiky osvětlí význam jednotlivých epoch vývoje společnosti a významných pedagogických osobností. Seznamuje studenty s pedagogikou volného času, s formami a ovlivňováním volného času dětí a mládeže, s výchovou mimo vyučování a přehledem institucí volného času. Seznamuje studenty se základy sociální pedagogiky, nastiňuje jim sociální aspekty výchovného prostředí, pojmy sociální deviace, kyberšikana, multikulturní výchova. Pozornost věnuje celoživotnímu vzdělávání dospělých, aktivizaci člověka ve stáří. Zvláštní zřetel přikládá speciální pedagogice, kde analyzuje jednotlivé speciálně pedagogické disciplíny. Učitel seznamuje studenty s organizací výchovy a vzdělávání v ČR a s mezinárodní standardní klasifikací vzdělávání ISCED.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do obecné pedagogiky

Současná pojetí pedagogiky. Charakter pedagogiky, její předmět, funkce, úkoly a metody. Základní pojmy pedagogiky (edukace, edukační realita, edukační prostředí). Systém pedagogických disciplín. Cíle a obsah výchovy. Funkce, činitelé edukace a jejich úkoly při utváření jedince. Základní směry ve výchově.

2. Vybrané kapitoly z dějin pedagogiky

Výchova a vzdělávání ve starověku a feudální společnosti, pedagogika 16. – 20. století (významní představitelé – J. Locke, J. J. Rousseau, J. J. Pestalozzi, J. F. Herbart, L. N. Tolstoj, H. Spencer, J. Dewey a další), J. A. Komenský, jeho dílo a pedagogický odkaz, pedagogika v českých zemích do 20. století – protestantské školství, školství za Marie Terezie, úloha vlasteneckých učitelů v době obrození. Česká pedagogika 20. století po současnost.

3. Sociální pedagogika

Sociální pedagogika (pojem, předmět, funkce a úkoly). Sociální aspekty výchovného prostředí. Výchovné prostředí a rodina, typy a prostředky rodinné výchovy, děti ze sociálně znevýhodněného prostředí. Škola a výchovná zařízení z pohledu sociální pedagogiky. Sociální deviace, šikana, kyberšikana. Multikulturní výchova.

4. Pedagogika volného času

Základní pojmy, úkoly pedagogiky volného času ve výchově a vedení. Formy trávení volného času dětí a mládeže. Ovlivňování volného času dětí a mládeže, úloha rodiny při využívání volného času. Výchova mimo vyučování, principy, funkce a poslání. Přehled státních a nestátních institucí volného času, které se věnují dětem, a jejich význam.

5. Andragogika

Předmět a základní pojmy andragogiky. Historie andragogiky. Systém andragogických věd. Významy metodologie andragogiky Proces celoživotního vzdělávání, dospělý člověk jako objekt výchovy. Profesní vzdělávání dospělých. Aktivizace člověka ve stáří.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

6. Speciální pedagogika

Předmět a cíle speciální pedagogiky, stupně socializace zdravotně a sociálně znevýhodněných osob. Metody speciálně pedagogického vedení. Charakteristika speciálně pedagogických disciplín (etopédie, logopedie, oftalmopedie – tyflopédie, surdopedie, psychopedie, somatopedie, speciální pedagogika osob s parciálními nedostatky). Specifické poruchy učení, ADHD, autismus. Dítě zdravotně postižené a rodina.

7. Organizace vzdělávání

Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání ISCED. Vzdělávací soustava z pohledu školských zákonů. Alternativní školství.

Forma a váha hodnocení

Zápočet, **klasifikovaný zápočet**

Písemný test, dosažená úspěšnost minimálně 60 %.

Zkouška

Ústní zkoušení.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

HURNÍKOVÁ, Květa, Karla KONČEKOVÁ KVARDOVÁ a Simona DOSTÁLOVÁ. *Základy pedagogiky: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-32-9.

KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. 2. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0643-9.

PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky: Úvod do studia oboru*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2009.

ISBN 978-80-7367-567-7.

Doporučená literatura a další zdroje

BENEŠ, Milan. *Andragogika*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4824-5.

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: Trendy pedagogiky volného času*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0030-7.

JARKOVSKÁ, Lucie et al. *Etnická rozmanitost ve škole: Stejnost v různosti*. Praha: Portál, 2015.

ISBN 978-80-262-0792-4.

MALACH, Josef. *Základy pedagogiky*. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2003.

ISBN 80-7042-293-9.

PETTY, Geoffrey. *Moderní vyučování*. 6., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0367-4.

PIPEKOVÁ, Jarmila et al. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-198-0.

ZELINKOVÁ, Olga. *Poruchy učení*. 12. vyd. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0875-4.

Pedagogika: časopis pro vědy o vzdělávání a výchově. ISSN 0031-3815.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

ZPE-1-Kk-0078-Základy pedagogiky

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky
- učebna pro reprodukci audiovizuálních pomůcek

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Informační a komunikační technologie	IKT	
Název modulu anglicky	Information and Communication Technology		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 2 hod./týden	ECTS	3 kredity v zimním a letním období, celkem 6 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost uživatelské obsluhy počítačů na úrovni střední školy.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student má kvalitní uživatelské schopnosti a dovednosti související s prací na počítači. • Student umí pracovat na pokročilé úrovni s následujícími typy programů – textové editory, tabulkové procesory, prezentační nástroje, volně šiřitelné programy pro zpracování grafiky a fotografií. • Získané znalosti a dovednosti umí využít v ostatních studovaných předmětech nebo při psaní seminárních či ročníkových prací a po absolvování studia v praxi. • Je schopen využít potřebných funkcí textových editorů k vytvoření běžných i rozsáhlých dokumentů (smlouvy, žádosti, odvolání, zápisy z šetření, výroční zprávy atd.). • Umí použít tabulkové kalkulátory k tvorbě tabulek, grafů a zjišťování informací z tzv. „seznamů“. • Je schopen vytvořit pomocí prezentačních nástrojů prezentaci a využít všech dostupných funkcí nabízených programů. • Dovede zpracovat digitální fotografii, použít grafiku v prezentacích i textových dokumentech.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • statická projekce • metody nácviku praktických dovedností • metody e-learningu			
Anotace modulu Učitel v předmětu Informační a komunikační technologie navazuje na znalosti a dovednosti získané na střední škole. Učitel vede studenty k uvědomění si neustálého a rychlého vývoje v oblasti informačních a komunikačních technologií. v praktické části se učitel ve výkladu a cvičeních zaměřuje na podrobnější orientaci a na důslednou uživatelskou práci s textovými editory, tabulkovými kalkulátory, prezentačními nástroji a grafikou.			

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Textový editor WORD

Využití stylů odstavců pro tvorbu nadpisů a jejich následné použití v tzv. automatickém obsahu. Řízení toku textu odstavce (kontrola osamocených řádků, svázání řádků, svázání následujících odstavců). Pokročilá práce s tabulkami, grafy, obrázky, cliparty, wordarty, automatickými tvary. Nastavení vzhledu stránky a vlastností dokumentů. Tvorba oddílů v dokumentech – práce s textem, s tabulkami, obrázky, grafy, záhlavím a zápatím v těchto oddílech. Práce s hromadnou korespondencí, elektronickými formuláři a dalšími objekty (rovnice, hypertextové odkazy, křížové odkazy, organizační schémata atd.). Práce a úprava komentářů, poznámek pod čarou a automatických obsahů, rejstříků, seznamů tabulek, obrázků a grafů. Vyhledávací funkce a kontrola pravopisu, tvorba individuálního panelu nástrojů, využití informacístavového řádku, přizpůsobení vzhledu obrazovky. Práce se šablonami dokumentů (tvorba, použití, úprava existujících šablon, začlenění vytvořené šablony pro další použití v počítačové síti). Práce s hypertextem v dokumentech (práce s hypertextovými odkazy na web, na text, obrázek, graf, tabulku, rovnici v jiné části dokumentu).

2. Prezentační nástroj POWERPOINT

Základní informace pro práci s programem – typy ukládaných souborů. Grafická úprava prezentace určené pro hromadné a individuální předvádění. Vkládání a manipulace s jednotlivými snímky prezentace. Možnosti využití rozvržení snímků prezentace, grafické úpravy snímků, využití vlastních barevných pozadí (barvy, přechody snímků, textury, vlastní fotografie), schémat nebo šablon, přechodů mezi snímky, vlastních animací, automatického časování jednotlivých snímků prezentace. Práce a využití tlačítek akcí v prezentaci. Vkládání, úprava a manipulace s dalšími objekty (vlastní kreslené objekty, obrázky, grafy, rovnice, tabulky, organizační schémata, audio a video ukázky, datum, čas a číslo snímku atd.). Možnosti propojení dat z jiných programů, vnořování prezentací. Úprava prezentace pro umístění na web.

3. Tabulkový procesor EXCEL

Využití existujících posloupností seznamů a tvorba vlastních posloupností seznamů pro další použití. Tvorba a úprava grafů – graf tvořený průvodcem i bez něj. Vhodný výběr typu grafu, grafy s vedlejšími osami, kombinované grafy, úpravy formátu části grafů (název grafu, osy, popisy a popisky os, ploch, datových řad, legendy). Možnosti propojení grafu s textovým editorem (WORD). Nastavení vzhledu stránky, oblasti tisku, vlastností dokumentu. Práce s objekty – vkládání clipartu, wordartu a dalších grafických prvků. Tvorba organizačních schémat, práce a úprava rovnic. Tvorba a práce s elektronickým formulářem – možnosti zaškrtávacích polí, přepínačů, textových polí apod. Zpracování dotazníků v prostředí Excelu. Práce s více okny programu, možnosti ukotvení příček, rozdělení okna, možnosti ochrany dat (soubor, sešit, list, buňka, objekt), skrytí sešitu a listu, možnosti propojení dat mezi listy a sešity. Využití datových, matematických, statistických, vyhledávacích, textových a logických funkcí programu k tvorbě tabulek. Práce se seznamy – tabulková a formulářová úprava, prohlížení seznamu, řazení seznamu podle stanovených klíčů, filtry (automatické, vlastní, rozšířené), souhrny (jednoduché a složené), kontingenční tabulky a grafy, ověřování dat v seznamu. Databáze.

4. Grafika

Program Malování, sejmutí obrazovky, úprava obrázku, vložení do dokumentu. Úprava digitálních fotografií ve volně šířitelných programech, výřez, korekce efektu „červených očí“, korekce přesvětleného snímku, doplnění textu do snímku, použití speciálních efektů, úprava velikosti, otočení obrázku, ořez, úpravy barev, filtry, doostření, retušování. Uložení obrázku do vhodného formátu, komprese.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Odevzdání zadaných samostatně zpracovaných úkolů.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BRŠLICA, Marian, Marcela HOŇKOVÁ a Věra PIŠTĚKOVÁ. *Informační a komunikační technologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011.

Doporučená literatura a další zdroje

ANDRÝSKOVÁ, Jana. *PowerPoint 2010: Podrobná uživatelská příručka*. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-3076-6.

BARILLA, Jiří. *Excel 2010: Podrobná uživatelská příručka*. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-3031-5.

NAVRÁTIL, Pavel. *Příklady v Microsoft Excel. /2 svazky/* Prostějov: Computer Media, 2000. ISBN 80-902815-2-4, 80-86686-18-3.

PECINOVSKÝ, Josef. *Excel v příkladech – řešené úlohy*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0030-1.

PECINOVSKÝ, Josef. *PowerPoint v kanceláři*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0546-X.

VALENZ, Miroslav. *Příklady v Microsoft Word*. Prostějov: Computer Media, 2001. ISBN 80-902815-5-9.

VOGLOVÁ, Blanka. *Excel v kanceláři*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0386-6.

PÍRKOVÁ, Kateřina. *Word 2010: Podrobná uživatelská příručka*. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-3033-9.

Literatura bude aktualizována podle instalovaného software.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

IKT-1-Pš-0078-Informační a komunikační technologie

Pomůcky

- audiovizuální technika
- organizační a reprografická technika
- počítačová učebna

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Prezentační a komunikační dovednosti		PKD
Název modulu anglicky	Presentation and Communication Skills		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	přednáška 1 hod./týden cvičení 1 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student chápe význam kultury osobního projevu a komunikačních a prezentačních dovedností v praxi sociálního pracovníka. • Orientuje se ve světě médií, umí využívat jednotlivé typy mediální komunikace pro prezentaci organizace. • Student umí jasně formulovat svůj názor, prezentovat ho a obhájit ho ve veřejné diskusi. • Uplatňuje zásady účinné komunikace. • Rozumí struktuře a vývoji současné společnosti. • Chápe význam a umí využívat moderní techniku při studiu i při prezentaci vlastní organizace v praxi. • Nepodléhá manipulaci v komunikaci s klienty ani manipulaci médií při ovlivňování veřejného mínění. • Analyzuje a chápe příčiny a stav společenských jevů, vztahů, situací a sociálních problémů. • Využívá získané poznatky a dovednosti při řešení dílčích úkolů během studia a následně pak v sociální práci.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • metody práce s textem • praktický nácvik • modelové situace • statická projekce			
Anotace modulu Pedagog vede studenty k pochopení významu prezentačních a komunikačních dovedností jako nezbytné součásti profesionálních kompetencí sociálních pracovníků. V praktických nácvicích si student rozšíří a prohloubí komunikační dovednosti ve vystupování na veřejnosti, v komunikaci s médii, v jednání s klienty, s kolegy. Pochopí základy PR, chápe a umí používat jeho jednotlivé nástroje k přípravě beneficí, konferencí, kampaní a sbírek pro sociální organizace. Je veden uplatňovat principy, normy a pravidla kulturního chování a vyjadřování v běžných pracovních a společenských situacích. Učitel vede studenty k pochopení významu			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

kultury a estetiky prostředí pro praxi v sociálních institucích, umí respektovat potřeby a možnosti sociálních klientů včetně klientů znevýhodněných.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod

Význam kultury osobního projevu pro sociálního pracovníka. Obsah pojmu kultura. Principy a normy kulturního chování. Společenská kultura, společenská a individuální stránka kultury projevu, základní principy kultury společenského styku.

2. Člověk mezi lidmi

Význam kultury a umění pro člověka, místo umění v sociální práci. Životní styl, osobnost, móda a vkus, estetika oblékání v kontextu praxe sociálních pracovníků. Kultura chování, formální a neformální chování. Pravidla stolování při společenských a pracovních příležitostech Společenská etiketa a společenský styk – rozdíly v multikulturním prostředí s ohledem na praxi sociálního pracovníka.

Nácvik – modelové situace, vystoupení studentů, video.

3. Estetika obytného a pracovního prostředí

Estetické zásady, užitečnost a hygieničnost prostředí. Veřejné prostory a respektování potřeb a možností zdravotně postižených. Návrh úpravy pracoviště v sociální oblasti. Životní prostředí, estetická ekologická požadavky na životní prostředí. Vlastní reflexe studentů na téma pracovní a obytné prostředí znevýhodněných osob.

4. Kultura vyjadřování

Základní vyjadřovací prostředky. Dvě složky verbální komunikace. Rétorika, hlasová hygiena. Mluvené projevy, druhy, útvary. Význam neverbální komunikace a paralingvistiky v sociální práci. Příprava monologického projevu, podmínky a zásady úspěšného projevu. Dialog, diskuse, polemika, účinná komunikace s klientem, asertivní komunikace, specifika jednání v sociální práci. Komunikace s klienty s různým typem znevýhodnění s důrazem na modelové situace a nácviky jednání v konkrétních situacích.

5. Písemná a ústní prezentace sociální organizace

Příprava a veřejná prezentace vybraného sociálního zařízení. Analýza prezentace.

6. Orientace ve světě médií

Média – informace a dezinformace. Média soukromá, veřejnoprávní a účelová – jejich rozdíly možnosti a význam pro prezentaci sociálních institucí. Základní pravidla komunikace s médii s ohledem na problematiku sociálních institucí běžná komunikace a krizová komunikace (ochrana soukromí klientů, komunikace s médii v krizových situacích organizace – porušení práv klientů, náhlá úmrtí klientů, stížnosti klientů, šikana).

7. Orientace v problematice PR

Reklama, prezentace, propagace, propaganda, manipulace. Nástroje PR, organizace konferencí, kampaní, sbírek, charitativních akcí. Stručný vhled do problematiky elektronických sociálních sítí, možnosti využití k propagaci, prezentaci sociální organizace, získávání donorů, medializaci projektů.

8. Veřejné vystoupení na sociální téma

Příprava a veřejné vystoupení na vybrané sociální téma spojené s videozáznamem. Analýza vystoupení.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – aktivita ve cvičeních, prezentace organizace, ve které student pracuje nebo vykonává praxi.

Letní období – aktivita ve cvičeních, veřejné vystoupení na sociální téma spojené s videozáznamem.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

KACHLOVÁ, Judita a Janka HAJDOVÁ. *Prezentační a komunikační dovednosti: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-14-5.

POSPÍŠIL, Pavel. *Effektivní Public Relations a media relation*. Praha: Computer Press, 2002. ISBN 80-7226-823-6.

Doporučená literatura a další zdroje

FILIPIOVÁ, Daniela. *Život bez bariér*. Praha: Grada, 1998. ISBN 80-7169-233-6.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

KOHOUT, Jaroslav. *Rétorika*. Praha: Management Press, 2002. ISBN 80-7261-072-4.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumět*. Praha: Svoboda, 1998.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Tajemství úspěšného jednání*. Praha: Grada, 1995. ISBN 80-85623-84-6.

LEWIS, David. *Tajná řeč těla*. Praha: Victoria Publishing, 1995. ISBN 80-7219-018-0.

POSPÍŠIL, Zdeněk. *Estetika každodennosti*. Olomouc: ÚP, 2000. ISBN 80-244-0157-6.

SMEJKAL, Vladimír a Hana BACHRACHOVÁ. *Lexikon společenského chování*. 4., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 80-247-2327-1.

ŠPAČKOVÁ, Alena. *Trénink techniky řeči*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-9771-7.

ŽANTOVSKÝ, Petr. *Manipulace v médiích*. Praha: UJAK, 2008.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

PKD-Le-0078-Prezentační a komunikační dovednosti

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Seminář k absolventské práci	SAP	
Název modulu anglicky	Thesis Seminar		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 1 hod./týden	ECTS	1 kredit v zimním a letním období, celkem 2 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student má vědomosti o obsahové náplni absolventské práce. • Dodržuje vědeckou etiku a autorská práva. • Je schopen v elektronických zdrojích vyhledávat zahraniční a českou literaturu. • Je schopen vyhledávat aktuální témata v elektronických zdrojích. • Orientuje se v normách a tyto dovede interpretovat. • Zná zásady pořizování bibliografických záznamů, citací a odkazů. • Uvědomuje si vztah mezi bibliografickým záznamem a odkazem v textu. • Je schopen samostatně a správně zaznamenat použité zdroje. • Využívá znalosti správného zápisu zdrojů při sebevzdělání. • Využívá vědecké metody při řešení problému stanoveného v absolventské práci. • Zpracovává výsledky dotazníkového šetření za pomoci informační a komunikační technologie. • Dokáže zpracovat a napsat odborný text v požadovaném rozsahu. • Zpracovává prezentaci absolventské práce. • Je schopen prezentovat svoji absolventskou práci.			
Metody výuky • monologická výuka (výklad, instruktáž) • metoda dovednostně-praktická • statická a dynamická projekce			
Anotace modulu V modulu Seminář k absolventské práci učitel seznamuje studenty se zásadami práce s literaturou a jinými informačními zdroji. Vzdělávací aktivitu směřuje k prohloubení teoretických znalostí nezbytných k napsání odborné práce. Studenty vede k tomu, aby napsali srozumitelný, odborný text, jenž odpovídá základním formálním požadavkům a ctí vědeckou etiku. Náležitou pozornost věnuje postupu při psaní absolventské práce, dále její struktuře, vědeckým metodám, obsahu i cílům. Za klíčovou považuje oblast správného pořizování bibliografických záznamů, citací, odkazů v textu. Tyto zásady upravuje norma ČSN ISO 690:2011, a proto studenty postupně seznamuje s jejich obsahem. V oblasti informační gramotnosti vede			

studenty k dovednosti vyhledávat informace v elektronických zdrojích. Na správné záznamy z elektronických zdrojů klade důraz v souvislosti s důsledným dodržováním autorských práv. Obhájení absolventské práce je nezbytným předpokladem k získání diplomu, a proto učitel seznamuje studenty s jejím průběhem. Student vytváří prezentaci své absolventské práce.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Členění absolventské práce

Struktura absolventské práce. Úvodní část. Hlavní textová část. Přílohy. Závěrečná část. Postup psaní práce. Téma práce, specifikace řešeného problému, cíl práce. Obsah teoretické a praktické části. Vyhledávání zdrojů.

2. Formální úprava práce

Nastavení textového editoru pro úpravu práce. Okraje. Rozsah práce. Jednotná úprava nadpisů. Správné označení hlavní kapitoly, oddílů a pododdílů.

3. Tabulky

Tvorba tabulky podle normy. Nadpis. Měrná jednotka. Hlavička tabulky. Sloupce. Řádky. Obecná poznámka. Číslování tabulek a obrázků.

4. Bibliografické citace a citační etika

Obecné zásady pro bibliografický popis zdrojů. Prohřešky proti citační etice. Přesnost citace textu. Doslovné citáty. Parafráze. Charakteristické rysy odborného stylu.

5. Bibliografický záznam

Prvky bibliografického záznamu. Specifikace prvků zápisu. Primární autorská odpovědnost. Název díla. Typ média. Údaje o vydání. Nakladatelské údaje. Datum vydání. Údaje o standardním čísle. Správné zapsání povinných a nepovinných prvků.

6. Struktura bibliografického záznamu – tištěné dokumenty

Správná struktura zápisu tištěných dokumentů. Monografická publikace, kapitoly v knize (různí autoři). Seriálové publikace. Časopisy, odborná periodika, ročenky. Článek v časopise, v periodiku. Příspěvek ve sborníku.

7. Struktura bibliografického záznamu – elektronické zdroje

Povinné údaje u elektronických zdrojů. Články a jiné příspěvky v elektronickém seriálu (časopise). Citace z www stránky.

8. Další použitelné dokumenty

Záznam kvalifikačních prací. Záznam dalších použitelných dokumentů: normy, firemní literatura, výroční zprávy, zákony, přednášky, osobní sdělení.

9. Vztah mezi bibliografickým záznamem a odkazy v textu

Odkaz v textu. Tři metody, které umožňují vztah mezi odkazy v textu a Seznamem použitých zdrojů. Metoda číselného odkazu. Metoda průběžných poznámek. Forma jméno-datum (harvardský systém).

10. Seznam použitých zdrojů

Vytvoření Seznamu použitých zdrojů. Uspořádání Seznamu a) abecedně, b) v numerické posloupnosti.

11. Obhajoba absolventské práce

Postup obhajoby, prezentace.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – písemná interpretace použitých zdrojů podle výběru studenta.

Letní období – prezentace absolventské práce.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

ČSN ISO 690. *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů.*

Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011. Třídící znak 01 0197.

VLHOVÁ, Karla. *Metodický návod pro vypracování absolventské práce.* Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2013.

Doporučená literatura a další zdroje

ČSN ISO 7144. Praha: Český normalizační institut, c1996.

ČSN 01 6910. Praha: Český normalizační institut, c2014.

FRANČÍREK, František. *Absolventská práce: co, jak a proč připravit, zpracovat, napsat a zhodnotit (obhájit)*. 2. vyd. Praha: Ingenio et Arti, 2013. ISBN 978-80-905287-3-4.

HAJDOVÁ, Janka. *Rámec pro vypracování praktické části absolventské práce. Oblast: kazuistika, případová studie*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2013.

ŠANDEROVÁ, Jadwiga. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: několik zásad pro začátečníky*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2007. ISBN 978-80-86429-40-3.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

SAP-3-Vv-0078-Seminář k absolventské práci

Pomůcky

- audiovizuální technika
- tištěné dokumenty (studijní opora, povinná literatura, knihy, časopisy)
- prostředky masové komunikace (Internet)
- učebna pro reprodukci audiovizuálních pomůcek

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Odborný seminář	OSE	
Název modulu anglicky	Professional Seminar		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 1 hod./týden	ECTS	1 kredit v zimním a letním období, celkem 2 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student je teoreticky připraven na odbornou praxi. • Zná a chápe poslání, cíle a organizaci praxe. • Zná Etický kodex sociálních pracovníků, umí vysvětlit jeho jednotlivé zásady. • Orientuje se ve standardech kvality sociálních služeb. • Zná praktické kompetence sociálního pracovníka. • Umí definovat pojem supervize v sociální práci a rozumí významu supervize pro své studium a pro sociální praxi. • Umí pracovat s odborným textem a využívat ho ke studiu. • Umí zpracovat doklady pro své portfolio. • Student umí reflektovat, zpracovat a prezentovat ústně a písemně zkušenosti a poznatky z odborné praxe a z exkurzí. • Umí podat kvalifikovaný rozbor konkrétního sociálního případu a sociální situace. • Umí pozorovat, aktivně naslouchat a uplatit vlastní názor a stanovisko v souladu s Etickým kodexem sociálních pracovníků. • Využívá individuální a skupinové supervize k sebezdokonalování, sebereflexi a efektivní spolupráci s kolegy. • Prohlubuje si vědomí náročnosti a potřebnosti sociální práce a je motivován k odpovědné přípravě pro profesi sociálního pracovníka. • Student využívá dovedností ze Základů korespondence, Informačních a komunikačních technologií při plnění dílčích úkolů a při tvorbě portfolio. • Vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace při prezentaci úkolů. • Student pracuje s odbornou literaturou a tiskem a využívá je k odbornému růstu. • Přípravuje se na odbornou praxi a tuto využívá pro hlubší poznávání sociální praxe a poznání svého místa v ní. • Reflektuje a zpracovává zkušenosti z odborné praxe, z exkurzí a umí je vhodně prezentovat. • Umí kvalifikovaně analyzovat dílčí sociální situace a případy.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky

- metody dialogické
- metody hraní rolí
- metody práce s literaturou a odborným tiskem a metody písemných prací
- supervize individuální a skupinová

Anotace modulu

Učitel vede studenty k aktivnímu seznamování s kompetencemi v sociální práci a k jejich postupnému získávání, k přípravě na realizaci odborné praxe. Učí je vést písemné záznamy z exkurzí a praxí a reflexi praxí. Seznamuje je se standardy kvality sociálních služeb. Učí studenty pracovat s odbornou literaturou, tiskem a prameny a využívat jich při studiu. Učitel vede studenty k plnění dílčích úkolů, při kterém si ověřují znalost teoretických přístupů a aplikují je na konkrétní situace. Analyzuje se studenty etické aspekty sociální práce. Seznamuje je se supervizí v sociální práci. Vede je k tvorbě portfolia.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Příprava na odbornou praxi

Poslání, cíle a organizace odborné praxe. Seznámení s organizací a strukturou institucí v oblasti sociální práce. Sdělení pokynů k vedení záznamů z exkurzí, deníku praxe a záznamů z odborných praxí. Průběžný rozbor vedení záznamů. Seznamování s praktickými kompetencemi v sociální práci a k tomu vytvořenými jednotkami učení. Diskuse nad Etickým kodexem sociálních pracovníků, uvedení do problematiky standardů kvality sociálních služeb. Příprava kontraktů pro odbornou praxi.

2. Práce s odbornou literaturou, odborným tiskem a prameny

Práce s odbornou literaturou, odborným tiskem s tematikou sociální práce, rozbor studijního textu, zpracování konspektu, rešerše, tezí odborného textu, zpracování bibliografických záznamů. Úprava textu podle platných norem.

3. Tvorba – zakládání portfolia

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Plnění dílčích úkolů – ústně nebo písemně podle charakteru úkolu, seminární práce, tvorba portfolia.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

Etický kodex sociálních pracovníků České republiky. Aktualizované vydání. Praha: Společnost sociálních pracovníků, 2006. ISBN 80-244-0318-8.

HAVRDOVÁ, Zuzana. *Kompetence v praxi sociální práce*. Praha: Osmium, 1999. ISBN 80-902081-8-5.

KOCIÁNOVÁ, Soňa. *Odborný seminář k odborné praxi: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-34-3.

Doporučená literatura a další zdroje

CARROLL, Michael a Margaret THOLSTRUPOVÁ. *Integrativní přístupy k supervizi*. Praha: Triton, 2004. ISBN 80-7254-582-5.

HAWKINS, Peter a Robin SHOHET. *Supervize v pomáhajících profesích*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-715-9.

JANKOVSKÝ, Jiří. *Etika pro pomáhající profese*. Praha: Triton, 2003. ISBN 80-7254-329-6.

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0528-9.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumíme*. Praha: Svoboda, 1988.

MAROON, Istifan, Oldřich MATOUŠEK a Hana PAZLAROVÁ. *Vzdělávání studentů sociální práce v terénu*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1307-9.

MATOUŠEK, Oldřich. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0211-0.

MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. 3. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana Kolářková, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

ÚLEHLA, Ivan. *Umění pomáhat. Učebnice metod sociální praxe*. Praha: Slon, 2007. ISBN 978-80-86429-36-6.
PAGE, Steve a Val WOSKET. *Úvod do supervize: cyklický model*. Tišnov: Sdružení SCAN, 2002.
ISBN 80-86620-002-X.

Sociální práce. ISSN 1213-6204.

Sociální péče. ISSN 1213-2330.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

OSE-1-Ki-0078-Odborný seminář

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika – audiovizuální záznamy
- textové pomůcky
- grafické pomůcky – flipchart

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Kazuistický seminář	KAS	
Název modulu anglicky	Case Studies Seminar		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 1 hod./týden	ECTS	1 kredit v zimním a letním období 2. a 3. ročníku, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Poznání základů sociální práce – funkce a poslání sociální práce, typy rizikových klientů, osobnost sociálního pracovníka, profesní etika, dilemata v sociální práci. Základní orientace v metodách poznávání klienta.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student umí pracovat s informacemi o klientovi (sběr informací, třídění a následné vedení dat o klientech, ověřování validity informací). • Student umí vést přiměřenou dokumentaci o sociální situaci klienta. • Student umí individuálně plánovat, uzavírat dohodu a modifikovat. • Student pracuje v souladu s profesní etikou. • Student vypracovává kazuistiky. • V jednotlivých kazuistikách student vyhodnocuje odborné postupy. • Student si utváří konstruktivní náhled na použité metody, techniky, přístupy, dílčí intervence, apod. • Student umí z analýzy většího množství kazuistik provést zevšeobecnění. • Student zná rozdíly mezi kazuistikou a případovou studií. • Student vypracovává případové studie. • Student vypracovává individuální plány (individuální plán ochrany dítěte, individuální plán průběhu poskytování sociální služby, individuální akční plán). • Student se v průběhu odborné praxe podílí na práci s konkrétním klientem. • Student umí vypracovat případovou studii a navrhnout řešení daného případu. • Student umí prezentovat analyzovaný případ (kazuistiku, případovou studii).			
Metody výuky • kombinace metod slovních (monologické, dialogické a metody práce s knihou) • metody brainstormingové a případové • metody názorně demonstrační			

Anotace modulu

Učitel teoreticky a názorně vysvětlí kazuistiku a případovou studii. Učitel vybírá jednotlivé případy tak, aby v prvé řadě respektoval míru získaných odborných poznatků studentů. Analyzuje se studenty jednotlivé případy z odborné praxe s cílem zpracovávat informace. Dodržuje ochranu osobních údajů dle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Učitel vede studenty ke konstruktivní kritice s ohledem na použité metody, techniky a přístupy. Vytváří prostor pro nácvik požadovaných profesních dovedností studenta – analytické zpracování informací, týmová spolupráce a plánování metodických postupů. Při práci s jednotlivými kazuistikami vede studenty k získání schopností srovnání a zobecnění. Při práci s případovými studiemi směřuje studenty k hledání možných řešení a cest k jejich dosažení. Kazuistický seminář je vhodnou příležitostí konfrontace teorie a praxe pod dohledem vyučujícího.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Teoretické vymezení kazuistiky, případové studie a individuálního plánu.
2. Zdroje informací o klientech, validita informací, způsoby vedení dat o klientech.
3. Rozbory jednotlivých případů z praxe – senioři, osoby se zdravotním postižením.
4. Rozbory jednotlivých případů z praxe – rodina a dítě.
5. Rozbory jednotlivých případů z praxe – osoby ohrožené sociálním vyloučením a nezaměstnaní.
6. Rozbory jednotlivých případů z praxe – menšiny a uprchlíci.
7. Presentace vlastního případu s využitím dovedností získaných z kazuistického semináře.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zpracování a prezentace kazuistiky, případové studie a individuálního plánu dle vlastního výběru studenta.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BAJO, Ivan. *Kazuistický seminář*. Bratislava: Univerzita Komenského, 1991. ISBN 80-223-0358-5.
HAJDOVÁ, Janka. *Kazuistický seminář: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-76-3.
LEVICKÁ, Jana. *Kazuistický seminář zo sociálnej práce*. Trnava: Slovak Academic Press Universitas Tyrnaviensis, 2004. ISBN 80-89104-36-3.
MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.
ŘEZNÍČEK, Ivo. *Metody sociální práce*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000. ISBN 80-85850-00-1.

Doporučená literatura a další zdroje

BAŠTECKÁ, Bohumila. *Terénní krizová práce. Psychosociální intervenční týmy*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0708-X.
BECHYŇOVÁ, Věra a Marta KONVIČKOVÁ. *Sanace rodiny*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-392-5.
BIRKENMAIER, Julie a Marla BERG-WEBER. *The practicum companion for social work: integrating class and field work*. 2. vyd. Boston: Pearson Education, 2007. ISBN 0-205-47482-9.
FERJENČÍK, Ján. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 80-7367-815-9.
GARTWAIT, Cynthia. *The Social Work Practicum, a Guide and Workbook for Students*. University of Montana: Pearson Education, 2005.
GOJOVÁ, Alice, ed. *Sborník studijních textů pro sociální kurátory*. Ostrava: OU FSS – Centrum pro podporu projektů, 2009. ISBN 978-80-7368-627-7.
HÁJEK, Karel. *Práce s emocemi pro pomáhající profese. Tělesně zakotvené prožívání*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-107-7.
HAWKINS, Peter a Robin SHOHET. *Supervize v pomáhajících profesích*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-715-9.
HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 80-262-0219-6.
HENDL, Jan. *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. 4. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 80-262-0200-4.
HENDL, Jan. *Statistika v aplikacích*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0700-9.
CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu*. 2. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-1369-4.

- JANOUSHKOVÁ, Klára a Dana NEDĚLNÍKOVÁ, eds. *Profesní dovednosti terénních pracovníků. Sborník studijních textů*. Ostrava: OU ZSF, 2008. ISBN 978-80-7368-503-4.
- JANOUSHKOVÁ, Klára a Dana NEDĚLNÍKOVÁ, eds. *Profesní dovednosti terénních pracovníků. Sborník studijních textů*. Ostrava: OU ZSF, 2008. ISBN 978-80-7368-504-1.
- LOUČKOVÁ, Ivana. *Integrovaný přístup v sociálně vědním výzkumu*. Praha: Slon, 2010. ISBN 978-80-86429-79-3.
- MAHROVÁ, Gabriela, Martina VENGLÁŘOVÁ et al. *Sociální práce s lidmi s duševním onemocněním*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2168-5.
- MATĚJČEK, Zdeněk a Zdeněk DYTRYCH. *Krizové situace v rodině očima dítěte*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0332-7.
- MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. 3. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4.
- MATOUŠEK, Oldřich et al. *Sociální služby*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0041-3.
- MATOUŠEK, Oldřich, Hana PAZLAROVÁ et al. *Podpora rodiny*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0697-2.
- MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana Koláčková, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.
- MIKULAŠTÍK, Milan. *Komunikační dovednosti v praxi*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0650-4.
- MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1362-4.
- MLČÁK, Zdeněk. *Profesní kompetence sociálních pracovníků a jejich hodnocení klienty*. Ostrava: Spisy Filozofické fakulty Ostravské univerzity, 2005. ISBN 80-7368-129-3.
- MUSIL, Libor. „Ráda bych Vám pomohla, ale...“ *Dilemata práce s klienty v organizacích*. Brno: Marek Zeman, 2004. ISBN 80-903070-1-9.
- NETTING, F. Ellen, Petter M. KETTNER, Steve L. McMURTRY a M. Lori THOMAS. *Social Work Macro Practice*. 5. vyd. New York: Longman, 2011. ISBN 978-0-205-83878-3.
- NOVOTNÁ, Věra. *Sociálně-právní ochrana dětí*. Praha: ASPI, 2006.
- REITMAYEROVÁ, Eva a Věra BROUMOVÁ. *Cílená zpětná vazba. Metody pro vedoucí skupin a učitele*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-317-8.
- SCHMIDBAUER, Wolfgang. *Psychická úskalí pomáhajících profesí*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-312-9.
- SCHMIDBAUER, Wolfgang. *Syndrom pomocníka*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-369-7.
- SURYNEK, Alois, Růžena KOMÁRKOVÁ a Eva KAŠPAROVÁ. *Základy sociologického výzkumu*. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-038-4.
- STRAUSS, Anselm a Juliet CORBINOVÁ. *Základy kvalitativního výzkumu*. Boskovice: Albert, 1999. ISBN 80-85834-60-X.
- ŠKOVIERA, Albín. *Dilemata náhradní výchovy*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-318-5.
- ÚLEHLA, Ivan. *Umění pomáhat. Učebnice metod sociální praxe*. 2. vyd. Praha: Slon, 2007. ISBN 978-80-86429-36-6.
- VENGLÁŘOVÁ, Martina. *Problematické situace v péči o seniory. Příručka pro zdravotnické a sociální pracovníky*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2170-5.
- ZASTROW, Charles. *The Practice of Social Work: Applications of Generalit and Advanced Content*. Thomson: Brooks/Cole, 2003.
- ZHÁNĚL, Jiří, Vladimír HELLEBRANDT a Martin SEBERA. *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, 2014. ISBN 978-80-210-6696-0.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších změn a předpisů
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších změn a předpisů
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších změn a předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších změn a předpisů
- Sociální práce / Sociálna práca*. ISSN 1213-6204.
- Sociální péče*. ISSN 1213-2330.
- Bulletin ÉTHUM*. ISSN neuvedeno.
- Social Work*

Social Work and Society
Social Work in Europe

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

KAS-2-3-Hj-0078-Kazuistický seminář

KAS-1-Hj-0078-Individuální plánování sociální služby

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika – audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky – flipchart

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Orientace v sociální síti		OSS
Název modulu anglicky	Orientation in Social Networks		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	3 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu	exkurze		
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student zná cíle, poslání, strukturu sociální sítě státních a nestátních organizací. • Orientuje se v legislativních, finančních a personálních zdrojích těchto organizací. • Má základní přehled o způsobech vedení dokumentace klientů a o náplni a charakteru práce funkcí sociálních pracovníků. • Má základní přehled o formách a metodách sociální práce. • Má přehled o sociální síti v regionu a o klientele státních a nestátních organizací. • Student získává pozitivní vztah k sociální práci a motivaci k výkonu funkce sociálního pracovníka. • Prostřednictvím osobních setkání s pracovníky navštívených organizací si uvědomuje charakter sociální práce a etické aspekty sociální práce. • Student chápe charakter sociální práce a strukturu sociální sítě v regionu. • Rozumí struktuře a charakteru klientely ve vztahu k sociálním a ekonomickým podmínkám regionu a přijímaným sociálním opatřením v sociální oblasti. • Využívá poznatků a zkušeností z exkurzí ve výuce a navazuje na ně při výběru pracovišť pro svou další odbornou praxi.			
Metody výuky • monologické a dialogické metody • metoda pozorování • metoda písemných prací			
Anotace modulu Učitel organizuje exkurze k seznámení studentů se sociálními a sociálně zdravotními organizacemi institucemi státního i nestátního sektoru. v úzké součinnosti s pracovníky uvedených organizací a institucí jim poskytne orientaci v sociální síti regionu. Vede studenty k uvědomění si rozsahu sociální sítě a základnímu poznání činnosti, poslání a specifík těchto pracovišť, k poznání různorodé struktury klientely sociální sféry, k prvnímu seznámení s formami a metodami sociální práce a s funkcí sociálních pracovníků této sféry. Vede studenty k získání informací o financování a zabezpečení chodu sociální sféry			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

a k uvědomění si vazeb mezi organizacemi a institucemi a návaznosti poskytovaných služeb. Učitel výběrem exkurzí a jejich realizací podporuje proces identifikace studentů se sociální prací jako profesí. Pomáhá je motivovat k výběru a výkonu budoucích průběžných a souvislých odborných praxí.

Hlavní témata (osnova) modulu – rámcový rozpis obsahu exkurzí

1. Poznání cílů, poslání, činnosti, struktury, fungování organizací a institucí pracujících s dětmi a mládeží s výchovnými, vzdělávacími a zdravotními problémy (dětské domovy, diagnostické ústavy, výchovné ústavy, stacionáře, ústavy sociální péče, speciální školská zařízení, dětská centra).
2. Poznání cílů, poslání, činnosti, struktury, fungování organizací zaměřených na problematiku rodin s dětmi, na práci se seniory, se zdravotně handicapovanými, na práci s osobami společensky nepřizpůsobenými, s nezaměstnanými, s uprchlíky (centra pro rodinu, krizová centra, sociální odbory městských úřadů, domovy důchodců, věznice, nemocnice, psychiatrické léčebny, úřady práce, ústavy sociální péče, rehabilitační ústavy).
3. Seznámení s legislativními, finančními a personálními zdroji těchto organizací a institucí, s odlišnostmi státních a nestátních organizací a institucí.
4. Seznámení s užívanými formami a metodami sociální práce.
5. Seznámení s klientelou těchto organizací a institucí.
6. Poznání náplně práce sociálních pracovníků – samostatných funkcí v sociálních institucích a organizacích.
7. Seznámení s vedením dokumentace klientů.
8. Poskytnutí přehledu v sociální síti a orientaci v ní podle typů klientů.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Účast na exkurzích v souladu se školním řádem, písemný záznam z exkurzí a sebereflexe.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

Etický kodex sociálních pracovníků České republiky. Aktualizované vydání. Praha: Společnost sociálních pracovníků, 2006. ISBN 80-244-0318-8.

HAVRDOVÁ, Zuzana. *Kompetence v praxi sociální práce*. Praha: Osmium, 1999. ISBN 80-902081-8-5.

HOLANĚOVÁ, Michaela. *Orientace v sociální síti: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-34-3.

Doporučená literatura a další zdroje

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0528-9.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumíme*. Praha: Svoboda, 1988.

MAROON, Istifan, Oldřich MATOUŠEK a Hana PAZLAROVÁ. *Vzdělávání studentů sociální práce v terénu*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1307-9.

MATOUŠEK, Oldřich. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0211-0.

MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. 3. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana Kolářková, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

ÚLEHLA, Ivan. *Umění pomáhat. Učebnice metod sociální praxe*. Praha: Slon, 2007. ISBN 978-80-86429-36-6.

Sociální práce. ISSN 1213-6204.

Sociální péče. ISSN 1213-2330.

E-learningová studijní opora

eskola-voss-ova.cz

OSS-1-Ho-0078-Orientace v sociální síti

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Odborná praxe a supervize		OPS
Název modulu anglicky	Practical Training and Supervision		
Typ modulu	povinný	dopor. období	letní období 1. ročníku, zimní a letní období 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	Průběžná praxe 2. roč. 6 hod./týden 3. roč. 6 hod./týden	ECTS	Průběžná praxe 3 kredity v zimním a letním období 2. ročníku, 4 kredity v zimním a letním období 3. ročníku. Souvislá praxe 2 kredity za každou souvislou praxi. Supervize 1 kredit v zimním a letním období 2. ročníku a v letním období 3. ročníku, 2 kredity v zimním období 3. ročníku. Celkem 25 kreditů za studium.
	Souvislá praxe 1. roč. 120 hod. 2. roč. 120 hod. 3. roč. 120 hod.		
	Supervize 2. roč. 1 hod./2 týdny 3. roč. 1 hod./2 týdny		
Jiný způsob vyjádření rozsahu	Průběžná a souvislá odborná praxe, individuální a skupinová supervize.		
Forma hodnocení	klasifikovaný zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenty nejsou kladeny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student se orientuje ve sféře sociální práce a v sociální síti regionu. • Zná organizační, legislativní a personální zdroje sociální sítě. • Orientuje se v postupech, formách a metodách práce sociálních a sociálně zdravotních organizací a organizací státní správy a samosprávy, uvědomuje si jejich specifika. • Má znalosti a dovednosti potřebné pro praktické kompetence v sociální práci. • Podílí se na vedení dokumentace v místech praxe a na administrativní činnosti pracoviště. • Orientuje se v potřebách a možnostech klientů, umí rozpoznat problémy klientů a dokáže doporučit pracoviště, které je kompetentní se tímto problémem zabývat. • V rámci supervize spolupracuje na vytváření supervizního kontraktu, umí nalézat situace, se kterými přichází do supervize, pracuje na formulaci zakázky a aktivně participuje na realizaci supervize. • Student uplatňuje verbální a neverbální prvky komunikace a dbá na vhodnou prezentaci. • Při vedení dokumentace a zpracovávání informací využívá dovedností z KOR a IKT. • Rozvíjí účinnou komunikaci s klienty a se spolupracovníky; umí navázat kontakty s klienty a spolupracovníky. • Umí komunikovat přiměřeně věku, individualitě a situaci klientů.			

- Orientuje se v potřebách a možnostech klientů.
- Umí rozpoznat problémy klientů a ve spolupráci s vedoucím praxe zasahuje a poskytuje služby klientům.
- Vede dokumentaci podle pokynů vedoucího praxe, orientuje se v sociálních záznamech a umí z nich vybírat potřebné informace.
- Pod vedením vedoucího praxe provádí sociální šetření a zpracovává záznam z tohoto šetření.
- Je schopen poskytnout nebo zajistit pomoc, přiměřenou úroveň podpory a péče klientům a kolegům.
- Rozumí struktuře organizace, jejím cílům a pravidlům.
- Umí charakterizovat pracovní tým a identifikovat své místo v něm.
- K naplňování cílů praxe zpracovává kontrakt (student, učitel, vedoucí praxe na pracovišti) a tento kontrakt realizuje a vyhodnocuje.

Metody výuky

- monologické a dialogické metody
- metoda pozorování
- metoda písemných prací
- mentoring
- supervize

Anotace modulu

Učitel v součinnosti s vedoucím odborné praxe na smluvním pracovišti praxe vede studenty k poznání sociální sféry v regionu a k postupnému nabývání praktických kompetencí v sociální práci. Vede studenty k orientaci v organizační struktuře sociální sítě, k orientaci v postupech, formách a metodách práce sociálních a sociálně zdravotních organizací jak státních, tak nestátních. Vede je k poznání forem spolupráce mezi organizacemi a institucemi sociální sféry. Učitel s vedoucím praxe na pracovišti seznamuje studenty s realitou sociální práce a umožňuje studentům postupně uplatňovat své teoretické znalosti při řešení dílčích úkolů na praxi, získávat praktické dovednosti při práci s kolegy, klienty a konfrontovat teoretické poznatky s praxí. Vede studenty k reflektování jejich zkušeností z praxí, k poznání vlastních možností a případných limitů pro výkon sociální práce. Přípravuje je k samostatné práci, k poskytování služeb v sociální oblasti v souladu s právy klienta, posláním a pravidly organizace, právními předpisy a etikou sociální práce. K tomuto účelu jsou ve škole zpracovány jednotky učení. Jednotky učení jsou zavedeny tak, aby kopírovaly Evropský systém pro zvýšení kvality v odborném vzdělávání. Učitel dále ve spolupráci s pracovišti seznamuje studenty s možností supervize a vede k realizaci jak individuální, tak skupinové supervize. Individuální a skupinová supervize je pak studentům poskytována ve škole.

Hlavní témata (osnova) modulu

Forma organizace odborné praxe, návrhy pozic a pracovišť

Odborná praxe je organizována jako souvislá a průběžná. Praxe je vykonávána na pozici sociálního pracovníka.

Odborná praxe vede k poznání struktury, cílů, obsahu činnosti, specifí, legislativních, finančních a personálních zdrojů organizací a institucí, k poznání forem a metod jejich práce, klientely, způsobů vedení a zpracovávání dokumentace. K výkonu odborné praxe jsou vhodné:

1. Organizace věnující se dětem a mládeži se zdravotními, výchovnými, vzdělávacími a sociálními problémy.
2. Orgány státní správy a organizace věnující se práci s rodinou a dětmi.
3. Orgány státní správy a organizace věnující se seniorům, zdravotně handicapovaným a nezaměstnaným.
4. Orgány státní správy a organizace věnující se osobám vyžadujícím zvláštní pomoc, osobám ohroženým sociálním vyloučením, lidem bez domova, uprchlíkům a etnickým skupinám.

Seznam pracovišť odborné praxe je přiložen (Příloha B).

Forma organizace supervize

Studenti absolvují supervizi ve druhém a třetím ročníku. Individuální supervize je poskytnuta vždy jednou v zimním a letním období. Skupinová supervize je pak poskytnuta jednou za čtrnáct dní.

Popis řízení odborné praxe a její vyhodnocování

Odborná praxe je organizována dle vyhlášky o vyšším odborném vzdělávání. Na základě předběžného souhlasu, který student obdrží z pracoviště, se s pracovištěm uzavírá smlouva o výkonu odborné praxe. Škola

uzavírá dvě formy dohod – rámcovou a individuální, dle požadavku pracoviště (Příloha C). Rámcová smlouva umožní výkon odborné praxe více studentům. Individuální smlouva se uzavírá pro konkrétního studenta na daný termín.

Cílem praxe je naplňování kompetencí sociálního pracovníka. Na každé praxi student uzavírá kontrakt, kde si stanoví, které jednotky učení budou naplněny tak, aby postupně získal co nejvíce kompetencí. Na závěr praxe pak dokladuje, zda stanovené jednotky učení splnil a získal tak příslušnou kompetenci. Poté obdrží „Hodnocení praktikanta“.

Všechny podklady týkající se řízení a vyhodnocování odborné praxe jsou umístěny na webu školy (www.voss-ova.cz).

Forma a váha hodnocení

Klasifikovaný zápočet

Doložení důkazů naplnění cílových kompetencí, záznam z odborné praxe dle stanovené struktury. Účast na praxi v souladu se školním řádem. Absolvování individuální a skupinové supervize.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

Etický kodex sociálních pracovníků České republiky. Aktualizované vydání. Praha: Společnost sociálních pracovníků, 2006. ISBN 80-244-0318-8.

HAVRDOVÁ, Zuzana. *Kompetence v praxi sociální práce*. Praha: Osmium, 1999. ISBN 80-902081-8-5.

KOCIÁNOVÁ, Soňa. *Odborná praxe 2. ročník: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

KOCIÁNOVÁ, Soňa. *Odborná praxe 3. ročník: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

KOCIÁNOVÁ, Soňa. *Odborný seminář k odborné praxi: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-34-3.

Doporučená literatura a další zdroje

BROŽA, Jiří, ed. *Supervize v adiktologické praxi*. Praha: Triton, 2009. ISBN 978-80-7387-209-0.

CARROLL, Michael a Margaret THOLSTRUPOVÁ. *Integrativní přístupy k supervizi*. Praha: Triton, 2004. ISBN 978-80-7254-582-5.

HAWKINS, Peter a Robin SHOHET. *Supervize v pomáhajících profesích*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-715-9.

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0528-9.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumíme*. Praha: Svoboda, 1988.

MAROON, Istifan, Oldřich MATOUŠEK a Hana PAZLAROVÁ. *Vzdělávání studentů sociální práce v terénu*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1307-9.

MATOUŠEK, Oldřich. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0211-0.

MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. 3. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana Kolářková, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

ÚLEHLA, Ivan. *Umění pomáhat. Učebnice metod sociální praxe*. Praha: Slon, 2007. ISBN 978-80-86429-36-6.

PAČESOVÁ, Martina. *Lékař, pacient a Michael Balint*. Praha: Triton, 2004. ISBN 80-7254-491-8.

PAGE, Steve a Val WOSKET. *Úvod do supervize: cyklický model*. Tišnov: Sdružení SCAN, 2002. ISBN 80-86620-002-X.

Supervize – Kazuistiky. Praha: Triton, 2004. ISBN 80-7254-496-9.

VENGLÁŘOVÁ, Martina et al. *Supervize v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4082-9.

Sociální práce. ISSN 1213-6204.

Sociální péče. ISSN 1213-2330.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

OSE-1-Ki-0078-Odborný seminář

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Občané se zdravotním postižením	OZP	
Název modulu anglicky	Handicapped Citizens		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student se orientuje v psychických a somatických zvlátnostech osob se zdravotním postižením. • Umí uvést vhodné formy terapie u výše uvedených jedinců, uvědomuje si výhody jednotlivých typů terapeutických působení. • V problematice klientů s kombinovaným postižením, poruchami metabolismu a občanů dlouhodobě nemocných student dokáže definovat tento stav, popsat příčiny jeho vzniku. Je schopen navrhnout komplexní přístup k tomuto typu klienta. • Zná a uvědomuje si potřeby zdravotně postižených a nemocných osob, umí plánovat další formy práce s těmito klienty. • Zná základy zdravotnické psychologie. • Orientuje se ve formách komplexní péče o nemocné a handicapované klienty. • Má přehled o vhodných kompenzačních pomůckách pro handicapované občany, o podpůrných organizacích pro různé typy klientů. • Student je připravený a ochotný pomáhat nemocným a handicapovaným jedincům. • Student má kladný vztah k nemocným a handicapovaným klientům a jejich rodinným příslušníkům.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické, beseda • metody projekční • metody nácviku dovedností • metody brainstormingové • metody situační • metody inscenační			
Anotace modulu Učitel seznamuje studenty s diagnostikou a komplexním přístupem k osobám handicapovaným, dlouhodobě nemocným a jedincům s psychosomatickým onemocněním. Poskytuje jim informace o komplexním přístupu k osobám se somatickým, smyslovým či mentálním handicapem a k jejich rodinným příslušníkům. Učitel studentům objasní a přiblíží základní formy péče a pomoci občanům s kombinovaným postižením, poruchami metabolismu a osobám dlouhodobě nemocným. Učitel uvede studenty do základů zdravotnické psychologie, problematiky psychosomatických onemocnění.			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Sociální problematika občanů s tělesným handicapem

Charakteristika tělesně postižených. Klasifikace tělesných postižení. Specifika výchovy a vzdělávání pohybově postižených. Rehabilitace a protetika. Zdravotní tělesná výchova.

2. Sociální problematika občanů se zrakovým handicapem

Charakteristika zrakově postižených. Klasifikace zrakových vad. Specifika výchovy a vzdělávání zrakově postižených. Kompenzační pomůcky pro zrakově postižené občany.

3. Sociální problematika občanů se sluchovým handicapem

Charakteristika sluchově postižených. Klasifikace sluchových vad. Specifika výchovy a vzdělávání sluchově postižených. Kompenzační pomůcky pro sluchově postižené občany.

4. Sociální problematika občanů s duálním senzoryckým handicapem

Duální handicap. Specifika péče o osoby s duálním handicapem. Komunikace a kompenzační pomůcky. LORM.

5. Sociální problematika osob s mentálním postižením

Reakce rodiny na narození dítěte s mentální retardací. Plná integrace dítěte s mentální retardací – chráněné byty a dílny. Demence – komunikace a možnosti pomoci lidem s demencí, kognitivní rehabilitace. Práce se vzpomínkami – reminiscence.

6. Sociální problematika jedinců s poruchou autistického spektra

Reakce rodiny na narození dítěte s poruchou autistického spektra. Plná integrace dítěte s poruchou autistického spektra, APLA.

7. Sociální problematika jedinců s narušenou komunikační schopností

Příčiny a důsledky NKS. Alternativní a augmentativní komunikace.

8. Sociální problematika osob dlouhodobě a chronicky nemocných

Komplexní přístup k lidem s dlouhodobým a chronickým onemocněním, svépomocné organizace a jejich význam pro klienta.

9. Základy zdravotnické psychologie

Vztah zdravotník a pacient. Psychická podpora pacienta.

10. Sociální problematika jedinců s onkologickou diagnózou

Vyrovňávání se s onemocněním, pomoc rodině nemocného, svépomocné organizace.

11. Sociální problematika jedinců s psychiatrickou diagnózou

Plná integrace člověka s psychiatrickou diagnózou – chráněné byty a dílny, pracoviště.

12. Koncept Bazální stimulace

Koncept Bazální stimulace. Základní prvky konceptu Bazální stimulace. Aspekty bazálně stimulující ošetrovatelské péče. Komunikace v ošetrovatelské péči v konceptu Bazální stimulace.

13. Koncept kinestetické mobilizace

Pojem kinestetická mobilizace. Základní principy kinestetické mobilizace. Využití kinestetické mobilizace při práci, ošetrování člověka nemocného, s poruchou hybnosti.

Snoezelen koncept a jeho význam při práci s lidmi s handicapem a s lidmi dlouhodobě nemocnými.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Seminární práce na zadané téma.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

CHVÁTALOVÁ, Helena. *Jak se žije dětem s postižením*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0054-3.
KLOSOVÁ, Gabriela. *Občané se zdravotním postižením: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-66-4.
PLEVOVÁ, Ilona a Regina SLOWÍK. *Komunikace s dětským pacientem*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2968-8.
SLOWÍK, Josef. *Speciální pedagogika*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-247-1733-3.

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

Doporučená literatura a další zdroje

FILATOVÁ, Renata a Kateřina JANKŮ. *Snoezelen*. Frýdek-Místek: Kleinwächter, 2010.

ISBN 978-80-260-0115-7.

FRIEDLOVÁ, Karolína. *Bazální stimulace pro učitele předmětu ošetrovatelství 1. a 2. díl*. 2. vyd. INSTITUT Bazální stimulace, 2006. ISBN 80-239-6132-2.

HALMO, Renáta. *Základy kinestetiky*. Olomouc: UP Olomouc. Pracovní sešit. 2004.

HORT, Vladimír, Michal HRDLÍČKA a Jana KOCOURKOVÁ. *Dětská a adolescentní psychiatrie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-472-9.

KRHUTOVÁ, Lenka. *Občané se zdravotním postižením a veřejná správa*. Olomouc: UP v Olomouci, 2005. ISBN 80-244-1168-7.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie nemoci*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0179-0.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Vážně nemocný mezi lidmi*. Praha: Avicenum, 1989.

PIPEKOVÁ, Jarmila et al. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-198-0.

ŘÍČAN, Pavel, Dana KREJČÍŘOVÁ et al. *Dětská klinická psychologie*. 4., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1049-8.

ŠVARCOVÁ, Iva. *Mentální retardace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-060-7.

THOROVÁ, Kateřina. *Poruchy autistického spektra: Dětský autismus, atypický autismus, Aspergerův syndrom, dezintegrační porucha*. 2. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0215-8.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 4. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0225-7.

ZIKL, Pavel a Petra BENDOVI. *Speciálně pedagogický výkladový slovník*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-514-1.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

OZP-2-3-KI-0078-Občané se zdravotním postižením

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky
- odborná učebna
- modely a zobrazení

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Problémy dětské populace		PDP
Název modulu anglicky	Child Population Problems		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student zná psychologické aspekty psychosomatických poruch, emočních poruch dětí a mládeže. • Orientuje se v poruchách chování dětí a mládeže, v problémech způsobených alkoholem a návykovými látkami. • Chápe zvláštnosti dětí žijících v ohroženém sociálním prostředí, prostředí rozvodové intervence apod. • Zná a umí popsat základní techniky psychologické diagnostiky, které mu přiblíží pohled na osobnostní zvláštnosti dětí a mládeže. • Student je schopen přistupovat k dětem a mládeži empaticky. • Svým jednáním a postojem student napomáhá k větší otevřenosti a ochotě populace nabídnout dětem a mládeži pomoc (dobrovolnictví studentů). • Je připraven profesně vyhodnocovat aktuální problémy dětí a mládeže. • Na základě teoretických znalostí umí poskytnout krizovou intervenci dětem a mládeži podle situace.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • metody práce s odbornou literaturou a textem • metody názorně demonstrační • metody brainstormingu a inscenační, interakční a situační metody • praktické metody • praktický nácvik – řešení problémových situací jednání s dětským klientem, adolescentem			
Anotace modulu V rámci předmětu Problémy dětské populace učitel studentům poskytuje základní přehled o zvláštnostech dětského a adolescentního věku, specifikuje jim jejich zákonitosti a změny v jednání, chování, emocionalitě a volní sféře. Přibližuje jim osobnost dítěte školního věku v rodinném prostředí a školním klimatu, na praktických příkladech je blíže seznamuje s problémy dětí žijících v ohroženém prostředí, s pojmy deprivace, CAN. Učitel seznamuje studenty se základy psychoterapie dětí a dospívajících, dětskou klinickou psychodiagnostikou a krizovou intervencí. Dále studentům podává přehled o jednotlivých článcích poradenského systému pro děti a mládež a sociální péči o ně.			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Dítě jako klient, zásady přístupu k dítěti a dospívajícímu. Přehled aktuálních problémů dítěte dospívajících.
2. Psychologická problematika neurologických onemocnění v dětství, DMO, epilepsie, infekce CNS, úrazy hlavy, smyslové postižení. Psychoterapeutické přístupy v práci s dítětem, podpora rodiny.
3. Psychologické aspekty psychosomatických poruch v dětství a dospívání. Zdroje a typologie psychosomatických poruch. Psychoterapie psychosomatických onemocnění.
4. Emoční poruchy – dětské strachy, fobie, úzkostné poruchy, fobie u dětí. Poruchy chování v dětském věku a dospívání. Sebepoškozování u dětí a mládeže. Suicidální chování u dětí a mládeže. Diagnostika a psychoterapie poruch.
5. Poruchy příjmu potravy a spánku u dětí, klasifikace. Diagnostika poruch a jejich psychoterapie.
6. Problémy u dětí a mládeže způsobené alkoholem, návykovými látkami a hazardní hrou. Patologické hráčství u mladistvých a dopad na osobnost.
7. Problémy dětí žijících v ohroženém prostředí, děti migrantů. Deprivace dětí, její druhy a důsledky na dětskou osobnost. Syndrom CAN – psychologický přístup k dítěti a práce s nimi. Šikanování dětí, parta – vliv sociálních skupin na dítě.
8. Základy psychoterapie dětí a dospívajících. Techniky vedení rozhovoru s dítětem. Dětská kresba – její význam. Druhy a formy psychoterapeutických činností, výběr vhodných psychoterapeutických postupů (praktické příklady).
9. Rozvod očima dítěte. Psychologické důsledky rozvodu na osobnost dítěte, role matky a otce v rozvodové intervenci. Syndrom zavrženého rodiče, typy syndromu, diagnostika a terapie.
10. Krizová intervence s dítětem a jeho rodinou, krizová intervence u dospívajících. Linky důvěry pro děti.
11. Přehled poradenského systému pro děti a mládež. Postavení VP ve škole. Úloha PPP, SPC, KC.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – vypracování kasuistiky problémového dítěte, vlastní prezentace úkolu, aktivita.

Letní období – písemná interpretace odborného problému z odborné literatury, vlastní prezentace úkolu, aktivita.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BAŠTECKÁ, Bohumila a Petr GOLDMANN. *Základy klinické psychologie*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-550-4.

GJURIČOVÁ, Šárka a Jiří KUBIČKA. *Rodinná terapie*. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0415-3.

HURNÍKOVÁ, Květa. *Problémy dětské populace: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-71-8.

ŘÍČAN, Pavel, Dana KREJČÍŘOVÁ et al. *Dětská klinická psychologie*. 4., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1049-8.

Doporučená literatura a další zdroje

BAKALÁŘ, Eduard. *Průvodce rodičovstvím*. Praha: Vyšehrad, 2002. ISBN 80-7021-605-0.

DRTILOVÁ, Jana a František KOUKOLÍK. *Odlišné dítě*. Praha: Vyšehrad, 1994. ISBN 80-7021-097-4.

ELLIOT, Julian a Maurice PLACE. *Dítě v nesnázích*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0182-0.

LANGMEIER, Jiří, Karel BALCAR a Jan ŠPITZ. *Dětská psychoterapie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-381-1.

MATĚJČEK, Zdeněk. *Dítě a rodina v psychologickém poradenství*. Praha: Portál, 1992. ISBN 80-04-25236-2.

MATOUŠEK, Oldřich a Hana PAZLAROVÁ. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0522-7.

MATOUŠEK, Oldřich, Hana PAZLAROVÁ et al. *Podpora rodiny*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0697-2.

PEŠOVÁ, Ilona a Miroslav ŠAMALÍK. *Poradenská psychologie pro děti a mládež*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1216-4.

PIAGET, Jean. *Psychologie dítěte*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-609-X.

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

PROBSTOVÁ, Věra a Ondřej PĚČ. *Psychiatrie pro sociální pracovníky*. Praha: Portál, 2014.

ISBN 978-80-262-0731-3.

RONENOVÁ, Tammie. *Psychologická pomoc dětem v nesnázích*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80- 7178-370-6.

SOBOTKOVÁ, Irena. *Psychologie rodiny*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-559-8.

SVOBODA, Mojmír, Eva ČEŠKOVÁ a Hana KUČEROVÁ. *Psychopatologie a psychiatrie*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-154-9.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 4. vyd. Praha: Portál, 2012.

ISBN 978-80-262-0225-7.

VODÁČKOVÁ, Dana. *Krizová intervence*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-696-9.

Psychologie dnes. Portál, s.r.o, Praha, ISSN 1212-9607.

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava- Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Sociální práce s problémovými klienty		SPP
Název modulu anglicky	Social Work with Difficult Clients		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 2 hod./ týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenty nejsou kladeny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student se orientuje v patologických rovinách současné společnosti. • Je schopen rozpoznat sociální problematiku této společnosti i speciální individuální potřeby klientů. • Dokáže pružně reagovat na možné několikanásobné změny v řešení sociálních případů, také na různý přístup osob spolupracujících. • Uvědomuje si a aplikuje současné využití více vědomostí a dovedností získaných předchozím studiem odborných předmětů. • Student je schopen individuálně přistupovat ke klientovi. • Vnímá a poté dokáže porovnat různé možnosti řešení případů, případně využije možnosti supervize nebo možnosti konzultace v síti dalších odborníků. • Nepodléhá předsudkům a haló efektu při jednání s klienty, vždy se snaží být nestranný, objektivní a autentický. • Student syntetizuje získané poznatky o klientovi a stanoví co nepřínosnější strategii práce a jednání s ním. • Umí zpracovat odbornou dokumentaci ve prospěch vývoje celého sociálního případu. • Je schopen poskytnout v optimálním časovém úseku spolupracujícím institucím funkční kasuistiku a podstatné informace o klientovi. • Využívá aktuálních poznatků a přístupů sociální vědy a doplňuje si informace vztahující se k jeho práci.			
Metody výuky • metody monologické • metody práce s dokumenty • metody dialogické • metody případové, situační			
Anotace modulu Učitel v průběhu výuky seznamuje studenty s odborným názvoslovím, které se vztahuje k probíraným tématům. Zabývá se rozdělením institucí poskytující intervenci a péči jednotlivcům a rodinám v oblasti sociální práce. Upozorňuje na multitýmovou spolupráci i provázanou spolupráci jednotlivých institucí na úrovni meziřesortní, poukazuje na nutnost seznámení se s platnou legislativou. Seznamuje posluchače okruhem osob s rizikovým chováním, vede je k porozumění konfliktu a schopnosti efektivní komunikace. Učitel se se studenty zamýšlí nad různými úskalími sociální práce, nad vývojem rozmanitých sociálních kauz,			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

nad vznikem možných konfliktních a rizikových situací v kontextu aktuálního dění ve společnosti a jejich řešení. Prostřednictvím interaktivní výuky napomáhá studentům orientovat se ve vybraných přístupech při práci s klienty, osvojovat si komunikační dovednosti, techniky a metody sociální práce a tím zvyšovat své odborné kompetence.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Síť institucí v oblasti sociální práce (sociální – školské – zdravotnické).
2. Sociální práce s vybranými klienty (uživateli) s rizikovým chováním. Diferenciace cílových skupin.
3. Vedení rozhovoru. Aktivní naslouchání. Kladení otázek. Komunikace s osobami s rizikovým chováním, v nestandardní (vyhrocené) situaci.
4. Vybrané přístupy při práci s osobami s rizikovým chováním. Intervenční techniky při práci s klienty.
5. Konflikt. Jak si lépe rozumět. Schopnost efektivní komunikace. Řešení konfliktů.
6. Agresivita, kriminalita, delikvence mládeže. Výchovná problematika.
7. Náhradní výchova – ústavní výchova, náhradní rodinná péče. Vysvětlení základního odborného pojmosloví – vydané předběžné opatření, nařízená ústavní výchova, uložená ochranná výchova.
8. Problematika migrace, uprchlictví. Správa uprchlických zařízení.
9. Orientace ve světě práce. Naučme se hospodařit.
10. Problematika vzniku syndromu vyhoření (burn-out syndromu) v pomáhajících profesích. Možnosti jeho prevence. Základní zásady psychohygieny.
11. Příklady dalšího vzdělávání sociálních pracovníků, možnosti absolvování odborných výcviků a kurzů ve specifických dovednostech.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – zpracování a odevzdání seminární práce.

Letní období – zpracování a odevzdání skupinové práce.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

KONČEKOVÁ KVARDOVÁ, Karla a Petra ŠMITÁKOVÁ. *Sociální práce s problémovými klienty: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Povídej, naslouchám*. 2., přeprac. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-7195-405-7.

MATOUŠEK, Oldřich a Andrea KROFTOVÁ. *Mládež a delikvence: možné příčiny, struktura, programy prevence kriminality mládeže*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-825-8.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 5. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0225-7.

Doporučená literatura a další zdroje

BELZ, Horst a Marko SIEGRIST. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení. Východiska, metody, cvičení a hry*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-479-6.

BEERMANN-HAGEL, Susanne et al. *Hry na semináře a workshopy: 124 kreativních her*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5514-4.

DOHNALOVÁ, Eva. *Úvod do sociální práce s migranty: problematika migrace a integrace v ES/EU a České republice*. Olomouc, Caritas – Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2012. ISBN 978-80-87623-02-2.

HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Velký psychologický slovník*. 3. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-569-1.

HONUSKOVÁ, Věra, Eliška FLÍDROVÁ a Linda JANKŮ. *Dnes migranti – zítra uprchlíci?* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2014. ISBN 978-80-87623-02-2.

GRUBER, David. *Zlatá kniha komunikace*. 6. vyd. Ostrava: Gruber - TDP, 2015. ISBN 978-80-85624-97-7.

JANSKÝ, Pavel. *Dítě s problémovým chováním a náhradní výchovná péče ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-534-9.

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 5. vyd. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-181-6.

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Hořet, ale nevyhořet*. 2., přeprac. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2012. ISBN 978-80-7195-573-3.
- MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.
- MATOUŠEL, Oldřich a Hana PAZLAROVÁ. *Podpora rodiny: manuál pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0697-2.
- NAVRÁTIL, Pavel. *Teorie a metody sociální práce*. Brno: Marek Zeman, 2001. ISBN 80-903070-0-0.
- NOVÝ, Miloš, Zuzana RADIMSKÁ a Bohuslav ŠIMEK. *Příklady z finanční gramotnosti*. Plzeň: Statua Aura, 2014. ISBN 978-80-905667-0-5.
- PALÁT, Milan. *Determinanty vzniku migrace a statistiky cizinců v Evropské unii*. Ostrava: Key Publishing, 2014. ISBN 978-80-7418-228-0.
- PLAMÍNEK, Jiří. *Konflikty a vyjednávání: umění vyhrávat, aniž by někdo prohrál*. 3., uprav. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4485-8.
- POTOČKOVÁ, Dana. *Nejlepší je domluvit se aneb Průvodce mediačním procesem*. Praha: Alfom, 2013. ISBN 978-80-87785-00-3.
- PUCOVÁ, Věra et al. *Orientace ve světě práce*. Hněvín, 2003. ISBN 80-86654-02-08.
- RABIŇÁKOVÁ, Dana a Marek MIČIENKA. *Konflikt, koření života: průvodce řešením konfliktů pro studenty a učitele středních škol*. 2. vyd. Praha: Partners Czech, 2004. ISBN 80-239-3339-6.
- ZAKOUBILOVÁ, Eva. *Speciální techniky sociální terapie rodin*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0583-8.

Sociální práce / sociálna práca. ISSN 1213-6204.

Sociální služby. ISSN 1803-7348.

Psychologie DNES. ISSN 1212-9607.

www.nicm.cz

www.mpsv.cz

www.mvcr.cz

www.msmt.cz

www.integracnicentra.cz

www.migraceonline.cz

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

SPP-Kk-0078-Sociální práce s problémovými klienty

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky
- odborná učebna

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Speciální pedagogické terapie	TER	
Název modulu anglicky	Special Pedagogical Therapies		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student se orientuje v psychických a somatických zvlátnostech osob se zdravotním postižením. • Umí uvést vhodné formy terapie u výše uvedených jedinců, uvědomuje si výhody jednotlivých typů terapeutických působení. • Je schopen popsat způsoby práce s osobami se zdravotním postižením, a to u všech věkových kategorií. • Umí navrhnout, připravit a vést aktivity zaměřené na rozvoj osoby se zdravotním postižením. • Zná a uvědomuje si potřeby zdravotně postižených a nemocných osob. • Student je připravený a ochotný pomáhat nemocným a handicapovaným jedincům. • Student má kladný vztah k nemocným a handicapovaným klientům a jejich rodinným příslušníkům.			
Metody výuky • metody monologické, dialogické, beseda • metody projekční • metody nácviku dovedností • metody brainstormingové • metody situační • metody inscenační			
Anotace modulu Učitel seznamuje studenty s teoretickými základy terapeutického působení na osoby se zdravotním postižením. Poskytuje jim informace o jednotlivých vhodných terapeutických přístupech a jejich přínosu pro osoby se zdravotním postižením. Při praktických cvičeních si student prostřednictvím sebezkušenosti vyzkouší možné způsoby, formy a techniky práce s lidmi se zdravotním postižením. Prostor je věnován nejen práci s dětmi a mládeží, ale také speciální andragogice a speciální gerontagogice.			
Hlavní témata (osnova) modulu 1. Terapie ve speciální pedagogice Možnosti terapeutického působení na osoby se speciálními vzdělávacími potřebami. Stručná definice a klasifikace jednotlivých základních terapií, které speciální pedagogika využívá. Stručné vymezení jednotlivých typů postižení (mentální, tělesné, smyslové, poruchy chování, kombinovaná postižení). Specifika zdravotního postižení v jednotlivých vývojových etapách.			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

2. Koncept bazální stimulace a jeho využití u osob se zdravotním postižením

Pojem a vznik Konceptu bazální stimulace. Základní prvky Konceptu bazální stimulace. Aspekty bazálně stimulující ošetrovatelské péče. Somatická stimulace. Vibrační a vestibulární stimulace. Stimulace nástavbových smyslů. Využití konceptu bazální stimulace ve speciální pedagogice a gerontologii.

3. Koncept snoezelen a jeho využití u osob se zdravotním postižením a u seniorů

Pojem a vznik Konceptu snoezelen. Multismyslový prostor. Struktura, organizace a zásady práce ve snoezelenu. Realizace lekce/hodiny ve snoezelenu.

4. Arteterapie ve speciální pedagogice

Arteterapeutický přístup. Struktura arteterapeutického setkání. Některé indikace arteterapie. Arteterapeutické metody a etudy.

5. Muzikoterapie ve speciální pedagogice

Pojem muzikoterapie. Cíle muzikoterapie. Využití muzikoterapie receptivní, aktivní a relaxační při práci s lidmi se zdravotním postižením a se seniory.

6. Dramaterapie ve speciální pedagogice

Pojem dramaterapie. Možnosti využití dramaterapie při práci s lidmi se zdravotním postižením. Využití loutky v terapii. Loutka z pohledu psychologie. Práce s loutkou u dětí se specifickými obtížemi.

7. Biblioterapie a poetoterapie ve speciální pedagogice

Objasnění základních pojmů. Obsah a cíle biblioterapie a poetoterapie. Využití při práci s lidmi se zdravotním postižením a se seniory.

8. Ergoterapie ve speciální pedagogice

Pojem ergoterapie a její cíle. Aktivita v ergoterapii. Praktické využití ergoterapie. Ergoterapie jako metoda umožňující rozvoj soběstačnosti klienta.

9. Animoterapie ve speciální pedagogice

Metody a formy animoterapie. Speciálně-pedagogické pojetí animoterapie. Aplikovatelnost animoterapie na jednotlivé druhy a typy postižení.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – teoretická příprava vybraného terapeutického přístupu.

Letní období – aplikace vybraného terapeutického přístupu v hodině.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

FILATOVA, Renata a Kateřina JANKŮ. *Snoezelen*. Frýdek-Místek: Kleinwächter Josef, 2010.

ISBN 978-80-260-0115-7.

FRIEDLOVÁ, Karolína. *Bazální stimulace pro učitele předmětu ošetrovatelství 1. a 2. díl*. 2. vyd. INSTITUT Bazální stimulace, 2006. ISBN 80-239-6132-2.

MÜLLER, Oldřich et al. *Terapie ve speciální pedagogice*. 2. vyd. Praha: Grada, 2014.

ISBN 978-80-247-4172-7.

VALENTA, Milan et al. *Psychopedie: Teoretické základy a metodika*. 5., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Parta, 2013. ISBN 978-80-7320-187-6.

Doporučená literatura a další zdroje

FILATOVA, Renata. *Snoezelen-MSE*. Frýdek-Místek: Kleinwächter Josef, 2014. ISBN 978-80-905419-3-1.

FRIEDLOVÁ, Karolína. *Bazální stimulace v základní ošetrovatelské péči*. Praha: Grada, 2014.

ISBN 978-80-247-1314-4.

GALAJDOVÁ, Lenka a Zdenka GALAJDOVÁ. *Canisterapie*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-7367-879-1.

GERLICOVÁ, Markéta. *Muzikoterapie v praxi*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4581-7.

GRIFFIN, Simone a Dianne SANDLER. *300 her pro děti s autismem*. Praha: Portál, 2014.

ISBN 978-80-262-0177-9.

JANKŮ, Kateřina. *Terapie ve speciální pedagogice: Základy a obecná vymezení*. Ostrava: OU v Ostravě, 2013. ISBN 978-80-7464-280-7.

LIEBMANN, Marian. *Skupinová arteterapie: nápady, témata a cvičení pro skupinovou výtvarnou práci*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-729-9.

NEWNAM, Sarah. *Hry a činnosti pro vývoj dítěte s postižením*. Praha: Portál, 2014. ISBN 80-7178-872-4.

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

PFEIFFER, Jan. *Ergoterapie*. Praha: REHALB, o.p.s., 2001.

RENOTIÉROVÁ, Marie. *Somatopedické minimum*. Olomouc: PdF UP v Olomouci, 2003. ISBN 80-244-0532-6.

VALENTA, Milan. *Dramaterapie*. 4. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3851-2.

SLOWÍK, Josef. *Speciální pedagogika*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-247-1733-3.

ŠICKOVÁ-FABRICI, Jaroslava. *Základy arteterapie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-616-0.

ŠVARCOVÁ, Iva. *Mentální retardace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-060-7.

THEATR LUDEM. *Loutka jako nástroj vzdělávání – příručka ke vzdělávacím seminářům*. Ostrava: OFTIS, 2014. ISBN 978-80-260-5861-8.

VALENTA, Josef. *Metody a techniky dramatické výchovy*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1865-1.

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky
- odborná učebna
- modely a zobrazení

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	2. cizí jazyk (Jazyk anglický, německý, ruský)	CJ2 (ANJ2, NEJ2, RUJ2)	
Název modulu anglicky	Foreign Language 2 (English, German, Russian)		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní a letní období 2. ročníku a 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období 2. a 3. ročníku, celkem max. 8 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student dosáhne klíčových kompetencí v rámci jazykové úrovně A1/A2 podle Společného evropského referenčního rámce. • Dokáže se dorozumět v běžných životních situacích. • Porozumí dotazům partnera ve společenských situacích, dovede klást a zodpovídat jednoduché otázky. • Je schopen jednoduchým způsobem prezentovat svoji osobu, popsat svou rodinu, bydliště, zájmy, studium. • Umí podat krátký popis událostí a popsat své zážitky. • Je schopen říci, co se mu líbí a nelíbí, omluvit se, objednat si jídlo a pití, nakoupit běžné věci, zeptat se na běžné informace týkající se veřejné dopravy, ubytování, dokáže popsat svoje zdravotní potíže. • Hovoří se správnou intonací a výslovností. • Dokáže převyprávět krátký jednoduchý přečtený text. • Pochopí smysl krátkých zpráv a hlášení. • Je schopen vyhledat informace v jednoduchých každodenních materiálech (prospektu, jídelním lístku, inzerátu, jízdním řádu). • Osvojuje si správné návyky pravopisu. • Umí napsat krátkou zprávu, e-mail, vzkaz. • Aplikuje dovednost vyhledávat ve slovníku neznámé výrazy. • Rozvíjí schopnost vyhledávat důležité informace v tištěných i elektronických zdrojích a pracuje s nimi. • Vnímá potřebu celoživotního vzdělávání v cizím jazyce.			
Metody výuky • metody monologické a dialogické • brainstormingové metody • metody práce s textem, metody písemných prací • statická a dynamická projekce • inscenační metody • nácvik jazykových/komunikačních dovedností			

Anotace modulu

Studium druhého cizího jazyka nevyžaduje žádné vstupní znalosti studenta. v jazykovém vzdělávání učitel vede studenty k rozvíjení komunikačních kompetencí v dalším cizím jazyce, vychovává studenty ke kultivovanému jazykovému projevu. Jazykovému projevu věnuje učitel dostatek času, přičemž strategii výuky směřuje ke stimulování řečových aktivit studenta a k prohlubování znalostí mluvnických jevů. Učitel vytváří u studenta správné návyky výslovnosti a intonace, vede studenta k tomu, aby správně používal osvojené jazykové prostředky, zejména slovní zásobu z oblasti běžné frazeologie. Systematicky rozvíjí řečové dovednosti studentů s pomocí komunikačních her a situací, hraných rolí, diskusí. Ve výuce upřednostňuje tematické okruhy, které jsou zaměřeny na takové vytvoření úrovně znalosti jazyka, aby jej student mohl užívat jako prostředek k dorozumívání, k přijímání, sdělování a výměně informací. Seznamuje studenty s reáliemi, se kterými se mohou setkat při cestě do země studovaného jazyka, např. s národní kuchyní, a rozšiřuje tak znalosti studentů. Věnuje také dostatek času nácviku práce se slovníkem, vyhledávání v informativní literatuře a elektronických zdrojích. Studenti si osvojí takovou úroveň komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici A1/A2 podle Společného evropského referenčního rámce.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. První společenské kontakty

Seznamování, představování, pozvání na návštěvu, pozvání do kina. Osobní údaje. Frazeologie společenského styku, oslovení, pozdravy, poděkování, vyjádření prosby, telefonování.

2. Rodina

Členové rodiny, vztahy mezi členy rodiny, každodenní život v rodině, společné aktivity. Problémy rodinného soužití.

3. Domov a domácnost

Dům, byt, jeho části, běžné vybavení. Práce v domácnosti. Bydlení ve městě a na vesnici. Rozdíly ve stylu bydlení u nás a v zemi studovaného jazyka.

4. Režim dne

Části dne. Každodenní běžné činnosti. Popis průběhu dne.

5. Volný čas, záliby

Volnočasové aktivity, kulturní a sportovní činnosti. Záliby, koníčky, typické volnočasové aktivity v naší zemi. Možnosti trávení volného času v místě bydliště.

6. Nakupování

Obchody, zboží. Výběr, koupě, placení a výměna zboží. Nákup suvenýrů při návštěvě zahraničí.

7. Jídlo a pití, v restauraci

Potraviny, nápoje, doba jídla. Příprava jídla, vybavení kuchyně, nádobí. Návštěva restaurace – jídelní lístek, objednávání a placení. Národní jídla a typické nápoje.

8. Cestování, orientace ve městě

Dopravní prostředky, pozoruhodnosti a budovy ve městě. Země, kterou chci navštívit. Orientace ve městě pomocí mapy, dotaz na cestu. Vysvětlení směru, trasy.

9. V hotelu

Rezervace ubytování, orientace v budově hotelu, služby v hotelu. Rozhovor na recepci, jednoduché vysvětlení nedostatků. Další možnosti ubytování při návštěvě zahraničí.

10. Studium, zaměstnání

Systém vzdělávání, organizace výuky, názvy předmětů, popis školy, rozvrh hodin. Moje povolání, obor, pracoviště.

11. U lékaře

Zdravotnická zařízení. Nejběžnější nemoci. Části těla. U lékaře, v lékárně. Popis případných zdravotních potíží.

12. Reálie zemí studovaného jazyka

Pamětihodnosti a zajímavá místa. Suvenýry. Národní kuchyně. Hlavní město a další velká města. Oblíbené svátky.

13. Gramatické učivo

Gramatické jevy s ohledem na použité učebnice a specifika daného jazyka.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – písemný didaktický test zahrnující gramatickou a lexikální část a práci s textem. Dosažená

úspěšnost minimálně 60 %. Váha na celkovém hodnocení 100 %.

Letní období – písemný didaktický test zahrnující gramatickou a lexikální část, práci s textem a poslechové cvičení. Dosažená úspěšnost minimálně 60 %. Váha na celkovém hodnocení 40 %. Ústní zkoušení, váha na celkovém hodnocení 60 %.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

MOTTA, Giorgio, Beata ČWIKOVSKA a Olga VOMÁČKOVÁ. *Direkt neu*. Praha: Klett Verlag, 2011. ISBN 9788073970369.

ORLOVA, Natália, Marta VÁGNEROVÁ a Miroslava KOŽUŠKOVÁ. *Класс! 1*. Praha: Klett, 2010. ISBN 978-80-7397-032-1.

OXENDEN, Clive, Christina LATHAM-KOENIG a Paul SELIGSTON. *English File Third Edition Elementary Student's Book*. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-459880-4.

OXENDEN, Clive, Christina LATHAM-KOENIG a Paul SELIGSTON. *English File Third Edition Elementary Workbook with key and with CD-ROM iChecker*. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-459871-2.

OXENDEN, Clive, Christina LATHAM-KOENIG a Paul SELIGSTON. *English File Third Edition Pre-intermediate Student's Book*. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-45988-1.

OXENDEN, Clive, Christina LATHAM-KOENIG a Paul SELIGSTON. *English File Third Edition Pre-intermediate Workbook with key and with CD-ROM iChecker*. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-459873-6.

ŠUSTKOVÁ, Šárka. *Cvičebnice německého jazyka pro druhý cizí jazyk: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠŠ, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

VLHOVÁ, Karla. *Cvičebnice pro ruský jazyk: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠŠ, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

Doporučená literatura a další zdroje

LEMCKE, Christiane a Lutz ROHMANN. *Deutsch im Alltag*. Berlin und München: Langenscheidt KG, 2009. ISBN 978-3-468-47201-5.

MURPHY, Raymond. *English Grammar in Use*. 4. vyd. Cambridge: Cambridge UP, 2013. ISBN 9780521189392.

NEKOLOVÁ, Věra, Irena CAMUTALIOVÁ a Alena LEŠKOVÁ. *Ruština nejen pro samouky*. 2. vyd. Praha: Leda, 2007. ISBN 978-80-7335-112-0.

ORLOVA, Natália, Marta VÁGNEROVÁ a Miroslava KOŽUŠKOVÁ. *Класс! 2*. Praha: Klett, 2011. ISBN 978-80-7397-066-6.

VOLTROVÁ, Michaela et al. *Cvičebnice německé gramatiky*. Plzeň: Fraus, 2013. ISBN 978-80-7489-001-7.

Аргументы и факты. ISSN 0204-0476.

<http://www.oup.com/elt/englishfile/elementary>

<http://www.oup.com/elt/englishfile/pre-intermediate>

<http://www.russianedu.ru>

<http://www.yandex.ru>

<http://etiket.ru>

<http://schubert-verlag.de/aufgaben/index.htm>

<http://www.mein-deutschbuch.de>

Pomůcky

- textové pomůcky
- auditivní, vizuální a audiovizuální technika
- auditivní a audiovizuální záznam
- organizační a reprografická technika
- učebna pro reprodukci audiovizuálních pomůcek

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Gerontologie	GER	
Název modulu anglicky	Gerontology		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 1 hod./týden	ECTS	1 kredit v zimním a letním období, celkem 2 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student má přehled o fyzických a psychických příznacích stáří. • Zná základní typy somatických a duševních onemocnění ve stáří, umí objasnit podstatu jejich vzniku a navrhnout vhodná řešení těchto obtíží (ve vztahu k profesi sociálního pracovníka). • Uvědomuje si význam dodržování zásad zdravějšího a aktivnějšího stárnutí, je schopen vysvětlit klady této strategie. • Orientuje se v problematice osamělých klientů seniorů, klientů seniorů týraných a zneužívaných. • Dokáže popsat základní způsoby krizové intervence. • Umí vysvětlit problematiku hospitalizmu u klienta seniora. • Je schopen vysvětlit a použít způsoby humánního a etického přístupu k umírajícímu a jeho rodinným příslušníkům. • Popíše a vysvětlí obtíže při komunikaci se seniorem a zná vhodné komunikační prostředky při kontaktu s tímto typem klientů. • Uvědomuje si hodnotu života každého člověka. • Student si buduje a prohlubuje svůj kladný a empatický vztah ke klientům seniorům a k jejich rodinným příslušníkům. • Přistupuje ke klientům s empatií a s vědomím jejich práv. • Má úctu k umírajícímu a pozůstalým. • Student si prohlubuje své dovednosti v komunikaci se seniorem – nejdříve v modelových situacích a potom na své odborné praxi při jednání se samotným klientem. • Nabyté znalosti používá při sociální práci v různých typech zařízení pro seniory a handicapované občany, i v terénní práci. • Znalost zásad zdravějšího a aktivnějšího stárnutí umí používat v praktické práci s klienty.			
Metody výuky • metody monologické, dialogické • metody práce s knihou • metody brainstormingové a metody situační • metody praktické			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

Anotace modulu

Učitel vede studenta k empatickému přístupu k seniorům a jeho rodinným příslušníkům, k vhodným formám komunikace se zohledněním specifík daných etapou stáří. Objasňuje biologické, psychické a sociální potřeby klienta seniora. Poskytuje přehled nejčastějších chorob ve stáří a jejich příčin, upozorňuje na možná rizika ve stáří, možné způsoby řešení vzniklé náročné životní situace klienta a seznamuje studenty dostupnými zdravotnickými i sociálními službami a kompenzačními pomůckami.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do gerontologie

Základní pojmy a obsah předmětu. Historie gerontologie. Demografie a stárnutí obyvatelstva.

2. Stárnutí a stáří, psychosomatické změny ve stáří

Teorie stárnutí, biologie stárnutí.

Psychologie starého člověka, a to zdravého i somaticky nemocného.

3. Problematika osamělých klientů seniorů

Bezpečnost seniora, rizikový senior, problematika klientů seniorů týraných a zneužívaných. Etická problematika péče o seniory.

4. Komunikace se seniorem a s obtížně komunikujícími uživateli (klienty)

Vhodné komunikační prostředky, komunikace s demenčním seniorem, problematika preterapie.

5. Sociálně-aktivizační programy pro seniory

6. Humanistické a existenciální teorie v sociální práci

Aplikace na problematiku seniorů. Filozoficko-etické otázky problematiky stárnutí.

7. Thanatologie, paliativní péče

Problematika umírání a smrti, péče a doprovázení umírajícího. Humánní a etický přístup k umírajícímu a jeho rodinným příslušníkům. Problematika hospicové péče, problematika léčby bolesti.

8. Sociální služby určené seniorům podle zákona č. 108/2006 Sb.

Problematika života v domovech pro seniory, v domovech se zvláštním režimem, význam rodiny a známého prostředí pro seniora.

9. Úloha a povinnosti sociálního pracovníka v různých typech institucí

Nejčastější úkoly sociálního pracovníka v geriatrických zařízeních a sociálních službách. Sociální aspekty v péči o seniory. Základní způsoby krizové intervence. Regionální politika v péči o seniory, spolupráce s charitativními, církevními a dalšími subjekty.

10. Choroby stáří a jejich zvláštnosti

Základní typy somatických a duševních onemocnění ve stáří. Interní choroby u starých lidí, nemoci pohybového ústrojí, náhlé příhody, poranění ve stáří, rehabilitace ve stáří, stáří a nervový systém (neurologie), gerontopsychiatrie, gynekologická onemocnění, oční choroby ve stáří, projevy stářív otorynolaryngologii, kožní onemocnění ve stáří.

11. Vyšetřování somatických funkcí schopností a možností u seniora

Problematika zátěžových testů, testování všedních činností.

12. Problematika zdravého životního stylu

Příprava na aktivní stáří, zdravý životní styl, výživa ve stáří, chybné stravovací návyky, psychohygiena, role seniora v různých etapách života jedince.

13. Gerontopedagogika

Problematika vzdělávání ve stáří a ke stáří. Problematika celoživotního vzdělávání, univerzity třetího věku, univerzity volného času. EURAG – Evropský svaz starší generace.

14. Problematika specifických programů

Národní gerontologický program, Národní program přípravy na stárnutí na dané specifické období, Evropská charta pacientů seniorů.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Seminární práce na zadané téma.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BUIJSSEN, Huub. *Demence. Průvodce pro rodinné příslušníky a pečovatele*. Praha: Portál, 2006.

ISBN 80-7367-081-X.

KALVACH, Zdeněk, Zdeněk ZADÁK, Roman JIRÁK et al. *Geriatric a gerontologie*. Praha: Grada, 2004.

ISBN 80-247-0548-6.

VENGLÁŘOVÁ, Martina. *Problematické situace v péči o seniory. Příručka pro zdravotnické a sociální pracovníky*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2170-5.

WEBROVÁ, Adéla. *Gerontologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

Doporučená literatura a další zdroje

ČEVELA, Rostislav et al. *Sociální gerontologie: Východiska ke zdravotní politice a podpoře zdraví ve stáří*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4544-2.

HOLCZEROVÁ, Vladimíra a Dagmar DVOŘÁČKOVÁ. *Volnočasové aktivity pro seniory*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-87109-19-9.

HÁJEK, Karel. *Práce s emocemi pro pomáhající profese. Tělesně zakotvené prožívání*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-107-7.

HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Fenomén stáří*. 2., přeprac. vyd. Praha: Havlíček Brain Team, 2010.

ISBN 978-80-87109-19-9.

HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Informovaný souhlas. Proč a jak?* Praha: Galén, 2007. ISBN 978-80-7262-497-3.

HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Sociální gerontologie aneb Senioři mezi námi*. Praha: Galén, 2012.

ISBN 978-80-7262-900-8.

HOLMEROVÁ, Iva, Hana VAŇKOVÁ et al. *Kvalita péče o pacienty s demencí aneb co potřebují pacienti a jejich rodinní příslušníci*. Česká geriatrická revue 2006, č. 2, s. 77-83.

HROZENSKÁ, Martina a Dagmar DVOŘÁČKOVÁ. *Sociální péče o seniory*. Praha: Grada, 2013.

ISBN 978-80-247-4139-0.

KALVACH, Zdeněk, Zdeněk ZADÁK, Roman JIRÁK et al. *Geriatrické syndromy a geriatrický pacient*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2490-4.

KLEVETOVÁ, Dana a Irena DLABALOVÁ. *Motivační prvky při práci se seniory*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2169-9.

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0528-9.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie smysluplnosti existence. Otázky na vrcholu života*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1370-5.

KUBÍČKOVÁ, Naděžda. *Zármutek a pomoc pozůstalým*. Praha: ISV, 2001. ISBN 80-85866-82-X.

KUBLER-ROSS, Elisabeth. *Odpovědi na otázky o smrti a umírání*. Praha: H&H Jinočany, 1994.

ISBN 80-85878-12-7.

KUBLER-ROSS, Elisabeth. *O smrti a umírání*. Praha: H&H Jinočany, 1993. ISBN 80-900134-6-5.

MACKOVÁ, Marie. *Jak se vyrovnat s emocionální bolestí? Průvodce pro ty, jejichž blízký je smrtelně nemocný*. Ruda nad Moravou: Marie Macková ve vlastním nákladu, 2008. ISBN 978-80-254-2247-2.

MÁTL, Ondřej a Milena JABŮRKOVÁ. *Kvalita péče o seniory. Řízení kvality dlouhodobé péče v ČR*. Praha: Galén, Fakulta humanitních studií UK, Katedra řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích, 2007. ISBN 978-80-7262-499-7.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana KOLÁČKOVÁ, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

MUNZAROVÁ, Marta. *Eutanazie, nebo paliativní péče?* Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1025-0.

Na pomoc pečujícím rodinám. 6. vyd. Praha: Česká alzheimerovská společnost, 2007. ISBN 80-86541-23-5.

PAYNEOVÁ, Sheila a Jane SEYMOUROVÁ et al. *Principy a praxe paliativní péče*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, 2007. ISBN 978-80-87029-25-1.

PIDRMAN, Vladimír a Eliáš KOLIBÁŠ. *Změny jednání seniorů*. Praha: Galén, 2005. ISBN 80-7262-363-X.

RHEINWALDOVÁ, Eva. *Novodobá péče o seniory*. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-828-8.

SLÁMA, Oldřich, Luděk KABELKA a Jiří VORLÍČEK et al. *Paliativní medicína pro praxi*. Praha: Galén, 2007. ISBN 978-80-7262-505-5.

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

STYX, Petr. *O psychiatrii. Jak žít a jednat s duševně nemocnými lidmi. Kdo je zdravý a kdo je nemocný?* Brno: Computer Press, 2003. ISBN 80-7226-828-7.

SVATOŠOVÁ, Marie. *Hospice a umění doprovázet*. 6., dopl. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, APHPP, 2008. ISBN 978-80-7195-307-4.

SÝKOROVÁ, Dana a Oldřich CHYTIL. *Autonomie ve stáří. Strategie jejího zachování*. Boskovice: Albert, 2004. ISBN 80-7326-026-3.

THEOVÁ, Anne Mei. *Paliativní péče a komunikace*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, 2007. ISBN 978-80-87029-24-4.

TOŠNEROVÁ, Tamara. *Špatné zacházení se seniory a násilí v rodině: Průvodce pro zdravotníky a profesionální pečovatele*. Praha: 3. LF UK, 2000. ISBN 80-238-5875-0.

VIDOVIČOVÁ, Lenka. *Věková diskriminace – ageismus*. Praha: VÚPSV, 2005. ISBN 80-239-4645-5.

Vliv nového zákona o sociálních službách na práva uživatelů a poskytovatelů. Praha: Spolek oborové konference nestátních neziskových organizací v sociální a zdravotně sociální oblasti (SKOK), 2006.

VORLÍČEK, Jiří, Zdeněk ADAM a Yvona POSPÍŠILOVÁ et al. *Paliativní medicína*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0279-7.

WALSH, Danny. *Skupinové hry a činnosti pro seniory*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-970-4.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

GER-2-3-We-0078-Gerontologie

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- modely a zobrazení
- grafické pomůcky
- odborná učebna

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Sociální práce s nezaměstnanými	SPN	
Název modulu anglicky	Social Work with the Unemployed		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 1 hod./týden	ECTS	1 kredit v zimním a letním období, celkem 2 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenty nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student rozumí struktuře a vývoji současné společnosti. • Orientuje se ve státní politice zaměstnanosti. • Je schopen pracovat a motivovat různé skupiny nezaměstnaných. • Je schopen kvalifikovaného základního poradenství. • Je schopen tvorby motivačních a vzdělávacích programů pro nezaměstnané. • Student se orientuje v základech personalistiky. • Student umí připravit a vést výběrové řízení. • Uplatňuje zásady účinné komunikace. • Využívá získané poznatky a dovednosti při řešení dílčích úkolů během studia a následně pak v sociální práci.			
Metody výuky • monologická výuka (výklad, přednáška, instruktáž) • dialogická (diskuse, rozhovor, brainstorming) • metody práce s textem (učebnicí, knihou, studijní oporou) • praktický nácvik • modelové situace • metody brainstormingové a situační • statická projekce • metody e-learningu			
Anotace modulu V modulu Sociální práce s nezaměstnanými učitel předkládá studentům základní orientaci na trhu práce v České republice i v sousedních zemích. Seznamuje je s tím, jak poskytovat kvalifikované základní poradenství, jak přistupovat individuálně k potřebám klientů a naučí je různým způsobům aktivní komunikace. Učitel studenty naučí základním lektorským dovednostem, naučí je připravovat motivační a vzdělávací programy pro nezaměstnané a orientovat se v dosavadních možnostech poskytovaných vzdělávacími institucemi. Rovněž předá studentům základní znalosti z personalistiky a managementu, tak, aby byli dobře připraveni na vlastní přijímací řízení, aby také toto přijímací řízení byli schopni připravit a vést.			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do problematiky

Aktuální demografický a ekonomický vývoj, souvislosti s ostatními předměty, státní politika zaměstnanosti – aktuální stav. Úloha úřadů práce na pracovním trhu, zprostředkovatelské agentury.

2. Aktuální situace na trhu práce

ČR, region, uplatnění absolventů VOŠS v oblasti sociální práce s nezaměstnanými.

3. Profesní a osobnostní profil uchazečů o zaměstnání

Osobní kariéra, budování kariéry, etapy vývoje kariéry, osobnostní potenciál, struktura osobnosti, tvorba profilu schopností a dovedností sociálních pracovníků.

4. Techniky hledání zaměstnání

Inzerce, spekulativní dopisy, osobní návštěvy, účast na přijímacích pohovorech, na výběrových řízeních (návěst). Životopis. Portfolio a jeho uplatnění při hledání zaměstnání.

5. Přijímací pohovor

Příprava a průběh přijímacího pohovoru (úvod do personalistiky a managementu) – teorie a praktický nácvik. Příprava na přijímací pohovor pro uchazeče o zaměstnání podle jednotlivých specifických skupin (vzdělání, praxe, gender, kategorie 50+ a podobně) – praktický nácvik.

6. Patologické jevy související s nezaměstnaností

Nelegální zaměstnávání, „schwarz systém“, obchod s lidmi, zneužívání podpory v nezaměstnanosti, nedodržování pracovně právních předpisů a předpisů o bezpečnosti práce, nevýhodné pracovní smlouvy, zneužívání tísně zaměstnance, šikana na pracovišti, různé formy diskriminace (pohlaví, věk, rasa, zdravotní znevýhodnění, sexuální orientace, politické názory). Situace v ČR a EU.

7. Práce s dlouhodobě nezaměstnanými a obtížně zaměstnatelnými skupinami uchazečů o zaměstnání

Stručná charakteristika těchto skupin. Formy motivace, podpory a pobídek. Význam individuálního přístupu. Aktivní nácvik komunikace s jednotlivými skupinami klientů.

8. Práce, životní styl a volný čas

Význam duševní hygieny poradce pracujícího s nezaměstnanými. Opakování zásad copingových strategií a prevence syndromu vyhoření v návaznosti na znalosti z předchozího studia psychologie, sociálně psychologického výcviku a teorií a metod sociální práce.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – aktivní účast ve výuce, seminární práce – životopis.

Letní období – aktivní účast ve výuce, zpracování seminární práce – návrh projektu aktivizačního kurzu pro vybranou skupinu nezaměstnaných se zdůvodněním obsahu a metod.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

HANZLÍKOVÁ, Olga. *Jak uspět v prvním zaměstnání*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0121-9.

HOLAŇOVÁ, Michaela. *Sociální práce s nezaměstnanými: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011.

HRONÍK, František a Iva BARNETOVÁ. *Jak najít zaměstnání*. 2. vyd. Brno: Motiv Press, 2015. ISBN 978-80-87981-13-9.

MONNET, Béatrice. *Jak uspět při přijímacím pohovoru*. 2. vyd. Praha: Grada, 2000. ISBN 80-7169-450-9.

SRNCOVÁ, Jaroslava. *Jak se ucházet o zaměstnání*. Praha: Computer Press, 2000. ISBN 80-7226-355-2.

Doporučená literatura a další zdroje

BĚLOHLÁVEK, František. *Jak řídit a vést lidi: Testy, případové studie, styly řízení, motivace a hodnocení*. 4. vyd. Brno: CP Books, 2005. ISBN 80-251-0505-9.

BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4282-3.

CORFIELD, Rebecca. *Jak úspěšně zvládnout přijímací pohovor*. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0688-8.

FARDA, Dieter P. *Jak se úspěšně ucházet o zaměstnání*. Praha: Ivo Železný, 1996. ISBN 80-237-2205-0.

FRY, Ronald W. *101 chytrých otázek, které vám pomohou u přijímacího pohovoru*. Brno: Computer Press,

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

2010. ISBN 978-80-251-2140-5.

FRY, Ronald W. *101 skvělých odpovědí na ostré otázky při přijímacím pohovoru*. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-2367-6.

HÁJKOVÁ, Alena. *Bez praxe nepřijímáme!* Praha: Galén, 2006. ISBN 80-7262-417-2.

KOL. AUTORŮ. *Úspěšní absolventi svým následovníkům*. Ostrava: Regionální vysokoškolské infocentrum, 2009. ISBN 978-80-254-5958-4.

KOL. AUTORŮ. *Pravidla pro volný pohyb služeb a svobodu usazování v EU*. Praha: Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, 2006. ISBN 80-239-7718-0.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak neztratit nadšení*. Praha: Grada, 1998. ISBN 80-7169-551-3.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Povídej – naslouchám*. 2., přeprac. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-7195-405-7.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Tajemství úspěšného jednání*. Praha: Grada Publishing, 1995. ISBN 80-85623-84-6.

PAVELKA, Tomáš et al. *Dlouhodobá nezaměstnanost v České republice*. Slaný: Melandrium, 2011. ISBN 978-80-86175-76-8.

PÜTTJER, Christian a Uwe SCHNIERDA. *Přijímací pohovor v angličtině: 200 nejčastějších otázek a nejlepších odpovědí*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5159-7.

ROS, Jay. *Přijímací pohovor: Co chtějí firmy slyšet a jak to říct*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1944-3.

SIEGEL, Zbyněk. *Jak hledat a získat zaměstnání*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1388-8.

SIEGEL, Zbyněk. *Sestavte si atraktivní životopis*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2447-8.

Texty k přehledu práv v EU.

Pracujeme v jiné zemi EU.

Žijeme v jiné zemi EU.

Studujeme v jiné zemi EU.

Aktuální informace úřadů práce a MPSV k profesnímu poradenství.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

SPN-2-3-Ho-0078-Sociální práce s nezaměstnanými

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- pracovní materiály
- speciální pomůcky
- grafické pomůcky

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Mediace v sociální práci		MED
Název modulu anglicky	Mediation in Social Work		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 1 hod./týden	ECTS	1 kredit v zimním a letním období, celkem 2 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student porozumí problematice mediace a jejímu uplatnění v sociální práci. • Orientuje se v základní terminologii oboru i aktuální odborné literatuře. • Získá schopnost aplikovat strukturu mediačního procesu v práci s cílovou skupinou. • Chápe efekt mediace v řešení mezilidských konfliktů a problémů mezi lidmi.			
Metody výuky • slovní metody – přednáška, diskuse, párový rozhovor • názorně demonstrativní metoda – brainstorming • participativní metody – situační, případové metody, modelové situace • inscenační metody (hraní rolí)			
Anotace modulu Mediace je účinná metoda pro řešení konfliktů a sporů v sociálních vztazích za pomoci třetí nezávislé osoby – mediátora. Jejím cílem je dosažení spokojenosti s procesem a výsledkem řešení konfliktů. Předmět má za úkol seznámit studenty s teoretickými východisky, principy a s možnostmi využití mediace v oboru sociální práce s lidmi. Cvičení je orientováno teoreticky i dovednostně s porozuměním celého mediačního procesu a pochopení efektu mediace v práci s lidmi v řešení konfliktních situací.			
Hlavní témata (osnova) modulu Komunikace mezi lidmi – základní pojmy, verbální/neverbální komunikace (rozdělení, efekt komunikace). Jednání a vyjednávání, umění argumentace a techniky překonávání námitek. Konflikt – druhy konfliktů, člověk v konfliktní situaci. Vývoj konfliktů, způsoby řešení konfliktních situací. Facilitace – pojem, význam, využití facilitace v práci se skupinou. Základní principy, role facilitátora, facilitovaná setkávání, profesní nástroje facilitátora. Základní východiska mediace – historie mediace, teorie mediace, základní definice, pojetí mediace. Základní principy mediace, druhy mediací. Mediace jako vztah. Vztahy v mediaci, účastníci mediace. Osobnost mediátora – požadavky na mediátora, kompetence mediátora. Role mediátora v mediačním procesu. Mediace jako proces. Fáze mediačního procesu. Techniky využívané v mediaci. Dohoda – příprava dohody, sepsání, zásady, druhy mediačních dohod. Mediace vedená jedním/dvěma mediátory. Ukončení			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

mediačního jednání.

7. Možnosti využití mediace. Indikace – kontraindikace v mediaci. Aplikace mediace v různých oborech sociální práce.

8. Etický kodex mediátora a další vzdělávání mediátorů.

9. Řešení případových studií mediačního jednání (návěky modelových situací).

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Písemný test, vlastní aktivita ve cvičeních a modelových situacích.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

HOLÁ, Lenka. *Mediace – způsob řešení mezilidských konfliktů*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0467-6.

HURNÍKOVÁ, Květa. *Mediace v sociální práci: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

PLAMÍNEK, Jiří. *Mediace – nejúčinnější lék na konflikty*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-5031-6.

RISKIN, Leonard. *Mediace aneb – Jak řešit konflikty*. Praha: Palata, 1994. ISBN 80-901710-6-0.

Doporučená literatura a další zdroje

BORG, James. *Umění přesvědčivé komunikace*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1971-9.

DUPUY, Ernest. *Úspěšný dialog*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-666-7.

GJURIČOVÁ, Šárka a Jiří KUBIČKA. *Rodinná terapie – systemické a narativní přístupy*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0415-3.

KUHLINGER, Gabriel a John FRIEDEL. *Komunikační a jiné „měkké“ dovednosti*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2145-3.

PLAMÍNEK, Jiří. *Komunikace a prezentace*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2706-6.

ROSENBERG, Marshall. *Nenásilná komunikace – řeč života*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-447-2.

ŠTĚPANÍK, Jaroslav. *Umění jednat s lidmi 2 – komunikace*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0844-2.

Psychologie dnes. Portál, s.r.o, Praha, ISSN 1212-9607.

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky
- odborná učebna

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Projektový management	PCM	
Název modulu anglicky	Project Management		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 1 hod./týden	ECTS	1 kredit v zimním a letním období, celkem 2 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student umí s projektem zacházet jako s nástrojem využitelným v sociální práci. • Rozumí základní struktuře a logice projektového cyklu. • Orientuje se v struktuře projektové žádosti. • Dovede formulovat záměr projektu. • Dovede definovat cíle projektu a ty rozpracovat do plánu aktivit. • Má přehled o možnostech financování projektů. • Umí identifikovat potřebné zdroje pro realizaci projektů. • Umí připravit rozpočet projektu. • Zná nástroje monitoringu a vyhodnocování projektu.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • statická projekce • metody nácviku praktických dovedností			
Anotace modulu V předmětu Projektový management vede učitel studenty k získání základní orientace v problematice projektového managementu tj. v přípravě a řízení projektů (pro oblast národních a rámcově i evropských zdrojů) v sociální oblasti. Seznamuje studenty s jednotlivými etapami projektového cyklu tj. fázemi identifikace, přípravy, posuzování, financování, realizace, monitoringu a vyhodnocení projektu. Prostřednictvím nácviku naučí studenty připravit projektovou žádost pro vybraný dotační program v sociální oblasti, která bude výstupem výuky.			
Hlavní témata (osnova) modulu 1. Úvod do projektového řízení. Projekty a operace. Definice projektů a jejich klasifikace. Úspěšnost a neúspěšnost projektu. 2. Příprava projektu. Životní cyklus projektu. 3. SWOT analýza. 4. Studie proveditelnosti. Smysl studie proveditelnosti. Obecné prvky studie. 5. Řízení projektu. Projektový tým. Kontrola projektu. Rizika projektu. Publicita.			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

6. Financování projektů z evropských fondů. Operační programy. Výzva k předložení projektu.
7. Vypracování projektové fiche.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – zpracování vlastní projektové žádosti v aplikaci MS2014+.

Letní období – písemný test, dosažená úspěšnost min. 60 % z celkového bodového hodnocení.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BARKER, Stephen a Rob COLE. *Projektový management pro praxi: modely, metody, řízení*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2838-4.

DOLEŽAL, Jan, Pavel MÁCHAL a Bronislav LACKO et al. *Projektový management podle IPMA*. 2. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4275-5.

FIALA, Petr. *Projektové řízení: modely, metody, řízení*. Praha: Professional Publishing, 2004. ISBN 80-864-1924-X.

ROSENAU, Milton D. *Řízení projektů*. 3. vyd. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1506-0.

Doporučená literatura a další zdroje

Kolektiv autorů. *Projektové řízení pro začátečníky*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2835-0.

KORECKÝ, Michal a Václav TRKOVSKÝ. *Management rizik projektů se zaměřením na projekty v průmyslových podnicích*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3221-3.

SVOZILOVÁ, Alena. *Projektový management*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3611-2.

www.strukturalni-fondy.cz

www.dotaceeu.cz

www.esfcr.cz

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

PCM_2_3_Ne_0078_Projektový management

PCM_2_3_Ne_0078_Projektový management – PRAXE

Pomůcky

- textové pomůcky
- vizuální technika
- organizační a reprografická technika
- LMS Moodle

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Dluhové poradenství	DLU	
Název modulu anglicky	Debt Counselling		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní a letní období 2. nebo 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 1 hod./týden	ECTS	1 kredit v zimním a letním období, celkem 2 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student porozumí základům finanční gramotnosti. • Seznámí se s dluhovou problematikou v ČR, nástroji a způsobem řešení dluhové problematiky. • Osvojí si typologii dlužníků včetně specifik, okolností vzniku závazků a strategií jejich řešení. • Seznámí se s typologií dluhů, jejich vývojovými fázemi vč. základní legislativy. • Pozná práva a povinnosti v jednotlivých fázích dluhové situace a při vymáhání dluhů. • Orientuje se v základní legislativě v návaznosti na praxi. • Získá schopnost sepsat základní podání v této oblasti. • Naučí se nasměrovat klienta na navazující službu.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • metody práce s textem • praktický nácvik • modelové situace • statická projekce			
Anotace modulu V modulu Dluhové poradenství učitel uvádí studenty do dluhové problematiky v ČR, učí je porozumět základům finanční gramotnosti, orientaci v dluhové problematice, seznamuje je s tím, jak poskytovat základní poradenství v této oblasti a jak individuálně přistupovat k potřebám zadlužených klientů a jak předcházet zadlužení. Student si tak osvojí dovednosti při mapování situace klienta, naučí se orientovat se ve vývojových fázích dluhu a příslušné legislativě. Seznámen bude s možností oddlužení v rámci insolvenčního řízení s prostředky obrany v exekuci. Naučí se poskytnout klientovi základní informace k jeho situaci včetně jeho nasměrování na navazující službu.			
Hlavní témata (osnova) modulu 1. Úvod a všeobecný pohled na dluhovou problematiku v ČR. 2. Příčiny a následky zadlužování v kontextu finanční gramotnosti. 3. Okolnosti vzniku závazků a strategie jejich řešení.			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

4. Typologie dlužníků a dluhů.
5. Důsledky neplacení závazků / dluhů.
6. Vývojové fáze dluhu.
7. Práce se zadluženým klientem, rozhovor se zadluženým klientem.
8. Návrh řešení situace zadluženého klienta.
9. Oddlužení, osobní bankrot, exekuce.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – písemný test, dosažená úspěšnost min. 60 % z celkového bodového hodnocení.

Letní období – prezentace návrhu řešení situace zadluženého klienta.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

ELIÁŠ, Karel a Marek SVATOŠ. *Nový občanský zákoník*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-920-8.
HLAVSA, Petr, Radovan DÁVID a Michal KOJAN. *Exekuční řád a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, poznámkové vydání s judikaturou podle stavu k 1. 9. 2013*: Praha: Leges, 2013. ISBN 978-80-87576-54-0.

PRAŽÁK, Zbyněk. *Občanský zákoník II. s komentářem z. č. 89/2012 Sb.* ISBN 978-807208-920-8.

ONDŘEJ, Jan et al. *Zadlužení – fenomén současnosti*. Praha: Soukromá vysoká škola ekonomických studií, 2012. ISBN 978-80-86744-92-6.

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Doporučená literatura a další zdroje

BRŮHOVÁ, Daniela. *Jak přežít první (k)rok*. Praha: Práh, 2015. ISBN 978-80-7252-555-3.

KAVKA, Kamil a Richard SVITALSKÝ. *Čas dluhů aneb Co byste měli vědět o penězích*. Praha: Mladá Fronta, 2013. ISBN 978-80-204-3130-1.

<http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod.aspx>

<http://www.insolvenzni-zakon.cz/>

<http://www.gramotnost.cz/>

Pomůcky

- textové pomůcky
- vizuální technika
- organizační a reprografická technika

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Konverzace v cizím jazyce (anglickém, německém, ruském)	KCJ (KAJ, KNJ, KRJ)	
Název modulu anglicky	Foreign Language Conversation (English, German, Russian)		
Typ modulu	volitelný	dopor. období	zimní a letní období 1., 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období 1., 2. a 3. ročníku, celkem max. 12 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost cizího jazyka minimálně na úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce.		
Cíle modulu • Student si zlepší své receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti. • Je schopen aplikovat probrané gramatické struktury v ústním projevu. • Umí aktivně používat slovní zásobu ve vztahu k pracovnímu prostředí sociálního pracovníka. • Dokáže se dorozumět v cizojazyčném prostředí a v situacích, které souvisí s prací v sociální sféře. • Je schopen plynulého monologického projevu bez chyb, které brání porozumění. • Student dokáže vést dialog nebo řídit diskusi, formulovat argumenty, klást otázky a odpovídat na otázky. • Dokáže pracovat s cizojazyčným textem, umí převyprávět text a vyhledat důležité informace v textu. • Je schopen prezentovat zařízení, které poskytuje sociální služby, svoji práci, podělit se o své zkušenosti a provést evaluaci svého působení na pracovišti v rámci souvislé odborné praxe.			
Metody výuky • metody dialogické • diskuse • modelové situace • brainstormingové metody • metody práce s textem • statická a dynamická projekce • inscenační metody • hry na rozvíjení jazykových a komunikačních dovedností			
Anotace modulu Konverzace v cizím jazyce navazuje na probírané učivo a znalosti získané v rámci povinného modulu cizího jazyka. Slouží jako podpora jazykového vzdělávání těch, kteří potřebují učivo více procvičovat a opakovat, ale pomůže i těm, kteří si chtějí zdokonalit své vyjadřovací schopnosti a upevnit slovní zásobu. Volitelný modul pomůže studentům odbourat jazykové bariéry a připravit se na práci sociálního pracovníka nebo dobrovolníka v cizojazyčném prostředí, na návštěvu zahraničních partnerů u nás a na absolvování odborného výcviku nebo krátkodobých stáží v zahraničí. Učitel vede studenty k rozvíjení komunikačních kompetencí			

a ke kultivovanému jazykovému projevu se správnou výslovností a intonací. Systematicky rozvíjí všechny řečové dovednosti studentů s důrazem na ústní projev a stimulování řečových aktivit studenta. Výukasměřuje k prohloubení, upevnění a zdokonalení ústního projevu, včetně aplikace osvojených jazykových prostředků. Učitel vede studenty k tomu, aby správně používali odbornou terminologii z oblasti sociální práce a využívali znalosti získané v odborných předmětech k tomu, aby byli schopni adekvátně reagovat aktivně se zapojovat do diskusí. Učitel upřednostňuje tematické okruhy, které odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu a pomocí modelových situací, komunikačních her, hraných rolí a diskusí pomáhá studentům zorientovat se a pohybovat se v cizojazyčném prostředí. Věnuje se také vyhledávání informací v elektronických zdrojích a práci s médii.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Sociální práce

Předpoklady pro práci sociálního pracovníka, kompetence a povinnosti sociálního pracovníka, rozhovor s uživatelem sociální služby, zjišťování příčin klientova problému, poskytnutí rady.

2. Rodina

Problémy současné rodiny – neúplná rodina, vícegenerační rodina, bezdětná rodina, rodina s dětmi s velkým věkovým rozdílem, smíšená rodina, soužití bez uzavření sňatku, rozvodovost, singles. Sociální práce s rodinou.

3. Týrané, zanedbávané a zneužívané děti

Výchova dítěte v rodině, práva dětí, trestání dětí, CAN syndrom, děti ulice. Sociální práce s dětmi.

4. Náhradní péče

Rozdíly mezi rodinnou a ústavní náhradní péčí, výhody a nevýhody, jiné formy náhradní péče. Sociální práce v zařízeních náhradní péče.

5. Postavení ženy ve společnosti

Role žen ve společnosti, mateřství, genderová nerovnost, diskriminace žen, domácí násilí. Sociální práce s ženami.

6. Stáří

Problematika stáří, generační propast, problematika soužití více generací, aktivní stáří, život v domově pro seniory. Sociální práce se seniory.

7. Bezdomovci

Život na ulici. Sociální práce s bezdomovci.

8. Vzdělání

Příprava na budoucí povolání, popis studia na naší škole, problémy na českých školách – agresivita, šikana, záškoláctví, poruchy učení. Práce výchovného poradce.

9. Kultura a volný čas

Způsoby trávení volného času dětí a mládeže, negativní důsledky nevhodných volnočasových aktivit, multikulturní výchova, subkultury. Sociální práce v nízkoprahových zařízeních.

10. Rasismus a xenofobie

Projevy rasové nesnášenlivosti, rasová diskriminace, život a integrace etnických skupin u nás, problematika uprchlíků. Sociální práce s etnickými skupinami a uprchlíky.

11. Práce a nezaměstnanost

Hledání zaměstnání, příprava na přijímací pohovor, podepsání pracovní smlouvy, negativní důsledky nezaměstnanosti. Sociální práce s nezaměstnanými.

12. Závislosti

Problematika drogové závislosti, závislost na alkoholu, kouření, výherních automatech, řešení otázky drogové závislosti. Sociální práce se závislými.

13. Kriminalita a lidé na okraji společnosti

Trestná činnost, druhy trestů a jejich adekvátnost. Práce sociálního pracovníka ve věznicích a sociálního kurátora. Sociální práce s lidmi na okraji společnosti.

14. Civilizační choroby a občané se zdravotním postižením

Zdravotnická zařízení, popis zdravotních problémů, návštěva lékaře, prevence, postavení občanů se zdravotním postižením v naší společnosti a jejich integrace. Sociální práce s občany se zdravotním postižením.

15. Sociální služby

Popis služeb sociální péče, sociálního poradenství a služeb sociální prevence, návrh na zřízení sociální služby, panelová diskuse o komunitním plánu města.

16. Masmédia

Fenomén sociálnych sítí a rizika jejích používání, tvorba propagačního letáku nebo článku o sociální službě pro noviny, rozhovor o poskytovaných sociálních službách pro rozhlasové nebo televizní vysílání.

17. Sociální zabezpečení v České republice

Dávky sociálního zabezpečení v ČR, pojištění, nárok, výše dávek. Práce sociálního pracovníka na sociálním odboru.

18. Dobrovolnictví a dobrovolnická činnost

Nabídka dobrovolnických aktivit, osobnost a práce dobrovolníka, příprava aktivit pro práci dobrovolníka s vybranou cílovou skupinou.

19. Telefonování

Simulace telefonického rozhovoru, zanechání vzkazu, předání vzkazu, zjišťování informací a vyplňování formuláře prostřednictvím telefonického rozhovoru.

20. Prezentace vybraného zařízení sociálních služeb

Sběr informací o dané službě, tvorba prezentace a její grafické zpracování, vystoupení s prezentací před skupinou, hodnocení vystoupení.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Aktivní účast ve cvičeních a účast na závěrečné skupinové diskusi, která ověří získané dovednosti studentů v průběhu zimního i letního období každého ročníku.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

KOŘISTKOVÁ, Jana. *Anglický jazyk 1: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-16-9.

KOŘISTKOVÁ, Jana. *Anglický jazyk 2: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-18-3.

KOŘISTKOVÁ, Jana. *Anglický jazyk 3: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-20-6.

ŠUSTKOVÁ, Šárka. *Německý jazyk 1: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-08-4.

ŠUSTKOVÁ, Šárka. *Německý jazyk 2: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-11-4.

ŠUSTKOVÁ, Šárka. *Německý jazyk 3: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-13-8.

VLHOVÁ, Karla. *Ruský jazyk 1: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-02-2.

VLHOVÁ, Karla. *Ruský jazyk 2: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-04-6.

VLHOVÁ, Karla. *Ruský jazyk 3: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-06-0.

Doporučená literatura a další zdroje

ВОЛГИН, Николай Алексеевич. *Экономическая и социальная политика (Социальная политика)*. Москва: Издательство РАГС, 2010. ISBN 978-5-7729-0393-3.

СТАРОВОЙТОВА, Ирина Александровна. *Ваше мнение: пособие по разговорной практике для студентов продвинутого уровня*. 7-е издание. Москва: Наука, 2013. ISBN 978-5-02033112-9.

FITZGERALD, Donatella a Rachel HARRAWAY. *New English File – Culture link*. Oxford: Oxford UP, 2011. ISBN 978-0-19-459596-4.

HUGHES, John a Andrew MALLET. *Successful Presentations*. Oxford: Oxford UP, 2012. ISBN 9780194768399.

LÉVY-HILLERICH, Dorothea, Elzbieta JARMUZEK et al. *Kommunikation in sozialen und medizinischen Berufen*. Plzeň: Fraus, 2003. ISBN 80-7238-286-1.

NEKOVÁŘOVÁ, Alena a Dominique FLIEGLER. *Alltagssprache Deutsch*. Plzeň: Fraus, 2003. ISBN 80-7238-143-1.

<http://iteslj.org/questions/>
<http://www.bestmswprograms.com/top-10-ted-talks-for-social-workers/>
<http://www.miloserdie.ru>
<http://www.miloserdie.ru/friends/about/>
<http://www.daf-links.de/linksammlung/uebungen.html>

Pomůcky

- textové pomůcky
- auditivní technika
- vizuální technika
- audiovizuální technika
- auditivní a audiovizuální záznam
- organizační a reprografická technika
- učebna pro reprodukci audiovizuálních pomůcek

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	denní		
Název a kód modulu	Znaková řeč	ZNŘ	
Název modulu anglicky	Sign Language		
Typ modulu	volitelný	dopor. období	zimní a letní období 1., 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (hodin týdně (p+c))	cvičení 2 hod./týden	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem maximálně 12 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Zdravotní předpoklady pro zvládnutí znaků, motorická schopnost rukou, zraková vazba.		
Cíle modulu • Student získá základní znalosti v oblasti komunikace s neslyšící osobou. • Seznámí se s českým znakovým jazykem, znakovanou češtinou, jeho lexikální i gramatickou stránkou a způsoby jeho užívání. • Student pochopí specifické rysy českého znakového jazyka související s jeho simultánností a existencí v 3D prostoru. • Zorientuje se ve světě neslyšících a jejich kultuře. • Seznámí se s profesí „tlumočnick ČZJ/ZČ“ v ČR. • Seznámí se s organizacemi působícími v rámci Moravskoslezského kraje i celé ČR. • Seznámí se dalšími možnostmi studia ČZJ/ZČ v ČR.			
Metody výuky • metody monologické, dialogické, beseda • metody projekční • metody nácviku dovedností • metody situační a inscenační			
Anotace modulu Výuka volitelného předmětu Znaková řeč je zaměřena na dvě části, a to teoretickou a praktickou. V první (teoretické) části učitel umožňuje studentům získat základní znalosti v odborné terminologii a orientovat se v této oblasti/kultuře. Seznámí se s pojmy znaková řeč, český znakový jazyk (ČZJ), znakovaná čeština (ZČ), osoba neslyšící prelingválně/postlingválně, osoba nedoslýchavá (lehce, středně, těžce), osoba ohluchlá. Z tlumočnické oblasti pak s pojmy: transliterátor znakového jazyka, vizualizátor mluveného jazyka, tlumočnick ČZJ/ZČ. Také se seznámí s kulturou neslyšících. Ve druhé (praktické) části si studenti osvojí základní znakové pozice, slovní zásobu znaků i manuální zručnost znakovat (používat znaky). Naučí se vnímat práci těla, která je spojená s vizuálně pohyblivými prostředky (mimikou, gesty, tvary rukou, pohyby horní části trupu a hlavy). Studenti se v této části naučí znaky zapisovat do takové formy/podoby, aby si je uměli následně při samostudiu vybavit/přeložit. Což je nejtěžší úkol při studiu ČZJ/ZČ. Získané znalosti v průběhu studia si studenti pravidelně opakují, procvičují. Ze základních slovíček následně skládají holé věty/souvětí, až v závěru jsou schopni přeložit krátké samostatné vypravování. Výstupem je zvládnutí vlastního curriculum vitae.			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do studia, odborná terminologie.
2. Cvičení mimiky, orientace v prostoru.
3. Obouruční prstová abeceda.
4. Pozdravy.
5. Základní popis člověka (muž, žena, věk, vzhled).
6. Základní vlastnosti člověka.
7. Představování (osobní zájmena), jména.
8. Rodina.
9. Základní číslovky 1 – 10, desítky, stovky, tisíce.
10. Dny v týdnu, měsíce v roce.
11. Základní oblečení, barvy.
12. Bydlení, popis domu, pokoje.
13. Roční období, dovolená, volnočasové aktivity.
14. Základní věci kolem nás.
15. Slovesa: umět, znát, rozumět, vědět, pamatovat si, moci, dělat, muset.
16. Profese tlumočnick ČZJ/ZČ.
17. Vzdělávání a možnosti současnosti, trendy, podpůrné centra při VŠ v ČR.
18. Půjčovna kompenzačních pomůcek při Moravskoslezské unii neslyšících v Ostravě / kancelář tlumočnicků ČZJ při SNN v ČR.
19. Exkurze v organizaci neslyšících, nebo neslyšící hosté v hodině.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Aktivní účast v hodinách, zápočtový test, rozhovor s lektorem ve znakové češtině.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

HRUBÝ, Jaroslav. *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu*. 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených, 1999. ISBN 80-7216-096-6.

Zákon č. 384/2008 Sb., o komunikačních systémech neslyšících, nedoslýchavých a hluchoslepých osob, ve znění pozdějších změn a předpisů

Doporučená literatura a další zdroje

RŮŽIČKOVÁ, Marie. *Učíme se českou znakovou řeč: Společná učebnice pro děti předškolního věku a jejich rodiče*. 3. vyd. Praha: Septima, 2012. ISBN 978-80-7216-302-1.

HUDÁKOVÁ, Andrea. *Ve světě sluchového postižení. Informační a vzdělávací publikace (nejen) pro zdravotnický personál o životě a potřebách neslyšících, nedoslýchavých a ohluchlých lidí a lidí s kochleárním implantátem*. Praha: Středisko rané péče Tamtam, 2005. ISBN 80-86792-27-7.

ZARUBOVÁ, Pavlína, časopis Gong, *Jsem coda (Children of Deaf Adults)*. Praha 2015.

ZARUBOVÁ, Pavlína. *Základy komunikace s neslyšícími lidmi pro studenty se speciálními potřebami, v rámci OP vzdělávání pro konkurenceschopnost, kompetence absolventů OU zaměřené na rovnost příležitostí na trhu práce*. Ostrava: OU, 2011. ISBN 978-80-7368-962-9.

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- odborná učebna

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Cizí jazyk (Jazyk anglický, německý, ruský)	CJ (ANJ, NEJ, RUJ)	
Název modulu anglicky	Foreign Language (English, German, Russian)		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1., 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	1. ročník 16 konz. 2. ročník 16 konz. 3. ročník 24 konz.	ECTS	3 kredity v zimním a letním období 1. a 3. ročníku a v zimním období 2. ročníku, 2 kredity v letním období 2. ročníku, celkem 17 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zkouška na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost cizího jazyka minimálně na úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce. Těmito kompetencemi jsou vybaveni absolventi středních škol, kteří z cizího jazyka nematurovali. Jazykové kompetence absolventů středních škol, kteří složili maturitní zkoušku, jsou na úrovni B1.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student dosáhne cílových kompetencí na úrovni B1/B2 podle Společného evropského referenčního rámce. • Student si vytváří základy pro profesní orientaci a komunikaci v cizím jazyce. • Osvojuje si slovní zásobu k jednotlivým sociálně orientovaným tématům na takové úrovni, která mu umožní porozumět odbornému textu a vyjadřovat se k praktickým otázkám sociální práce a vést přiměřeně náročný odborný dialog. • Dokáže se vyjadřovat v cizím jazyce nejen plynule, ale i přesně a správně. • Vybavuje si nabyté vědomosti, dokáže je uspořádat, zestručnit a využít ve společenském a odborném prostředí a aplikovat je v ústním projevu. • Zapojuje se do aktivních diskusí v cizím jazyce a rozvíjí své spontánní reakce. • Učí se sumarizovat poznatky a informace z oblasti sociální práce získané z odborných časopisů, publikací nebo z internetu, je způsobilý je samostatně prezentovat. • Student sleduje novinky v oblasti sociální práce a je schopen budovat pracovní kontakty se zahraničím. • Vyhledává možnosti účasti na odborných seminářích a mezinárodních konferencích v rámci profesních sdružení a později se jich aktivně účastní i mimo Českou republiku. • Zdokonaluje svůj písemný projev a napíše anotaci ke své absolventské práci v cizím jazyce. • Prezentuje absolvovanou praxi, v níž využívá a aplikuje osvojenou odbornou slovní zásobu a jazykové prostředky. • Student se orientuje v reáliích zemí studovaného jazyka.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Poznává sociální problematiku zemí studovaného jazyka a srovnává jejich systém sociální péče a sociálního zabezpečení s českým systémem.
- Pracuje samostatně s překladovými a výkladovými slovníky a využívá jazykové příručky.
- Osvojuje si techniky efektivního studia cizích jazyků.
- Student si postupně buduje bezpředsudkový přístup ke klientům z národnostních menšin v duchu humánních zásad.
- Bez ostychu, ochotně a zdvořile komunikuje s cizinci.
- Posiluje svoji vnímavost k odlišným kulturám a odlišnostem jiných zemí.
- Uvědomuje si nutnost studia cizího jazyka pro jeho odborný profesní růst.
- Student pozitivně vnímá potřebu celoživotního vzdělávání v cizím jazyce.
- Posiluje svoje sebevědomí při improvizaci a interakci v cizím jazyce a učí se myslet v cizím jazyce.

Metody výuky

- metody monologické
- metody dialogické
- brainstormingové metody
- metody práce s textem
- metody písemných prací
- statická a dynamická projekce
- inscenační metody
- nácvik jazykových/komunikačních dovedností

Anotace modulu

Studium cizího jazyka má ve vzdělávání sociálních pracovníků významnou funkci. Znalost jazyka jim umožní studovat odbornou literaturu v cizím jazyce, získávat poznatky v zahraničí v rámci mezinárodních programů a v pracovní činnosti řešit sociální problémy zahraničních občanů u nás.

Při pokračování ve studiu cizího jazyka na VOŠS, které je zakončeno absolutoriem, učitel obohacuje dovednosti studentů vedoucí k samostatné komunikaci v cizím jazyce a k práci s profesně orientovanými cizojazyčnými texty a médii, dále prohlubuje jejich všeobecné znalosti a přidává odborné vědomosti a dovednosti pracovat s informacemi a samostatně se učit. Učitel seznamuje studenty s odbornou terminologií pokrývající celou šíři sociální práce a prohlubuje odborný jazyk, který má v konečné etapě výuky dominantní postavení. Systematicky rozvíjí všechny řečové dovednosti a jazykové prostředky v rámci tematických okruhů zaměřených na studovaný obor a na oblast společenského, politického a kulturního života u nás i v zemích studovaného jazyka. Učitel vytváří u studenta správné návyky pravopisu a výslovnosti s důrazem na jevy narušující komunikativní hodnotu projevu. Při práci s odborným textem seznamuje studenta jazykovými prostředky typickými pro tento styl a se zásadami jeho překladu. Věnuje dostatek prostoru práci s překladovými a výkladovými slovníky a jazykovými příručkami a vede studenta k samostatnému zvládnutí situací při jednání se zahraničními občany jako sociálními klienty. Věnuje rovněž pozornost pracovním návykům vedoucím k efektivnímu studiu cizího jazyka. Připravuje studenty na kontakt s rodilými mluvčími v rámci jejich studijních pobytů, stáží a exkurzí v zahraničí.

Završením jazykového vzdělávání na VOŠS je budování konkurenceschopnosti absolventů VOŠS, posilování schopnosti pracovat a uplatnit se i v cizojazyčném prostředí, komunikovat s odbornou veřejností i v zahraničí, celoživotně si zvyšovat kvalifikaci v cizím jazyce a dále se v něm zdokonalovat. Z pohledu Společného evropského referenčního rámce dosáhnou absolventi VOŠS v cizím jazyce úrovně B1/B2.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Sociální práce

Definice, obsah, formy a metody, klientela a sociální zařízení. Osobnost sociálního pracovníka, etický kodex sociálního pracovníka, etapy práce s klientem, náplň práce sociálního pracovníka. Mezinárodní federace sociálních pracovníků a její aktivity.

2. Rodina

Funkce, vývoj a změny rodinného modelu, rozdělení rolí v rodině, formy a struktura rodiny. Specifika neúplné a vícegenerační rodiny. Problémy současné rodiny – rozvodovost, nízká porodnost, soužití bez uzavření sňatku, singles. Odlišnosti rodinného života u nás a v zemích studovaného jazyka.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

3. Týrané, zanedbávané a zneužívané děti

Úmluva o právech dítěte, práva dítěte. Vliv rodiny na výchovu dítěte a na jeho další rozvoj. Přiměřenost trestů, způsoby zneužívání, příčiny a důsledky, ochrana a formy pomoci. Syndrom CAN.

4. Náhradní péče rodinná a ústavní

Adopce, mezinárodní adopce, pěstounská péče, kojenecké ústavy, dětské domovy, vesničky SOS, cíle a úkoly centra pro náhradní rodinnou péči. Diagnostický ústav, výchovný ústav.

5. Postavení ženy v rodině a ve společnosti dříve a dnes

Historický vývoj, genderová nerovnost, diskriminace žen, možnost spojení kariéry a mateřství, uplatnění na trhu práce. Domácí násilí. Ženy v krizových situacích, jejich problémy, formy pomoci a typy sociálních služeb.

6. Stáří

Stárnutí populace a jeho důsledky. Viditelné znaky a problémy stáří. Generační problém, problematika soužití více generací. Ústavní péče, péče o staré občany, služby pro seniory.

7. Bydlení

Bytová politika, nároky na bydlení, podpora státu, stavební spoření, hypotéky, chráněné bydlení. Rozdíly v bydlení u nás a v zemích studovaného jazyka. Bezdomovci, příčiny, rizikové skupiny, formy pomoci a typy sociálních zařízení.

8. Vzdělání

Role rodiny v procesu vzdělávání, sociální funkce školy. Vzdělávací systém u nás a v zemích studovaného jazyka. Problémy na školách – šikana, záškoláctví a další. Studium na VOŠS, možnost uplatnění absolventů.

9. Kultura a volný čas

Vymezení pojmu kultura, vztah k odlišným kulturám, subkultura, multikulturní společnost. Definice volného času, funkce, rizikové skupiny, faktory ovlivňující způsob trávení volného času, význam aktivního odpočinku pro udržení duševního a fyzického zdraví, negativní důsledky pasivního trávení volného času, vliv televize a sociálních sítí. Problémy současné mládeže a různé formy kulturního vyžití trávení volného času.

10. Rasismus a xenofobie

Vymezení základních pojmů, definice rasy a etnické skupiny, diskriminace a xenofobie. Problémy vztahu minority a majority, integrace, asimilace, inkluze, projevy otevřeného a skrytého rasismu. Imigrace, uprchlíci a uprchlické tábory. Postavení ras a etnických skupin u nás a v zemích studovaného jazyka.

11. Nezaměstnanost

Příčiny, důsledky, rizikové skupiny, řešení nezaměstnanosti, úřady práce, státní politika zaměstnanosti. Hledání zaměstnání, přijímací pohovor, náležitosti pracovní smlouvy.

12. Problematika závislostí

Klasifikace drog, účinky, příčiny a důsledky drogových závislostí, rizikové skupiny, prevence, instituce pro drogově závislé. Další formy závislostí – alkoholismus, kouření, patologické hráčství, ostatní závislosti, příčiny, následky a formy pomoci.

13. Lidé na okraji společnosti

Rizikové faktory, marginální skupiny a jejich problémy, příčiny, následky, sociální záchraná síť, formy pomoci.

14. Kriminalita

Kriminalita dětí, mladistvých a dospělých, druhy trestné činnosti, příčiny a následky trestné činnosti, trestní odpovědnost, rizikové skupiny. Trest a jeho funkce, druhy trestů. Práce sociálního pracovníka ve věznicích, postpenitenciární péče, probační a mediační činnost, úloha kurátorů pro mládež a sociálních kurátorů.

15. Civilizační choroby a duševní poruchy

Typy civilizačních nemocí, příčiny a následky, ohrožené skupiny, formy pomoci. AIDS, způsoby nákazy, rizikové skupiny, prevence a formy pomoci.

16. Občané se zdravotním postižením

Formy, příčiny a následky postižení, přístup zdravých lidí k občanům se zdravotním postižením, problematika zaměstnávání občanů se zdravotním postižením a nemocných, možnosti integrace, formy pomoci, ústavní péče.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

17. Masmédia

Vliv a význam masmédií. Tisk, rozhlasové a televizní vysílání, multimédia, elektronická média a internet, jejich role zejména v životě občanů se zdravotním postižením. Reklama a její negativní dopad, násilí na obrazovce. Sociální síť.

18. Sociální služby

Druhy sociálních služeb a úhrada nákladů za poskytování sociálních služeb, základní formy poskytování sociálních služeb, zařízení sociálních služeb, základní činnosti při poskytování sociálních služeb. Sociální poradenství, služby sociální péče, služby sociální prevence. Komunitní plánování.

19. Česká republika

Legislativa, exekutiva a soudnictví, volební systém, politické strany, místní zastupitelstva, orgány státní a veřejné správy, odbory. Systém zdravotní péče, zdravotnická zařízení, prevence. Sociální systém v České republice. Dobrovolnické, charitativní a neziskové organizace.

20. Země studovaného jazyka

Oficiální název, státní zřízení, legislativa, exekutiva, soudnictví, volební systém, politické strany. Systém zdravotní a sociální péče, systém sociálních dávek, rezidenční služby. Dobrovolnické a charitativní organizace.

21. Nadnárodní organizace a humanitární pomoc

Aktuální problémy lidstva a jejich řešení. OSN, UNESCO, UNICEF, FAO, WHO, ILO, IFSW, NATO – cíle, prostředky, sféry působnosti a jejich pomoc při řešení základních problémů světa. EU. Adopce na dálku. Účast ČR v mezinárodních organizacích.

22. Základy cizojazyčné korespondence

Formální dopis, jeho forma a jazyk. Životopis, žádost o místo, vyplňování formulářů.

23. Poznatky a zkušenosti z odborné praxe

Charakteristika zařízení, ve kterém studenti vykonávali odbornou praxi. Zřizovatel, financování, klientela, popis zařízení a nabízených služeb, personál, pracovní povinnosti sociálního pracovníka, činnost praktikanta, pozitiva a negativa zařízení, navrhovaná doporučení.

24. Gramatické učivo

Rozšiřování, prohlubování a opakování gramatického učiva podle specifík daného jazyka a s ohledem na práci s odbornými texty.

Forma a váha hodnocení

Zkouška

Písemný gramatický test, dosažená úspěšnost min. 60 %. Váha na celkovém hodnocení 40 %.

Ústní zkoušení. Váha na celkovém hodnocení 60 %.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

KOŘISTKOVÁ, Jana. *Anglický jazyk 1: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-16-9.

KOŘISTKOVÁ, Jana. *Anglický jazyk 2: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-18-3.

KOŘISTKOVÁ, Jana. *Anglický jazyk 3: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-20-6.

NEKOLOVÁ, Věra, Irena CAMUTALIOVÁ a Alena LEŠKOVÁ. *Ruština nejen pro samouky*. 2. vyd. Voznice: Leda, 2007. ISBN 978-80-7335-112-0.

ŠUSTKOVÁ, Šárka. *Německý jazyk 1: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-08-4.

ŠUSTKOVÁ, Šárka. *Německý jazyk 2: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-11-4.

ŠUSTKOVÁ, Šárka. *Německý jazyk 3: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-13-8.

VLHOVÁ, Karla. *Ruský jazyk 1: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-02-2.

VLHOVÁ, Karla. *Ruský jazyk 2: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS,

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-04-6.

VLHOVÁ, Karla. *Ruský jazyk 3: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-06-0.

Doporučená literatura a další zdroje

BELYNSEVA, Olga a Adam JANEK. *Učebnice současné ruštiny 1*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2442-0.

BERGLOVÁ, Eva, Eva FORMÁNKOVÁ a Miroslav MAŠEK. *Moderní gramatika němčiny*. 2. vyd. Plzeň: Fraus, 2002. ISBN 80-7238-144-X.

BERNARD, Josef a Jitka KOUBKOVÁ. *Deutsch für Sozialpädagogen und Sozialarbeiter*. Praha: Jabok – Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická, 2009. ISBN 978-80-904137-1-9.

ČIHÁNKOVÁ, Ivana. *English for Social Workers*. Praha: Jabok – Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická, 2009. ISBN 978-80-904137-0-2.

GAULT, James. *New Headway Talking Points*. Oxford: Oxford UP, 2005. ISBN 01-947154-0-X.

HEPWORTH, Dean H., Ronald H. ROONEY a Glenda Dewberry ROONEY. *Direct Social Work Practice: Theory and Skills*. 9. vyd. Belmont, USA: Brooks/Cole, 2012. ISBN 978-0840028648.

JANEK, Adam a Julija MAMONOVA. *Učebnice současné ruštiny 2*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2858-9.

LÉVY-HILLERICH, Dorothea, Elzbieta JARMUZEK et al. *Kommunikation in sozialen und medizinischen Berufen*. Plzeň: Fraus, 2003. ISBN 80-7238-286-1.

MISTROVÁ, Veronika, Danuše OGANESJANOVÁ a Jelena TREGUBOVÁ. *Cvičebnice ruské gramatiky: 12 000 příkladů s řešením na protější straně*. Praha: Polyglot, 2004. ISBN 80-86195-29-5.

MROVĚCOVÁ, Ljuba. *Obchodní ruština*. 2. vyd. Brno: Edika, 2014. ISBN 978-80-266-0402-0.

MURPHY, Raymond. *English Grammar in Use*. 4. vyd. Cambridge: Cambridge UP, 2013. ISBN 9780521189392.

O'DRISCOLL, Jim. *Britain for Learners of English*. 2. vyd. Oxford: Oxford UP, 2009. ISBN 978-0-19-430644-7.

SAMPEDRO, Ricardo a Susan HILLYARD. *Global Issues*. Oxford: Oxford UP, 2004. ISBN 978- 0194371810.

ŠTĚPÁNKOVÁ, Hana. *Problematika sociální práce a sociální pedagogiky v zahraničních pramenech*. Kroměříž: Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola v Kroměříži, 2004.

VOLTROVÁ, Michaela et al. *Cvičebnice německé gramatiky*. Plzeň: Fraus, 2013. ISBN 978-80-7489-001-7.

VYSLOUŽILOVÁ, Eva, Milena MACHALOVÁ a Zdeňka VYCHODILOVÁ. *Cvičebnice překladu pro rusisty III (sociální politika)*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1533-X.

ZASTROW, Charles H. *The Practice of Social Work*. 10. vyd. Belmont, USA: Brooks/Cole, 2012. ISBN 978-0840029188.

Аргументы и факты. ISSN 0204-0476.

Deutschland. ISSN 1617-9552.

Известия. ISSN 0233-4356.

European Journal of Social work. ISSN 1369-1457.

<http://www.ifsw.org>

<http://www.schubert-verlag.de>

<http://mein-deutschbuch.de/grammatik/uebungen>

<http://www.dw.de>

<http://www.czechtoday.cz>

<http://www.russianedu.ru>

<http://www.miloserdie.ru>

<http://www.lgz.ru>

<http://www.socialworker.com>

<http://www.communitycare.co.uk>

<http://www.wikipedia.org>

<http://www.britannica.com>

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

ANJ-1-Ko-0078-Anglický jazyk I

ANJ-1-Hk-Anglický jazyk I

ANJ-2-Ko-0078-Anglický jazyk II

ANJ-2-Hk-Anglický jazyk II

ANJ-3-Ko-0078-Anglický jazyk III

ANJ-3-Hk-Anglický jazyk III

NEJ-1-Šk-0078-Německý jazyk I

NEJ-2-Šk-0078-Německý jazyk II

NEJ-3-Šk-0078-Německý jazyk III

RUJ-1-Vv-0078-Ruský jazyk 1

RUJ-2-Vv-0078-Ruský jazyk 2

RUJ-3-Vv-0078-Ruský jazyk 3

Pomůcky

- textové pomůcky
- auditivní technika
- vizuální technika
- audiovizuální technika
- auditivní a audiovizuální záznam
- organizační a reprografická technika
- učebna pro reprodukci audiovizuálních pomůcek

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Sociální politika		SOP
Název modulu anglicky	Social Policy		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1., 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	1. ročník 16 konz. 2. ročník 16 konz. 3. ročník 24 konz.	ECTS	3 kredity v zimním a letním období 1. a 3. ročníku a v zimním období 2. ročníku, 2 kredity v letním období 2. ročníku, celkem 17 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zkouška na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student se orientuje v základních pojmech používaných v sociální politice. • Zná koncepci sociální politiky. • Uvědomuje si význam sociálních opatření jako nástrojů sociálního smíru ve společnosti. • Je si vědom vztahu sociální politiky k hospodářské politice státu a k demografii. • Dokáže vymezit sociální rizika a sociální události a formy ochrany před jejich vznikem a důsledky. • Dokáže definovat podstatu a význam jednotlivých oblastí sociální politiky, tzn. rodinné politiky, politiky zaměstnanosti, zdravotní politiky, bytové politiky, vzdělávací politiky, regionální politiky a sociálního zabezpečení. • Zná tři pilíře sociální politiky v České republice a chápe vzájemnou provázanost mezi nimi. • Orientuje se v základních právních normách sociálního zabezpečení. • Dokáže vymezit podmínky nároku a způsob výpočtu dávek nemocenského a důchodového pojištění, dávek státní politiky zaměstnanosti, dávek státní sociální podpory, dávek sociální pomoci a sociální péče. • Ví, jaké jsou podmínky a rozsah poskytování sociálních služeb, případně sociální pomoci podle platných právních norem. • Umí objasnit podstatu standardů kvality v sociálních službách. • Je připraven aktuálně reagovat na změny v sociální politice státu. • Orientuje se v problematice sociální politiky a sociálního zabezpečení v Evropské unii. • Uvědomuje si specifické podmínky a sociální problémy v regionu školy. • Student je schopen objektivně přistupovat k posouzení sociálních situací klientů. • Svým jednáním napomáhá klientům ke zlepšení nepříznivých životních událostí. • Umí získané teoretické znalosti aplikovat při řešení praktických problémů. • Na podkladě teoretických znalostí je schopen doporučit klientovi vhodné způsoby řešení jeho sociální			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

situace.

- Díky podrobným znalostem podmínek nároku na jednotlivé dávky umí velice pružně reagovat na rozmanité sociální události a umí nabídnout nejvhodnější řešení ve formě jednorázových a opakovaných peněžitých či věcných dávek a služeb ze systému sociální politiky.

Metody výuky

- přednáška
- diskuse
- modelové situace
- statická projekce
- práce s literaturou, právními normami, studijní oporou
- metody e-learningu (elektronické výukové materiály)
- individuální konzultace
- cvičení (výpočty příkladů)

Anotace modulu

Sociální politika je stěžejním předmětem oboru sociální práce. Učitel seznamuje studenty s cíli, principy, funkcemi a nástroji sociální politiky. Charakterizuje objekty a subjekty působící v sociální politice. Vysvětluje podstatu a způsob fungování sociálního státu. Věnuje se problematice vybraných sociálních událostí, zejména chudobě, sociálnímu vyloučení, sociální dezintegraci a marginalizaci, stárnutí a stáří. Podává studentům přehled o všech oblastech sociální politiky. Poskytuje jim orientaci v systému právasociálního zabezpečení, především z oblasti sociálního pojištění, resp. důchodového a nemocenského pojištění a státní politiky zaměstnanosti, státní sociální podpory a sociální pomoci a vysvětluje vzájemnou provázanost mezi jednotlivými systémy sociální politiky. Předává studentům takový soubor vědomostí a dovedností, který jim umožní zajistit péči o rozmanité skupiny obyvatel, tzn. rodiny s dětmi, seniory, nezaměstnané, osoby se zdravotním postižením, osoby marginalizované a ohrožené sociálním vyloučením. Seznamuje se sociální politikou v Evropské unii, se základními evropskými dokumenty a právními předpisy. Reaguje na zájem a sociální zkušenosti studentů a na specifické podmínky a problémy v regionu školy.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Sociální politika

Vymezení, obsah a cíle sociální politiky. Sociální politika a lidský potenciál. Sociální politika a sociální práce. Objekty a subjekty sociální politiky. Základní principy sociální politiky. Funkce sociální politiky. Nástroje sociální politiky. Vztah sociální politiky a ekonomie. Vztah sociální politiky a demografie.

2. Sociální stát (welfare state)

Definice, podstata a hlavní rysy sociálního státu. Funkce sociálního státu. Vznik a vývoj sociálního státu. Krize sociálního státu. Typologie sociálního státu.

3. Sociální reforma v České republice

Vývoj a tradice sociální politiky v České republice. Transformace sociální politiky po roce 1989. Základní rysy a cíle sociální reformy v ČR. Záchranná sociální síť. Sociální doktrína České republiky.

4. Sociální politika a sociální zabezpečení

Sociální potřeby, rizika a události. Sociální zabezpečení – vymezení, determinanty, vývoj, principy a orgány. Pilíře sociálního zabezpečení v České republice. Organizace a provádění sociálního zabezpečení v ČR.

5. Sociální politika a sociální zabezpečení v Evropské unii

Základní dokumenty evropské sociální politiky. Evropské sociální zákonodárství.

6. Chudoba a sociální vyloučení jako sociální události

Nerovnost a chudoba. Koncepty chudoby. Příčiny chudoby a její měření. Možnosti řešení chudoby. Sociální vyloučení a osoby ohrožené sociálním vyloučením. Pojmy sociální exkluze, sociální dezintegrace, marginalizace, deprivace.

7. Stáří jako sociální událost

Pojetí procesu stárnutí. Stáří a nemoc. Stáří a pracovní aktivita. Stáří a měnící se potřeby lidí. Zabezpečení ve stáří. Sociální služby.

8. Sociální ochrana menšin, etnik a migrantů

Občané, obyvatelstvo a cizinci. Menšinové obyvatelstvo. Etnikum. Migrace. Azyl. Problematika romského obyvatelstva.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

9. Sociálně-právní ochrana dětí

Základní zásady, opatření, zařízení sociálně-právní ochrany. Poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami.

10. Rodinná politika

Definice a cíle rodinné politiky, vývoj rodinné politiky. Rodinná politika u nás a ve světě, transformace rodinné politiky v ČR (Národní koncepce podpory rodin s dětmi). Přímá a nepřímá podpora rodin (finanční podpora rodiny, aktivity k podpoře rodiny, slučitelnost profesních a rodinných rolí). Proměny podoby rodin a rodinného chování. Neúplné rodiny. Náhradní rodinná výchova.

11. Vzdělávací politika

Vymezení a funkce vzdělání. Význam vzdělání pro jedince a společnost. Obsah, cíle a základní principy vzdělávací politiky. Hlavní rysy vzdělávací politiky v ČR před r. 1989. Reforma vzdělávacího systému. Vztah školské soustavy a trhu práce. Vybraná ustanovení ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Vybraná ustanovení ze zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních. Srovnatelné vzdělání v Evropě jako podmínka sociální rovnosti a volného pohybu.

12. Bytová politika a sociální bydlení

Bydlení a bytová politika. Funkce státu v bytové politice. Modely bytových systémů. Nástroje bytové politiky. Vývoj a transformace bytové politiky. Podpora bydlení občanů s nízkými příjmy. Sociální bydlení v ČR a EU.

13. Politika zaměstnanosti

Vymezení nezaměstnanosti a druhy nezaměstnanosti. Vliv nezaměstnanosti na člověka a společnost. Trh práce. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Zabezpečení občanů v nezaměstnanosti. Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti. Politika zaměstnanosti EU.

14. Zdravotní politika

Zdraví a zdravotní politika. Koncepce zdravotní politiky v ČR. Úloha státu v systému zdravotní péče. Financování zdravotní péče. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Aplikace zákona o zaměstnanosti na osoby se zdravotním postižením. Mimořádné výhody pro těžce zdravotně postižené občany. Dávky důchodového a nemocenského pojištění, státní sociální podpory a sociální péče s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu. Mezinárodní rámec pro poskytování zdravotní péče. Výplata dávek v rámci zemí EU.

15. Regionální politika

Regionální a lokální sociální politika, postavení v systému státní sociální politiky, agenda a subjekty.

16. Sociální pojištění

Důchodové pojištění. Vývoj, současný stav a perspektivy důchodového pojištění. Financování důchodového pojištění. Úkoly organizací v důchodovém pojištění. Úvodní ustanovení zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Účast na pojištění. Základní pojmy. Druhy důchodů a podmínky nároku. Přechodná ustanovení. Penzijní připojištění. Nemocenské pojištění. Úkoly organizací nemocenském pojištění. Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Osobní rozsah pojištění, vznik a zánik pojištění. Dávky nemocenského pojištění a podmínky nároku. Výplata dávek v rámci zemí EU.

17. Státní sociální podpora

Charakteristika systému státní sociální podpory. Druhy dávek. Úvodní ustanovení zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Vymezení základních pojmů. Dávky poskytované v závislosti na výši příjmu. Ostatní dávky. Společná ustanovení. Výplata dávek v rámci zemí EU.

18. Sociální pomoc

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. Životní minimum jednotlivce. Životní minimum společně posuzovaných osob. Existenční minimum. Posuzování příjmů. Podstata, cíl a základní principy sociální pomoci. Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Hmotná nouze. Dávky pomoci v hmotné nouzi a podmínky nároku. Okruh oprávněných osob. Společně posuzované osoby. Vymezení základních pojmů. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Sociální služby. Příspěvek na péči. Standardy kvality v sociálních službách.

Forma a váha hodnocení

Zkouška

Ústní zkoušení, student prokáže znalost předepsaných tematických okruhů.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

HOLAŇOVÁ, Michaela, Karla KONČEKOVÁ KVARDOVÁ a Vendula SCHYSTALOVÁ. *Sociální politika I: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-26-8.

HOLAŇOVÁ, Michaela, Soňa KOCIÁNOVÁ, Karla KONČEKOVÁ KVARDOVÁ a Vendula SCHYSTALOVÁ. *Sociální politika II: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

KOCIÁNOVÁ, Soňa a Karla KONČEKOVÁ KVARDOVÁ. *Sociální politika III: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2013.

KREBS, Vojtěch. *Sociální politika*. 4. vyd. Praha: ASPI, 2010. ISBN 978-80-7357-585-4.

TOMEŠ, Igor. *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-680-3.

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších změn a předpisů

Doporučená literatura a další zdroje

BECK, Petr et al. *Dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky pro osoby se zdravotním postižením: k 1. 5. 2012*. Olomouc: ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-744-7.

BRDEK, Miroslav et al. *Trendy v evropské sociální politice*. Praha: ASPI, 2002. ISBN 80-86395-25-1.

BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4282-3.

FRANCOVÁ, Hana a Aleš NOVOTNÝ. *Sociální politika v základech*. Praha: TRITON, 2008. ISBN 978-80-7387-125-3.

HALÁSKOVÁ, Renata. *Kapitoly ze sociální politiky*. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2003. ISBN 80-7042-639-X.

HONUSKOVÁ, Věra, Eliška FLÍDROVÁ a Linda JANKŮ. *Dnes migranti – zítra uprchlíci?* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2014. ISBN 978-80-87623-02-2.

KNAUSOVÁ, Ivana. *Vybrané kapitoly ze sociální politiky*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. ISBN 80-244-1021-4.

MACHONIN, Pavel, Milan TUČEK et al. *Česká společnost v transformaci*. Praha: Slon, 1996. ISBN 80-85850-17-6.

MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. 3. vyd. Praha: Slon, 2002. ISBN 80-86429-08-3.

MAREŠ, Petr. *Sociologie nerovnosti a chudoby*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999. ISBN 80-85850-61-3.

MATOUŠEK, Oldřich. *Sociální služby*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-310-9.

MUSIL, Libor. *Vývoj sociálního státu v Evropě*. Brno: Doplněk, 1996. ISBN 80-85765-62-4.

PETRÁŠEK, Josef. *Sociální politika*. Praha: Univerzita J. A. Komenského, 2014. ISBN 978-80-7452-0334.

POTUČEK, Martin. *Sociální politika*. Praha: Slon, 1995. ISBN 80-85850-01-X.

POTUČEK, Martin. *Křížovatky české sociální reformy*. Praha: Slon, 1999. ISBN 80-85850-70-2.

PŘIB, Jan a Vladimír VOŘÍŠEK. *Důchodové předpisy s komentářem*. 7., aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-736-2.

RABUŠIC, Ladislav. *Kde ty všechny děti jsou (Porodnost v sociologické perspektivě)*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. ISBN 80-86429-01-6.

ŘÍČAN, Pavel. *S Romy žít budeme – jde o to jak*. 2. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-410-9.

SCHMIED, Zdeněk a František VLASÁK. *Náhrada mzdy a nemocenské zaměstnance při dočasné pracovní neschopnosti nebo karanténě 2014*. 6. vyd. Olomouc: ANAG, 2014. ISBN 978-80-7263-859-8.

SIROVÁTKA, Tomáš. *Česká sociální politika na prahu 21. století*. Spisy fakulty sociálních studií. Brno:

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Masarykova univerzita, 2001. ISBN 80-210-2307-4.

SIROVÁTKA, Tomáš. *Menšiny a marginalizované skupiny v České republice*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií a nakladatelství Georgetown, 2002. ISBN 80-210-2791-6.

TOMEŠ, Igor. *Sociální politika – teorie a mezinárodní zkušenost*. 2. vyd. Praha: Socioklub, 2001. ISBN 80-86484-00-9.

TROSTER, Petr et al. *Právo sociálního zabezpečení*. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-473-5.

VEČEŘA, Miloš. *Sociální stát – východiska a přístupy*. 2. vyd. Praha: Slon, 1993. ISBN 80-85850-16-8.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších změn a předpisů

Vyhláška č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších změn a předpisů

Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších změn a předpisů

Národní pojištění. ISSN 0323-2395.

Práce a sociální politika. ISSN 0049-0962.

Sondy – týdeník pro sociální otázky. ISSN 1213-5038.

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

SOP-1-Sh-0078-Sociální politika I

SOP-2-Ki-0078-Sociální politika II

SOP-3-Ki-0078-Sociální politika III

SOPp-3-Kk-0078-Sociální politika v příkladech

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika
- pracovní materiály
- speciální pomůcky
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Právo	PRA	
Název modulu anglicky	Law		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1., 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	1. ročník 16 konz. 2. ročník 24 konz. 3. ročník 16 konz.	ECTS	3 kredity v zimním období 1. ročníku a zimním a letním období 2. a 3. ročníku, 2 kredity v letním období 1. ročníku, celkem 17 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zkouška na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student má přehled o právním řádu a systému práva ČR, dokáže uplatnit své znalosti na typových příkladech a životních situacích. • Posoudí obsah nejtypičtějších smluv (např. kupní smlouva, pracovní smlouva). • Orientuje se v příslušných právních normách a další související odborné literatuře. • Dokáže samostatně pracovat, aby byl v praxi schopen řešit jednodušší právní problémy a vyhotovovat základní písemnosti a podání k soudu. • Umí pracovat s prameny práva při jejich aplikaci. Chápe podmínky a důvody vzniku práva. • Má osvojeny základní pojmy ústavního práva, občanského hmotného a procesního práva, rodinného, obchodního, pracovního, trestního, správního a mezinárodního práva. • Umí využívat teoretické poznatky při řešení jednodušších právních problémů. • Umí samostatně řešit sociální situace a problémy občanů při aplikaci práva ve státním či soukromém sektoru.			
Metody výuky • přednáška, cvičení • diskuse • modelové situace • statická projekce • kombinace monologických a dialogických metod • metody práce se zákonem • metody práce s literaturou, studijní oporou, zákonem • metody písemných prací			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- hromadná, individuální, skupinová forma výuky
- metody e-learningu

Anotace modulu

Právo je při výuce nejen odborná přednáška, ale rovněž i sdělení praktických zkušeností v dané oblasti neposlední řadě praktický nácvik právních podání (návrhů, žalob). Ve výuce předmětu práva učitel poskytuje přehled o právním řádu a systému práva. Jeho úkolem je utvářet právní vědomí na potřebné úrovni vést studenty k dodržování právních předpisů. Učitel u problematiky práva velký důraz klade na orientaci v právním řádu a základních ustanoveních především práva ústavního (např. Ústava ČR, státní moc), občanského (např. věcná práva, závazková práva), pracovního (např. vznik, změna, zánik pracovního poměru), trestního (např. trestní odpovědnost, trestní řízení), správního (např. správní řízení, samospráva), rodinného (např. manželství, náhradní rodinná péče). V průběhu výuky učitel vytváří vědomí významu práva ve společnosti a studenty vede k jeho respektování. Učitel předává základy právních vědomostí potřebné pro orientaci v právních normách a právním systému ČR a pro aplikaci na typické situace. Vysvětluje podmínky a důvody vzniku práva, základní znaky práva, vztah práva k ostatním normativním systémům a obsah právních norem. Učitel vede studenty k samostatné práci, tak aby byli v praxi schopni sami řešit jednodušší právní problémy a vyhotovovat základní písemnosti a podání k soudu, řešit sociální situace a problémy občanů při aplikaci práva ve státním či soukromém sektoru.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do práva

Vznik a pojem, právo a člověk, postavení člověka v právu, subjekty práva, právní vědomí, morálka, bezpráví a nespravedlnost, právo a stát, právo hmotné a procesní, právo veřejné a soukromé, právní normy, jejich platnost a účinnost, právní síla, prameny práva, právní vztahy, systém práva.

2. Ústavní právo

Historický úvod, pojem a význam ústavy, Ústava ČR, moc zákonodárná, výkonná a soudní, Nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka, územní samospráva, pojem mezinárodní právo, zásady mezinárodního práva, významné mezinárodní organizace, mezinárodní ochrana lidských práv a svobod, Listina základních práv a svobod.

3. Občanské právo hmotné

Pojem, zásady, prameny občanského práva, občanskoprávní skutečnosti, občanskoprávní vztahy, ochrana osobnosti, věcná práva (vlastnictví, držba, věcná práva k cizí věci), práva závazková (obecná charakteristika závazků, jejich vznik, změny a zajištění, jednotlivé druhy smluv), dědění, zastoupení, práva závazková – znaky, smlouvy, odpovědnost za škodu a bezdůvodné obohacení.

4. Rodinné právo

Základní zásady a prameny rodinného práva, jeho postavení v právním řádu, uzavření manželství, neplatné manželství, práva a povinnosti manželů, zánik manželství, určování rodičovství, vztahy mezi rodiči a dětmi, sociálně-právní ochrana dětí, náhradní rodinná péče, výživné, druhy vyživovací povinnosti, Úmluva o právech dítěte, matriky, zákon o státním občanství České republiky.

5. Příklady a právní normy v rodinném, občanském, pracovním právu.

Plná moc, návrh na úpravu práv a povinností rodičů k nezletilému dítěti, návrh na rozvod manželství, návrh na rozhodnutí o úpravě poměrů nezletilého dítěte pro dobu po rozvodu, návrh na zvýšení výživného pro nezletilé dítě, návrh na předběžné opatření před zahájením řízení, návrh na zrušení společného nájmu bytu manželů za trvání manželství a po rozvodu manželství, žádost o osvobození od soudního poplatku, kupní smlouva, darovací smlouva, předmanželská smlouva, závěť, smlouva o výpůjčce, pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce, výpověď, okamžité zrušení pracovního poměru, dohoda.

6. Obchodní právo

Pojem a prameny obchodního práva, podnikání, obchodní rejstřík, obchodní společnosti, družstva a jiné organizace, obchodně závazkové vztahy obecně, základní druhy smluv, živnostenské podnikání.

7. Pracovní právo

Pojem, zásady, účastníci pracovněprávních vztahů, zaměstnavatel a zaměstnanec, vznik pracovního poměru, jeho změny, skončení pracovního poměru, pracovní kázeň, pracovní doba a doba odpočinku, mzda a její náhrady, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, péče o pracovníky, pracovní podmínky žena mladistvých, náhrada škody, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, kolektivní vyjednávání.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

8. Občanské právo procesní

Pojem, prameny, zásady, subjekty řízení - soudy, účastníci, soustava soudů, činnost soudu před zahájením řízení, průběh řízení, zkrácené řízení, zvláštní druhy řízení, rozhodnutí, právní moci vykonatelnost, opravná řízení, náklady řízení, soudní poplatky, exekuční řízení, sporné a nesporné řízení, občanský soudní řád, zákon o zvláštních řízeních soudních, zákon o soudech a soudcích, advokacie, notářství.

9. Trestní právo hmotné a procesní

Zásady trestního práva, trestný čin a jeho skutková podstata, tresty a ochranná opatření, skutkové podstaty nejdůležitějších trestných činů, zásady trestního řízení, jeho subjekty, stadia trestního řízení, zvláštní způsoby řízení, rozhodnutí a opravné prostředky, vykonávací řízení, zaházení odsouzení, amnestie, milost, rejstřík trestů, pachatel trestného činu a recidiva, ochranná opatření, stíhání mladistvých, trestní zákon, trestní právo procesní – pojem, zásady, subjekty, pravomoc a příslušnost soudu, probace a mediaci, procesní úkony, lhůty, vydání a odnětí věcí, dokazování, rozhodnutí a opravné prostředky, vykonávací řízení, trestní řád, zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže).

10. Správní právo

Pojem, funkce a zásady správního práva, jeho zvláštnosti a význam, územněsprávní členění státu a správní orgány, obce, kraje, přestupky, správní řízení, přehled hlavních oblastí upravených normami správního práva, správní soudnictví, správní řád, zákon o obcích a krajích.

Forma a váha hodnocení

Zkouška

Ústní zkoušení, student prokáže znalost předepsaných tematických okruhů.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BLAŠKOVÁ, Ingrid. *Právo I: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-875400-53-4.

BLAŠKOVÁ, Ingrid. *Právo II: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

BLAŠKOVÁ, Ingrid. *Právo III: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

ELIÁŠ, Karel, ed. a Marek SVATOŠ, ed. *Nový občanský zákoník 2014*. Praha: SAGIT, 2012. ISBN 978-80-7208-920-8.

HRADIL, Petr. *Právo pro gymnázia, obchodní akademie, střední a vyšší odborné školy podle právního stavu k 1. 1. 2015*. Valašské Klobouky: 2015.

RYSKA, Radovan a Monika PUŠKINOVÁ. *Právo pro střední školy podle nového občanského zákoníku*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Eduko, 2015. ISBN 978-80-87204-83-2.

VARVAROVSKÝ, Pavel. *Základy práva: o právu, o státě a o moci*. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-7357-038-6.

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších změn a předpisů

Usnesení č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

Doporučená literatura a další zdroje

- BEZOUŠKA, Petr a Lucie PIECHOWICZOVÁ. *Nový občanský zákoník: Nejdůležitější změny*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-819-2.
- ELIÁŠ, Karel. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-922-2.
- FILIP, Jan. *Vybrané kapitoly ke studiu Ústavního práva*. Brno: PrFMU, 1999. ISBN 80-210-1569-1.
- GALVAS, Milan. *Pracovní právo*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Právnická fakulta, 1993. ISBN 80-210-0600-5.
- HAMULÁKOVÁ, Klára, Jana KŘIVÁČKOVÁ a Renáta ŠÍNOVÁ. *Praktikum civilního procesu*. 2. vyd. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-23-6.
- HARVÁNEK, Jaroslav et al. *Teorie práva*. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-1791-0.
- HRUŠÁKOVÁ Milana a Zdeňka KRÁLIČKOVÁ. *České rodinné právo*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 1998. ISBN 80-210-2706-1.
- HOLUB, Miroslav, Marta ŠKÁROVÁ, Jan VAŇEK et al. *Vzory smluv a podání*. 10., aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-6075.
- HORIZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-15-1.
- HURKA, Petr et al. *Pracovní právo v bodech s příklady*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-807357-846-6.
- JAKUBKA, Jaroslav. *Nový zákoník práce včetně důvodové zprávy: podle právního stavu k 1. 1. 2007*. Olomouc: ANAG, 2006. ISBN 80-7263-347-3.
- JANKŮ, Martin et al. *Základy práva pro posluchače neprávnických fakult*. 3., dopl. a přeprac. vyd. Praha: C. H. BECK, 2008. ISBN 978-80-7400-078-2.
- JELÍNEK, Jiří et al. *Trestní právo procesní*. 3. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2003. ISBN 80-86432-58-0.
- JELÍNEK Jiří et al. *Praktikum z trestního práva. Klauzurní práce s řešením*. 5. vyd. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-87576-82-3.
- KINCL, Michal a Jan ŠLESINGER. *Vyznejte se v sousedských sporech. Vybrané kapitoly z nového občanského zákoníku*. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0254-8.
- KINCL, Michal. *Vyznejte se v rodinném právu. Vybrané kapitoly z nového občanského zákoníku*. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0221-0.
- MATRASOVÁ, Eva, Petr PŘÍHODA, Václav ŠLAUF a Ladislav ŠMÍD. *Správní řád komentář*. 11., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2003. ISBN 80-7201-393-9.
- NOVOTNÝ, Oto, Adolf DOLENSKÝ, Jiří JELÍNEK a Marie VANDUCHOVÁ. *Trestní právo hmotné*. Praha: Codex nakladatelství HUGO GROTIUS, 1992. ISBN 80-901185-1-8.
- NOVOTNÝ, Petr, Jitka IVIČICOVÁ, Ivana SYRUČKOVÁ a Pavlína VONDRÁČKOVÁ. *Rodinné právo podle nového občanského zákoníku*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5167-2.
- POLÁK, Pravoslav, Jana HULMÁKOVÁ, Petr KYBIC a Simona STOČESOVÁ. *Praktikum z trestního práva hmotného*. 2. vyd. Praha: C. H. BECK, 2010. ISBN 978-80-7400-310-3.
- PRAŽÁK, Zbyněk. *Občanský zákoník II. s komentářem: zákon č. 89/2012 Sb. Český Těšín: Poradce*, 2012. ISBN 978-80-7365-338-5.
- PRŮCHA, Petr. *Správní právo, obecná část*. 7., aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-427.
- RYSKA, Radovan. *Právo pro SŠ*. Praha: Fortuna, 2003. ISBN 80-7168-832-0.
- RYSKA, Radovan. *Příklady z právní praxe pro SŠ*. 2. upr. vyd. Praha: Fortuna, 2003. ISBN 80-7168-875-4.
- SOBČÍK, Jiří. *Vzory pracovněprávních dokumentů*. 3. vyd. Ostrava: Sagit, 2001. ISBN 80-7208-226-4.
- ŠEVČÍK, Ludvík, Michal KINCL, Robert PŠENKO a Eliška WELLECH. *Vyznejte se v novém občanském zákoníku*. Brno: BizBooks, 2013. ISBN 978-80-265-0071-1.
- ŠÍMA, Alexander a Milan SUK. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. 13., dopl. a přeprac. vyd. Praha: C. H. BECK, 2013. ISBN 978-80-7400-490-2.
- ŠÍNOVÁ, Renáta a Ondřej ŠMÍD. *Sbírka klauzurních prací a zadání žalob, jiných podání a odvolání z civilního práva procesního*. Praha: Leges, 2011. ISBN 978-80-87212-78-3.
- ŠROMOVÁ, Eva. *Správní řízení od a do Z. 2.*, dopl. a přeprac. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. ISBN 970-80-7263-696-9.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 4. vyd. Praha: Linde, 2006. ISBN 80- 7201-595-8.

WINTEROVÁ, Alena et al. *Občanský soudní řád s vysvětlivkami a judikaturou*. 2. vyd. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-551-6.

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 104/1991 Sb., Úmluva o právech dítěte, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 301/ 2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

PRA-1-Bk-0078-Právo I

PRA-2-Bk-0078-Právo II

PRA-3-Bk-0078-Právo III

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika
- pracovní materiály
- speciální pomůcky
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Teorie a metody sociální práce		TMS
Název modulu anglicky	Social Work Theories and Methods		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1., 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	1. ročník 16 konz. 2. ročník 16 konz. 3. ročník 24 konz.	ECTS	3 kredity v zimním období 1. ročníku a zimním a letním období 2. a 3. ročníku, 2 kredity v letním období 1. ročníku, celkem 17 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zkouška na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student si osvojuje základní kompetence potřebné pro výkon sociální práce. • Student chápe sociální práci jako službu pro klienta (uživatele), je schopen ji plánovat i nabízet. • Student pojímá sociální práci jako reformu společenského prostředí, jako poradenství ve vztahu ke klientovi, jako nabízenou terapii. • Orientuje se v aktuálních teoretických přístupech, které utvářejí koncepty současné sociální práce. • Zná specifika krizové intervence a orientuje se v sociální diagnóze, sociální terapii, v sociální rehabilitaci, v sociální prevenci, sociálních službách a v sociálním poradenství. • Zná specifika sociální práce s jednotlivcem, rodinou, skupinou a komunitou. • Student nepodléhá předsudkům a stereotypům při vlastní práci s klientem. • Student respektuje jedinečnost klienta. • Student sám sebe vnímá jako sebevědomého, zodpovědného, tolerantního, flexibilního, respektujícího a slušného profesionála, který vstupuje do kontaktu s klientem, kolegy, organizacemi. • Student je hrdý na svou budoucí profesi. • Umí jednat odpovědně a se znalostí věcí. • Umí vhodně přizpůsobovat komunikaci věku, individualitě a potřebám klienta. • Je připraven naslouchat a vytvářet podmínky pro otevřenou komunikaci mezi jednotlivými klienty. • Student je schopen iniciovat spolupráci a motivovat klienta pro změnu s cílem podpořit a pomáhat k soběstačnosti. • Student pomáhá klientovi přebírat zodpovědnost, zabezpečovat svá práva, kontrolovat své chování. • Student dokáže vést přiměřenou dokumentaci o situaci klienta, zpracovávat informace, vypracovávat dílčí záznamy a mapovat aktuální situaci klienta. • Student umí zasahovat a poskytovat služby, orientovat se a plánovat postup. • Je připraven přispívat k práci organizace a dále odborně růst.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky

- kombinace metod slovních (monologické, dialogické a metody práce s knihou)
- metody názorně demonstrační (návěky modelových situací)
- metody brainstormingové a metody případové

Anotace modulu

V průběhu výuky učitel vede studenty k získání dovedností potřebných pro výkon sociální práce. Zprostředkovává studentům informace z oblasti péče o rodinu a děti, seniory, zdravotně handicapované, osoby ohrožené sociálním vyloučením, poukazuje na specifika práce s občany společensky znevýhodněnými a migranty. Učí tak, aby studenti dokázali pojmenovat problém klienta (uživatele), společně s klienty hledali možná řešení, vedli klienta k pochopení vlastní odpovědnosti za vznik problému a jeho vývoj. Učí studenty nabízet profesionální pomoc a vykonávat profesionální kontrolu. Vyučující připravuje studenty na sociální práci s jednotlivcem, se skupinou, rodinou i komunitou. Zdůrazňuje, že současná sociální práce je také služba nabízená klientovi (uživateli), kterou je nutno umět plánovat a nabízet, s ohledem na potřeby jednotlivců, rodin, skupin i komunit. Přednostně uvažuje o poskytování služeb v přirozeném prostředí klienta (uživatele). Vyučující vede studenty k orientaci v hlavních myšlenkových proudech ovlivňujících podobu současné sociální práce. Seznamuje studenty s teoriemi sociální práce a jejich využitím pro praktickou práci s klientem. Klade důraz na takové způsoby práce, které motivují klienta ke změně, a současně pomáhají najít klientovi jeho vlastní zdroje k řešení v něm samotném. V teoretické výuce aplikuje poznatky z praxe studentů. Učitel zdůrazňuje, že v základním postoji sociálního pracovníka ke klientům musí být obsažena tolerance a respekt k nim. Učitel ovlivňuje postojovou a hodnotovou orientaci studenta se zaměřením na kultivaci profesního „já“.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do studia sociální práce

Vymezení pojmu sociální práce a pojmů souvisejících, význam, cíle a funkce sociální práce, základní rozdělení a charakteristika metod sociální práce, praktické uplatnění metod sociální práce, paradigmata sociální práce, dilemata v sociální práci. Historický vývoj sociální práce – koncepty sociální práce, sociální školství, osobnost sociálního pracovníka – požadavky a předpoklady pro výkon sociální práce, kompetence v sociální práci, etické normy v sociální práci, etické kodexy, Etický kodex sociálních pracovníků České republiky, problematika „syndromu vyhoření“ v sociální práci, význam supervize, vybrané metody sociální práce.

2. Metody poznávání sociálního klienta a jeho sociální situace

Sociální interakce, komunikace jako základ profesionálního vztahu, proces komunikace, verbální a neverbální prostředky komunikace, metodika vedení rozhovoru s klientem, umění naslouchat, význam otázek v rozhovoru. Metody poznávání sociálního klienta – pozorování, rozhovor, návštěva v rodině, komplexní šetření, sanace rodiny, videotrénink interakcí, kazuistika, případová studie, dotazník, práce s dokumenty atd.). Metoda práce na ulici – streetwork. Význam spolupráce v sociální práci, vedení dokumentace.

3. Individuální případová práce – CASE WORK

Pojem, význam a charakteristika individuálně zaměřené práce s klientem. Etapy sociální práce s jednotlivcem (case work). Profesionální způsoby práce s klientem. Využití vybraných přístupů v případové práci s klienty – úkolově orientovaný přístup, systemický přístup v sociální práci, přístup orientovaný na člověka. Individuální plánování, standardy kvality sociálních služeb.

4. Teoretická východiska sociální práce

Teoretická východiska sociální práce a jejich využití. Sociální práce orientovaná psychodynamicky, behaviorálně, humanisticky. Sociálně psychologické a komunikační perspektivy, teorie komunikativního jednání, realitní terapie a výchovná sociální terapie, systémové a systemicky orientovaná sociální práce, ekologický přístup, antiopresivní přístup, sociální práce orientovaná eklekticky, hodnocení teorií sociální práce.

5. Metoda sociální práce se skupinou

Sociální práce se skupinou – vymezení, historie, východiska. Modely skupinové práce, typologie skupin, dynamika skupiny, koheze, konflikt, atmosféra a konformismus, zásady práce ve skupině, klasifikace skupinových sezení, řízení a vedení skupiny, role členů skupiny, organizace a průběh skupinové sociální práce – přípravná fáze, úvodní fáze, fáze pracovní a závěrečná. Stadia vývoje skupiny. Možnosti využití

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

sociální práce se skupinami, modelování sociální práce s vybranou skupinou, prezentace vlastních modelů práce se skupinou klientů.

Vybrané způsoby práce ve skupině – dramaterapie, arteterapie, muzikoterapie, ergoterapie, koncept snoezelenu jako průvodce v rámci pedagogické podpory a volnočasových aktivit klientů, reminiscenční terapie.

6. Krizová intervence

Východiska krizové intervence v sociální práci, etapy krizové intervence a její formy. Pracovník krizové intervence a právní aspekty poskytování krizové intervence, specifika rozhovoru s klientem v krizi, krizová intervence jako služba uživatelům – aplikace do praxe.

7. Odlišnost přístupu k jednotlivým skupinám klientů

Specifika sociální práce v situaci násilí v rodině, problematika náhradní výchovné péče, zvláštnosti přístupu k seniorům, práce se zdravotně handicapovanými klienty. Sociální práce s osobami ohroženými sociálním vyloučením a nezaměstnanými. Sociální práce se žadateli o mezinárodní ochranu a práce menšinami. Vybrané aspekty sociální práce s delikventní mládeží. Problematika penitenciární a postpenitenciární péče, probační a mediační služba.

8. Sociální práce s rodinou

Problematika rodiny – znaky současné rodiny, rodina jako sociální systém, komunikační vzorce v rodině, typologie rodin, potřeby rodin, rodinná terapie. Vybrané klinické rodiny: rodina neúplná, mnoho problémová, metody sociální práce při rozvratu partnerského vztahu, porozvodová péče o děti a role sociálního pracovníka. Zahájení spolupráce s rodinou, porozumění situaci rodiny („Assessment“), stanovení problému, ukončení a zhodnocení práce s rodinou a prohloubení znalostí metod: sanace, videotrénink interakcí, návštěva v rodině, případová konference, sociální práce v rámci sociálně-právní ochrany dětí – individuální plánování. Aplikace metod sociální práce s rodinou v rámci sociálně-právní ochrany dětí – metoda návštěvy v rodině a komplexní šetření, výchovná opatření, předběžné opatření aj.

9. Sociální práce s komunitou

Historie a vývoj komunitní práce, vymezení, etapy komunitní práce, strategie a techniky komunitní práce. Vybrané dovednosti komunitního pracovníka – síťování, medializace, vyjednávání. Sociální mapa, aktivizační výzkum, tvorba strategického plánu. Komunitní plánování sociálních služeb, příklady dobré praxe.

10. Dobrovolnictví v sociální práci

Význam dobrovolnictví v sociální práci, jeho historie. Pojmy, legislativa a metodika práce. Orientace v oblastech, kde mohou dobrovolníci působit.

Forma a váha hodnocení

Zkouška

Ústní zkoušení, student prokáže znalost předepsaných tematických okruhů, seminární práce na zadané téma, aktivita studenta v praktických cvičeních.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

GOJOVÁ, Alice. *Teorie a modely komunitní práce*. Ostrava: ZSF OU, 2006. ISBN 80-7368-154-4.

HAJDOVÁ, Janka a Anna KRAUSOVÁ. *Teorie a metody sociální práce 3: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

HARTL, Pavel. *Komunita občanská a komunita terapeutická*. Praha: Slon, 1997. ISBN 80-85850-45-1.

MATOUŠEK, Oldřich. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0211-0.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana KOLÁČKOVÁ, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

MICKERTSOVÁ, Zita a Adéla WEBROVÁ. *Teorie a metody sociální práce 1: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-37-4.

MICKERTSOVÁ, Zita a Adéla WEBROVÁ. *Teorie a metody sociální práce 2: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-18-875400-38-1.

NEDĚLNÍKOVÁ, Dana. *Úvod do sociální práce se skupinou*. Ostrava: Kofoedova škola, 2004.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

ISBN 80-239-4030-9.

ÚLEHLA, Ivan. *Umění pomáhat. Učebnice metod sociální praxe*. Praha: Slon, 2007. ISBN 978-80-86429-36-6.

Doporučená literatura a další zdroje

ADAMS, Adrian, Peter ERATH a Steven SHARDLOW. *Key Themes in European Social Work- Theory, Practice, Perspectives*. Russell House Publishing.

BARKER, Robert. *The Social Work Dictionary*. Washington, DC. U.S.A.: NASW Press, 1999.

ISBN 0-87101-298-7.

BAŠTECKÁ, Bohumila. *Terénní krizová práce. Psychosociální intervenční týmy*. Praha: GRADA, 2005. ISBN 80-247-0708-X.

BEDNÁŘOVÁ, Zdena a Lubomír PELECH. *Sociální práce na ulici*. Brno: Doplněk, 2003.

ISBN 80-7239-048-8.

BECHYŇOVÁ, Věra a Marta KONVIČKOVÁ. *Sanace rodiny*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011.

ISBN 978-80-262-0031-4.

CORNELL, Ann Weiser. *Síla focusingu: Průvodce k emočnímu sebeuzdravení*. Praha: Portál, 2015.

ISBN 978-80-262-0816-7.

EDWARDS, Richard, ed. *Encyclopedia of Social Work*. Washington, DC: NASW Press, 2001.

Etický kodex sociálních pracovníků České republiky. Aktualizované vydání. Praha: Společnost sociálních pracovníků, 2006. ISBN 80-244-0318-8.

GABURA, Ján a Jana PRUŽINSKÁ. *Poradenský proces*. Praha: Slon, 1995. ISBN 80-85850-10-9.

GERMAIN, Carol a Alex GITTERMAN. *The Life Model of Social Work Practice*. New York: Columbia University Press, 1980. ISBN 0-231-04152.

GJURIČOVÁ, Šárka a Jiří KUBIČKA. *Rodinná terapie. Systemické a narativní přístupy*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2390-7.

GOJOVÁ, Alice, ed. *Sborník studijních textů pro sociální kurátory*. Ostrava: OU FSS – Centrum pro podporu projektů, 2009. ISBN 978-80-7368-627-7.

HOLÁ, Lenka. *Mediace v teorii a praxi*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3134-6.

HOLLAND, Sally. *Child and Family Assessment in Social Work Practice*. London: Sage, 2011.

ISBN 978-1-84920-522-1.

JANOUSHKOVÁ, Klára a Dana NEDĚLNÍKOVÁ, eds. *Profesní dovednosti terénních pracovníků. Sborník studijních textů*. Ostrava: OU ZSF, 2008. ISBN 978-80-7368-503-4.

JANOUSHKOVÁ, Klára a Dana NEDĚLNÍKOVÁ, eds. *Profesní dovednosti terénních pracovníků. Sborník studijních textů*. Ostrava: OU ZSF, 2008. ISBN 978-80-7368-504-1.

JARKOVSKÁ, Lucie et al. *Etnická rozmanitost ve škole: Stejnost v různosti*. Praha: Portál, 2015.

ISBN 978-80-262-0792-4.

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0528-9.

KRAKEŠOVÁ, Marie. *Výchovná sociální terapie I. a II.* Praha: MSPV ČSR, 1973.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumíme*. Praha: Svoboda, 1988.

LAAN, Geert. *Otázky legitimizace sociální práce*. Boskovice: Albert, 1998. ISBN 80-85834-41-3.

LEVICKÁ, Jana. *Metody sociální práce*. Trnava: Trnavská univerzita, 2004. ISBN 80-89104-36-3.

LOUČKOVÁ, Ivana. *Integrovaný přístup v sociálně vědním výzkumu*. Praha: Slon, 2010.

ISBN 978-80-86429-79-3.

MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. 3. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4.

MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-549-0.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Sociální služby*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-310-9.

MATOUŠEK, Oldřich, Hana PAZLAROVÁ et al. *Podpora rodiny*. Praha: Portál, 2014.

ISBN 978-80-262-0697-2.

MUSIL, Libor. „*Ráda bych Vám pomohla, ale...*“ *Dilemata práce s klienty v organizacích*. Brno: Marek Zeman, 2004. ISBN 80-903070-1-9.

NAVRÁTIL, Pavel. *Úvod do teorií sociální práce*. Brno: MZ, 2000. ISBN 80-903070-0-0.

NEDĚLNÍKOVÁ, Dana. *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce*. Ostrava: OU ZSF, 2008.

NETTING, Ellen, Peter KETNER a Steve McMURTRY. *Social Work Macro Practice*. New York: Longman, 1993.

PAYNE, Malcom. *Modern Social Work Theory*. Basingstone: Palgrave, 2005.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

PORTNER, Marlis. *Na osobu zaměřený přístup v práci s lidmi s mentálním postižením a s klienty vyžadujícími trvalou péči*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-582-0.

RÖHR, Heinz-Peter. *Závislost: Jak jí porozumět a jak ji překonat*. Praha: Portál, 2015.

ISBN 978-80-262-0927-0.

ŘEZNÍČEK, Ivo. *Metody sociální práce*. Praha: Slon, 2000. ISBN 80-85850-00-1.

SATIROVÁ, Virginie. *Společná terapie rodiny*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-303-1.

SEIBEL, Friedrich, ed. *Global Leaders for Social Work Education*. Boskovice: Albert, 2008.

ISBN 978-80-7326-133-7.

SHEAFOR, Bratford a Charles HOREJSI. *Techniques and Guidelines for Social Work Practice*. Boston: Pearson Education, 2006.

SHULMAN, Lawrence. *The Skills of Helping Individuals, Families, Groups and Communities*. F. E. Peacock Publishers, Inc. Itasca: Illinois, U.S.A., 1999. ISBN 0-87581-414-X.

TOLSON, Eleanor, William REID a Charles GARVIN. *Generalit praxe - a Task Centered Approach*. New York: Columbia University Press, 2003.

TOPOLOVSKÝ, Marek et al. *Průvodce procesem komunitního plánování sociálních služeb*. Praha: MPSV, 2004. ISBN 80-86878-03-1.

TOŠNER, Jiří a Olga SOZANSKÁ. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-178-6.

TURNER, Francis, ed. *Social Work Treatment. Interlocking Theoretical Approaches*. New York: The Free Press, 1996.

VYMĚTAL, Jan a Vlasta REZKOVÁ. *Rogerovský přístup k dospělým a dětem*. Praha: Portál, 2001.

ISBN 80-7178-561-X.

ZASTROW, Charles. *The Practice of Social Work: Applications of Generalit and Advanced Content*. Thomson: Brooks/Cole, 2003.

Sociální práce / sociálna práca. ISSN 1213-6204.

Sociální služby. ISSN 1803-7348.

Listy sociální práce. ISSN 2336-2332.

Social Work

Social Work and Society

Social Work in Europe

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

TMS-1-Mc-0078-Teorie a metody sociální práce 1

TMS-2-Ki-0078-Teorie a metody sociální práce 2

TMS-3-Kr-0078-Teorie a metody sociální práce 3

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika – audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky – flipchart

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Filozofie a etika	FET	
Název modulu anglicky	Philosophy and Ethics		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	16 konzultací	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Základní znalosti společenských věd v rozsahu učiva střední školy.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student chápe místo a význam filozofie a etiky ve společenských vědách. • Má přehled o základních etapách evropské filozofie v kontextu kulturně historického vývoje. • Orientuje se v problematice lidských práv a dokáže charakterizovat hlavní filozofické problémy a pojmy. • Chápe multikulturalitu dnešního světa. • Orientuje se v globálních problémech současnosti. • Orientuje se v hlavních etických teoriích, umí je aplikovat na konkrétní sociální případy. • Rozumí příčinám filozofických, etických a politických problémů a lépe se tak orientuje v sociální realitě. • Student nepodléhá zjednodušeným a demagogickým přístupům ke společnosti a ke skupinám klientů. • Řídí se etickými principy sociální práce jak ve studiu, tak na odborné praxi. • Umí využívat filozofických a politických poznatků a přístupů při řešení úkolů v rámci studia a následně ve své práci. • Umí aplikovat etické zásady sociální práce ve své činnosti. • Respektuje své kolegy i klienty, má požadované morální přesvědčení a zodpovědnost k povinnostem a úkolům.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • metody práce s učebním textem • statická projekce			
Anotace modulu Učitel vede studenty k hlubšímu poznání sociální filozofie, sjednocuje znalosti dějin filozofie, etiky a politologického myšlení. Zabývá se problematikou lidských práv a jejich dodržováním v současném světě, seznamuje studenty s hlavními politickými ideologiemi dnešního světa a s hlavními směry náboženského myšlení. Učitel představuje etiku jako vědu o morálce a uvádí studenty do problematiky profesní etiky sociálního pracovníka v konfrontaci se současným stavem morálního vědomí současné společnosti. Seznamuje studenty s hlavními směry náboženského myšlení a problematikou sektářství.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Klíčové otázky a problémy evropské filosofie

Základní pojmy v oblasti filozofických disciplín, metod a směrů.

Filozofické tázání z oblasti metafyziky, filozofie poznání, logiky, estetiky, axiologie.

Hlavní etapy vývoje evropské filozofie.

Význam filozofie v minulosti a dnes.

2. Vybrané otázky sociální a politické filozofie

Přehled politických ideologií novověku – liberalismus, konzervatismus, socialismus, komunismus, fašismus, nacismus, křesťanská politika.

Přehled základních pojmů – národ, vlastenectví, xenofobie, rasismus.

Multikulturalita, budování tolerance, problematika lidských práv (instituce OSN, EU).

Jednotlivec, společnost, kultura, stát, sociální konflikty, moc a diskriminace.

Práce a volný čas.

3. Vybrané otázky filozofické antropologie

Přehled základních filozofických témat osobnosti.

Pojetí a význam člověka v materialistické a idealistické filozofii.

Antické, středověké a moderní pojetí osobnosti.

Základní pojmy filozofické antropologie – osobnost, tělo, duch, duše, identita, svoboda, existence, důstojnost, úděl, osud, utrpení.

Uvědomění si jedinečnosti a neopakovatelnosti člověka.

4. Základní problémy náboženského myšlení

Základní pojmy náboženství – polyteismus, monoteismus, kult, teismus, deismus, panteismus, církev, sekta, ekumenismus.

Přehled hlavních světových náboženství – judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus, přírodní náboženství.

Náboženská struktura v ČR, sektářství a jeho nebezpečí.

5. Filozofie a etika

Místo etiky ve filozofickém myšlení.

Vztah etiky k politice, k vědě, k právu a kultuře.

Přehled základních etických škol v minulosti (Sokrates, stoická etika, hedonismus, judaisticko-křesťanská etika, Kantův kategorický imperativ, etický relativismus, pragmatismus, třídní pojetí etiky).

Etika – základní pojmy, rozdělení etiky, vztah etiky k dalším disciplínám.

Základní etické pojmy – dobro, zlo, povinnost, ctnost, hodnoty, spravedlnost, svědomí, účel, prostředek, vina, trest.

Základní etické kodexy.

6. Základní etické teorie a jejich aplikace

Etika ctností, hédonismus, utilitarismus, přirozený zákon, společenská smlouva, etika povinnosti, etika spravedlnosti, etika péče.

Povaha etických norem a způsoby jejich vzniku a zdůvodnění.

7. Etika v sociální práci

Základy etiky se zaměřením na etiku profesní a sociální.

Individuální a sociální dimenze morálky, význam morálky pro uchování řádu ve společnosti.

Etické aspekty sociální práce, hodnoty v sociální práci.

Etický kodex v sociální práci, etická dilemata v sociální práci, vymezení vztahu sociálního pracovníka vůči různým národnostem a etnikům.

8. Aktuální morální problémy

Stav morálky dnešní společnosti - industriální a postindustriální společnost. Globalizace, její ekologická, politická a osobní rizika.

Problematika eutanazie a trestu smrti.

Globální problémy lidstva (životní prostředí, zneužitelnost vědeckého poznání, problematika hladu, demografické problémy, migrace, problematika uprchlictví). Aktuální problémy současnosti.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Písemný test, písemná interpretace dvou textů filozofického obsahu dle vlastního výběru studenta.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BLECHA, Ivan. *Filozofie*. 4. vyd. Olomouc: Olomouc, s. r. o., 2004. ISBN 80-7182-147-0.
HURNÍKOVÁ, Květa a Petr SZURMAN. *Filozofie a etika: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-00-8.
Etický kodex sociálních pracovníků České republiky. Aktualizované vydání. Praha: Společnost sociálních pracovníků, 2006. ISBN 80-244-0318-8.
ŠILER, Vladimír. *Etika*. Ostrava: OU, 2007.
ŠILER, Vladimír. *Etika práce v neziskovém sektoru*. Ostrava: OU, 2006.

Doporučená literatura a další zdroje

ARISTOTELÉS. *Etika Nikomachova*. Praha: Rezek, 2013. ISBN 978-80-8620-735-3.
ANZEBACHER, Arno. *Úvod do filosofie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-804-X.
Bible. Praha: Česká biblická společnost, 2014. ISBN 978-80-87287-66-8.
CETL, Jiří. *Průvodce dějinami evropského myšlení*. Praha: Panorama, 1985.
DAVID, Roman. *Politologie*. 5. vyd. Olomouc: Olomouc, s. r. o., 2003. ISBN 80-7182-162-4.
HAVEL, Václav. *Do různých stran*. Praha: Lidové noviny, 1990. ISBN 80-7106-000-3.
JANKOVSKÝ, Jiří. *Etika pro pomáhající profese*. Praha: Triton, 2003. ISBN 80-7254-329-6.
KALIVODA, Robert. *Husitské myšlení*. Praha: Filosofia, 1997. ISBN 80-7007-098-6.
KOHÁK, Erazim. *Člověk, dobro a zlo*. Praha: Ježek, 1993. ISBN 80-901625-3-3.
KOLEKTIV AUTORŮ. *Filozofický slovník*. Praha: EWA Edition, 1994. ISBN 80-85764-5.
Korán. Praha: Academia, 2000. ISBN 80-7309-992-6.
KREJČÍ, Jaroslav. *O češství a evropanství. 2. díl*. Ostrava: Amosium servis, 1995. ISBN 80-85498-20-0.
MACHIAVELLI, Niccolo. *Vladař*. Praha: XYZ, 2012. ISBN 978-80-7388-693-6.
MASARYK, Tomáš. *Ideály humanitní*. 2. vyd. Praha: Melantrich, 1990. ISBN 80-7023-036-3.
MENDEL, Miloš et al. *Džihád*. Praha: Atlantis, 2010. ISBN 978-80-71058-31-60.
NIETSCHÉ, Friedrich. *Tak pravil Zarathustra*. Praha: XYZ, 2009. ISBN 978-80-7388-147-4.
PLATON. *Ústava*. 5. vyd. Praha: OIKOYMENH, 2014. ISBN 978-80-7298-504-3.
PŘÍKASKÝ, Jiljí Vladimír. *Učebnice základů etiky*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2000. ISBN 80-7192-505-5.
STANĚK, Tomáš. *Poválečné excesy v Českých zemích po roce 1945 a jejich vyšetřování*. Praha: AV ČR, 2005. ISBN 80-7285-062-8.
STÖRIG, Joachim Hans. *Malé dějiny filozofie*. 7. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2000. ISBN 80-7192-500-4.
ŠILER, Vladimír. *Profesní etika ve veřejné správě*. Ostrava: OU, 2005.
TRESMONTANT, Claude. *Základy teologie*. 2. vyd. Brno: Barrister a Principal, 2000. ISBN 80-85947-54-4.
Smlouva o Ústavě pro Evropu. Lucemburk, 2005. ISBN 92-824-3108-8.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

FET-1-Le-0078-Filozofie a etika

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Sociologie	SOC	
Název modulu anglicky	Sociology		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	16 konzultací	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet v zimním období zkouška v letním období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student zná sociologii jako vědu, která se zabývá společenskými jevy a vztahy, strukturou a dynamikou společnosti. • Uvědomuje si přesah sociologie do příbuzných oborů (psychologie, filozofie, antropologie, historie, ekonomie aj.). • Orientuje se v sociologické literatuře. • Zná klasiky sociologického myšlení a orientuje se ve vývoji sociologického myšlení. • Osvojuje si základní sociologické kategorie. • Rozumí struktuře a vývoji současné společnosti. • Analyzuje a chápe příčiny sociálních problémů. • Nepodléhá předsudkům a stereotypům při analýze sociálních situací, fungování sociálních vztahů v sociálních skupinách, které jsou předmětem sociální práce. • Využívá sociologických poznatků a přístupů při řešení dílčích úkolů během studia a následně pak v sociální práci. • Chápe sociální práci v širším společenském kontextu a umí vyvozovat závěry pro vlastní práci.			
Metody výuky • přednáška • diskuse • modelové situace • statická projekce • práce s literaturou a studijní oporou • metody písemných prací • metody e-learningu			

Anotace modulu

Ve stručném přehledu vývoje protosociologického a sociologického myšlení učitel studenty seznamuje významnými osobnostmi, které ovlivnily vývoj sociologického myšlení, interpretaci vývoje společnosti; vede je k uvědomování si společenských souvislostí přechodu od tradiční k moderní společnosti a reflektování základních typů společnosti v sociologickém myšlení. Na tyto okruhy navazuje výkladem obecné sociologie, kde vysvětluje základní sociologické kategorie. Hlavní důraz klade na pochopení sociální struktury současné společnosti, problematiky sociální mobility, včetně sociálních skupin marginalizovaných a sociálně vyloučených. U problematiky sociálních skupin učitel klade velký důraz na aplikaci teorie referenčních skupin v sociální praxi a problémy ve fungování primárních sociálních skupin. U socializace analyzuje problémy v působení socializačních činitelů. Aplikované sociologie interpretuje ve vztah k sociální praxi – především jde o sociologii rodiny, sociologii mládeže a sociologii generací. V sociologii kultury věnuje pozornost negativním důsledkům působení masové kultury, v sociologii náboženství funkcím náboženských organizací, sekt a kultů, v sociologii politiky zejména problematice politické kultury, v sociologii práce problematice dělby práce a nezaměstnanosti jako sociálnímu problému, v sociologii výchovy a vzdělávání vztahu výchovy a vzdělávání a sociální stratifikace, problematice kulturního, sociálního a lidského kapitálu. V sociologii volného času analyzuje důsledky negativního trávení volného času. Výuku ukončí sociologickým úvodem do problematiky sociálně patologických jevů. Vybrané tematické okruhy doplní o výsledky sociologických výzkumů. Ve výuce Sociologie jako všeobecně vzdělávacího předmětu učitel navazuje na znalosti studentů v oblasti základů společenských věd a historie získané studiem na střední škole a předpokládá jejich zájem o společenské dění u nás a ve světě.

Hlavní témata (osnova) modulu

I. Přehled vývoje sociologického myšlení

1. Úvod do studia sociologie

Vymezení a podstata sociologie, význam sociologie pro sociálního pracovníka. Orientace v základní sociologické literatuře.

2. Období před vznikem sociologie – protosociologie

Platón, Aristoteles, Svatý Augustin, Tomáš Akvinský, N. Machiavelli, T. More, T. Campanella, F. Bacon, J. A. Komenský, B. Bolzano, J. J. Rousseau, C. H. Saint-Simon.

3. Vznik a vývoj sociologie jako samostatné vědy

1. vývojová etapa (období velkých teorií a velkých osobností) – charakteristika, představitelé – A. Comte, H. Spencer, K. Marx, É. Durkheim, M. Weber, F. Tönnies, V. Pareto, G. Simmel.

2. vývojová etapa (období velkých výzkumů) – charakteristika, představitelé – F. Znaniecki, W. I. Thomas, E. Mayo, J. L. Moreno, G. Gallup, R. a H. Lyndovi, P. Lazarsfeld.

3. vývojová etapa (současná sociologie) – současná sociologická paradigmaty a jejich představitelé.

4. Česká sociologie

Stručný vývoj od G. A. Lindnera do současnosti. T. G. Masaryk, E. Beneš, B. Foustka, A. I. Bláha, meziválečné období – pražská a brněnská sociologická škola; sociologie po únoru 1948, 60. léta – rozvoj sociologie; sociologie v období normalizace; sociologie po roce 1989.

II. Obecná sociologie

1. Předmět a struktura sociologie

Sociologie jako teoreticko-empirická a multiparadigmatická věda; předmět a struktura sociologie, funkce sociologie, metody sociologie, vztah sociologie k příbuzným vědám.

2. Společnost

Pojem, vznik a vývoj společnosti. Historické typy společnosti – tradiční a moderní, resp. postmoderní společnost. Společenská determinovanost člověka. Vývoj vztahu příroda – společnost – kultura, sociální důsledky, ekologické problémy, ekologická krize.

3. Socializace a sociální učení

Socializace, fáze socializace, faktory ovlivňující socializaci, socializační činitelé, význam socializace pro utváření osobnosti, problémy v socializaci a jejich důsledky v sociální praxi. Sociální učení, mechanismy sociálního učení.

4. Sociální pozice, sociální role, sociální status

Sociální pozice, nabývání sociálních pozic, typy společnosti podle způsobu nabývání pozic. Sociální role, typy rolí, vztahy mezi rolemi, problematika očekávání, význam formálních a neformálních rolí. Sociální status, typy, statusová hierarchie.

5. Sociální struktura a sociální stratifikace

Charakteristika a vývoj sociální struktury, typy sociální struktury. Sociální stratifikace – pojetí, vývoj; třídní marxistické pojetí, třídní nemarxistické pojetí, teorie konfliktu, strukturální funkcionalismus. Kasty, stavy, třídy, vrstvy, elity a masy.

6. Sociální mobilita

Sociální mobilita, typy mobility.

7. Sociální integrace a sociální vyloučení

Sociální integrace a sociální vyloučení – vymezení, pojetí; sociální skupiny ohrožené sociálním vyloučením, prostorová exkluze. Sociální marginalizace.

8. Sociální seskupení, útvary, skupiny

Sociální seskupení, útvary, komunita, sociální agregát, dav, teorie davového chování. Sociální skupina, podstatné znaky sociálních skupin, klasifikace sociálních skupin, teorie referenčních skupin – aplikace v sociální práci.

III. Aplikovaná sociologie

1. Sociologie rodiny

Charakteristika, předmět zkoumání, nástin proměn rodiny v historickém vývoji, typy a funkce rodiny, znaky současné rodiny, krize rodiny. Životní a rodinný cyklus, odchylky od cyklů. Postavení ženy v současnosti, genderová problematika. Výsledky sociologických výzkumů.

2. Sociologie mládeže a sociologie generací

Vymezení a specifika mládeže, kultura mládeže, subkultury a kontrakultury mládeže jako sociální hnutí, sociální problémy mládeže. Sociologie generace, mezigenerační vztahy a konflikty. Výsledky sociologických výzkumů.

3. Sociologie kultury

Sociologické pojetí kultury, znaky kultury, kultura jako systém materiální, duchovní a normativní, funkce kultury. Akulturace, enkulturace, kulturní difúze, kulturní dědictví. Masová kultura, masová komunikace – vliv na rozvoj osobnosti, hodnotovou orientaci, životní styl.

4. Sociologie náboženství

Náboženství v sociologickém pojetí, prvky náboženství – víra, symboly, praktiky, společenství věřících, náboženské zážitky a zkušenosti, doktríny a filozofie. Funkce náboženství. Náboženské organizace – církve, sekty, kulty, náboženská hnutí.

5. Sociologie politiky

Vymezení, předmět zkoumání, moc, politická moc, typy moci; demokracie, politická kultura, politické systémy a politické strany. Byrokracie a její úloha v moderní společnosti.

6. Sociologie práce

Vymezení, pojetí práce, obsah práce, dělba práce, problematika práce a „nepráce“, nezaměstnanost jako sociální problém, trh práce. Teorie řízení, styly řízení organizace.

7. Sociologie výchovy a vzdělávání

Předmět, struktura, výchova jako sociální jev a proces, výchova a vzdělávání a sociální stratifikace. Kulturní kapitál (lidský a sociální kapitál). Výsledky sociologických výzkumů.

8. Sociologie volného času

Vymezení volného času, faktory ovlivňující trávení volného času, funkce volného času, volný čas jako součást životního stylu, volný čas jako součást prevence sociálních problémů a sociálně patologických jevů. Výsledky sociologických výzkumů.

9. Aktuální otázky sociologie

Problematika modernizace společnosti, důsledky modernizace a globalizace, klientelismus v moderní společnosti, problematika politické socializace v české společnosti.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Písemný test.

Zkouška

Ústní zkoušení, student prokáže znalost předepsaných tematických okruhů.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

- GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. 2. vyd. Praha: Argo, 2013. ISBN 978-80-257-0807-1.
- HOLAŇOVÁ, Michaela. *Sociologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-30-5.
- KELLER, Jan. *Úvod do sociologie*. 6. vyd. Praha: SLON, 2012. ISBN 80-7419-102-2.
- PETRUSEK, Miloslav. *Základy sociologie*. Praha: Akademie veřejné správy o.p.s., 2009. ISBN 80-87207-02-4.

Doporučená literatura a další zdroje

- BAUMAN, Zygmunt. *Myslet sociologicky: netradiční uvedení do sociologie*. 2. vyd. Praha: SLON, 2010. ISBN 80-741-9026-1.
- BECK, Ulrich. *Riziková společnost: na cestě k jiné moderně*. 2. vyd. Praha: SLON, 2011. ISBN 80-7419-047-6.
- BERGER, Peter L. *Pozvání do sociologie: humanistická perspektiva*. 3. vyd. Praha: Barrister a Principal, 2003. ISBN 80-87029-10-7.
- BLAŽEK, Bohuslav. *Tváří v tvář obrazovce*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-11-7.
- BURIÁNEK, Jiří. *Sociologie*. 3. vyd. Praha: Fortuna, 2008. ISBN 80-7373-028-4.
- DURKHEIM, Émile. *Sociologie a filozofie*. Praha: SLON, 1998. ISBN 80-85850-57-5.
- FUKUYAMA, Francis. *Konec dějin a poslední člověk*. Praha: Rybka Publishers, 2002. ISBN 80-86182-27-4.
- GILLERNOVÁ, Ivona a Jiří BURIÁNEK. *Základy psychologie – sociologie*. 3. vyd. Praha: Fortuna, 2004. ISBN 80-7168-749-9.
- JANDOUREK, Jan. *Čítanka sociologických klasiků*. Praha: Grada, 2010. ISBN 80-247-2934-3.
- JERÁBEK, Hynek. *Slavné sociologické výzkumy (1899-1949)*. Praha: SLON, 2014. ISBN 978-80-7419-165-7.
- KELLER, Jan. *Dějiny klasické sociologie*. 2. vyd. Praha: SLON, 2010. ISBN 80-8642-952-6.
- KELLER, Jan. *Sociologie organizace a byrokracie*. 2. vyd. Praha: SLON, 2007. ISBN 978-80-86429-74-1.
- KELLER, Jan. *Sociologie středních vrstev*. Praha: SLON, 2012. ISBN 80-7419-109-1.
- KELLER, Jan. *Tři sociální světy. Sociální struktura postindustriální společnosti*. 2. vyd. Praha: SLON, 2011. ISBN 978-80-7419-031-5.
- KELLER, Jan. *12 omylů sociologie*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-09-5.
- KELLER, Jan a Petr NOVOTNÝ. *Úvod do filozofie, sociologie a psychologie*. Liberec: Dialog, 2008. ISBN 80-867-6181-7.
- KOL. AUTORŮ. *Sociologické školy, směry, paradigmata*. 2. vyd. Praha: SLON, 2000. ISBN 80-85850-81-8.
- KRAUS, Blahoslav, Věra POLÁČKOVÁ et al. *Člověk - prostředí - výchova*. Brno: Paido, 2001. ISBN 80-7315-004-2.
- LABÁTH, Vladimír et al. *Riziková mládež*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. ISBN 80-85850-66-4.
- LINHART, Jiří et al. *Velký sociologický slovník. A-O, P-Ž*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-164-1, 80-7184-310-5.
- MACHONIN, Pavel. *Česká společnost a sociologické poznání*. Praha: ISV nakladatelství, 2005. ISBN 80-86642-39-9.
- MOŽNÝ, Ivo. *Česká společnost*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-624-1.
- MOŽNÝ, Ivo. *Sociologie rodiny*. 2. vyd. Praha: SLON, 2006. ISBN 80-86429-05-9.
- MOŽNÝ, Ivo. *Rodina a společnost*. 2., uprav. vyd. Praha: SLON, 2008. ISBN 978-80-86429-87-8.
- MUNKOVÁ, Gabriela. *Sociální deviace*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0279-2.
- MURPHY, Robert F. *Úvod do kulturní a sociální antropologie*. 2. vyd. Praha: SLON, 2010. ISBN 80-8642-925-0.
- NEŠPOR, Zdeněk R. et al. *Slovník českých sociologů*. Praha: Academia, 2013. ISBN 80-200-2221-9.
- NEŠPOR, Zdeněk R. et al. *Dějiny české sociologie*. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-2355-1.
- NEŠPOR, Zdeněk R. a David VÁCLAVÍK. *Příručka sociologie náboženství*. Praha: SLON, 2008. ISBN 978-80-86429-92-2.
- NOVOTNÁ, Eliška. *Sociologie sociálních skupin*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2957-2.
- NOVOTNÁ, Eliška. *Základy sociologie*. Praha: Grada, 2008. ISBN 80-247-2396-9.
- PETRUSEK, Miloslav a Jan BALON. *Společnost naší doby*. Praha: Academia, 2011. ISBN 80-200-1965-3.
- PETRUSEK, Miloslav. *Společnosti pozdní doby*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2006. ISBN 80-86429-63-6.
- PETRUSEK, Miloslav et al. *Dějiny sociologie*. Praha: Grada, 2011. ISBN 80-247-3234-3.
- PETRUSEK, Miloslav et al. *Sociologie*. 3. vyd. Praha: SPN, 1997. ISBN 80-04-26689-4.
- RIESMAN, David. *Osamělý dav*. Zkrácené a revidované vyd. Praha: Kalich, 2007. ISBN 978-80-7017-062-5.

SAK, Petr. *Proměny české mládeže*. Praha: Petrklíč, 2000. ISBN 80-7229-042-8.
SAK, Petr a Karolína KOLESÁROVÁ. *Sociologie stáří a seniorů*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3850-5.
SOUKUP, Václav. *Sociální a kulturní antropologie*. 2. vyd. Praha: SLON, 2000. ISBN 80-85850-29-X.
THOMPSON, Kenneth. *Klíčové citace v sociologii*. Praha: Barrister a Principal, 2004. ISBN 80-85947-68-4.
ZITA, Josef a Leona STAŠOVÁ. *Sociologie pro sociální pracovníky*. Hradec Králové: Gaudeamus, 1999. ISBN 80-7041-519-3.
ZNEBEJÁNEK, František. *Sociální hnutí*. Praha: SLON, 1999. ISBN 80-85850-31-1.

Sociologický časopis. ISSN 0038-0288.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

SOC-1-Ho-0078-Sociologie

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- textové pomůcky
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Psychologie	PSY	
Název modulu anglicky	Psychology		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	1. ročník 16 konz. 2. ročník 12 konz.	ECTS	2 kredity v zimním a letním období 1. a 2. ročníku, celkem 8 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	1. ročník zápočet v zimním období klasifikovaný zápočet v letním období 2. ročník zápočet v zimním období zkouška v letním období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student se orientuje v zákonitostech psychických procesů, lidské emocionalitě a volním jednání. • Orientuje se v problematice základních psychologických a psychoterapeutických směrů. • Získává hlubší vhled do struktury osobnostních vlastností člověka, poznává strukturu a dynamiku osobnosti člověka. • Má základní znalosti ze zásad psychohygieny, je schopen rozpoznávat zátěžové situace, učí se jim předcházet, hledá rezervy vlastního hospodaření s časem. • Zná periodizaci duševního vývoje člověka v různých vývojových obdobích, umí lépe porozumět individuálním a vývojovým zvláštnostem jedince. • Student je schopen nahlížet na člověka v procesu socializace, v procesu zvnitřňování sociálních rolí, osvojí si zákonitosti sociální komunikace. • Rozumí vzniku duševních poruch a jejich rozpoznávání v různých periodách života, rozpozná základní symptomy duševních poruch, zná základní dovednosti při jednání s duševně nemocnými a jejich rodinami. • Umí poznatky z psychologických disciplín vřadit do mezipředmětového kontextu studijních předmětů a aplikovat je v sociální práci. • Ovládá zákonitosti komunikace v práci s různým spektrem cílových skupin, včetně migrantů. • Na základě teoretických znalostí je schopen prakticky předcházet zátěžovým situacím, syndromu vyhoření. • Umí uplatňovat techniky asertivity v oboru sociální práce i v soukromém životě.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky

- metody monologické, dialogické
- metody práce s knihou
- metody názorně demonstrační
- metody brainstormingové
- metody praktické
- metody inscenační
- metody interakční a metody situační

Anotace modulu

V rámci předmětu Psychologie učitel studentům poskytuje přehled základní psychologické terminologie, přibližuje jim charakteristiky základních psychologických disciplín a psychologie prožívání a chování. Seznamuje je se základními diagnostickými a výzkumnými metodami psychologie. V obecné psychologii učitel hlouběji seznamuje studenty se základními zákonitostmi psychických procesů, citovou a volní složkou, chováním člověka a jeho řešením konfliktních situací. v psychologii osobnosti je studentům umožněno lepší porozumění struktury osobnostních vlastností člověka a dynamiky chování. V základech psychologie zdraví učitel poskytuje studentům přehled zásad psychohygieny, zátěžových situací i faktorů ovlivňujících vývoj člověka. Ve vývojové psychologii je seznamuje s etapami ve vývoji člověka v různých vývojových obdobích, vysvětluje specifika individuality osobnosti v životním cyklu. V rámci sociální psychologie učitel předává poznatky o socializaci, o chování člověka v sociálním prostředí, základy sociální komunikace a principy masové komunikace. V psychopatologii vede studenty k porozumění vzniku duševních poruch, jejich rozpoznávání ve vývoji člověka. Informuje o základních dovednostech při jednání s duševně nemocnými jejich rodinami. Poznatky získané při studiu psychologie studentům přináší ucelený pohled na osobnost klienta, pomáhají mu uskutečňovat zásady prevence vzniku stresu, duševní zátěže a umět jim v profesním osobním životě předcházet.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Obecná psychologie

Úvod do studia psychologie

Psychologie jako vědní obor – pojem, předmět, cíle a vznik psychologie, psychologická terminologie. Postavení psychologie v systému věd, vztah psychologie k jiným vědám. Historický vývoj psychologie, význam studia psychologie. Základní metody psychologie, práce s odbornou literaturou. Přehled základních směrů současné psychologie – behaviorismus, psychoanalýza, humanistická, psychodynamická, komunikační, kognitivní, existenciální, transpersonální psychologie.

Obecná charakteristika lidské psychiky

Základní psychologické kategorie – psychika, vědomí, nevědomí, prožívání a chování člověka. Biologická determinace lidské psychiky. Sociální determinace lidské psychiky (sociální prostředí, učení, motivace lidského jednání a chování).

Analýza psychických procesů a stavů

Procesy názorného odrazu skutečnosti ve vědomí člověka (počítky, vnímání, představy, fantazie). Druhosignální obraz skutečnosti ve vědomí člověka (myšlení, řeč). Procesy umožňující získávání individuální zkušenosti (pozornost, paměť, učení). Psychologie citů.

Psychologie jednání a chování (rozbor volního chování, struktura a vývoj volních procesů). Chování člověka v náročných situacích (frustrace, deprivace, stres, prevence a důsledky deprivace, obranné frustrační mechanismy). Konflikt motivů a jejich zvládání, řešení konfliktních situací. Psychologická intervence v sociální práci, psychologie a vědecký výzkum.

2. Psychologie osobnosti

Pojem, předmět psychologie osobnosti, vymezení pojmu osobnost, historický vývoj disciplíny. Vybraná pojetí osobnosti. Struktura osobnostních vlastností, osobnost v průběhu života, identita, individualita. Intra-individuální a inter-individuální variabilita osobnostní struktury. Faktory ovlivňující vývoj osobnosti. Zaměřenost osobnosti (potřeby, zájmy, hodnoty, ideály). Osobnostní předpoklady (inteligence, schopnosti). Seberegulační kvality osobnosti a sociální aspekty osobnosti. Charakter, postoje a jejich ovlivňování vůlí člověka. Temperamentové vlastnosti osobnosti. Výzkumné a diagnostické metody v psychologii osobnosti.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

3. Základy psychologie zdraví

Postavení a význam psychologie zdraví. Základní pojmy – psychohygiena, duševní zdraví, duševní nemoc, normalita osobnosti, stres, frustrace, deprivace. Stresory subjektivní a objektivní povahy. Základní zásady psychohygieny. Životospráva z hlediska psychohygieny. Syndrom vyhoření. Hospodaření s časem z hlediska psychohygieny.

4. Základy vývojové psychologie

Základy vývojové psychologie

Biodromální pojetí rytmu života, pojem a předmět vývojové psychologie. Vztah vývojové psychologie k jiným vědám. Historický vývoj vývojové psychologie. Činitele ovlivňující vývoj člověka, zákonitosti vývoje. Periodizace duševního vývoje. Metody vývojové psychologie.

Ontogeneze jedince

Počátek lidského vývoje – prenatální období, péče o těhotnou ženu. Životospráva v těhotenství, chtění a nechtění těhotenství. Postnatální etapa – období novorozenecké, péče o novorozence, vztah matka – dítě. Období kojenecké – somatický, psychický, sociální a citový vývoj jedince. Batolecí a předškolní věk – determinanty těchto období, význam hry, úloha a postavení rodičů při výchově. Školní věk – diagnostika školní zralosti, prepubertální a pubertální vývojové fáze, zvláštnosti školního období. Adolescence – vývojové krize v dospívání, hledání identity mladého jedince. Mladší dospělost – konflikt požadavků a očekávání mladého člověka, hledání životního partnera, zakládání rodiny. Střední dospělost – změny sociálního statusu, krize manželství a rodiny. Pozdní dospělost – fyziologické a psychické aspekty této fáze, změny sociálních rolí, příprava na stáří. Stáří – fyziologické, senzomotorické a psychické změny, penzionování jako krize, hledání životního stylu ve stáří. Aplikace poznatků z vývojové psychologie v sociální práci, poradenská intervence.

5. Úvod do sociální psychologie

Pojem, předmět, vznik a vývoj sociální psychologie, její postavení v systému psychologických věd. Základní pojmy sociální psychologie (sociální postoj, sociální role, pozice, status, sociální skupina). Metody sociální psychologie.

Komunikace – druhy komunikace. Verbální komunikace. Neverbální komunikace, její význam. Neverbální komunikační prostředky. Asertivita – pojem, význam, vývoj asertivity. Základní asertivní práva, asertivní dovednosti. Psychologie masové komunikace – hlavní rysy masové komunikace, hlavní druhy médií, teorie masové komunikace. Člověk v rodině. Faktory ovlivňující funkčnost rodiny, rodina jako činitel procesu socializace a individualizace.

6. Základy psychopatologie

Vznik duševních poruch a historie péče o duševně nemocné. Základní pojmy psychopatologie, normalita osobnosti. Přehled etiopatologických faktorů ovlivňujících jedince. Poruchy kognitivních procesů (vnímání, myšlení, řeč). Poruchy paměti, pozornosti. Poruchy intelektu, mentální retardace, demence. Poruchy pudové složky, vůle, volního jednání, chování. Poruchy vědomí a jejich klasifikace. Poruchy emocionálních procesů. Psychosomatické poruchy – přehled a jejich klasifikace. Poruchy osobnosti a chování. Prevence a terapie duševních nemocí. Syndrom CAN – formy týrání, výskyt syndromu CAN.

Forma a váha hodnocení

Zápočet, klasifikovaný zápočet

Písemný test.

Zkouška

Seminární práce na zadané téma, ústní zkoušení.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

- BAŠTECKÁ, Bohumila. *Klinická psychologie*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0617-0.
- DRAPELA, Viktor. *Přehled teorií osobnosti*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-134-7.
- HAYESOVÁ, Nicky. *Základy sociální psychologie*. 3. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-763-9.
- HURNÍKOVÁ, Květa a Gabriela KLOSOVÁ. *Obecná psychologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-24-4.
- HURNÍKOVÁ, Květa a Gabriela KLOSOVÁ. *Psychologie osobnosti: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-50-3.
- KLOSOVÁ, Gabriela. *Patopsychologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-69-5.
- KLOSOVÁ, Gabriela. *Sociální psychologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-68-8.
- KLOSOVÁ, Gabriela. *Vývojová psychologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-67-1.
- LANGMEIER, Jiří. *Vývojová psychologie*. Praha: Grada Publishing, 1998. ISBN 80-7169-195-X.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Úvod do psychologie*. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-0993-0.
- PLHÁKOVÁ, Alena. *Učebnice obecné psychologie*. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1086-6.
- PRAŠKO, Jan. *Poruchy osobnosti*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-737-X.
- ŘEZÁČ, Jaroslav. *Sociální psychologie*. Brno: Paido, 1998. ISBN 80-85931-48-6.
- ŘÍČAN, Pavel a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Dětská klinická psychologie*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7178-512-2.
- VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7184-317-2.

Doporučená literatura a další zdroje

- ATKINSON, Rita. *Psychologie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-640-3.
- BALCAR, Karel. *Úvod do studia psychologie osobnosti*. Praha: SPN, 1983.
- BAŠTECKÁ, Bohumila a Petr GOLDMANN. *Základy klinické psychologie*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-550-4.
- ČÍŽKOVÁ, Jitka. *Přehled sociální psychologie*. Olomouc: UP v Olomouci, 2000. ISBN 80-244-0150-9.
- DE VITO, Joseph. *Základy mezilidské komunikace*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-7169-988-8.
- FREUD, Sigmund. *Vybrané spisy. I-III*. 2. vyd. Praha: Avicenum, 1993. ISBN 80-86123-06-5.
- FROMM, Erich. *Umění milovat*. Praha: Orbis, 1966.
- FÜRST, Maria. *Psychologie*. Praha: Votobia, 1997. ISBN 80-7198-199-0.
- HARTL, Pavel. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-303-X.
- HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Fenomén stáří*. Praha: Panorama, 1989. ISBN 80-201-0098-7.
- HILL, Graham. *Moderní psychologie*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-641-1.
- HONZÁK, Radkin. *Jak se dobře cítit mezi lidmi*. 2. vyd. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-772-9.
- HORT, Vladimír. *Dětská a adolescentní psychiatrie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-472-9.
- KRATOCHVÍL, Stanislav. *Manželská terapie*. 3. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-332-3.
- KRATOCHVÍL, Stanislav. *Základy psychoterapie*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-179-7.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Konflikty mezi lidmi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-642-X.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Tajemství úspěšného jednání*. Praha: Grada, 1995. ISBN 80-85623-84-6.
- LANGMEIER, Jiří, Karel BALCAR a Jan ŠPITZ. *Dětská psychoterapie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-381-1.
- LANGMEIER, Jiří. *Vývojová psychologie pro dětské lékaře*. Praha: Avicenum, 1983.
- MACEK, Pavel. *Adolescence*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-747-7.
- MALÁ, Eva a Pavel PACOVSKÝ. *Psychiatrie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-700-0.
- MÍČEK, Libor. *Duševní hygiena*. Praha: SPN, 1984.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-0592-7.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti*. Praha: Management Press, 1993. ISBN 80-85603-34-9.
- NAKONEČNÝ, Milan. *Základy psychologie*. Praha: Academia, 1998. ISBN 80-200-1290-7.
- NOVÁK, Tomáš a Věra CAPPONI. *Asertivně do života*. 2. vyd. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0989-9.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

NOVÁK, Tomáš. *Manželské a rodinné poradenství*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1316-0.

PAULÍK, Karel. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Ostrava: Pedagogická fakulta OU, 2002. ISBN 80-7042-214-9.

PAULÍK, Karel. *Základy psychologie*. 2. vyd. Ostrava: OU FF, 2003. ISBN 80-7042-638-1.

PLÁŇAVA, Ivo. *Průvodce mezilidskou komunikací*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0858-2.

PLHÁKOVÁ, Alena. *Dějiny psychologie*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-0871-X.

PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-885-6.

PŘÍHODA, Václav. *Ontogeneze lidské psychiky*. Díl I. – IV. Praha: SPN 1963, 1967, 1970, 1974.

ŘÍČAN, Pavel. *Cesta životem*. 3. vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-829-5.

ŘÍČAN, Pavel. *Psychologie osobnosti. Obor v pohybu*. 6. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3133-9.

STERNBERG, Robert Jeffrey. *Kognitivní psychologie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-376-5.

ŠMOLKA, Pavel. *Muž a žena – návod k použití*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-911-9.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 3. vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-802-3.

VAŠUTOVÁ, Maria. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Ostrava: PdF OU, 2003. ISBN 80-7042-243-2.

VYBÍRAL, Zdeněk. *Psychologie lidské komunikace*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-291-2.

ZVOLSKÝ, Pavel. *Speciální psychiatrie*. Praha: UK, 1996. ISBN 80-7184-203-6.

Děti a my. ISSN 0323-1879.

Psychologie DNES. ISSN 1212-9607.

Československá psychologie. ISSN 0009-062X.

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

PSY-1-Sch-0078-Psychologie I

PSY-2-Sch-0078-Psychologie II

PSY-2-Kl-Psychologie II

PSY-3-Kl-0078-Psychologie III

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- textové pomůcky – pracovní materiály (psychotesty)
- grafické pomůcky – flipchart

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Sociálně psychologický výcvik	SPV	
Název modulu anglicky	Social-Psychological Training		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	12 konzultací	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student si osvojuje základní strategie interpersonální percepce a komunikace. • Rozvíjí schopnosti a dovednosti ve zvládání zátěžové situace ve skupině. • Aplikuje efektivní formy verbální komunikace s klientem, aktivně zvládá techniky asertivity. • Získává schopnosti a dovednosti v technikách skupinové práce (např. arteterapie, muzikoterapie, biblioterapie, dramaterapie). • Dokáže používat praktickým způsobem relaxační techniky, autogenní trénink a krátkodobé koncentrační techniky. • Student je kvalitativně lépe připraven k tomu, aby porozuměl jednání a chování svých klientů. • Umí být empatický i předcházet zátěží v jednání s klienty. • Rozvine své dovednosti emocionální a kognitivní empatie, osvojí si základy schopnosti sebereflexe. • Student získá především diagnostické a komunikační kompetence. • Student si osvojí některé vybrané techniky práce se skupinou.			
Metody výuky • aktivizující metody (simulace, hry, dramatizace) • grafické a výtvarné činnosti • metody dialogické • metody dovednostně-praktického nácviku (nácvik pohybových praktických dovedností, nácvik sebeovládání, motorický trénink, řešení problémových situací) • metody inscenační, interakční a metody situační			
Anotace modulu V předmětu Sociálně psychologický výcvik učitel seznamuje studenty s různými strategiemi práce ve výcvikové skupině, učí je sebereflexi, toleranci individuálních zvláštností v prožívání a chování jiných členů skupiny, dále je vede k poznávání sebe, svého chování i k efektivním formám jednání s druhým a skupinou. Vede studenty k porozumění aspektů skupinové dynamiky, skupinové identity, učí je přijímat různorodé			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

sociální role, zvládat zátěžové situace a řešit konfliktní situace. Přibližuje jim metody a techniky skupinové práce, relaxační techniky a jejich význam pro člověka. Získávání těchto znalostí je spojeno s praktickým nácvikem jednotlivých technik a metod pro jejich aplikaci studentem v praxi.

Student je dále v tomto předmětu veden k získávání souhrnu individuálních prožitkových zkušeností, které vyplývají z jeho aktivního začlenění do interpersonálních vztahů výcvikové skupiny.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Nácvik rozvoje interpersonální percepce, senzitivity, kooperace v diádě, sebevyjadřování.
2. Nácvik technik rozvoje kooperace ve skupině.
3. Nácvik technik rozvoje kreativity, rozvoje představitivosti, verbální tvořivosti.
4. Nácvik technik rozvoje rozhodování.
5. Zvládání zátěžových situací ve skupině, zvládání konfliktů, strategie zvládání stresu.
6. Techniky skupinové práce – muzikoterapie, arteterapie, techniky zpětné vazby, diskusní skupinové sezení, psychodrama, biblioterapie.
7. Aktivní pohybové skupinové techniky – psychopantomima, psychogymnastika.
8. Nácvik technik zaměřených na sebepoznání, sebevyjádření, techniky sebeotevření, nácvik empatie.
9. Nácvik technik uvolňování emocí, emoční tenze.
10. Relaxační techniky, krátkodobé koncentrační techniky, autogenní trénink, imaginace, jóga.
11. Nácvik technik zaměřených na zkvalitňování interpersonálních vztahů ve skupině, techniky skupinové práce, skupinové interakční hry, podněcování interakce, týmová spolupráce.
12. Asertivita – nácvik asertivních dovedností a základních technik, práce s kritikou.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Vypracování úkolu na zadané téma a jeho následná prezentace.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

HRKAL, Jan a Radek HANUŠ. *Zlatý fond her*. 5. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-923-1.

KOMÁRKOVÁ, Růžena, Ivan SLAMĚNÍK a Jozef VÝROST. *Aplikovaná sociální psychologie III*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0180-4.

SCHYSTALOVÁ, Vendula. *Sociálně psychologický výcvik: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-74-9.

Doporučená literatura a další zdroje

BAKALÁŘ, Eduard. *Psychohry*. Praha: Mladá Fronta, 1989. ISBN 80-204-0079-6.

BAKALÁŘ, Eduard. *Předposlední psychohry*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-447-8.

BAKALÁŘ, Eduard. *Nové psychohry*. Praha: Portál, 2004.

BROCKERT, Siegfried. *Testy emocionální inteligence*. Praha: Ikar, 1997. ISBN 80-7202-149-4.

CAMPBELLOVÁ, Jean. *Techniky arteterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-204-1.

CARTER, Philip a Ken RUSSELL. *Trénink paměti a kreativity*. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-7226-704-3.

CANFIELD, Jack a Frank SICCONE. *Hry pro výchovu k odpovědnosti a sebedůvěře*. Praha: Portál, 1998.

GERLICOVÁ, Markéta. *Muzikoterapie v praxi: Příběhy muzikoterapeutických cest*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4581-7.

HERMOCHOVÁ, Soňa. *Hry pro život*. Praha: Portál, 1994. ISBN 80-85282-79-8.

HERMOCHOVÁ, Soňa. *Hry pro dospělé*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0817-5.

HERMOCHOVÁ, Soňa a Jana VAŇKOVÁ. *Hry pro rozvoj skupinové spolupráce*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0727-6.

HICKSON, Andy. *Dramatické a akční hry*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-387-0.

HOPPE, Seigrid. *Sociálně psychologické hry pro dospívající*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-434-6.

KNOBLOCH, Ferdinand a Jiřina KNOBLOCHOVÁ. *Integrovaná psychoterapie v akci*. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-679-X.

KOLAŘÍK, Marek. *Interakční psychologický výcvik pro praxi: Nové hry pro výcvikové skupiny*. Praha: Grada,

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

2013. ISBN 978-80-247-4450-6.

KRATOCHVÍL, Stanislav. *Skupinová psychoterapie v praxi*. 3., dopl. vyd. Praha: Galén, 2009.

ISBN 978-80-7262-347-1.

LIEBMANN, Marian. *Skupinová arteterapie: nápady, témata a cvičení pro skupinovou výtvarnou práci*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-729-9.

PAYNEOVÁ, Helen. *Kreativní pohyb a tanec*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-887-6.

PRAŠKO, Jan. *Asertivitou proti stresu*. 2. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1697-8.

ŠICKOVÁ-FABRICI, Jaroslava. *Základy arteterapie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-408-3.

ŠIMANOVSKÝ, Zdeněk. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-178-557-1.

VALENTA, Josef. *Metody a techniky dramatické výchovy*. Praha: Agentura Strom, 1998.

ISBN 80-86106-0201.

YALOM, Irvin David. *Teorie a praxe skupinové psychoterapie*. Praha: Konfrontace, 1999.

ISBN 80-86088-05-7.

ZOUNKOVÁ, Daniela. *Zlatý fond her III*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0394-0.

Psychologie DNES. ISSN 1212-9607.

Československá psychologie. ISSN 0009-062X.

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- pracovní materiály
- speciální pomůcky
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Základy sociálního výzkumu	ZSV	
Název modulu anglicky	Basics of Social Research		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 2. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	12 konzultací	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student rozumí procesu sociálního výzkumu, chápe, jakým způsobem se výzkum provádí a jaký typ informací může přinést. • Ovládá základní techniky sběru dat a metody sociálního výzkumu. • Uvědomuje si rozdíly kvalitativního a kvantitativního výzkumu. • Je schopen vyhledat nebo samostatně získávat data o sociální skutečnosti. • Chápe podstatu získaných dat a zná možnosti a limity jejich výpovědní schopnosti. • Na základě teoretických poznatků umí vypracovat projekt výzkumu, umí stanovit výzkumnou otázku, definovat objekt a předmět výzkumu a formulovat hlavní a pracovní hypotézy. • Student dodržuje etiku tazatele při provádění vlastního empirického výzkumu. • Dokáže zpracovat získaná data. • Nepodléhá předsudkům a stereotypům při vyhodnocování a využívání výsledků výzkumu. • Výsledky svého průzkumu umí vhodně interpretovat a sepsat do závěrečné zprávy. • Umí prezentovat výsledky svého výzkumného šetření. • Je schopen zobecnit výsledky výzkumů provedených v sociální oblasti a využít je ve vlastní praxi.			
Metody výuky • přednáška • cvičení • diskuse • modelové situace • statická projekce • práce s literaturou a studijní oporou • nácvik výzkumných činností • metody e-learningu			

Anotace modulu

V modulu Základy sociálního výzkumu učitel seznamuje studenty se základy sociálně vědního výzkumu, s charakteristickými rysy kvalitativního a kvantitativního přístupu ke zkoumání sociální skutečnosti a s odpovídajícími výzkumnými technikami, metodami a procedurami. Poskytuje jim základní informace o jednotlivých etapách empirického výzkumu, včetně zpracování a interpretace získaných dat. Předává jim takový soubor vědomostí a dovedností, aby byli schopni provést vlastní výzkumné šetření, tzn., aby uměli sestavit projekt kvantitativního výzkumu, zvolit adekvátní techniky sběru dat, vybrat relevantní výzkumný soubor, zpracovat získaná data, napsat výzkumnou zprávu a prezentovat výsledky vlastního průzkumu na studentské minikonferenci. Učitel taktéž studenty seznamuje s tím, jak využívat výsledky sociologických výzkumů v praxi.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do předmětu

Význam výzkumných zjištění pro sociální pracovníky. Výzkum a jeho klasifikace. Data, techniky, metody.

2. Základní výzkumná terminologie

Kvantitativní výzkum. Fáze výzkumu. Projekt sociologického výzkumu. Předmět a objekt výzkumu. Výzkumná otázka. Hypotéza – hlavní a pracovní. Cílový, základní a výběrový soubor. Druhy výběrů. Znak, proměnná.

3. Dotazník jako technika sběru dat

Konstrukce dotazníku. Validita a reliabilita. Otázky v dotazníku. Role tazatele.

4. Další techniky sběru dat

Rozhovor. Pozorování. Studium dokumentů. Obsahová analýza.

5. Základy zpracování dat

Třídění prvního stupně. Popis rozložení četností. Typy proměnných. Charakteristiky polohy a variability. Třídění druhého stupně.

6. Interpretace výsledků výzkumu

Interpretace dat. Chyby v interpretaci.

7. Kvalitativní výzkum

Podstata a znaky kvalitativního výzkumu. Techniky sběru a zpracování dat v kvalitativním výzkumu.

8. Problémy sociálního výzkumu

Problematika zobecnění výsledků výzkumů provedených v sociální oblasti.

9. Prezentace výzkumného šetření

Prezentace vlastního výzkumného šetření.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – vypracování přípravné fáze výzkumu a dotazníku na zvolené téma.

Letní období – získání dat v terénu, vyhodnocení získaných dat a hypotéz, prezentace vlastního výzkumného šetření.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 4. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 80-246-1966-8.

HOLAŇOVÁ, Michaela. *Základy sociálního výzkumu: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*.

Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011.

SURYNEK, Alois, Růžena KOMÁRKOVÁ a Eva KAŠPAROVÁ. *Základy sociologického výzkumu*. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-038-4.

Doporučená literatura a další zdroje

FERJENČÍK, Ján. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010.

ISBN 80-7367-815-9.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012.

ISBN 80-262-0219-6.

HENDL, Jan: *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. 4. vyd. Praha: Portál, 2012.

ISBN 80-262-0200-4.

HENDL, Jan. *Statistika v aplikacích*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0700-9.

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu*. 2. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-1369-4.

JEŘÁBEK, Hynek. *Úvod do sociologického výzkumu*. Praha: Karolinum, 1993. ISBN 80-7066-662-5.

JEŘÁBEK, Hynek. *Slavné sociologické výzkumy (1899-1949)*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2014. ISBN 978-80-7419-165-7.

KAUFMANN, Jean-Claude. *Chápající rozhovor*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. ISBN 80-7419-033-9.

KOZEL, Roman et al. *Moderní marketingový výzkum*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-0966-X.

KREJČÍ, Jindřich. *Kvalita sociálně vědních výběrových šetření v České republice*. 2. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2009. ISBN 978-80-7419-001-8.

LOUČKOVÁ, Ivana. *Integrovaný přístup v sociálně vědním výzkumu*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-86429-79-3.

PETRUSEK, Miroslav. *Teorie a metoda v moderní sociologii*. Praha: Karolinum, 1993. ISBN 80-7066-799-0.

PUNCH, Keith F. *Úspěšný návrh výzkumu*. Praha: Portál, 2008. ISBN 80-736-7468-7.

PUNCH, Keith F. *Základy kvantitativního šetření*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-381-9.

REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3006-6.

RYŠAVÝ, Dan. *Metody a techniky sociálního výzkumu*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002.

SCHNEIDER, Milan. *Úvod do základů sociologického výzkumu*. 3. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1990.

ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. 2. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN 80-262-0644-6.

Sociologický časopis. ISSN 0038-0288.

Demografie: revue pro výzkum populačního vývoje. ISSN 0011-8265.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

ZSV-2-Ho-0078-Základy sociálního výzkumu

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Zdraví a nemoc		ZDN
Název modulu anglicky	Health and Disease		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	1. ročník 16 konz. 2. ročník 8 konz.	ECTS	2 kredity v zimním a letním období 1. ročníku, 1 kredit v zimním a letním období 2. ročníku, celkem 6 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	1. ročník zápočet v zimním období, klasifikovaný zápočet v letním období 2. ročník zápočet v zimním období, zkouška v letním období		
Vstupní požadavky na studenta	Student má znalosti somatologie v rozsahu učiva střední školy.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student vnímá člověka jako součást biologické, psychické a sociální jednoty. • Pojmenuje a vysvětlí determinanty ovlivňující zdravotní stav člověka. • Student se orientuje v základní lékařské terminologii. • Má základní znalosti z oboru anatomie a fyziologie člověka. • Zná nejčastější onemocnění orgánových soustav se sociálním dopadem. • Dokáže odhadnout možná rizika a navrhnout vhodné řešení vzniklé náročné životní situace klienta. • Má teoretické a praktické znalosti ze základů první pomoci. • Má potřebné znalosti pro práci sociálního pracovníka v psychiatrických zařízeních. • Respektuje odlišnosti jednotlivých věkových skupin klientů. • Zná jednotlivé systémy zdravotní péče a jejich vývoj. • Má přehled o činnosti Světové zdravotnické organizace a je připraven popsat a vysvětlit význam programů a projektů podporujících zdraví. • Chápe význam morálních a etických aspektů zdravotní a sociální péče. • Je schopen orientovat se ve vybraných etických kodexech a normách vztahujících se ke zdravotnictví. • Student je schopen přistupovat k nemocným a handicapovaným lidem empaticky, s respektem a s úctou ke každé lidské bytosti. • Svým jednáním a postojem student napomáhá k větší otevřenosti a ochotě „zdravé“ populace nabídnout dané skupině osob pomoc (dobrovolnictví studentů). • Získané znalosti umí využít k udržení a obnově zdraví vlastního i svých klientů.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky

- metody monologické, dialogické
- metody práce s knihou
- metody názorně demonstrační
- metody brainstormingové
- metody situační
- metody praktické

Anotace modulu

Učitel zprostředkovává studentům informace o nejčastějších onemocněních a učí je, jak mají být klientům budoucí sociální pracovníci nápomocni. Jelikož zdravotní handicap může postihnout kohokoliv z nás, vyučující učí studenty vnímat svět očima klientů (pacientů) a být citlivý k jejich potřebám. Učitel vede studenty k orientaci v základní odborné lékařské terminologii tak, aby ji klientům (pacientům) uměli vysvětlit. Učitel zprostředkovává přehled v nabídce zdravotních a sociálních služeb a učí studenty využívat tyto služby ve prospěch klientů (pacientů). Zároveň rozvíjí u studentů schopnost řešit různé problémy klientů (pacientů), mobilizovat a zdokonalovat jejich schopnosti. Učitel seznámí studenta s teoretickými základy laické první pomoci a provede názornou demonstraci poskytnutí laické první pomoci. Učitel vede studenty k osvojení si těchto praktických dovedností.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Zdraví a nemoc

Základní pojmy – zdraví (bio-psycho-sociální koncepce), nemoc, prevence a její typy, etiologie, syndrom, symptom, faktory ovlivňující zdraví člověka, základní lékařské obory, základní skupiny farmak. MKN – 10, MKF.

2. Základy zdravotní péče, přehled zdravotnických a sociálních služeb – organizace českého zdravotnictví, instituce a jejich poslání. Kodex práv a povinností pacienta.

3. Národní program obnovy a podpory zdraví České republiky

Návrh projektu střednědobé strategie obnovy a podpory zdraví. Program zlepšování zdravotního stavu obyvatel ČR – Zdraví 21.

4. Sociální práce ve zdravotnictví

5. Základy anatomie a fyziologie

6. Opěrně pohybová soustava

Onemocnění opěrně pohybové soustavy a jejich sociální dopad.

7. Nervová soustava

Onemocnění nervové soustavy a jejich sociální dopad.

8. Smysly

Onemocnění jednotlivých smyslových orgánů a jejich sociální dopad.

9. Cévní soustava

Nemoci oběhového ústrojí, nemoci cév a žil a jejich důsledky.

10. Krev, imunita, míza, tkáňový mok

Nemoci krvetvorby, autoimunní onemocnění.

11. Dýchací soustava

Nemoci dýchacího ústrojí a jejich sociální dopad.

12. Vylučovací soustava

Nemoci ledvin a vývodných močových cest a vliv na kvalitu života jedince.

13. Kůže, termoregulace

Jednotlivá kožní onemocnění, význam prevence a jejich sociální dopad.

14. Trávicí soustava

Onemocnění trávicího ústrojí, výživa a poruchy výživy a jejich odraz ve zdravotním stavu populace.

15. Pohlavní soustava

Sexuálně přenosné choroby, jednotlivé pohlavní nemoci a jejich negativní dopad.

16. Endokrinní soustava

Nemoci žláz s vnitřní sekrecí a jejich sociální důsledky.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

17. První pomoc

Zdraví a nemoc – uvedení do první pomoci.

Opěrně pohybová soustava – její poranění a poskytnutí první pomoci.

Nervová soustava – základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

Smysly – jejich poranění a poskytnutí první pomoci.

Krev – druhy krvácení a šokové stavy, zástava krevního oběhu, ICHS – první pomoc.

Dýchací soustava – základní stavy ohrožující život daného jedince a poskytnutí první pomoci.

Vylučovací soustava – základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

Soustava kožní základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

Trávicí soustava – základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

Pohlavní soustava – základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

Endokrinní soustava – základní onemocnění a poskytnutí první pomoci.

18. Základy hygieny a epidemiologie

Základní pojmy, hygiena obecná a komunální, hygiena výživy, hygiena dětí a dorostu, hygiena práce. Epidemiologie, formy a šíření nákazy, protiepidemická opatření, infekční choroby.

19. Psychiatrie

Základní pojmy, rozdělení a základy syndromologie v psychiatrii.

Přehled kategorií duševních poruch dle MKN

F00-09 organické duševní poruchy včetně symptomatických, F10-19 duševní poruchy a poruchy chování vyvolané užíváním psychoaktivních látek, F20-29 schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy, F30-39 poruchy nálady (afektivní poruchy), F40-49 neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem a somatoformní poruchy, F50-59 behaviorální syndromy spojené s fyziologickými poruchami somatickými faktory, F60-69 poruchy osobnosti a chování u dospělých, F70-79 mentální retardace, F80-89 poruchy psychického vývoje, F90-99 poruchy chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a adolescenci.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Písemný test (minimální úspěšnost 60 %).

Klasifikovaný zápočet

Písemný test (minimální úspěšnost 60 %), referát na zadané téma.

Zkouška

Ústní zkoušení v délce 15 minut.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

KLOSOVÁ, Gabriela a Adéla WEBROVÁ. *Psychiatrie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

KLOSOVÁ, Gabriela a Adéla WEBROVÁ. *Somatologie, problematika zdraví a nemoci: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-42-8.

KLOSOVÁ, Gabriela a Adéla WEBROVÁ. *Vybraná onemocnění se sociálním dopadem: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-44-2.

KLOSOVÁ, Gabriela a Adéla WEBROVÁ. *Základy první pomoci: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-46-6.

MAHROVÁ, Gabriela a Martina VENGLÁŘOVÁ. *Sociální práce s lidmi s duševním onemocněním*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2138-5.

Doporučená literatura a další zdroje

BARNES, Colin et al. *Disability Studies Today*. Cambridge: Polity Press, 2002.

BUIJSSEN, Huub. *Dementia. Průvodce pro rodinné příslušníky a pečovatele*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-081-X.

BYDŽOVSKÝ, Jan. *První pomoc*. 2. vyd. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0680-0.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- COHEN, Robert. *Nejčastější psychické poruchy v klinické praxi*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-497-4.
- DSM5. *Diagnostický a statistický manuál duševních poruch*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-86471-52-5.
- HORT, Vladimír et al. *Dětská a adolescentní psychiatrie*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-71784-72-9.
- HRDLIČKA, Michal a Vladimír KOMÁREK. *Dětský autismus*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-813-9.
- CHVÁTALOVÁ, Helena. *Jak se žije dětem s postižením*. 2. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0054-3.
- KAVKA, Stanislav. *Světová zdravotnická organizace*. Praha: AVICENUM, 1989. ISBN 08-048-89-32.
- KOTULÁN, Jaroslav. *Zdravotní nauky pro pedagogy*. Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 80-210-3844-6.
- KRHUTOVÁ, Lenka. *Občané se zdravotním postižením a veřejná správa*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-1168-7.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie nemoci*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-7178-551-2.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie zdraví*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-774-4.
- KŘÍŽ, Jaroslav et al. *Zdravotní stav populace*. SZÚ, 2004. ISBN 80-7071-247-3.
- KUČEROVÁ, Helena. *Psychiatrické minimum*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4733-0.
- KUZNÍKOVÁ, IVA. *Sociální práce ve zdravotnictví*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3676-1.
- MALÁ, Eva a Pavel PACOVSKÝ. *Psychiatrie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-700-0.
- MERKUROVÁ, Alena a Miroslav OREL. *Anatomie a fyziologie člověka pro humanitní obory*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1521-6.
- Mezinárodní klasifikace nemocí – 10. revize. Duševní poruchy a poruchy chování. Popis klinických příznaků a diagnostická vodítka*. 2. vyd. Praha: Psychiatrické centrum Praha, 2000. ISBN 80-85121-44-1.
- MLČÁK, Zdeněk. *Psychologie zdraví a nemoci*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2007. ISBN 80-7368-035-1.
- MZ ČR. *Zdraví 21 (Úvod k obnově politiky zdraví pro všechny v Evropském regionu WHO)*. ISBN 80-85047-15-2.
- MZ ČR. *Zdraví 21*. 2003. ISBN 80-85047-99-3.
- PAYNE, Jan et al. *Kvalita života a zdraví*. Praha: Triton, 2005. ISBN 80-7254-657-0.
- PODSTATOVÁ, Hana. *Základy epidemiologie a hygieny*. Praha: Galén, 2009. ISBN 978-80-7262-597-0.
- Rodinná encyklopedie medicíny a zdraví*. 3. vyd. Česlice: Marshall Cavendish Partworks, Rebo Productions s.r.o., 2009. ISBN 978-80-255-015-9.
- ROKYTA, Richard, Dana MAREŠOVÁ a Zuzana TURKOVÁ. *Učebnice Somatologie I. a II.* 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, s.r.o., 2003. ISBN 80-86432-49-1.
- RŮŽIČKA, Jiří. *Psychosomatický přístup k člověku*. Praha: TRITON, 2006. ISBN 80-7254-750-X.
- SLEZÁKOVÁ, Lenka et al. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty I. Interna*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1775-3.
- SLEZÁKOVÁ, Lenka et al. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty II. Pediatrie, chirurgie*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2040-1.
- SLEZÁKOVÁ, Lenka et al. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty III. Gynekologie a porodnictví, onkologie, psychiatrie*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2270-2.
- SLEZÁKOVÁ, Lenka et al. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty IV. Dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2506-2.
- SVOBODA, Mojmir, Eva ČEŠKOVÁ a Hana KUČEROVÁ. *Psychopatologie a psychiatrie: Pro psychology a speciální pedagogy*. Dotisk, Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0976-8.
- STELZER, Jiří a Lenka CHYTILOVÁ. *První pomoc pro každého*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2144-6.
- STYX, Petr. *O psychiatrii. Jak žít a jednat s duševně nemocnými lidmi. Kdo je zdravý a kdo je nemocný?* Brno: Computer Press, 2003. ISBN 80-7226-828-7.
- ŠPATENKOVÁ, Naděžda. *Problematika zdraví a nemoci*. Olomouc: FF UP, 2003. ISBN 80-244-0648-9.
- THOROVÁ, Kateřina. *Poruchy autistického spektra*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-091-7.
- TOMEŠ, Igor. *Sociální správa*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-560-1.
- VÁGNEROVÁ, Marie. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0696-5.
- VOKURKA, Martin a Jan HUGO. *Praktický slovník medicíny*. Praha: MAXDORF, 2011. ISBN 978-80-7345-262-9.
- WHO. *Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů – 10. decennální revize*. 1999. ISBN 80-7169-787-7.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

WILKINSON, Richard a Mack MARMOT. *Fakta a souvislosti – sociální determinanty zdraví*. Kostelec nad Černými lesy: Institut zdravotní politiky a ekonomiky, 2005. ISBN 80-86625-46-1.

ZAVÁZALOVÁ, Hana et al. *Sociální lékařství a veřejné zdravotnictví*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: UK, 2002. ISBN 80-246-0467-1.

ZVOLSKÝ, Petr et al. *Obecná psychiatrie*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-7184-494-2.

ZVOLSKÝ, Petr et al. *Speciální psychiatrie*. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-7184-203-6.

Česká geriatrická revue. Odborný časopis České gerontologické a geriatrické společnosti. ISSN 1214-0732.

Florence Časopis moderního ošetrovatelství. ISSN 1801-474X.

Lékařské listy. Příloha zdravotnických novin.

Osobní lékař. ISSN 1213-2470.

Sestra. ISSN 1210-0404.

Zdravotnické noviny. ISSN 0044-1996.

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

ZDN-1-We-0078-Zdraví a nemoc 1

ZDN-2-We-0078-Zdraví a nemoc 2

Pomůcky

- audiovizuální technika
- odborné programy, audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky, flipchart
- modely a zobrazení
- odborná učebna
- speciální pomůcky pro výuku první pomoci

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Sociální patologie		SPT
Název modulu anglicky	Social Pathology		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	12 konzultací	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student umí definovat a rozumí pojmům z oblasti sociálně patologických jevů, např. sociální deviace, sociálně patologický jev, rizikové chování. • Student zná biologické, psychologické a sociologické příčiny (teorie) vzniku sociálních deviací a chápe jejich vzájemné interakce. • Student se orientuje v jednotlivých sociálně patologických jevech, zná příčiny konkrétního sociálně patologického jevu a jeho důsledky pro jedince, okolí a celou společnost. • Student dokáže analyzovat jednotlivé sociálně patologické jevy. • Student dovede rozpoznat strukturu, důsledky sociálně patologických jevů a identifikovat možnosti jejich institucionální prevence. • Student se orientuje v problematice sociální prevence na regionální i státní úrovni. • Student zná možnosti řešení a eliminace těchto jevů, nebo jejich korekce do sociálně přijatelných norem. • Student si upevňuje dovednost navázání kontaktu s osobami nebo skupinami osob zasaženými sociálně patologickým jevem, umí je získat pro spolupráci. • Student dokáže nabídnout osobám v problémové životní situaci konkrétní sociální, zdravotní (případně další) odbornou pomoc. • Student dokáže vyhledávat a využívat prameny odborné literatury a klíčové informační zdroje v oblasti sociálně patologických jevů. • Student dovede samostatně pracovat a projevuje vlastní názor v rámci diskuze. • Student veřejně prezentuje výsledky své práce, umí obhájit svá tvrzení.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • metody práce s textem • projekce statická a dynamická • beseda			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- využití případové ilustrace, případové studie, kazuistiky
- prezentace seminární práce

Anotace modulu

Předmět Sociální patologie patří mezi disciplíny, které tvoří základ odborné přípravy sociálních pracovníků. Týká se sociálních jevů, chování a jednání narušujících a ohrožujících sociální fungování jednotlivců, skupin a celé společnosti a jsou tak předmětem zájmu sociální práce a sociální politiky. Obecná část předmětu je zaměřena na základní pojmy a souvislosti a teorie sociálních deviací, zvláštní část na jednotlivé sociální deviace a sociálně patologické jevy. Předmět rozebírá společensky závažná témata, pozornost je věnována především jevům, které mají vyšší stupeň nebezpečnosti pro společenský vývoj a stav společnosti. Důležitou součástí předmětu je přiblížení možných forem pomoci a prevence v oblasti sociální práce při řešení problematiky sociálních skupin vykazujících rysy rizikového chování.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Základní pojmy sociální patologie a deviace

Vymezení základních pojmů; sociální patologie, sociální deviace z pohledu vědních disciplín. Rizikové chování.

Normalita a abnormalita, norma a konformita, vymezení normality.

Zdroje a příčiny sociálně patologických jevů a deviace, etiologie.

Teorie zdrojů sociální patologie (biologicko-psychologický, sociálně-psychologický, sociologický).

Prevence sociální patologie.

2. Agresivita a násilí

Úvod do problematiky – druhy, příčiny, prevence a eliminace agresivity.

Rasismus, nacionalismus, interetnické konflikty.

Terorismus a extremismus.

Syndrom CAN, postavení dítěte ve společnosti a jeho právní aspekty, formy, příčiny syndromu CAN, rizikové dospělí, rizikové děti, rizikové životní situace, péče o dítě postižené syndromem CAN, prevence.

Domácí násilí. Násilí na pracovišti (mobbing, bossing). Šikana, obtěžování, stalking. Vandalismus.

Nové formy agrese a násilí (kyberšikana, happy slapping, boom fights, kybergrooming atd.).

Formy pomoci obětem násilí, působení státních i nestátních subjektů v této oblasti.

3. Kriminalita

Vymezení pojmů (kriminologie, kriminalita, delikvence, penologie apod.), druhy kriminality.

Kriminalita dětí a mládeže, kriminalita dospělých.

Pachatelé trestné činnosti, oběti trestných činů.

Represivní justice, vězeňství, penitenciární péče. Restorativní justice. Probace, mediace, parole.

Postpenitenciární péče.

Způsoby intervence (způsoby opatření). Opatření ukládaná mladistvým (výchovná, ochranná, trestní).

Prevence kriminálního chování, činnosti státních i nestátních subjektů.

Programy, strategie preventivních opatření.

4. Problematika závislostí – zneužívání psychoaktivních látek, návykové a impulzivní poruchy

Obecná charakteristika (příčiny, modely závislostí, důsledky, rizikové faktory, druhy závislostí – látkové, nelátkové).

Alkoholismus – vymezení pojmů, vznik, příčiny, vývojová stadia, léčba.

Drogová závislost – vymezení pojmů, klasifikace, charakteristika jednotlivých druhů drog, důsledky drogových závislostí, přístupy k řešení, léčba.

Gamblerství – vznik závislosti, dráha hráče, důsledky, léčba.

Nové formy závislostního chování (netolismus, závislost na sociálních sítích apod.).

Bulimie a anorexie.

5. Prostituce

Vymezení pojmu prostituce a promiskuita, historický vývoj, příčiny, formy, typologie prostitutek, vztah společnosti k prostituci – přístupy k řešení, možnosti pomoci a sociální práce v oblasti prostituce.

6. Problematika nezaměstnanosti

Příčiny, důsledky nezaměstnanosti, typy nezaměstnanosti.

Problematika mladých (mladistvých) nezaměstnaných.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Intervence v oblasti nezaměstnanosti.

7. Bezdomovectví

Příčiny, důsledky, prevence, intervence, resocializace.

8. Problematika suicidálního jednání

Příčiny, motivace, formy, způsoby provedení, problematika suicidií u dětí a dospívajících, sebevraždy u obviněných a odsouzených, formy a možnosti pomoci, krizová intervence.

Sebepoškozování (automutilace).

9. Problematika sekt a kultů

Podstata sekt, členství, obecné znaky, klasifikace sekt, nebezpečnost a jejich působení na člověka, vztah společnosti k sektám, prevence, pomoc.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – seminární práce – zpracování sociálně patologického jevu (sociální deviace, problémového chování) ve společnosti; veřejná prezentace seminární práce.

Letní období – písemný vědomostní test.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

FISCHER, Slavomil a Jiří ŠKODA. *Sociální patologie: závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení*. 2., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5046-0.

HAJDOVÁ, Janka a Aleš MUSIL. *Sociální patologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*.

Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-75-6.

SOCHŮREK, Jan. *Úvod do sociální patologie*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2009.

ISBN 978-80-7372-448-1.

URBAN, Lukáš, Josef DUBSKÝ a Jan BAJURA. *Sociální deviace*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-397-1.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 5. vyd. Praha: Portál, 2012.

ISBN 978-80-262-0225-7.

Doporučená literatura a další zdroje

BECHYŇOVÁ, Věra et al. *Syndrom CAN a způsob péče o rodinný systém*. Praha: IREAS, 2007.

ISBN 978-80-86684-47-5.

BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4282-3.

COOPER, Peter. *Bulimie a záchvatovité přejídání. Jak je překonat*. Praha: Portál, 2014.

ISBN 978-80-262-0706-1.

ČECH, Ondřej. *Domácí násilí: z pohledu pracovníků v oblasti sociálních služeb*. České Budějovice: Theia, 2011. ISBN 978-80-904854-0-2.

DANICS, Štefan. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 2. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2008. ISBN 978-80-7251-286-7.

DUNOVSKÝ, Jiří, Zdeněk DYTRYCH a Zdeněk MATĚJČEK. *Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě*.

Praha: Grada, 1995. ISBN 80-7169-192-5.

HAVELKOVÁ, Barbara a Blanka BELLAK-HANČILOVÁ. *Co s prostitucí? Veřejné politiky a práva osob v prostituci*. Praha: SLON, 2014. ISBN 978-80-7419-149-7.

HRADECKÝ, Ilja. *Definice a typologie bezdomovectví*. Praha: Naděje, 2007. ISBN 978-80-86451-13-8.

HRČKA, Miroslav. *Sociální deviace*. Praha: SLON, 2001. ISBN 978-80-85850-68-0.

CHMELÍK, Jan et al. *Extremismus*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012.

ISBN 978-80-7380-376-6.

JAKUB, Marek, Aleš STRNAD a Lucie HOTOVCOVÁ. *Bezdomovectví: v kontextu ambulantních sociálních služeb*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0090-1.

KALINA, Kamil et al. *Základy klinické adiktologie*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1411-0.

KELLER, Jan. *Posvícení bezdomovců: úvod do sociologie domova*. Praha: SLON, 2012.

ISBN 978-80-7419-155-8.

KLIMENT, Pavel. *Psychopatologie pro sociální pracovníky: Studijní text pro kombinované studium*.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3594-7.

KOLÁŘ, Michal. *Bolest šikanování*. 2. vyd. Praha: Portál, 2005. ISBN 978-80-7367-014-6.

KOUTEK, Jiří a Jana KOCOURKOVÁ. *Sebevražedné chování*. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-349-9.

MARHOUNOVÁ, Jana a Karel NEŠPOR. *Alkoholici, fetišci a gambleři*. Praha: Empatie, 1995. ISBN 80-901618-9-8.

MATOUŠEK, Oldřich a Andrea MATOUŠKOVÁ. *Mládež a delikvence: možné příčiny, struktura, programy prevence kriminality mládeže*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-825-8.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2005. ISBN 978-80-7367-002-3.

MARTÍNEK, Zdeněk. *Agresivita a kriminalita školní mládeže*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5309-6.

MÜHLPACHR, Pavel. *Sociopatologie*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4550-7.

NEČAS, Ctibor. *Romové v České republice včera a dnes*. 5., dopl. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. ISBN 978-80-244-0497-4.

NEŠPOR, Karel. *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-908-8.

NOVOTNÝ, Oto et al. *Kriminologie*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-377-5.

PAPEŽOVÁ, Hana. *Začarovaný kruh bulimie, anorexie psychogenního přejídání a cesty ven?! Praha: Psychiatrické centrum, 2012. ISBN 978-80-87142-18-9.*

ŘÍČAN, Pavel. *Agresivita a šikana mezi dětmi*. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-49-9.

ŠMAHAJ, Jan. *Kyberšikana jako společenský problém = Cyberbullying as a social problem*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4227-3.

ŠTĚCHOVÁ, Markéta a Kateřina DANIELOVÁ. *Interetnické konflikty*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2004.

VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2218-4.

VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-798-1.

VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Nová náboženská hnutí a kolektivní násilí*. Brno: L. Marek, 2009. ISBN 978-80-87127-21-6.

WEISS, Petr. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0929-3.

www.e-bezpeci.cz

www.msmt.cz

www.icm.cz;

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

SPT-3-Hj-0078-Sociální patologie

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- pracovní materiály
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Etnické a menšinové skupiny	ETN	
Název modulu anglicky	Ethnic and Minority Groups		
Typ modulu	Povinný	dopor. období	zimní a letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	8 konzultací	ECTS	1 kredit v zimním a letním období, celkem 2 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu			
• Student umí definovat a rozumí základním pojmům z oblasti teorie menšin (národ, národnost,vlastenectví, nacionalismus, kultura, jazyk, etnocentrismus, etnikum, etnické vědomí, etnické společenství, etnická příslušnost, etnicita, asimilace, akulturace, adaptace aj.). • Orientuje se v historii a specifikách etnických a národnostních menšin vyskytujících se v současnosti na území České republiky a na území střední Evropy. • Reflektuje současné vztahy mezi majoritní populací a cizinci, migranty nebo etnickými menšinami v ČR, včetně faktorů ovlivňujících kvalitu těchto vztahů. • Kriticky pracuje s informacemi o vzniku nacionálních hnutí, xenofobie, rasismu a extremistických hnutí obecně, zná historické příklady vytváření těchto hnutí a zná příčiny a důsledky současného rasismu a nacionalismu. • Dokáže analyzovat současné problémy etnických menšin na území ČR. • Získává přehled o mezinárodních organizacích a mezinárodních smlouvách na ochranu minorit, zvláště těch, které ratifikovala vláda ČR. • Získává schopnost řešit rozpory a konflikty vyplývající ze specificky různých kultur a napomáhat lepšímu pochopení a soužití minoritních skupin s majoritním obyvatelstvem, rozumí pojmu integrace. • Chápe důvody migrace, důsledky globalizující se společnosti. • Chápe postavení minoritních skupin ve společnosti, dokáže vysvětlit předsudky, auto a heterostereotypy vyskytující se ve společnosti; dovede ocenit „jinakost“ druhého a přínos těchto skupin pro kulturu společnosti. • Student si upevňuje dovednost navázání kontaktu s osobami z minoritních skupin, umí je získat pro spolupráci. • Dokáže nabídnout osobám z minoritních skupin konkrétní sociální (případně další) odbornou pomoc. • Kriticky pracuje s případnými vlastními prekoncepcemi vůči minoritním skupinám ve společnosti. • Dokáže vyhledávat a využívat prameny odborné literatury a klíčové informační zdroje v této oblasti. • Dovede samostatně pracovat, projevuje vlastní názor v rámci diskuze, navrhuje vlastní řešení. • Veřejně prezentuje výsledky své práce, umí obhájit svá tvrzení. • Dokáže reagovat na aktuální problémy v oblasti migrace.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky

- metody monologické (výklad, přednáška) a dialogické (diskuze, rozhovor, brainstorming)
- metody práce s textem (učebnicí, knihou)
- projekce (dynamická, statická)
- metody písemných prací
- metody e-learningu (elektronické výukové materiály)

Anotace modulu

Učitel seznamuje studenty s teorií menšin a jejich postavením ve společnosti. Posílí jejich schopnost reflektovat současné vztahy mezi majoritní populací a migranty nebo etnickými menšinami v ČR, včetně faktorů ovlivňujících kvalitu těchto vztahů. Učitel blíže osvětluje základní pojmy etnické teorie menšinových skupin v kontextu výsledků nejnovějších výzkumů (pojmy jako národ, národnost, vlastenectví, nacionalismus, internacionalismus, akulturace, asimilace, identita, kulturní relativismus, multikulturalita, multikulturní společnost aj.). Přiblíží téma dynamiky vztahů mezi dominantní a menšinovou skupinou, vysvětluje vznik nacionálních hnutí, xenofobie, rasismu a extremistických hnutí obecně, historické příklady vytváření těchto hnutí, příčiny a důsledky současného rasismu a nacionalismu ve společnosti. Hluběji se zaměřuje na problematiku pracovní migrace, azylu a mezinárodní ochrany. Seznamuje studenty nejen národnostním složením ČR, ale také se vznikem, historií a specifiky minorit, s důrazem na charakteristiku hlavních národnostních menšin v ČR – Slováků, Poláků, Němců a Romů. Rozsáhlejší kapitolu věnuje romské menšině v ČR, jejímu problematickému postavení v majoritní společnosti. V neposlední řadě podá přehled o mezinárodních organizacích a mezinárodních smlouvách na ochranu minorit (včetně historie lidských práv a základních dokumentů, týkajících se těchto práv) a různých technikách intervence do situace menšin.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Vymezení základních pojmů

Národ, národnost, národnostní menšiny, vlastenectví, nacionalismus, kultura, jazyk, internacionalismus, etnikum, etnické vědomí, etnické společenství, etnická příslušnost, etnicita, asimilace, akulturace, adaptace.

2. Rasové teorie

Rasismus, xenofobie, nacionalismus, etnické a rasové předsudky a stereotypy, podstata rasových teorií, novodobé rasistické teorie, antropologické pojetí rasy, předpoklady rasistického učení, vznik a podstata fašismu, nacismu a antisemitismu, genocidy 20. století.

3. Ochrana práv menšin

Historie lidských práv, ochrana menšin v mezinárodních dokumentech, mezinárodní instituce.

4. Menšiny v rovině kultury

Pojem kultura, kulturní relativismus, multikulturalismus, multikulturní a interkulturní společnost, interkulturní vzdělávání, tolerance a intolerance, projevy intolerance jako celospolečenský problém, etnická identita, etnocentrismus, mateřský jazyk, bilingvismus, lingvicismus.

5. Menšiny v rovině společenských vztahů

Dynamika vztahů mezi dominantní a menšinovou skupinou, modely soužití skupin, mezietnické mezikulturní konflikty, interetnické konflikty v ČR, vzdělávání menšin.

6. Cizinci na území České republiky

Legislativní rámec, migrace, emigrace, exil, uprchlictví a uprchlíci v ČR, azylová problematika.

7. Národnostní složení obyvatelstva České republiky

Statistické údaje, sociokulturní charakteristika národnostních menšin žijících u nás, specifické problémy jednotlivých etnických menšin.

8. Problematika romské menšiny v České republice

Specifický systém norem, hodnot a tradic romského obyvatelstva, historie Romů, rozpad tradičního způsobu života, současná situace Romů, problematika bydlení, nezaměstnanost a další sociálně patologické jevy, zdravotní stav romské populace, vzdělanostní úroveň Romů, možné způsoby řešení romského problému.

9. Problematika menšin žijících na území ČR

Bělorusové, Bulhaři, Chorvati, Maďaři, Němci, Poláci, Slováci, Srbové, Rusíni, Rusové, Ukrajinci, Vietnamci – početní a místní zastoupení, důvody jejich pobytu na území ČR, jejich problémy, rozdílnost ve srovnání s majoritou.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

10. Sociální práce s menšinami a migranty

Přístupy (antiopresivní, sociálně-ekologický model), způsoby práce, poskytovatelé služeb ze státního i nestátního sektoru. Migrační politika ČR, aktuální migrační vlny na území ČR.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – vypracování seminární práce na zadané téma.

Letní období – písemný vědomostní test.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

GABAL, Ivan et al. *Etnické menšiny ve střední Evropě*. Praha: G plus G, 1999. ISBN 978-80-86103-23-5.
MUSIL, Aleš et al. *Etnické a menšinové skupiny: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011.
NAVRÁTIL, Pavel et al. *Romové v české společnosti*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80 7178-741-8.
SIROVÁTKA, Tomáš, ed. *Menšiny a marginalizované skupiny v České republice*. Brno: Masarykova univerzita a nakladatelství Georgetown, 2002. ISBN 80-210-2791-6.
ŠIŠKOVÁ, Taťana. *Menšiny a migranti v ČR*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-648-9.

Doporučená literatura a další zdroje

BAAR, Vladimír. *Národy na prahu 21. století. Emancipace nebo nacionalismus?* Ostrava: Ostravská univerzita, 2002. ISBN 80-86101-66-5.
DAVIDOVÁ, Eva. *Kvalita života a sociální determinanty zdraví u Romů v České a Slovenské republice*. Praha: Triton, 2011. ISBN 978-80-7387-428-5.
DAVIDOVÁ, Eva. *Romano drom. Cesty Romů 1945 – 1990: změny v postavení a způsobu života Romů v Čechách, na Moravě a na Slovensku*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. ISBN 80-244-0524-5.
DOHNALOVÁ, Eva. *Úvod do sociální práce s migranty: problematika migrace a integrace v ES/EU a České republice*. Olomouc, Caritas – Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2012. ISBN 978-80-87623-02-2.
HONUSKOVÁ, Věra, Eliška FLÍDROVÁ a Linda JANKŮ. *Dnes migranti – zítra uprchlíci?* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2014. ISBN 978-80-87623-02-2.
JARKOVSKÁ, Lucie et al. *Etnická rozmanitost ve škole: Stejnost v různosti*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0792-4.
KHIDAYER, Emire. *Život po arabsku*. Praha: MF, 2012. ISBN 978-80-204-2781-1.
NEČAS, Ctirad. *Historický kalendář*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1997. ISBN 80-7067-769-4.
NEČAS, Ctirad. *Holocaust českých Romů*. Olomouc: Prostor, 1999. ISBN 80-7260-022.
NEČAS, Ctirad. *Nemůžeme zapomenout*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1994. ISBN 80-7067-354-0.
NEČAS, Ctirad. *Romové v České republice včera a dnes*. 5., dopl. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. ISBN 80 244-0497-4.
NOVÁK, Tomáš. *O předsudcích*. Brno: Doplněk, 2002. ISBN 80-7239-121-6.
PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-709-1.
PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova*. 2. vyd. Praha: Triton, 2011. ISBN 978-80-7387-502-2.
RABUŠIC, Ladislav a Aleš BURJANEK. *Imigrace a imigrační politika jako prvek řešení české demografické situace?* Praha: VÚPSV, výzkumné centrum Brno, 2003.
Romové, bydlení, soužití. Praha: Socioklub, 2000. ISBN 80-902260-8-6.
Romové v České republice. Praha: Socioklub, 1999. ISBN 80-902260-7-8.
ŘÍČAN, Pavel. *S Romy žít budeme – jde o to jak: dějiny, současná situace, kořeny problémů, naděje společné budoucnosti*. 2., uprav. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-410-9.
SAMKOVÁ VESELÁ, Klára. *Romská otázka. Psychologické důvody sociálního vyloučení Romů*. Praha: Blinkr, 2011. ISBN 978-80-87579-03-9.
SIROVÁTKA, Tomáš, ed. *Sociální exkluze a sociální inkluze menšin a marginalizovaných skupin*. Brno: Masarykova univerzita, 2004. ISBN 80-210-3455-6.
SIWEK, Tomáš et al. *Polská národnostní menšina v Československu 1945 – 1954*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2001. ISBN 80-7285-009-1.
ŠIŠKOVÁ, Taťana. *Výchova k toleranci a proti rasismu*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-182-2.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

ŠOTOLOVÁ, Eva. *Vzdělávání Romů*. 4. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-2461909-5.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

ETN-Do-0078-Etnické a menšinové skupiny

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Základy ekonomie	ZEK	
Název modulu anglicky	Basics of Economics		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 2. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	12 konzultací	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student získává základní poznatky z oblasti ekonomické teorie. • Rozumí roli ekonomie v systému vědních disciplín. • Orientuje se v základních metodách ekonomického výzkumu a dílčích ekonomických systémech fungujících ve světové ekonomice. • Má přehled o historických ekonomických proudech, které mohou sloužit jako inspirativní zdroj poznání pro hlubší řešení sociálních problémů. • Student dokáže odlišit tržní situace dokonalé a nedokonalé konkurence a zná specifika těchto konkurenčních forem. • Student umí rozlišit jednotlivé druhy makroekonomických agregátů. • Rozumí soustavě hospodářských politik a zná využitelné nástroje pro její ovlivňování.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • statická projekce			
Anotace modulu Učitel vede studenta ke správné interpretaci teoretických a praktických informací vycházejících z vědního oboru ekonomie a student tímto posiluje své kompetence v oblasti ekonomické gramotnosti. Učitel seznámí studenty s praktickými souvztažnostmi ekonomické teorie a sociální politiky. Učitel zaměří pozornost studenta na možnosti financování sociální politiky s využitím ekonomických nástrojů.			
Hlavní témata (osnova) modulu 1. Úvod do předmětu. 2. Vymezení ekonomie jako vědy – dělení ekonomie, metody zkoumání, ekonomické subjekty, ekonomické systémy. 3. Historické školy ekonomického myšlení – osobnosti, hlavní myšlenky, doporučení pro ekonomiku se zaměřením na sociální oblast.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

4. Trh a tržní mechanismus – základní ekonomická rovnováha, vymezení nabídky a poptávky, trhy výrobních faktorů, selhání trhu.
5. Firma v dokonalé a nedokonalé konkurenci – monopol, oligopol, monopolistická konkurence.
6. Firma a její ekonomické okolí, neziskové organizace, mzdová agenda firmy.
7. Makroekonomické ukazatele – hrubý domácí produkt, inflace, nezaměstnanost a trh práce.
8. Makroekonomické implikace – hospodářský růst a hospodářský cyklus.
9. Hospodářská politika – vymezení, druhy a nástroje vybraných oblastí hospodářské politiky, státní rozpočet a daňová soustava, financování sociální politiky.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Písemný test, dosažená úspěšnost min. 60 % z celkového bodového hodnocení.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

NEVIMA, Jan. *Základy ekonomie*. Ostrava: Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, 2011. ISBN 978-80-87540-65-7.

Doporučená literatura a další zdroje

FRANK, H. Robert a Ben S. BERNANKE. *Ekonomie*. Praha: Grada, 2002.

ISBN 978-80-247-0471-5.

HANČLOVÁ, Jana et al. *Makroekonometrické modelování české ekonomiky a vybraných ekonomik EU*.

Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2010. ISBN 978-80-248-2353-9.

NEVIMA, Jan. *Konkurenceschopnost regionů Visegrádské čtyřky (teoretické a empirické přístupy k vymezení, měření a hodnocení)*. Praha: Professional Publishing, 2014. ISBN 978-80-7431-144-4.

SCHILLER, R. Bradley. *Makroekonomie dnes*. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0169-X.

SCHILLER, R. Bradley. *Mikroekonomie dnes*. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0109-6.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

ZEK_2_Ne_0078_Základy ekonomie

Pomůcky

- textové pomůcky
- vizuální technika
- organizační a reprografické pomůcky
- LMS Moodle

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Korespondence	KOR	
Název modulu anglicky	Correspondence		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 2. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	12 konzultací	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost uživatelské obsluhy počítačů na úrovni střední školy.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.		
Cíle modulu • Student ovládá psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou. • Zná a umí využívat funkční klávesy. • Dodržuje ergonomické zásady při práci s klávesnicí. • Student se orientuje v normě ČSN 01 6910 a je schopen aplikovat normalizovanou grafickou úpravu textů a formální úpravu písemností při samostatné práci. • Má vědomosti o obsahové náplni a stylizaci jednotlivých druhů písemností. • Stylizuje písemnosti podle zásad stylizace a dovede uplatnit psychologii dopisu. • Dokáže věcně, formálně a stylisticky správně napsat základní druhy interních, osobních, personálních, právních a obchodních písemností. • Zná zásady a formu písemné a elektronické komunikace a dovede ji používat. • Je schopen samostatně zpracovat písemnost a při zpracování využívá potřebné funkce textových editorů. • Upevňuje si pracovní návyky, především přesnost a pečlivost ve vedení písemných záznamů a v písemné komunikaci. • Dovede zakládat písemnosti podle zásad archivace.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • statická projekce • metody nácviku praktických dovedností			
Anotace modulu V předmětu Korespondence učitel vede studenty k získání dovednosti psaní desetiprstovou hmatovou metodou. Klade důraz na přesnost před rychlostí. Učí studenty správně evidovat a zakládat vyhotovené písemnosti. Seznamuje studenty s normalizovanou úpravou, která zahrnuje pravidla pro grafickou úpravu textů a úpravu adres, obchodních, úředních a osobních dopisů. Vede studenty k tomu, aby písemnosti samostatně zpracovávali v souladu s normou Úprava písemností zpracovaných textovými editory ČSN 01			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

6910. Na formální úpravu navazuje obsahová náplň odborných písemností a úředních dopisů. Učitel zaměřuje pozornost na správnost obsahu, logičnost a stylizaci. Při vyhotovení těchto písemností zdůrazňuje nutnost aplikace předpisů pro ochranu osobních údajů. Nedílnou součástí výuky je praktická znalost elektronické komunikace.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Nácvik psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou

Nácvik psaní písmen na střední, horní a dolní písmenné řadě, psaní velkých písmen, interpunkčních a diakritických znamének, psaní číslic a značek, zdokonalování se v přesnosti a rychlosti psaní.

2. Grafická úprava textů

Seznámení se s pravidly pro psaní interpunkčních znamének, značek, zkratk, čísel, členění a zvýraznění textů. Praktický nácvik úpravy textů v souladu s aktualizovanou normou ČSN 01 6910.

3. Úprava písemností zpracovaných textovými editory ČSN 01 6910

Seznámení se s normou ČSN 01 6910 v oblasti písemné a elektronické komunikace. Pravidla pro úpravu adres a formální uspořádání obchodních a úředních dopisů a elektronické komunikace.

4. Tvorba úředního dopisu

Zásady stylizace, slohové neobratnosti, psychologie dopisu, struktura a formální úprava, charakteristické rysy administrativního stylu a písmenného projevu, části dopisu – záhlaví dopisu, odvolací údaje, doplňující údaje, heslovité vyjádření obsahu dopisu, oslovení, text dopisu, psaní příloh, na vědomí, kopie, rozdělovník, podpis, parafování.

5. Interní písemnosti

Organizace porad a jednání, pozvánka, zápisy z porad a jednání, zpráva z pracovní cesty.

6. Osobní dopisy

Úprava a stylizace. Osobní dopisy blahopřejné, děkovné, kondolence, omluvné, pozvání, doporučující.

7. Personální písemnosti

Žádost o místo, životopis – typy, zaměření na strukturovaný životopis.

8. Právní písemnosti

Jednoduché právní písemnosti – plná moc, dlužní úpis, potvrzenka. Návrh na nařízení ústavní výchovy. Protokol o podání.

9. Občanské dopisy

Podání směrem ke státní správě, nadřízeným.

10. Elektronická komunikace

Části elektronického dopisu, zásady psaní e-mailů.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – odevzdání složky nácvičných listů a složky zadaných samostatně zpracovaných písemností.

Letní období – odevzdání složky nácvičných listů a složky zadaných samostatně zpracovaných písemností a písemná práce. Písemná práce je formou opisu textu se zaměřením na přesnost a správnost grafické úpravy v souladu s platnou normou a samostatného zpracování písemnosti dle zadání.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

NÁDBĚLA, Josef. *Deseti prsty na klávesnici*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 978-807402-014-8.

LEVÁ, Hana. *Základy korespondence: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-73-2.

ČSN 01 6910. Praha: Český normalizační institut, 2014.

KULDOVÁ, Olga a Emílie FLEISCHMANNOVÁ. *Jak psát obchodní dopisy a jiné písemnosti*. 6. vyd. Praha: Fortuna, 2007. ISBN 978-80-7373-009-3.

Doporučená literatura a další zdroje

NEUGEBAUER, Tomáš. *Psaní na počítači všemi deseti*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2001. ISBN 80-7226-473-7.

TULÁČEK, Jan. *Vzory smluv a podání s vysvětlivkami*. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-028-4.

KOLEKTIV autorů. *Slovník českých synonym a antonym*. 2. vyd. Praha: Lingea, 2012. ISBN 978-80-87471-40-1.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

KOLEKTIV pracovníků Ústavu pro český jazyk AV ČR. *Pravidla českého pravopisu*. 2. vyd. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1327-X.

NEUMAYER, Gabi. *Obchodní korespondence – dopisy, e-maily, faxy*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1681-X.

Rozhledy. ISSN 1214-5653.

<http://www.nuv.cz>

<http://www.hyl.cz>

<http://slovník-cizich.slov.abz.cz/>

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

ZKO-2-Ze-0078-Základy korespondence

Pomůcky

- textové pomůcky
- vizuální technika
- organizační a reprografická technika
- počítačová učebna

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Pedagogika		PED
Název modulu anglicky	Pedagogy		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. a 2. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	1. ročník 16 konz. 2. ročník 8 konz.	ECTS	2 kredity v zimním a letním období 1. ročníku, 1 kredit v zimním a letním období 2. ročníku, celkem 6 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	1. ročník zápočet v zimním období zkouška v letním období 2. ročník zápočet v zimním období klasifikovaný zápočet v letním období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student zná základní pedagogické pojmy a činitele ovlivňující vývoj člověka. • Rozumí problematice výchovy a vzdělávání dětí, mládeže a dospělých. • Orientuje se v dějinách pedagogiky a školství, zná významné pedagogické osobnosti a jejich přínos pro obor. • Rozumí základním otázkám pedagogiky volného času, má přehled o institucích volného času. • Definuje pojem andragogika, vzdělávání dospělých – dokáže určit jejich cíle, úkoly, umí sestavit přehled institucí vzdělávajících dospělé, je si vědom nutnosti aktivizace člověka ve stáří. • Je vybaven vědomostmi a dovednostmi pro práci s tzv. rizikovými a sociálně znevýhodněnými skupinami dětí a dospělých. • Vyjmenuje a popíše specifika rodinné výchovy a styly rodinné výchovy. • Orientuje se v problematice výchovy a pomoci rodinám s problémovými dětmi a skupinami ohroženými sociálně negativními jevy. • Chápe základy speciální pedagogiky, zná její cíle, úkoly, stupně socializace zdravotně postiženého jedince. • Má ucelený přehled o poslání speciálních pedagogických disciplín a jejich úloze v práci se zdravotně postiženým jedincem. • Dovede popsat organizaci vzdělávání v ČR. • Student zná mezinárodní standardní klasifikaci vzdělávání ISCED.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

- Rozumí problematice alternativního školství.
- Student si uvědomuje neustálou ochotu a touhu pomáhat handicapovaným jedincům.
- Je u něho tvořen kladný vztah k handicapovaným klientům a jejich rodinným příslušníkům.
- Je schopen kriticky reflektovat potřeby celoživotního vzdělávání.
- Umí se podílet na prevenci nežádoucích sociálně patologických jevů a kriminality mládeže.
- Je schopen poskytnout radu v oblasti trávení volného času.
- Teoretické poznatky umí student aplikovat při řešení sociální situace ve spojení se zdravotním handicapem klienta.
- Umí poradit, kde vyhledat příslušnou speciálně pedagogickou odbornou pomoc.

Metody výuky

- metody monologické
- metody dialogické
- modelové situace
- statická a dynamická projekce

Anotace modulu

V modulu Pedagogika vyučující seznamuje studenty s postavením pedagogiky v systému věd, s přehledem činitelů ovlivňujících proces výchovy a vzdělávání, základními směry výchovy, pozornost věnuje významu rodinné výchovy. Věnuje se osobnosti žáka jako objektu i subjektu výchovně vzdělávacího procesu. Seznámí s možnostmi alternativního školství. V tematice dějiny pedagogiky osvětlí význam jednotlivých epoch vývoje společnosti a významných pedagogických osobností. Seznamuje studenty s pedagogikou volného času, s formami a ovlivňováním volného času dětí a mládeže, s výchovou mimo vyučování a přehledem institucí volného času. Seznamuje studenty se základy sociální pedagogiky, nastiňuje jim sociální aspekty výchovného prostředí, pojmy sociální deviace, kyberšikana, multikulturní výchova. Pozornost věnuje celoživotnímu vzdělávání dospělých, aktivizaci člověka ve stáří. Zvláštní zřetel přikládá speciální pedagogice, kde analyzuje jednotlivé speciálně pedagogické disciplíny. Učitel seznamuje studenty s organizací výchovy a vzdělávání v ČR a s mezinárodní standardní klasifikací vzdělávání ISCED.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do obecné pedagogiky

Současná pojetí pedagogiky. Charakter pedagogiky, její předmět, funkce, úkoly a metody. Základní pojmy pedagogiky (edukace, edukační realita, edukační prostředí). Systém pedagogických disciplín. Cíle a obsah výchovy. Funkce, činitelé edukace a jejich úkoly při utváření jedince. Základní směry ve výchově.

2. Vybrané kapitoly z dějin pedagogiky

Výchova a vzdělávání ve starověku a feudální společnosti, pedagogika 16. – 20. století (významní představitelé – J. Locke, J. J. Rousseau, J. J. Pestalozzi, J. F. Herbart, L. N. Tolstoj, H. Spencer, J. Dewey a další), J. A. Komenský, jeho dílo a pedagogický odkaz, pedagogika v českých zemích do 20. století – protestantské školství, školství za Marie Terezie, úloha vlasteneckých učitelů v době obrození. Česká pedagogika 20. století po současnost.

3. Sociální pedagogika

Sociální pedagogika (pojem, předmět, funkce a úkoly). Sociální aspekty výchovného prostředí. Výchovné prostředí a rodina, typy a prostředky rodinné výchovy, děti ze sociálně znevýhodněného prostředí. Škola a výchovná zařízení z pohledu sociální pedagogiky. Sociální deviace, šikana, kyberšikana. Multikulturní výchova.

4. Pedagogika volného času

Základní pojmy, úkoly pedagogiky volného času ve výchově a vedení. Formy trávení volného času dětí a mládeže. Ovlivňování volného času dětí a mládeže, úloha rodiny při využívání volného času. Výchova mimo vyučování, principy, funkce a poslání. Přehled státních a nestátních institucí volného času, které se věnují dětem, a jejich význam.

5. Andragogika

Předmět a základní pojmy andragogiky. Historie andragogiky. Systém andragogických věd. Významy metodologie andragogiky Proces celoživotního vzdělávání, dospělý člověk jako objekt výchovy. Profesionální vzdělávání dospělých. Aktivizace člověka ve stáří.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

6. Speciální pedagogika

Předmět a cíle speciální pedagogiky, stupně socializace zdravotně a sociálně znevýhodněných osob. Metody speciálně pedagogického vedení. Charakteristika speciálně pedagogických disciplín (etopédie, logopedie, oftalmopedie – tyflopédie, surdopedie, psychopedie, somatopedie, speciální pedagogika osob s parciálními nedostatky). Specifické poruchy učení, ADHD, autismus. Dítě zdravotně postižené a rodina.

7. Organizace vzdělávání

Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání ISCED. Vzdělávací soustava z pohledu školských zákonů. Alternativní školství.

Forma a váha hodnocení

Zápočet, klasifikovaný zápočet

Písemný test, dosažená úspěšnost minimálně 60 %.

Zkouška

Ústní zkoušení.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

HURNÍKOVÁ, Květa, Karla KONČEKOVÁ KVARDOVÁ a Simona DOSTÁLOVÁ. *Základy pedagogiky: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-32-9.

KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. 2. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0643-9.

PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky: Úvod do studia oboru*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2009.

ISBN 978-80-7367-567-7.

Doporučená literatura a další zdroje

BENEŠ, Milan. *Andragogika*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4824-5.

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: Trendy pedagogiky volného času*. 2. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0030-7.

JARKOVSKÁ, Lucie et al. *Etnická rozmanitost ve škole: Stejnost v různosti*. Praha: Portál, 2015.

ISBN 978-80-262-0792-4.

MALACH, Josef. *Základy pedagogiky*. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2003.

ISBN 80-7042-293-9.

PETTY, Geoffrey. *Moderní vyučování*. 6., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0367-4.

PIPEKOVÁ, Jarmila et al. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-198-0.

ZELINKOVÁ, Olga. *Poruchy učení*. 12. vyd. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0875-4.

Pedagogika: časopis pro vědy o vzdělávání a výchově. ISSN 0031-3815.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

ZPE-1-Kk-0078-Základy pedagogiky

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky
- učebna pro reprodukci audiovizuálních pomůcek

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Informační a komunikační technologie	IKT	
Název modulu anglicky	Information and Communication Technology		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	16 konzultací	ECTS	3 kredity v zimním a letním období, celkem 6 kreditů za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Znalost uživatelské obsluhy počítačů na úrovni střední školy.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student má kvalitní uživatelské schopnosti a dovednosti související s prací na počítači. • Student umí pracovat na pokročilé úrovni s následujícími typy programů – textové editory, tabulkové procesory, prezentační nástroje, volně šiřitelné programy pro zpracování grafiky a fotografií. • Získané znalosti a dovednosti umí využít v ostatních studovaných předmětech nebo při psaní seminárních či ročníkových prací a po absolvování studia v praxi. • Je schopen využít potřebných funkcí textových editorů k vytvoření běžných i rozsáhlých dokumentů (smlouvy, žádosti, odvolání, zápisy z šetření, výroční zprávy atd.). • Umí použít tabulkové kalkulátory k tvorbě tabulek, grafů a zjišťování informací z tzv. „seznamů“. • Je schopen vytvořit pomocí prezentačních nástrojů prezentaci a využít všech dostupných funkcí nabízených programů. • Dovede zpracovat digitální fotografii, použít grafiku v prezentacích i textových dokumentech.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • statická projekce • metody nácviku praktických dovedností			
Anotace modulu Učitel v předmětu Informační a komunikační technologie navazuje na znalosti a dovednosti získané na střední škole. Učitel vede studenty k uvědomění si neustálého a rychlého vývoje v oblasti informačních a komunikačních technologií. v praktické části se učitel ve výkladu a cvičeních zaměřuje na podrobnější orientaci a na důslednou uživatelskou práci s textovými editory, tabulkovými kalkulátory, prezentačními nástroji a grafikou.			

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Textový editor WORD

Využití stylů odstavců pro tvorbu nadpisů a jejich následné použití v tzv. automatickém obsahu. Řízení toku textu odstavce (kontrola osamocených řádků, svázání řádků, svázání následujících odstavců). Pokročilá práce s tabulkami, grafy, obrázky, cliparty, wordarty, automatickými tvary. Nastavení vzhledu stránky a vlastností dokumentů. Tvorba oddílů v dokumentech – práce s textem, s tabulkami, obrázky, grafy, záhlavím a zápatím v těchto oddílech. Práce s hromadnou korespondencí, elektronickými formuláři dalšími objekty (rovnice, hypertextové odkazy, křížové odkazy, organizační schémata atd.). Práce a úprava komentářů, poznámek pod čarou a automatických obsahů, rejstříků, seznamů tabulek, obrázků a grafů. Vyhledávací funkce a kontrola pravopisu, tvorba individuálního panelu nástrojů, využití informacístavového řádku, přizpůsobení vzhledu obrazovky. Práce se šablonami dokumentů (tvorba, použití úprava existujících šablon, začlenění vytvořené šablony pro další použití v počítačové síti). Práce hypertextem v dokumentech (práce s hypertextovými odkazy na web, na text, obrázek, graf, tabulku, rovnici v jiné části dokumentu).

2. Prezentační nástroj POWERPOINT

Základní informace pro práci s programem – typy ukládaných souborů. Grafická úprava prezentace určené pro hromadné a individuální předvádění. Vkládání a manipulace s jednotlivými snímky prezentace. Možnosti využití rozvržení snímků prezentace, grafické úpravy snímků, využití vlastních barevných pozadí (barvy, přechody snímků, textury, vlastní fotografie), schémat nebo šablon, přechodů mezi snímky, vlastních animací, automatického časování jednotlivých snímků prezentace. Práce a využití tlačítek akcí v prezentaci. Vkládání, úprava a manipulace s dalšími objekty (vlastní kreslené objekty, obrázky, grafy, rovnice, tabulky, organizační schémata, audio a video ukázky, datum, čas a číslo snímku atd.). Možnosti propojení dat z jiných programů, vnořování prezentací. Úprava prezentace pro umístění na web.

3. Tabulkový procesor EXCEL

Využití existujících posloupností seznamů a tvorba vlastních posloupností seznamů pro další použití. Tvorba a úprava grafů – graf tvořený průvodcem i bez něj. Vhodný výběr typu grafu, grafy s vedlejšími osami, kombinované grafy, úpravy formátu části grafů (název grafu, osy, popisy a popisky os, ploch, datových řad, legendy). Možnosti propojení grafu s textovým editorem (WORD). Nastavení vzhledu stránky, oblasti tisku, vlastností dokumentu. Práce s objekty – vkládání clipartu, wordartu a dalších grafických prvků. Tvorba organizačních schémat, práce a úprava rovnic. Tvorba a práce s elektronickým formulářem – možnosti zaškrtávacích polí, přepínačů, textových polí apod. Zpracování dotazníků v prostředí Excelu. Práce s více okny programu, možnosti ukotvení příček, rozdělení okna, možnosti ochrany dat (soubor, sešit, list, buňka, objekt), skrytí sešitu a listu, možnosti propojení dat mezi listy sešity. Využití datových, matematických, statistických, vyhledávacích, textových a logických funkcí programu k tvorbě tabulek. Práce se seznamy – tabulková a formulářová úprava, prohlížení seznamu, řazení seznamu podle stanovených klíčů, filtry (automatické, vlastní, rozšířené), souhrny (jednoduché a složené), kontingenční tabulky a grafy, ověřování dat v seznamu. Databáze.

4. Grafika

Program Malování, sejmutí obrazovky, úprava obrázku, vložení do dokumentu. Úprava digitálních fotografií ve volně šířitelných programech, výřez, korekce efektu „červených očí“, korekce přesvětleného snímku, doplnění textu do snímku, použití speciálních efektů, úprava velikosti, otočení obrázku, ořez, úpravy barev, filtry, doostření, retušování. Uložení obrázku do vhodného formátu, komprese.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Odevzdání zadaných samostatně zpracovaných úkolů.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BRŠLICA, Marian, Marcela HOŇKOVÁ a Věra PIŠŤEKOVÁ. *Informační a komunikační technologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011.

Doporučená literatura a další zdroje

ANDRÝSKOVÁ, Jana. *PowerPoint 2010: Podrobná uživatelská příručka*. Brno: Computer Press, 2010.

ISBN 978-80-251-3076-6.

BARILLA, Jiří. *Excel 2010: Podrobná uživatelská příručka*. Brno: Computer Press, 2010.

ISBN 978-80-251-3031-5.

NAVRÁTIL, Pavel. *Příklady v Microsoft Excel. /2 svazky/* Prostějov: Computer Media, 2000.

ISBN 80-902815-2-4, 80-86686-18-3.

PECINOVSKÝ, Josef. *Excel v příkladech – řešené úlohy*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0030-1.

PECINOVSKÝ, Josef. *PowerPoint v kanceláři*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0546-X.

VALENZ, Miroslav. *Příklady v Microsoft Word*. Prostějov: Computer Media, 2001. ISBN 80-902815-5-9.

VOGLOVÁ, Blanka. *Excel v kanceláři*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0386-6.

PÍRKOVÁ, Kateřina. *Word 2010: Podrobná uživatelská příručka*. Brno: Computer Press, 2010.

ISBN 978-80-251-3033-9.

Literatura bude aktualizována podle instalovaného software.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

IKT-1-Pš-0078-Informační a komunikační technologie

Pomůcky

- audiovizuální technika
- organizační a reprografická technika
- počítačová učebna

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Prezentační a komunikační dovednosti		PKD
Název modulu anglicky	Presentation and Communication Skills		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	16 konzultací	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student chápe význam kultury osobního projevu a komunikačních a prezentačních dovedností v praxi sociálního pracovníka. • Orientuje se ve světě médií, umí využívat jednotlivé typy mediální komunikace pro prezentaci organizace. • Student umí jasně formulovat svůj názor, prezentovat ho a obhájit ho ve veřejné diskusi. • Uplatňuje zásady účinné komunikace. • Rozumí struktuře a vývoji současné společnosti. • Chápe význam a umí využívat moderní techniku při studiu i při prezentaci vlastní organizace v praxi. • Nepodléhá manipulaci v komunikaci s klienty ani manipulaci médií při ovlivňování veřejného mínění. • Analyzuje a chápe příčiny a stav společenských jevů, vztahů, situací a sociálních problémů. • Využívá získané poznatky a dovednosti při řešení dílčích úkolů během studia a následně pak v sociální práci.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • metody práce s textem • praktický nácvik • modelové situace • statická projekce			
Anotace modulu Pedagog vede studenty k pochopení významu prezentačních a komunikačních dovedností jako nezbytné součásti profesionálních kompetencí sociálních pracovníků. V praktických nácvicích si student rozšíří prohloubí komunikační dovednosti ve vystupování na veřejnosti, v komunikaci s médii, v jednání s klienty, s kolegy. Pochopí základy PR, chápe a umí používat jeho jednotlivé nástroje k přípravě beneficí, konferencí, kampaní a sbírek pro sociální organizace. Je veden uplatňovat principy, normy a pravidla kulturního chování a vyjadřování v běžných pracovních a společenských situacích. Učitel vede studenty k pochopení významu			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

kultury a estetiky prostředí pro praxi v sociálních institucích, umí respektovat potřeby a možnosti sociálních klientů včetně klientů znevýhodněných.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod

Význam kultury osobního projevu pro sociálního pracovníka. Obsah pojmu kultura. Principy a normy kulturního chování. Společenská kultura, společenská a individuální stránka kultury projevu, základní principy kultury společenského styku.

2. Člověk mezi lidmi

Význam kultury a umění pro člověka, místo umění v sociální práci. Životní styl, osobnost, móda a vkus, estetika oblékání v kontextu praxe sociálních pracovníků. Kultura chování, formální a neformální chování. Pravidla stolování při společenských a pracovních příležitostech Společenská etiketa a společenský styk – rozdíly v multikulturním prostředí s ohledem na praxi sociálního pracovníka.

Nácvik – modelové situace, vystoupení studentů, video.

3. Estetika obytného a pracovního prostředí

Estetické zásady, užitečnost a hygieničnost prostředí. Veřejné prostory a respektování potřeb a možností zdravotně postižených. Návrh úpravy pracoviště v sociální oblasti. Životní prostředí, estetická ekologická požadavky na životní prostředí. Vlastní reflexe studentů na téma pracovní a obytné prostředí znevýhodněných osob.

4. Kultura vyjadřování

Základní vyjadřovací prostředky. Dvě složky verbální komunikace. Rétorika, hlasová hygiena. Mluvené projevy, druhy, útvary. Význam neverbální komunikace a paralingvistiky v sociální práci. Příprava monologického projevu, podmínky a zásady úspěšného projevu. Dialog, diskuse, polemika, účinná komunikace s klientem, asertivní komunikace, specifika jednání v sociální práci. Komunikace s klienty s různým typem znevýhodnění s důrazem na modelové situace a nácviky jednání v konkrétních situacích.

5. Písemná a ústní prezentace sociální organizace

Příprava a veřejná prezentace vybraného sociálního zařízení. Analýza prezentace.

6. Orientace ve světě médií

Média – informace a dezinformace. Média soukromá, veřejnoprávní a účelová – jejich rozdíly možnosti a význam pro prezentaci sociálních institucí. Základní pravidla komunikace s médii s ohledem na problematiku sociálních institucí běžná komunikace a krizová komunikace (ochrana soukromí klientů, komunikace s médii v krizových situacích organizace – porušení práv klientů, náhlá úmrtí klientů, stížnosti klientů, šikana).

7. Orientace v problematice PR

Reklama, prezentace, propagace, propaganda, manipulace. Nástroje PR, organizace konferencí, kampaní, sbírek, charitativních akcí. Stručný vhled do problematiky elektronických sociálních sítí, možnosti využití k propagaci, prezentaci sociální organizace, získávání donorů, medializaci projektů.

8. Veřejné vystoupení na sociální téma

Příprava a veřejné vystoupení na vybrané sociální téma spojené s videozáznamem. Analýza vystoupení.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – aktivita ve cvičeních, prezentace organizace, ve které student pracuje nebo vykonává praxi.

Letní období – aktivita ve cvičeních, veřejné vystoupení na sociální téma spojené s videozáznamem.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

KACHLOVÁ, Judita a Janka HAJDOVÁ. *Prezentační a komunikační dovednosti: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-14-5.

POSPÍŠIL, Pavel. *Effektivní Public Relations a media relation*. Praha: Computer Press, 2002. ISBN 80-7226-823-6.

Doporučená literatura a další zdroje

FILIPIOVÁ, Daniela. *Život bez bariér*. Praha: Grada, 1998. ISBN 80-7169-233-6.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

KOHOUT, Jaroslav. *Rétorika*. Praha: Management Press, 2002. ISBN 80-7261-072-4.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumět*. Praha: Svoboda, 1998.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Tajemství úspěšného jednání*. Praha: Grada, 1995. ISBN 80-85623-84-6.

LEWIS, David. *Tajná řeč těla*. Praha: Victoria Publishing, 1995. ISBN 80-7219-018-0.

POSPÍŠIL, Zdeněk. *Estetika každodennosti*. Olomouc: ÚP, 2000. ISBN 80-244-0157-6.

SMEJKAL, Vladimír a Hana BACHRACHOVÁ. *Lexikon společenského chování*. 4., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 80-247-2327-1.

ŠPAČKOVÁ, Alena. *Trénink techniky řeči*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-9771-7.

ŽANTOVSKÝ, Petr. *Manipulace v médiích*. Praha: UJAK, 2008.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

PKD-Le-0078-Prezentační a komunikační dovednosti

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Seminář k absolventské práci	SAP	
Název modulu anglicky	Thesis Seminar		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	8 konzultací	ECTS	1 kredit v zimním a letním období, celkem 2 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student má vědomosti o obsahové náplni absolventské práce. • Dodržuje vědeckou etiku a autorská práva. • Je schopen v elektronických zdrojích vyhledávat zahraniční a českou literaturu. • Je schopen vyhledávat aktuální témata v elektronických zdrojích. • Orientuje se v normách a tyto dovede interpretovat. • Zná zásady pořizování bibliografických záznamů, citací a odkazů. • Uvědomuje si vztah mezi bibliografickým záznamem a odkazem v textu. • Je schopen samostatně a správně zaznamenat použité zdroje. • Využívá znalosti správného zápisu zdrojů při sebevzdělání. • Využívá vědecké metody při řešení problému stanoveného v absolventské práci. • Zpracovává výsledky dotazníkového šetření za pomoci informační a komunikační technologie. • Dokáže zpracovat a napsat odborný text v požadovaném rozsahu. • Zpracovává prezentaci absolventské práce. • Je schopen prezentovat svoji absolventskou práci.			
Metody výuky • monologická výuka (výklad, instruktáž) • metoda dovednostně-praktická • statická a dynamická projekce			
Anotace modulu V modulu Seminář k absolventské práci učitel seznamuje studenty se zásadami práce s literaturou a jinými informačními zdroji. Vzdělávací aktivitu směřuje k prohloubení teoretických znalostí nezbytných k napsání odborné práce. Studenty vede k tomu, aby napsali srozumitelný, odborný text, jenž odpovídá základním formálním požadavkům a ctí vědeckou etiku. Náležitou pozornost věnuje postupu při psaní absolventské práce, dále její struktuře, vědeckým metodám, obsahu i cílům. Za klíčovou považuje oblast správného pořizování bibliografických záznamů, citací, odkazů v textu. Tyto zásady upravuje norma ČSN ISO 690:2011, a proto studenty postupně seznamuje s jejich obsahem. v oblasti informační gramotnosti vede			

studenty k dovednosti vyhledávat informace v elektronických zdrojích. Na správné záznamy z elektronických zdrojů klade důraz v souvislosti s důsledným dodržováním autorských práv. Obhájení absolventské práce je nezbytným předpokladem k získání diplomu, a proto učitel seznamuje studenty s jejím průběhem. Student vytváří prezentaci své absolventské práce.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Členění absolventské práce

Struktura absolventské práce. Úvodní část. Hlavní textová část. Přílohy. Závěrečná část. Postup psaní práce. Téma práce, specifikace řešeného problému, cíl práce. Obsah teoretické a praktické části. Vyhledávání zdrojů.

2. Formální úprava práce

Nastavení textového editoru pro úpravu práce. Okraje. Rozsah práce. Jednotná úprava nadpisů. Správné označení hlavní kapitoly, oddílů a pododdílů.

3. Tabulky

Tvorba tabulky podle normy. Nadpis. Měrná jednotka. Hlavička tabulky. Sloupce. Řádky. Obecná poznámka. Číslování tabulek a obrázků.

4. Bibliografické citace a citační etika

Obecné zásady pro bibliografický popis zdrojů. Prohřešky proti citační etice. Přesnost citace textu. Doslovné citáty. Parafráze. Charakteristické rysy odborného stylu.

5. Bibliografický záznam

Prvky bibliografického záznamu. Specifikace prvků zápisu. Primární autorská odpovědnost. Název díla. Typ média. Údaje o vydání. Nakladatelské údaje. Datum vydání. Údaje o standardním čísle. Správné zapsání povinných a nepovinných prvků.

6. Struktura bibliografického záznamu – tištěné dokumenty

Správná struktura zápisu tištěných dokumentů. Monografická publikace, kapitoly v knize (různí autoři). Seriálové publikace. Časopisy, odborná periodika, ročenky. Článek v časopise, v periodiku. Příspěvek ve sborníku.

7. Struktura bibliografického záznamu – elektronické zdroje

Povinné údaje u elektronických zdrojů. Články a jiné příspěvky v elektronickém seriálu (časopise). Citace z www stránky.

8. Další použitelné dokumenty

Záznam kvalifikačních prací. Záznam dalších použitelných dokumentů: normy, firemní literatura, výroční zprávy, zákony, přednášky, osobní sdělení.

9. Vztah mezi bibliografickým záznamem a odkazy v textu

Odkaz v textu. Tři metody, které umožňují vztah mezi odkazy v textu a Seznamem použitých zdrojů. Metoda číselného odkazu. Metoda průběžných poznámek. Forma jméno-datum (harvardský systém).

10. Seznam použitých zdrojů

Vytvoření Seznamu použitých zdrojů. Uspořádání Seznamu a) abecedně, b) v numerické posloupnosti.

11. Obhajoba absolventské práce

Postup obhajoby, prezentace.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – písemná interpretace použitých zdrojů podle výběru studenta.

Letní období – prezentace absolventské práce.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

ČSN ISO 690. *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů.*

Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011. Třídící znak 01 0197.

VLHOVÁ, Karla. *Metodický návod pro vypracování absolventské práce.* Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2013.

Doporučená literatura a další zdroje

ČSN ISO 7144. Praha: Český normalizační institut, c1996.

ČSN 01 6910. Praha: Český normalizační institut, c2014.

FRANČÍREK, František. *Absolventská práce: co, jak a proč připravit, zpracovat, napsat a zhodnotit (obhájit)*. 2. vyd. Praha: Ingenio et Arti, 2013. ISBN 978-80-905287-3-4.

HAJDOVÁ, Janka. *Rámec pro vypracování praktické části absolventské práce. Oblast: kazuistika, případová studie*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2013.

ŠANDEROVÁ, Jadwiga. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: několik zásad pro začátečníky*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2007. ISBN 978-80-86429-40-3.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

SAP-3-Vv-0078-Seminář k absolventské práci

Pomůcky

- audiovizuální technika
- tištěné dokumenty (studijní opora, povinná literatura, knihy, časopisy)
- prostředky masové komunikace (Internet)
- učebna pro reprodukci audiovizuálních pomůcek

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Odborný seminář	OSE	
Název modulu anglicky	Professional Seminar		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	6 konzultací	ECTS	1 kredit v zimním a letním období, celkem 2 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student je teoreticky připraven na odbornou praxi. • Zná a chápe poslání, cíle a organizaci praxe. • Zná Etický kodex sociálních pracovníků, umí vysvětlit jeho jednotlivé zásady. • Orientuje se ve standardech kvality sociálních služeb. • Zná praktické kompetence sociálního pracovníka. • Umí definovat pojem supervize v sociální práci a rozumí významu supervize pro své studium a pro sociální praxi. • Umí pracovat s odborným textem a využívat ho ke studiu. • Umí zpracovat doklady pro své portfolio. • Student umí reflektovat, zpracovat a prezentovat ústně a písemně zkušenosti a poznatky z odborné praxe a z exkurzí. • Umí podat kvalifikovaný rozbor konkrétního sociálního případu a sociální situace. • Umí pozorovat, aktivně naslouchat a uplatit vlastní názor a stanovisko v souladu s Etickým kodexem sociálních pracovníků. • Využívá individuální a skupinové supervize k sebezdokonalování, sebereflexi a efektivní spolupráci s kolegy. • Prohlubuje si vědomí náročnosti a potřebnosti sociální práce a je motivován k odpovědné přípravě pro profesi sociálního pracovníka. • Student využívá dovedností ze Základů korespondence, Informačních a komunikačních technologií při plnění dílčích úkolů a při tvorbě portfolio. • Vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace při prezentaci úkolů. • Student pracuje s odbornou literaturou a tiskem a využívá je k odbornému růstu. • Přípravuje se na odbornou praxi a tuto využívá pro hlubší poznávání sociální praxe a poznání svého místa v ní. • Reflektuje a zpracovává zkušenosti z odborné praxe, z exkurzí a umí je vhodně prezentovat. • Umí kvalifikovaně analyzovat dílčí sociální situace a případy.			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

Metody výuky

- metody dialogické
- metody hraní rolí
- metody práce s literaturou a odborným tiskem a metody písemných prací
- supervize individuální a skupinová

Anotace modulu

Učitel vede studenty k aktivnímu seznamování s kompetencemi v sociální práci a k jejich postupnému získávání, k přípravě na realizaci odborné praxe. Učí je vést písemné záznamy z exkurzí a praxí a reflexi praxí. Seznamuje je se standardy kvality sociálních služeb. Učí studenty pracovat s odbornou literaturou, tiskem a prameny a využívat jich při studiu. Učitel vede studenty k plnění dílčích úkolů, při kterém si ověřují znalost teoretických přístupů a aplikují je na konkrétní situace. Analyzuje se studenty etické aspekty sociální práce. Seznamuje je se supervizí v sociální práci. Vede je k tvorbě portfolia.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Příprava na odbornou praxi

Poslání, cíle a organizace odborné praxe. Seznámení s organizací a strukturou institucí v oblasti sociální práce. Sdělení pokynů k vedení záznamů z exkurzí, deníku praxe a záznamů z odborných praxí. Průběžný rozbor vedení záznamů. Seznamování s praktickými kompetencemi v sociální práci a k tomu vytvořenými jednotkami učení. Diskuse nad Etickým kodexem sociálních pracovníků, uvedení do problematiky standardů kvality sociálních služeb. Příprava kontraktů pro odbornou praxi.

2. Práce s odbornou literaturou, odborným tiskem a prameny

Práce s odbornou literaturou, odborným tiskem s tematikou sociální práce, rozbor studijního textu, zpracování konspektu, rešerše, tezí odborného textu, zpracování bibliografických záznamů. Úprava textu podle platných norem.

3. Tvorba – zakládání portfolia

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Plnění dílčích úkolů – ústně nebo písemně podle charakteru úkolu, seminární práce, tvorba portfolia.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

Etický kodex sociálních pracovníků České republiky. Aktualizované vydání. Praha: Společnost sociálních pracovníků, 2006. ISBN 80-244-0318-8.

HAVRDOVÁ, Zuzana. *Kompetence v praxi sociální práce*. Praha: Osmium, 1999. ISBN 80-902081-8-5.

KOCIÁNOVÁ, Soňa. *Odborný seminář k odborné praxi: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-34-3.

Doporučená literatura a další zdroje

CARROLL, Michael a Margaret THOLSTRUPOVÁ. *Integrativní přístupy k supervizi*. Praha: Triton, 2004. ISBN 80-7254-582-5.

HAWKINS, Peter a Robin SHOHET. *Supervize v pomáhajících profesích*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-715-9.

JANKOVSKÝ, Jiří. *Etika pro pomáhající profese*. Praha: Triton, 2003. ISBN 80-7254-329-6.

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0528-9.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumíme*. Praha: Svoboda, 1988.

MAROON, Istifan, Oldřich MATOUŠEK a Hana PAZLAROVÁ. *Vzdělávání studentů sociální práce v terénu*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1307-9.

MATOUŠEK, Oldřich. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0211-0.

MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. 3. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana Kolářková, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

ÚLEHLA, Ivan. *Umění pomáhat. Učebnice metod sociální praxe*. Praha: Slon, 2007. ISBN 978-80-86429-36-6.
PAGE, Steve a Val WOSKET. *Úvod do supervize: cyklický model*. Tišnov: Sdružení SCAN, 2002.
ISBN 80-86620-002-X.

Sociální práce. ISSN 1213-6204.

Sociální péče. ISSN 1213-2330.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

OSE-1-Ki-0078-Odborný seminář

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika – audiovizuální záznamy
- textové pomůcky
- grafické pomůcky – flipchart

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Kazuistický seminář	KAS	
Název modulu anglicky	Case Studies Seminar		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	2. ročník 8 konz. 3. ročník 8 konz.	ECTS	1 kredit v zimním a letním období 2. a 3. ročníku, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Poznání základů sociální práce – funkce a poslání sociální práce, typy rizikových klientů, osobnost sociálního pracovníka, profesní etika, dilemata v sociální práci. Základní orientace v metodách poznávání klienta.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student umí pracovat s informacemi o klientovi (sběr informací, třídění a následné vedení dat o klientech, ověřování validity informací). • Student umí vést přiměřenou dokumentaci o sociální situaci klienta. • Student umí individuálně plánovat, uzavírat dohodu a modifikovat. • Student pracuje v souladu s profesní etikou. • Student vypracovává kazuistiky. • V jednotlivých kazuistikách student vyhodnocuje odborné postupy. • Student si utváří konstruktivní náhled na použité metody, techniky, přístupy, dílčí intervence, apod. • Student umí z analýzy většího množství kazuistik provést zevšeobecnění. • Student zná rozdíly mezi kazuistikou a případovou studií. • Student vypracovává případové studie. • Student vypracovává individuální plány (individuální plán ochrany dítěte, individuální plán průběhu poskytování sociální služby, individuální akční plán). • Student se v průběhu odborné praxe podílí na práci s konkrétním klientem. • Student umí vypracovat případovou studii a navrhnout řešení daného případu. • Student umí prezentovat analyzovaný případ (kazuistiku, případovou studii).			
Metody výuky • kombinace metod slovních (monologické, dialogické a metody práce s knihou) • metody brainstormingové a případové • metody názorně demonstrační			

Anotace modulu

Učitel teoreticky a názorně vysvětlí kazuistiku a případovou studii. Učitel vybírá jednotlivé případy tak, aby v prvé řadě respektoval míru získaných odborných poznatků studentů. Analyzuje se studenty jednotlivé případy z odborné praxe s cílem zpracovávat informace. Dodržuje ochranu osobních údajů dle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Učitel vede studenty ke konstruktivní kritice s ohledem na použité metody, techniky a přístupy. Vytváří prostor pro nácvik požadovaných profesních dovedností studenta – analytické zpracování informací, týmová spolupráce a plánování metodických postupů. Při práci s jednotlivými kazuistikami vede studenty k získání schopností srovnání a zobecnění. Při práci s případovými studiemi směřuje studenty k hledání možných řešení a cest k jejich dosažení. Kazuistický seminář je vhodnou příležitostí konfrontace teorie a praxe pod dohledem vyučujícího.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Teoretické vymezení kazuistiky, případové studie a individuálního plánu.
2. Zdroje informací o klientech, validita informací, způsoby vedení dat o klientech.
3. Rozbory jednotlivých případů z praxe – senioři, osoby se zdravotním postižením.
4. Rozbory jednotlivých případů z praxe – rodina a dítě.
5. Rozbory jednotlivých případů z praxe – osoby ohrožené sociálním vyloučením a nezaměstnaní.
6. Rozbory jednotlivých případů z praxe – menšiny a uprchlíci.
7. Prezentace vlastního případu s využitím dovedností získaných z kazuistického semináře.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zpracování a prezentace kazuistiky, případové studie a individuálního plánu dle vlastního výběru studenta.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BAJO, Ivan. *Kazuistický seminář*. Bratislava: Univerzita Komenského, 1991. ISBN 80-223-0358-5.
HAJDOVÁ, Janka. *Kazuistický seminář: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-76-3.
LEVICKÁ, Jana. *Kazuistický seminář zo sociálnej práce*. Trnava: Slovak Academic Press Universitas Tyrnaviensis, 2004. ISBN 80-89104-36-3.
MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.
ŘEZNÍČEK, Ivo. *Metody sociální práce*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000. ISBN 80-85850-00-1.

Doporučená literatura a další zdroje

BAŠTECKÁ, Bohumila. *Terénní krizová práce. Psychosociální intervenční týmy*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0708-X.
BECHYŇOVÁ, Věra a Marta KONVIČKOVÁ. *Sanace rodiny*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-392-5.
BIRKENMAIER, Julie a Marla BERG-WEBER. *The practicum companion for social work: integrating class and field work*. 2. vyd. Boston: Pearson Education, 2007. ISBN 0-205-47482-9.
FERJENČÍK, Ján. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 80-7367-815-9.
GARTWAIT, Cynthia. *The Social Work Practicum, a Guide and Workbook for Students*. University of Montana: Pearson Education, 2005.
GOJOVÁ, Alice, ed. *Sborník studijních textů pro sociální kurátory*. Ostrava: OU FSS – Centrum pro podporu projektů, 2009. ISBN 978-80-7368-627-7.
HÁJEK, Karel. *Práce s emocemi pro pomáhající profese. Tělesně zakotvené prožívání*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-107-7.
HAWKINS, Peter a Robin SHOHET. *Supervize v pomáhajících profesích*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-715-9.
HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 80-262-0219-6.
HENDL, Jan. *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. 4. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 80-262-0200-4.
HENDL, Jan. *Statistika v aplikacích*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0700-9.
CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu*. 2. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-1369-4.

- JANOUSHKOVÁ, Klára a Dana NEDĚLNÍKOVÁ, eds. *Profesní dovednosti terénních pracovníků. Sborník studijních textů*. Ostrava: OU ZSF, 2008. ISBN 978-80-7368-503-4.
- JANOUSHKOVÁ, Klára a Dana NEDĚLNÍKOVÁ, eds. *Profesní dovednosti terénních pracovníků. Sborník studijních textů*. Ostrava: OU ZSF, 2008. ISBN 978-80-7368-504-1.
- LOUČKOVÁ, Ivana. *Integrovaný přístup v sociálně vědním výzkumu*. Praha: Slon, 2010. ISBN 978-80-86429-79-3.
- MAHROVÁ, Gabriela, Martina VENGLÁŘOVÁ et al. *Sociální práce s lidmi s duševním onemocněním*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2168-5.
- MATĚJČEK, Zdeněk a Zdeněk DYTRYCH. *Krizové situace v rodině očima dítěte*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0332-7.
- MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. 3. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4.
- MATOUŠEK, Oldřich et al. *Sociální služby*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0041-3.
- MATOUŠEK, Oldřich, Hana PAZLAROVÁ et al. *Podpora rodiny*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0697-2.
- MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana Koláčková, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.
- MIKULAŠTÍK, Milan. *Komunikační dovednosti v praxi*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0650-4.
- MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1362-4.
- MLČÁK, Zdeněk. *Profesní kompetence sociálních pracovníků a jejich hodnocení klienty*. Ostrava: Spisy Filozofické fakulty Ostravské univerzity, 2005. ISBN 80-7368-129-3.
- MUSIL, Libor. „*Ráda bych Vám pomohla, ale...*“ *Dilemata práce s klienty v organizacích*. Brno: Marek Zeman, 2004. ISBN 80-903070-1-9.
- NETTING, F. Ellen, Petter M. KETTNER, Steve L. McMURTRY a M. Lori THOMAS. *Social Work Macro Practice*. 5. vyd. New York: Longman, 2011. ISBN 978-0-205-83878-3.
- NOVOTNÁ, Věra. *Sociálně-právní ochrana dětí*. Praha: ASPI, 2006.
- REITMAYEROVÁ, Eva a Věra BROUMOVÁ. *Cílená zpětná vazba. Metody pro vedoucí skupin a učitele*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-317-8.
- SCHMIDBAUER, Wolfgang. *Psychická úskalí pomáhajících profesí*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-312-9.
- SCHMIDBAUER, Wolfgang. *Syndrom pomocníka*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-369-7.
- SURYNEK, Alois, Růžena KOMÁRKOVÁ a Eva KAŠPAROVÁ. *Základy sociologického výzkumu*. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-038-4.
- STRAUSS, Anselm a Juliet CORBINOVÁ. *Základy kvalitativního výzkumu*. Boskovice: Albert, 1999. ISBN 80-85834-60-X.
- ŠKOVIERA, Albín. *Dilemata náhradní výchovy*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-318-5.
- ÚLEHLA, Ivan. *Umění pomáhat. Učebnice metod sociální praxe*. 2. vyd. Praha: Slon, 2007. ISBN 978-80-86429-36-6.
- VENGLÁŘOVÁ, Martina. *Problematické situace v péči o seniory. Příručka pro zdravotnické a sociální pracovníky*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2170-5.
- ZASTROW, Charles. *The Practice of Social Work: Applications of Generalit and Advanced Content*. Thomson: Brooks/Cole, 2003.
- ZHÁNĚL, Jiří, Vladimír HELLEBRANDT a Martin SEBERA. *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, 2014. ISBN 978-80-210-6696-0.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších změn a předpisů
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších změn a předpisů
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších změn a předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších změn a předpisů
- Sociální práce / Sociálna práca*. ISSN 1213-6204.
- Sociální péče*. ISSN 1213-2330.
- Bulletin ÉTHUM*. ISSN neuvedeno.
- Social Work*

Social Work and Society

Social Work in Europe

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

KAS-2-3-Hj-0078-Kazuistický seminář

KAS-1-Hj-0078-Individuální plánování sociální služby

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika – audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky – flipchart

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Orientace v sociální síti		OSS
Název modulu anglicky	Orientation in Social Networks		
Typ modulu	povinný	dopor. období	zimní a letní období 1. ročníku
Rozsah modulu	8 hodin	ECTS	2 kredity v zimním a letním období, celkem 4 kredity za studium
Jiný způsob vyjádření rozsahu	exkurze		
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student zná cíle, poslání, strukturu sociální sítě státních a nestátních organizací. • Orientuje se v legislativních, finančních a personálních zdrojích těchto organizací. • Má základní přehled o způsobech vedení dokumentace klientů a o náplni a charakteru práce funkcí sociálních pracovníků. • Má základní přehled o formách a metodách sociální práce. • Má přehled o sociální síti v regionu a o klientele státních a nestátních organizací. • Student získává pozitivní vztah k sociální práci a motivaci k výkonu funkce sociálního pracovníka. • Prostřednictvím osobních setkání s pracovníky navštívených organizací si uvědomuje charakter sociální práce a etické aspekty sociální práce. • Student chápe charakter sociální práce a strukturu sociální sítě v regionu. • Rozumí struktuře a charakteru klientely ve vztahu k sociálním a ekonomickým podmínkám regionu a přijímaným sociálním opatřením v sociální oblasti. • Využívá poznatků a zkušeností z exkurzí ve výuce a navazuje na ně při výběru pracovišť pro svou další odbornou praxi.			
Metody výuky • monologické a dialogické metody • metoda pozorování • metoda písemných prací			
Anotace modulu Učitel organizuje exkurze k seznámení studentů se sociálními a sociálně zdravotními organizacemi institucemi státního i nestátního sektoru. v úzké součinnosti s pracovníky uvedených organizací a institucí jim poskytne orientaci v sociální síti regionu. Vede studenty k uvědomění si rozsahu sociální sítě a základnímu poznání činnosti, poslání a specifik těchto pracovišť, k poznání různorodé struktury klientely v sociální sféře, k prvnímu seznámení s formami a metodami sociální práce a s funkcí sociálních pracovníků této sféry. Vede studenty k získání informací o financování a zabezpečení chodu sociální sféry			

Cd - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu

a k uvědomění si vazeb mezi organizacemi a institucemi a návaznosti poskytovaných služeb. Učitel výběrem exkurzí a jejich realizací podporuje proces identifikace studentů se sociální prací jako profesí. Pomáhá je motivovat k výběru a výkonu budoucích průběžných a souvislých odborných praxí.

Hlavní témata (osnova) modulu – rámcový rozpis obsahu exkurzí

1. Poznání cílů, poslání, činnosti, struktury, fungování organizací a institucí pracujících s dětmi a mládeží s výchovnými, vzdělávacími a zdravotními problémy (dětské domovy, diagnostické ústavy, výchovné ústavy, stacionáře, ústavy sociální péče, speciální školská zařízení, dětská centra).
2. Poznání cílů, poslání, činnosti, struktury, fungování organizací zaměřených na problematiku rodin s dětmi, na práci se seniory, se zdravotně handicapovanými, na práci s osobami společensky nepřizpůsobenými, s nezaměstnanými, s uprchlíky (centra pro rodinu, krizová centra, sociální odbory městských úřadů, domovy důchodců, věznice, nemocnice, psychiatrické léčebny, úřady práce, ústavy sociální péče, rehabilitační ústavy).
3. Seznámení s legislativními, finančními a personálními zdroji těchto organizací a institucí, s odlišnostmi státních a nestátních organizací a institucí.
4. Seznámení s užívanými formami a metodami sociální práce.
5. Seznámení s klientelou těchto organizací a institucí.
6. Poznání náplně práce sociálních pracovníků – samostatných funkcí v sociálních institucích a organizacích.
7. Seznámení s vedením dokumentace klientů.
8. Poskytnutí přehledu v sociální síti a orientaci v ní podle typů klientů.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Účast na exkurzích v souladu se školním řádem, písemný záznam z exkurzí a sebereflexe.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

Etický kodex sociálních pracovníků České republiky. Aktualizované vydání. Praha: Společnost sociálních pracovníků, 2006. ISBN 80-244-0318-8.

HAVRDOVÁ, Zuzana. *Kompetence v praxi sociální práce.* Praha: Osmium, 1999. ISBN 80-902081-8-5.

HOLANOVÁ, Michaela. *Orientace v sociální síti: Studijní opora pro kombinovanou formu studia.* Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-34-3.

Doporučená literatura a další zdroje

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese.* 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0528-9.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumíme.* Praha: Svoboda, 1988.

MAROON, Istifan, Oldřich MATOUŠEK a Hana PAZLAROVÁ. *Vzdělávání studentů sociální práce v terénu.* Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1307-9.

MATOUŠEK, Oldřich. *Základy sociální práce.* Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0211-0.

MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce.* 3. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce.* Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana Kolářková, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi.* 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

ÚLEHLA, Ivan. *Umění pomáhat. Učebnice metod sociální praxe.* Praha: Slon, 2007. ISBN 978-80-86429-36-6.

Sociální práce. ISSN 1213-6204.

Sociální péče. ISSN 1213-2330.

E-learningová studijní opora

eskola-voss-ova.cz

OSS-1-Ho-0078-Orientace v sociální síti

Ce - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika modulu odborná praxe			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Odborná praxe a supervize		OPS
Název modulu anglicky	Practical Training and Supervision		
Typ modulu	povinný	dopor. období	letní období 1. ročníku, zimní a letní období 2. a 3. ročníku
Rozsah modulu	Odborná praxe 1. roč. 30 hod. 2. roč. 50 hod. 3. roč. 65 hod. Supervize 2. roč. 10 hod. 3. roč. 10 hod	ECTS	Odborná praxe 2 kredity v letním období 1. ročníku a zimním období 2. ročníku, 4 kredity v letním období 2. ročníku, 7 kreditů v zimním období 3. ročníku a 5 kreditů v letním období 3. ročníku Supervize 1 kredit v zimním a letním období 2. ročníku a v letním období 3. ročníku, 2 kredity v zimním období 3. ročníku. Celkem 25 kreditů za studium.
Jiný způsob vyjádření rozsahu	Průběžná a souvislá odborná praxe, individuální a skupinová supervize.		
Forma hodnocení	klasifikovaný zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenty nejsou kladeny žádné vstupní požadavky.		
Vyučující	Vyučující splňují kvalifikační předpoklady podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.		
Cíle modulu • Student se orientuje ve sféře sociální práce a v sociální síti regionu. • Zná organizační, legislativní a personální zdroje sociální sítě. • Orientuje se v postupech, formách a metodách práce sociálních a sociálně zdravotních organizací a organizací státní správy a samosprávy, uvědomuje si jejich specifika. • Má znalosti a dovednosti potřebné pro praktické kompetence v sociální práci. • Podílí se na vedení dokumentace v místech praxe a na administrativní činnosti pracoviště. • Orientuje se v potřebách a možnostech klientů, umí rozpoznat problémy klientů a dokáže doporučit pracoviště, které je kompetentní se tímto problémem zabývat. • V rámci supervize spolupracuje na vytváření supervizního kontraktu, umí nalézat situace, se kterými přichází do supervize, pracuje na formulaci zakázky a aktivně participuje na realizaci supervize. • Student uplatňuje verbální a neverbální prvky komunikace a dbá na vhodnou prezentaci. • Při vedení dokumentace a zpracovávání informací využívá dovedností z KOR a IKT. • Rozvíjí účinnou komunikaci s klienty a se spolupracovníky; umí navázat kontakty s klienty a spolupracovníky. • Umí komunikovat přiměřeně věku, individualitě a situaci klientů.			

- Orientuje se v potřebách a možnostech klientů.
- Umí rozpoznat problémy klientů a ve spolupráci s vedoucím praxe zasahuje a poskytuje služby klientům.
- Vede dokumentaci podle pokynů vedoucího praxe, orientuje se v sociálních záznamech a umí z nich vybírat potřebné informace.
- Pod vedením vedoucího praxe provádí sociální šetření a zpracovává záznam z tohoto šetření.
- Je schopen poskytnout nebo zajistit pomoc, přiměřenou úroveň podpory a péče klientům a kolegům.
- Rozumí struktuře organizace, jejím cílům a pravidlům.
- Umí charakterizovat pracovní tým a identifikovat své místo v něm.
- K naplňování cílů praxe zpracovává kontrakt (student, učitel, vedoucí praxe na pracovišti) a tento kontrakt realizuje a vyhodnocuje.

Metody výuky

- monologické a dialogické metody
- metoda pozorování
- metoda písemných prací
- mentoring
- supervize

Anotace modulu

Učitel v součinnosti s vedoucím odborné praxe na smluvním pracovišti praxe vede studenty k poznání sociální sféry v regionu a k postupnému nabývání praktických kompetencí v sociální práci. Vede studenty k orientaci v organizační struktuře sociální sítě, k orientaci v postupech, formách a metodách práce sociálních a sociálně zdravotních organizací jak státních, tak nestátních. Vede je k poznání forem spolupráce mezi organizacemi a institucemi sociální sféry. Učitel s vedoucím praxe na pracovišti seznamuje studenty s realitou sociální práce a umožňuje studentům postupně uplatňovat své teoretické znalosti při řešení dílčích úkolů na praxi, získávat praktické dovednosti při práci s kolegy, klienty a konfrontovat teoretické poznatky s praxí. Vede studenty k reflektování jejich zkušeností z praxe, k poznání vlastních možností a případných limitů pro výkon sociální práce. Přípravuje je k samostatné práci, k poskytování služeb v sociální oblasti v souladu s právem klienta, posláním a pravidly organizace, právními předpisy a etikou sociální práce, k tomuto účelu jsou ve škole zpracovány jednotky učení. Jednotky učení jsou zavedeny tak, aby kopírovaly Evropský systém pro zvýšení kvality v odborném vzdělávání. Učitel dále ve spolupráci s pracovišti seznamuje studenty s možností supervize a vede k realizaci jak individuální, tak skupinové supervize. Individuální a skupinová supervize je pak studentům poskytována ve škole.

Hlavní témata (osnova) modulu

Forma organizace odborné praxe, návrhy pozic a pracovišť

Odborná praxe je organizována jako souvislá a průběžná. Praxe je vykonávána na pozici sociálního pracovníka.

Odborná praxe vede k poznání struktury, cílů, obsahu činnosti, specifik, legislativních, finančních a personálních zdrojů organizací a institucí, k poznání forem a metod jejich práce, klientely, způsobů vedení a zpracovávání dokumentace. K výkonu odborné praxe jsou vhodné:

1. Organizace věnující se dětem a mládeži se zdravotními, výchovnými, vzdělávacími a sociálními problémy.
2. Orgány státní správy a organizace věnující se práci s rodinou a dětmi.
3. Orgány státní správy a organizace věnující se seniorům, zdravotně handicapovaným a nezaměstnaným.
4. Orgány státní správy a organizace věnující se osobám vyžadujícím zvláštní pomoc, osobám ohroženým sociálním vyloučením, lidem bez domova, uprchlíkům a etnickým skupinám.

Seznam pracovišť odborné praxe je přiložen (Příloha B).

Forma organizace supervize

Studenti absolvují supervizi ve druhém a třetím ročníku. Individuální supervize je poskytnuta vždy jednou v zimním a letním období. Skupinová supervize je pak poskytnuta jednou za čtrnáct dní.

Popis řízení odborné praxe a její vyhodnocování

Odborná praxe je organizována dle vyhlášky o vyšším odborném vzdělávání. Na základě předběžného souhlasu, který student obdrží z pracoviště, se s pracovištěm uzavírá smlouva o výkonu odborné praxe. Škola

uzavírá dvě formy dohod – rámcovou a individuální, dle požadavku pracoviště (Příloha C). Rámcová smlouva umožní výkon odborné praxe více studentům. Individuální smlouva se uzavírá pro konkrétního studenta na daný termín.

Cílem praxe je naplňování kompetencí sociálního pracovníka. Na každé praxi student uzavírá kontrakt, kde si stanoví, které jednotky učení budou naplněny tak, aby postupně získal co nejvíce kompetencí. Na závěr praxe pak dokladuje, zda stanovené jednotky učení splnil a získal tak příslušnou kompetenci. Poté obdrží „Hodnocení praktikanta“.

Všechny podklady týkající se řízení a vyhodnocování odborné praxe jsou umístěny na webu školy (www.voss-ova.cz).

Forma a váha hodnocení

Klasifikovaný zápočet

Doložení důkazů naplnění cílových kompetencí, záznam z odborné praxe dle stanovené struktury. Účast na praxi v souladu se školním řádem. Absolvování individuální a skupinové supervize.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

Etický kodex sociálních pracovníků České republiky. Aktualizované vydání. Praha: Společnost sociálních pracovníků, 2006. ISBN 80-244-0318-8.

HAVRDOVÁ, Zuzana. *Kompetence v praxi sociální práce*. Praha: Osmium, 1999. ISBN 80-902081-8-5.

KOCIÁNOVÁ, Soňa. *Odborná praxe 2. ročník: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

KOCIÁNOVÁ, Soňa. *Odborná praxe 3. ročník: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

KOCIÁNOVÁ, Soňa. *Odborný seminář k odborné praxi: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-34-3.

Doporučená literatura a další zdroje

BROŽA, Jiří, ed. *Supervize v adiktologické praxi*. Praha: Triton, 2009. ISBN 978-80-7387-209-0.

CARROLL, Michael a Margaret THOLSTRUPOVÁ. *Integrativní přístupy k supervizi*. Praha: Triton, 2004. ISBN 978-80-7254-582-5.

HAWKINS, Peter a Robin SHOHET. *Supervize v pomáhajících profesích*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-715-9.

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0528-9.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak si navzájem lépe porozumíme*. Praha: Svoboda, 1988.

MAROON, Istifan, Oldřich MATOUŠEK a Hana PAZLAROVÁ. *Vzdělávání studentů sociální práce v terénu*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1307-9.

MATOUŠEK, Oldřich. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0211-0.

MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. 3. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0213-4.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana Kolářková, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

ÚLEHLA, Ivan. *Umění pomáhat. Učebnice metod sociální praxe*. Praha: Slon, 2007. ISBN 978-80-86429-36-6.

PAČESOVÁ, Martina. *Lékař, pacient a Michael Balint*. Praha: Triton, 2004. ISBN 80-7254-491-8.

PAGE, Steve a Val WOSKET. *Úvod do supervize: cyklický model*. Tišnov: Sdružení SCAN, 2002. ISBN 80-86620-002-X.

Supervize – Kazuistiky. Praha: Triton, 2004. ISBN 80-7254-496-9.

VENGLÁŘOVÁ, Martina et al. *Supervize v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4082-9.

Sociální práce. ISSN 1213-6204.

Sociální péče. ISSN 1213-2330.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

OSE-1-Ki-0078-Odborný seminář

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Občané se zdravotním postižením	OZP	
Název modulu anglicky	Handicapped Citizens		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní nebo letní období 2. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	8 konzultací	ECTS	4 kredity v zimním nebo letním období
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student se orientuje v psychických a somatických zvláštностech osob se zdravotním postižením. • Umí uvést vhodné formy terapie u výše uvedených jedinců, uvědomuje si výhody jednotlivých typů terapeutických působení. • V problematice klientů s kombinovaným postižením, poruchami metabolismu a občanů dlouhodobě nemocných student dokáže definovat tento stav, popsat příčiny jeho vzniku. Je schopen navrhnout komplexní přístup k tomuto typu klienta. • Zná a uvědomuje si potřeby zdravotně postižených a nemocných osob, umí plánovat další formy práce s těmito klienty. • Zná základy zdravotnické psychologie. • Orientuje se ve formách komplexní péče o nemocné a handicapované klienty. • Má přehled o vhodných kompenzačních pomůckách pro handicapované občany, o podpůrných organizacích pro různé typy klientů. • Student je připravený a ochotný pomáhat nemocným a handicapovaným jedincům. • Student má kladný vztah k nemocným a handicapovaným klientům a jejich rodinným příslušníkům.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické, beseda • metody projekční • metody nácviku dovedností • metody brainstormingové • metody situační • metody inscenační			
Anotace modulu Učitel seznamuje studenty s diagnostikou a komplexním přístupem k osobám handicapovaným, dlouhodobě nemocným a jedincům s psychosomatickým onemocněním. Poskytuje jim informace o komplexním přístupu k osobám se somatickým, smyslovým či mentálním handicapem a k jejich rodinným příslušníkům. Učitel studentům objasní a přiblíží základní formy péče a pomoci občanům s kombinovaným postižením, poruchami metabolismu a osobám dlouhodobě nemocným. Učitel uvede studenty do základů zdravotnické psychologie, problematiky psychosomatických onemocnění.			
Hlavní témata (osnova) modulu 1. Sociální problematika občanů s tělesným handicapem			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

Charakteristika tělesně postižených. Klasifikace tělesných postižení. Specifika výchovy a vzdělávání pohybově postižených. Rehabilitace a protetika. Zdravotní tělesná výchova.

2. Sociální problematika občanů se zrakovým handicapem

Charakteristika zrakově postižených. Klasifikace zrakových vad. Specifika výchovy a vzdělávání zrakově postižených. Kompenzační pomůcky pro zrakově postižené občany.

3. Sociální problematika občanů se sluchovým handicapem

Charakteristika sluchově postižených. Klasifikace sluchových vad. Specifika výchovy a vzdělávání sluchově postižených. Kompenzační pomůcky pro sluchově postižené občany.

4. Sociální problematika občanů s duálním senzoryckým handicapem

Duální handicap. Specifika péče o osoby s duálním handicapem. Komunikace a kompenzační pomůcky. LORM.

5. Sociální problematika osob s mentálním postižením

Reakce rodiny na narození dítěte s mentální retardací. Plná integrace dítěte s mentální retardací – chráněné byty a dílny. Demence – komunikace a možnosti pomoci lidem s demencí, kognitivní rehabilitace. Práce se vzpomínkami – reminiscence.

6. Sociální problematika jedinců s poruchou autistického spektra

Reakce rodiny na narození dítěte s poruchou autistického spektra. Plná integrace dítěte s poruchou autistického spektra, APLA.

7. Sociální problematika jedinců s narušenou komunikační schopností

Příčiny a důsledky NKS. Alternativní a augmentativní komunikace.

8. Sociální problematika osob dlouhodobě a chronicky nemocných

Komplexní přístup k lidem s dlouhodobým a chronickým onemocněním, svépomocné organizace a jejich význam pro klienta.

9. Základy zdravotnické psychologie

Vztah zdravotník a pacient. Psychická podpora pacienta.

10. Sociální problematika jedinců s onkologickou diagnózou

Vyrovňování se s onemocněním, pomoc rodině nemocného, svépomocné organizace.

11. Sociální problematika jedinců s psychiatrickou diagnózou

Plná integrace člověka s psychiatrickou diagnózou – chráněné byty a dílny, pracoviště.

12. Koncept Bazální stimulace

Koncept Bazální stimulace. Základní prvky konceptu Bazální stimulace. Aspekty bazálně stimulující ošetrovatelské péče. Komunikace v ošetrovatelské péči v konceptu Bazální stimulace.

13. Koncept kinestetické mobilizace

Pojem kinestetická mobilizace. Základní principy kinestetické mobilizace. Využití kinestetické mobilizace při práci, ošetrování člověka nemocného, s poruchou hybnosti.

Snoezelen koncept a jeho význam při práci s lidmi s handicapem a s lidmi dlouhodobě nemocnými.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Seminární práce na zadané téma.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

CHVÁTALOVÁ, Helena. *Jak se žije dětem s postižením*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0054-3.
KLOSOVÁ, Gabriela. *Občané se zdravotním postižením: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011. ISBN 978-80-87540-66-4.
PLEVOVÁ, Ilona a Regina SLOWÍK. *Komunikace s dětským pacientem*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2968-8.
SLOWÍK, Josef. *Speciální pedagogika*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-247-1733-3.

Doporučená literatura a další zdroje

FILATOVÁ, Renata a Kateřina JANKŮ. *Snoezelen*. Frýdek-Místek: Kleinwächter, 2010. ISBN 978-80-260-0115-7.
FRIEDLOVÁ, Karolína. *Bazální stimulace pro učitele předmětu ošetrovatelství 1. a 2. díl*. 2. vyd. INSTITUT

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

Bazální stimulace, 2006. ISBN 80-239-6132-2.

HALMO, Renáta. *Základy kinestetiky*. Olomouc: UP Olomouc. Pracovní sešit. 2004.

HORT, Vladimír, Michal HRDLIČKA a Jana KOCOURKOVÁ. *Dětská a adolescentní psychiatrie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-472-9.

KRHUTOVÁ, Lenka. *Občané se zdravotním postižením a veřejná správa*. Olomouc: UP v Olomouci, 2005. ISBN 80-244-1168-7.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie nemoci*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0179-0.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Vážně nemocný mezi lidmi*. Praha: Avicenum, 1989.

PIPEKOVÁ, Jarmila et al. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-198-0.

ŘÍČAN, Pavel, Dana KREJČÍŘOVÁ et al. *Dětská klinická psychologie*. 4., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1049-8.

ŠVARCOVÁ, Iva. *Mentální retardace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-060-7.

THOROVÁ, Kateřina. *Poruchy autistického spektra: Dětský autismus, atypický autismus, Aspergerův syndrom, dezintegrační porucha*. 2. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0215-8.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 4. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0225-7.

ZIKL, Pavel a Petra BENDOVI. *Speciálně pedagogický výkladový slovník*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-514-1.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

OZP-2-3-KI-0078-Občané se zdravotním postižením

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky
- odborná učebna
- modely a zobrazení

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Problémy dětské populace	PDP	
Název modulu anglicky	Child Population Problems		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní nebo letní období 2. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	8 konzultací	ECTS	4 kredity v zimním nebo letním období
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student zná psychologické aspekty psychosomatických poruch, emočních poruch dětí a mládeže. • Orientuje se v poruchách chování dětí a mládeže, v problémech způsobených alkoholem a návykovými látkami. • Chápe zvláštností dětí žijících v ohroženém sociálním prostředí, prostředí rozvodové intervence apod. • Zná a umí popsat základní techniky psychologické diagnostiky, které mu přiblíží pohled na osobnostní zvláštnosti dětí a mládeže. • Student je schopen přistupovat k dětem a mládeži empaticky. • Svým jednáním a postojem student napomáhá k větší otevřenosti a ochotě populace nabídnout dětem a mládeži pomoc (dobrovolnictví studentů). • Je připraven profesně vyhodnocovat aktuální problémy dětí a mládeže. • Na základě teoretických znalostí umí poskytnout krizovou intervenci dětem a mládeži podle situace.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • metody práce s odbornou literaturou a textem • metody názorně demonstrační • metody brainstormingu a inscenační, interakční a situační metody • praktické metody • praktický nácvik – řešení problémových situací jednání s dětským klientem, adolescentem			
Anotace modulu V rámci předmětu Problémy dětské populace učitel studentům poskytuje základní přehled o zvláštnostech dětského a adolescentního věku, specifikuje jim jejich zákonitosti a změny v jednání, chování, emocionalitě a volní sféře. Přibližuje jim osobnost dítěte školního věku v rodinném prostředí a školním klimatu, na praktických příkladech je blíže seznamuje s problémy dětí žijících v ohroženém prostředí, s pojmy deprivace, CAN. Učitel seznamuje studenty se základy psychoterapie dětí a dospívajících, dětskou klinickou psychodiagnostikou a krizovou intervencí. Dále studentům podává přehled o jednotlivých článcích poradenského systému pro děti a mládež a sociální péči o ně.			
Hlavní témata (osnova) modulu 1. Dítě jako klient, zásady přístupu k dítěti a dospívajícímu. Přehled aktuálních problémů dětí			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

a dospívajících.

2. Psychologická problematika neurologických onemocnění v dětství, DMO, epilepsie, infekce CNS, úrazy hlavy, smyslové postižení. Psychoterapeutické přístupy v práci s dítětem, podpora rodiny.
3. Psychologické aspekty psychosomatických poruch v dětství a dospívání. Zdroje a typologie psychosomatických poruch. Psychoterapie psychosomatických onemocnění.
4. Emoční poruchy – dětské strachy, fobie, úzkostné poruchy, fobie u dětí. Poruchy chování v dětském věku a dospívání. Sebeпоškozování u dětí a mládeže. Suicidální chování u dětí a mládeže. Diagnostika a psychoterapie poruch.
5. Poruchy příjmu potravy a spánku u dětí, klasifikace. Diagnostika poruch a jejich psychoterapie.
6. Problémy u dětí a mládeže způsobené alkoholem, návykovými látkami a hazardní hrou. Patologické hráčství u mladistvých a dopad na osobnost.
7. Problémy dětí žijících v ohroženém prostředí, děti migrantů. Deprivace dětí, její druhy a důsledky na dětskou osobnost. Syndrom CAN – psychologický přístup k dítěti a práce s nimi. Šikanování dětí, parta – vliv sociálních skupin na dítě.
8. Základy psychoterapie dětí a dospívajících. Techniky vedení rozhovoru s dítětem. Dětská kresba – její význam. Druhy a formy psychoterapeutických činností, výběr vhodných psychoterapeutických postupů (praktické příklady).
9. Rozvod očima dítěte. Psychologické důsledky rozvodu na osobnost dítěte, role matky a otce v rozvodové intervenci. Syndrom zavrženého rodiče, typy syndromu, diagnostika a terapie.
10. Krizová intervence s dítětem a jeho rodinou, krizová intervence u dospívajících. Linky důvěry pro děti.
11. Přehled poradenského systému pro děti a mládež. Postavení VP ve škole. Úloha PPP, SPC, KC.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – vypracování kasuistiky problémového dítěte, vlastní prezentace úkolu, aktivita.

Letní období – písemná interpretace odborného problému z odborné literatury, vlastní prezentace úkolu, aktivita.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BAŠTECKÁ, Bohumila a Petr GOLDMANN. *Základy klinické psychologie*. Praha: Portál, 2001.

ISBN 80-7178-550-4.

GJURIČOVÁ, Šárka a Jiří KUBIČKA. *Rodinná terapie*. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0415-3.

HURNÍKOVÁ, Květa. *Problémy dětské populace: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava:

OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012. ISBN 978-80-87540-71-8.

ŘÍČAN, Pavel, Dana KREJČÍŘOVÁ et al. *Dětská klinická psychologie*. 4., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1049-8.

Doporučená literatura a další zdroje

BAKALÁŘ, Eduard. *Průvodce rodičovstvím*. Praha: Vyšehrad, 2002. ISBN 80-7021-605-0.

DRTILOVÁ, Jana a František KOUKOLÍK. *Odlišné dítě*. Praha: Vyšehrad, 1994. ISBN 80-7021-097-4.

ELLIOT, Julian a Maurice PLACE. *Dítě v nesnázích*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0182-0.

LANGMEIER, Jiří, Karel BALCAR a Jan ŠPITZ. *Dětská psychoterapie*. 2. vyd. Praha: Portál, 2000.

ISBN 80-7178-381-1.

MATĚJČEK, Zdeněk. *Dítě a rodina v psychologickém poradenství*. Praha: Portál, 1992. ISBN 80-04-25236-2.

MATOUŠEK, Oldřich a Hana PAZLAROVÁ. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny*. Praha: Portál, 2014.

ISBN 978-80-262-0522-7.

MATOUŠEK, Oldřich, Hana PAZLAROVÁ et al. *Podpora rodiny*. Praha: Portál, 2014.

ISBN 978-80-262-0697-2.

PEŠOVÁ, Ilona a Miroslav ŠAMALÍK. *Poradenská psychologie pro děti a mládež*. Praha: Grada, 2006.

ISBN 80-247-1216-4.

PIAGET, Jean. *Psychologie dítěte*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-609-X.

PROBSTOVÁ, Věra a Ondřej PĚČ. *Psychiatrie pro sociální pracovníky*. Praha: Portál, 2014.

ISBN 978-80-262-0731-3.

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

RONENOVÁ, Tammie. *Psychologická pomoc dětem v nesnázích*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80- 7178-370-6.
SOBOTKOVÁ, Irena. *Psychologie rodiny*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-559-8.
SVOBODA, Mojmír, Eva ČEŠKOVÁ a Hana KUČEROVÁ. *Psychopatologie a psychiatrie*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-154-9.
VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 4. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0225-7.
VODÁČKOVÁ, Dana. *Krizová intervence*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-696-9.

Psychologie dnes. Portál, s.r.o, Praha, ISSN 1212-9607.

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava- Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Sociální práce s problémovými klienty	SPP	
Název modulu anglicky	Social Work with Difficult Clients		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní nebo letní období 2. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	8 konzultací	ECTS	4 kredity v zimním nebo letním období
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenty nejsou kladeny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student se orientuje v patologických rovinách současné společnosti. • Je schopen rozpoznat sociální problematiku této společnosti i speciální individuální potřeby klientů. • Dokáže pružně reagovat na možné několikanásobné změny v řešení sociálních případů, také na různý přístup osob spolupracujících. • Uvědomuje si a aplikuje současné využití více vědomostí a dovedností získaných předchozím studiem odborných předmětů. • Student je schopen individuálně přistupovat ke klientovi. • Vnímá a poté dokáže porovnat různé možnosti řešení případů, případně využije možnosti supervize nebo možnosti konzultace v síti dalších odborníků. • Nepodléhá předsudkům a haló efektu při jednání s klienty, vždy se snaží být nestranný, objektivní a autentický. • Student syntetizuje získané poznatky o klientovi a stanoví co nepřínosnější strategii práce a jednání s ním. • Umí zpracovat odbornou dokumentaci ve prospěch vývoje celého sociálního případu. • Je schopen poskytnout v optimálním časovém úseku spolupracujícím institucím funkční kasuistiku a podstatné informace o klientovi. • Využívá aktuálních poznatků a přístupů sociální vědy a doplňuje si informace vztahující se k jeho práci.			
Metody výuky • metody monologické • metody práce s dokumenty • metody dialogické • metody případové, situační			
Anotace modulu Učitel v průběhu výuky seznamuje studenty s odborným názvoslovím, které se vztahuje k probíraným tématům. Zabývá se rozdělením institucí poskytující intervenci a péči jednotlivcům a rodinám v oblasti sociální práce. Upozorňuje na multitýmovou spolupráci i provázanou spolupráci jednotlivých institucí na úrovni meziresortní, poukazuje na nutnost seznámení se s platnou legislativou. Seznamuje posluchače okruhem osob s rizikovým chováním, vede je k porozumění konfliktu a schopnosti efektivní komunikace. Učitel se se studenty zamýšlí nad různými úskalími sociální práce, nad vývojem rozmanitých sociálních kauz, nad vznikem možných konfliktních a rizikových situací v kontextu aktuálního dění ve společnosti a jejich			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

řešením. Prostřednictvím interaktivní výuky napomáhá studentům orientovat se ve vybraných přístupech při práci s klienty, osvojovat si komunikační dovednosti, techniky a metody sociální práce a tím zvyšovat své odborné kompetence.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Síť institucí v oblasti sociální práce (sociální – školské – zdravotnické).
2. Sociální práce s vybranými klienty (uživateli) s rizikovým chováním. Diferenciace cílových skupin.
3. Vedení rozhovoru. Aktivní naslouchání. Kladení otázek. Komunikace s osobami s rizikovým chováním, v nestandardní (vyhrocené) situaci.
4. Vybrané přístupy při práci s osobami s rizikovým chováním. Intervenční techniky při práci s klienty.
5. Konflikt. Jak si lépe rozumět. Schopnost efektivní komunikace. Řešení konfliktů.
6. Agresivita, kriminalita, delikvence mládeže. Výchovná problematika.
7. Náhradní výchova – ústavní výchova, náhradní rodinná péče. Vysvětlení základního odborného pojmosloví – vydané předběžné opatření, nařízená ústavní výchova, uložená ochranná výchova.
8. Problematika migrace, uprchlictví. Správa uprchlických zařízení.
9. Orientace ve světě práce. Naučme se hospodařit.
10. Problematika vzniku syndromu vyhoření (burn-out syndromu) v pomáhajících profesích. Možnosti jeho prevence. Základní zásady psychohygieny.
11. Příklady dalšího vzdělávání sociálních pracovníků, možnosti absolvování odborných výcviků a kurzů ve specifických dovednostech.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – zpracování a odevzdání seminární práce.

Letní období – zpracování a odevzdání skupinové práce.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

KONČEKOVÁ KVARDOVÁ, Karla a Petra ŠMITÁKOVÁ. *Sociální práce s problémovými klienty: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

KRIVOHLAVÝ, Jaro. *Povídej, naslouchám*. 2., přeprac. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-7195-405-7.

MATOUŠEK, Oldřich a Andrea KROFTOVÁ. *Mládež a delikvence: možné příčiny, struktura, programy prevence kriminality mládeže*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-825-8.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 5. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0225-7.

Doporučená literatura a další zdroje

BELZ, Horst a Marko SIEGRIST. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení. Východiska, metody, cvičení a hry*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-479-6.

BEERMANN-HAGEL, Susanne et al. *Hry na semináře a workshopy: 124 kreativních her*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5514-4.

DOHNALOVÁ, Eva. *Úvod do sociální práce s migranty: problematika migrace a integrace v ES/EU a České republice*. Olomouc, Caritas – Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2012. ISBN 978-80-87623-02-2.

HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Velký psychologický slovník*. 3. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-569-1.

HONUSKOVÁ, Věra, Eliška FLÍDROVÁ a Linda JANKŮ. *Dnes migranti – zítra uprchlíci?* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2014. ISBN 978-80-87623-02-2.

GRUBER, David. *Zlatá kniha komunikace*. 6. vyd. Ostrava: Gruber - TDP, 2015. ISBN 978-80-85624-97-7.

JANSKÝ, Pavel. *Dítě s problémovým chováním a náhradní výchovná péče ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-534-9.

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 5. vyd. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-181-6.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Hořet, ale nevyhořet*. 2., přeprac. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství,

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

2012. ISBN 978-80-7195-573-3.

MATOUŠEK, Oldřich et al. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.

MATOUŠEL, Oldřich a Hana PAZLAROVÁ. *Podpora rodiny: manuál pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0697-2.

NAVRÁTIL, Pavel. *Teorie a metody sociální práce*. Brno: Marek Zeman, 2001. ISBN 80-903070-0-0.

NOVÝ, Miloš, Zuzana RADIMSKÁ a Bohuslav ŠIMEK. *Příklady z finanční gramotnosti*. Plzeň: Statua Aura, 2014. ISBN 978-80-905667-0-5.

PALÁT, Milan. *Determinanty vzniku migrace a statistiky cizinců v Evropské unii*. Ostrava: Key Publishing, 2014. ISBN 978-80-7418-228-0.

PLAMÍNEK, Jiří. *Konflikty a vyjednávání: umění vyhrávat, aniž by někdo prohrál*. 3., uprav. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4485-8.

POTOČKOVÁ, Dana. *Nejlepší je domluvit se aneb Průvodce mediačním procesem*. Praha: Alfom, 2013. ISBN 978-80-87785-00-3.

PUCOVÁ, Věra et al. *Orientace ve světě práce*. Hněvín, 2003. ISBN 80-86654-02-08.

RABIŇÁKOVÁ, Dana a Marek MIČIENKA. *Konflikt, koření života: průvodce řešením konfliktů pro studenty a učitele středních škol*. 2. vyd. Praha: Partners Czech, 2004. ISBN 80-239-3339-6.

ZAKOUREILOVÁ, Eva. *Speciální techniky sociální terapie rodin*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0583-8.

Sociální práce / sociálna práca. ISSN 1213-6204.

Sociální služby. ISSN 1803-7348.

Psychologie DNES. ISSN 1212-9607.

www.nicm.cz

www.mpsv.cz

www.mvcr.cz

www.msmt.cz

www.integracnicentra.cz

www.migraceonline.cz

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

SPP-Kk-0078-Sociální práce s problémovými klienty

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky
- odborná učebna

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Speciální pedagogické terapie	TER	
Název modulu anglicky	Special Pedagogical Therapies		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní nebo letní období 2. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	8 konzultací	ECTS	4 kredity v zimním nebo letním období
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student se orientuje v psychických a somatických zvláštностech osob se zdravotním postižením. • Umí uvést vhodné formy terapie u výše uvedených jedinců, uvědomuje si výhody jednotlivých typů terapeutických působení. • Je schopen popsat způsoby práce s osobami se zdravotním postižením, a to u všech věkových kategorií. • Umí navrhnout, připravit a vést aktivity zaměřené na rozvoj osoby se zdravotním postižením. • Zná a uvědomuje si potřeby zdravotně postižených a nemocných osob. • Student je připravený a ochotný pomáhat nemocným a handicapovaným jedincům. • Student má kladný vztah k nemocným a handicapovaným klientům a jejich rodinným příslušníkům.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické, beseda • metody projekční • metody nácviku dovedností • metody brainstormingové • metody situační • metody inscenační			
Anotace modulu Učitel seznamuje studenty s teoretickými základy terapeutického působení na osoby se zdravotním postižením. Poskytuje jim informace o jednotlivých vhodných terapeutických přístupech a jejich přínosu pro osoby se zdravotním postižením. Při praktických cvičeních si student prostřednictvím sebezkušenosti vyzkouší možné způsoby, formy a techniky práce s lidmi se zdravotním postižením. Prostor je věnován nejen práci s dětmi a mládeží, ale také speciální andragogice a speciální gerontagogice.			
Hlavní témata (osnova) modulu 1. Terapie ve speciální pedagogice Možnosti terapeutického působení na osoby se speciálními vzdělávacími potřebami. Stručná definice a klasifikace jednotlivých základních terapií, které speciální pedagogika využívá. Stručné vymezení jednotlivých typů postižení (mentální, tělesné, smyslové, poruchy chování, kombinovaná postižení). Specifika zdravotního postižení v jednotlivých vývojových etapách. 2. Koncept bazální stimulace a jeho využití u osob se zdravotním postižením			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

Pojem a vznik Konceptu bazální stimulace. Základní prvky Konceptu bazální stimulace. Aspekty bazálně stimulující ošetrovatelské péče. Somatická stimulace. Vibrační a vestibulární stimulace. Stimulace nástavbových smyslů. Využití konceptu bazální stimulace ve speciální pedagogice a gerontologii.

3. Koncept snoezelen a jeho využití u osob se zdravotním postižením a u seniorů

Pojem a vznik Konceptu snoezelen. Multismyslový prostor. Struktura, organizace a zásady práce ve snoezelenu. Realizace lekce/hodiny ve snoezelenu.

4. Arteterapie ve speciální pedagogice

Arteterapeutický přístup. Struktura arteterapeutického setkání. Některé indikace arteterapie. Arteterapeutické metody a etudy.

5. Muzikoterapie ve speciální pedagogice

Pojem muzikoterapie. Cíle muzikoterapie. Využití muzikoterapie receptivní, aktivní a relaxační při práci s lidmi se zdravotním postižením a se seniory.

6. Dramaterapie ve speciální pedagogice

Pojem dramaterapie. Možnosti využití dramaterapie při práci s lidmi se zdravotním postižením. Využití loutky v terapii. Loutka z pohledu psychologie. Práce s loutkou u dětí se specifickými obtížemi.

7. Biblioterapie a poetoterapie ve speciální pedagogice

Objasnění základních pojmů. Obsah a cíle biblioterapie a poetoterapie. Využití při práci s lidmi se zdravotním postižením a se seniory.

8. Ergoterapie ve speciální pedagogice

Pojem ergoterapie a její cíle. Aktivita v ergoterapii. Praktické využití ergoterapie. Ergoterapie jako metoda umožňující rozvoj soběstačnosti klienta.

9. Animoterapie ve speciální pedagogice

Metody a formy animoterapie. Speciálně-pedagogické pojetí animoterapie. Aplikovatelnost animoterapie na jednotlivé druhy a typy postižení.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – teoretická příprava vybraného terapeutického přístupu.

Letní období – aplikace vybraného terapeutického přístupu v hodině.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

FILATOVA, Renata a Kateřina JANKŮ. *Snoezelen*. Frýdek-Místek: Kleinwächter Josef, 2010.

ISBN 978-80-260-0115-7.

FRIEDLOVÁ, Karolína. *Bazální stimulace pro učitele předmětu ošetrovatelství 1. a 2. díl*. 2. vyd. INSTITUT Bazální stimulace, 2006. ISBN 80-239-6132-2.

MÜLLER, Oldřich et al. *Terapie ve speciální pedagogice*. 2. vyd. Praha: Grada, 2014.

ISBN 978-80-247-4172-7.

VALENTA, Milan et al. *Psychopedie: Teoretické základy a metodika*. 5., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Parta, 2013. ISBN 978-80-7320-187-6.

Doporučená literatura a další zdroje

FILATOVA, Renata. *Snoezelen-MSE*. Frýdek-Místek: Kleinwächter Josef, 2014. ISBN 978-80-905419-3-1.

FRIEDLOVÁ, Karolína. *Bazální stimulace v základní ošetrovatelské péči*. Praha: Grada, 2014.

ISBN 978-80-247-1314-4.

GALAJDOVÁ, Lenka a Zdenka GALAJDOVÁ. *Canisterapie*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-7367-879-1.

GERLICOVÁ, Markéta. *Muzikoterapie v praxi*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4581-7.

GRIFFIN, Simone a Dianne SANDLER. *300 her pro děti s autismem*. Praha: Portál, 2014.

ISBN 978-80-262-0177-9.

JANKŮ, Kateřina. *Terapie ve speciální pedagogice: Základy a obecná vymezení*. Ostrava: OU v Ostravě, 2013. ISBN 978-80-7464-280-7.

LIEBMANN, Marian. *Skupinová arteterapie: nápady, témata a cvičení pro skupinovou výtvarnou práci*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-729-9.

NEWNAM, Sarah. *Hry a činnosti pro vývoj dítěte s postižením*. Praha: Portál, 2014. ISBN 80-7178-872-4.

PFEIFFER, Jan. *Ergoterapie*. Praha: REHALB, o.p.s., 2001.

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

RENOTIÉROVÁ, Marie. *Somatopedické minimum*. Olomouc: PdF UP v Olomouci, 2003. ISBN 80-244-0532-6.
VALENTA, Milan. *Dramaterapie*. 4. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3851-2.
SLOWÍK, Josef. *Speciální pedagogika*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-247-1733-3.
ŠICKOVÁ-FABRICI, Jaroslava. *Základy arteterapie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-616-0.
ŠVARCOVÁ, Iva. *Mentální retardace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-060-7.
THEATR LUDEM. *Loutka jako nástroj vzdělávání – příručka ke vzdělávacím seminářům*. Ostrava: OFTIS, 2014. ISBN 978-80-260-5861-8.
VALENTA, Josef. *Metody a techniky dramatické výchovy*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1865-1.

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky
- odborná učebna
- modely a zobrazení

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	2. cizí jazyk (Jazyk anglický, německý, ruský)	CJ2 (ANJ2, NEJ2, RUJ2)	
Název modulu anglicky	Foreign Language 2 (English, German, Russian)		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní nebo letní období 2. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	8 konzultací	ECTS	4 kredity v zimním nebo letním období
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student dosáhne klíčových kompetencí v rámci jazykové úrovně A1/A2 podle Společného evropského referenčního rámce. • Dokáže se dorozumět v běžných životních situacích. • Porozumí dotazům partnera ve společenských situacích, dovede klást a zodpovídat jednoduché otázky. • Je schopen jednoduchým způsobem prezentovat svoji osobu, popsat svou rodinu, bydliště, zájmy, studium. • Umí podat krátký popis událostí a popsat své zážitky. • Je schopen říci, co se mu líbí a nelíbí, omluvit se, objednat si jídlo a pití, nakoupit běžné věci, zeptat se na běžné informace týkající se veřejné dopravy, ubytování, dokáže popsat svoje zdravotní potíže. • Hovoří se správnou intonací a výslovností. • Dokáže převyprávět krátký jednoduchý přečtený text. • Pochopí smysl krátkých zpráv a hlášení. • Je schopen vyhledat informace v jednoduchých každodenních materiálech (prospektu, jídelním lístku, inzerátu, jízdním řádu). • Osvojuje si správné návyky pravopisu. • Umí napsat krátkou zprávu, e-mail, vzkaz. • Aplikuje dovednost vyhledávat ve slovníku neznámé výrazy. • Rozvíjí schopnost vyhledávat důležité informace v tištěných i elektronických zdrojích a pracuje s nimi. • Vnímá potřebu celoživotního vzdělávání v cizím jazyce.			
Metody výuky • metody monologické a dialogické • brainstormingové metody • metody práce s textem, metody písemných prací • statická a dynamická projekce • inscenační metody • nácvik jazykových/komunikačních dovedností			

Anotace modulu

Studium druhého cizího jazyka nevyžaduje žádné vstupní znalosti studenta. v jazykovém vzdělávání učitel vede studenty k rozvíjení komunikačních kompetencí v dalším cizím jazyce, vychovává studenty ke kultivovanému jazykovému projevu. Jazykovému projevu věnuje učitel dostatek času, přičemž strategii výuky směřuje ke stimulování řečových aktivit studenta a k prohlubování znalostí mluvnických jevů. Učitel vytváří u studenta správné návyky výslovnosti a intonace, vede studenta k tomu, aby správně používal osvojené jazykové prostředky, zejména slovní zásobu z oblasti běžné frazeologie. Systematicky rozvíjí řečové dovednosti studentů s pomocí komunikačních her a situací, hraných rolí, diskusí. Ve výuce upřednostňuje tematické okruhy, které jsou zaměřeny na takové vytvoření úrovně znalosti jazyka, aby jej student mohl užívat jako prostředek k dorozumívání, k přijímání, sdělování a výměně informací. Seznamuje studenty s reáliemi, se kterými se mohou setkat při cestě do země studovaného jazyka, např. s národní kuchyní, a rozšiřuje tak znalosti studentů. Věnuje také dostatek času nácviku práce se slovníkem, vyhledávání v informativní literatuře a elektronických zdrojích. Studenti si osvojí takovou úroveň komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici A1/A2 podle Společného evropského referenčního rámce.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. První společenské kontakty

Seznamování, představování, pozvání na návštěvu, pozvání do kina. Osobní údaje. Frazeologie společenského styku, oslovení, pozdravy, poděkování, vyjádření prosby, telefonování.

2. Rodina

Členové rodiny, vztahy mezi členy rodiny, každodenní život v rodině, společné aktivity. Problémy rodinného soužití.

3. Domov a domácnost

Dům, byt, jeho části, běžné vybavení. Práce v domácnosti. Bydlení ve městě a na vesnici. Rozdíly ve stylu bydlení u nás a v zemi studovaného jazyka.

4. Režim dne

Části dne. Každodenní běžné činnosti. Popis průběhu dne.

5. Volný čas, záliby

Volnočasové aktivity, kulturní a sportovní činnosti. Záliby, koníčky, typické volnočasové aktivity v naší zemi. Možnosti trávení volného času v místě bydliště.

6. Nakupování

Obchody, zboží. Výběr, koupě, placení a výměna zboží. Nákup suvenýrů při návštěvě zahraničí.

7. Jídlo a pití, v restauraci

Potraviny, nápoje, doba jídla. Příprava jídla, vybavení kuchyně, nádobí. Návštěva restaurace – jídelní lístek, objednávání a placení. Národní jídla a typické nápoje.

8. Cestování, orientace ve městě

Dopravní prostředky, pozoruhodnosti a budovy ve městě. Země, kterou chci navštívit. Orientace ve městě pomocí mapy, dotaz na cestu. Vysvětlení směru, trasy.

9. V hotelu

Rezervace ubytování, orientace v budově hotelu, služby v hotelu. Rozhovor na recepci, jednoduché vysvětlení nedostatků. Další možnosti ubytování při návštěvě zahraničí.

10. Studium, zaměstnání

Systém vzdělávání, organizace výuky, názvy předmětů, popis školy, rozvrh hodin. Moje povolání, obor, pracoviště.

11. U lékaře

Zdravotnická zařízení. Nejběžnější nemoci. Části těla. U lékaře, v lékárně. Popis případných zdravotních potíží.

12. Reálie zemí studovaného jazyka

Pamětihodnosti a zajímavá místa. Suvenýry. Národní kuchyně. Hlavní město a další velká města. Oblíbené svátky.

13. Gramatické učivo

Gramatické jevy s ohledem na použité učebnice a specifika daného jazyka.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – písemný didaktický test zahrnující gramatickou a lexikální část a práci s textem. Dosažená

úspěšnost minimálně 60 %. Váha na celkovém hodnocení 100 %.

Letní období – písemný didaktický test zahrnující gramatickou a lexikální část, práci s textem a poslechové cvičení. Dosažená úspěšnost minimálně 60 %. Váha na celkovém hodnocení 40 %. Ústní zkoušení, váha na celkovém hodnocení 60 %.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

MOTTA, Giorgio, Beata ČWIKOVSKA a Olga VOMÁČKOVÁ. *Direkt neu*. Praha: Klett Verlag, 2011. ISBN 9788073970369.

ORLOVA, Natália, Marta VÁGNEROVÁ a Miroslava KOŽUŠKOVÁ. *Класс! 1*. Praha: Klett, 2010. ISBN 978-80-7397-032-1.

OXENDEN, Clive, Christina LATHAM-KOENIG a Paul SELIGSTON. *English File Third Edition Elementary Student's Book*. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-459880-4.

OXENDEN, Clive, Christina LATHAM-KOENIG a Paul SELIGSTON. *English File Third Edition Elementary Workbook with key and with CD-ROM iChecker*. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-459871-2.

OXENDEN, Clive, Christina LATHAM-KOENIG a Paul SELIGSTON. *English File Third Edition Pre-intermediate Student's Book*. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-45988-1.

OXENDEN, Clive, Christina LATHAM-KOENIG a Paul SELIGSTON. *English File Third Edition Pre-intermediate Workbook with key and with CD-ROM iChecker*. Oxford: Oxford University Press, 2012. ISBN 978-0-19-459873-6.

ŠUSTKOVÁ, Šárka. *Cvičebnice německého jazyka pro druhý cizí jazyk: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOSŠ, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

VLHOVÁ, Karla. *Cvičebnice pro ruský jazyk: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOSŠ, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

Doporučená literatura a další zdroje

LEMCKE, Christiane a Lutz ROHMANN. *Deutsch im Alltag*. Berlin und München: Langenscheidt KG, 2009. ISBN 978-3-468-47201-5.

MURPHY, Raymond. *English Grammar in Use*. 4. vyd. Cambridge: Cambridge UP, 2013. ISBN 9780521189392.

NEKOLOVÁ, Věra, Irena CAMUTALIOVÁ a Alena LEŠKOVÁ. *Ruština nejen pro samouky*. 2. vyd. Praha: Leda, 2007. ISBN 978-80-7335-112-0.

ORLOVA, Natália, Marta VÁGNEROVÁ a Miroslava KOŽUŠKOVÁ. *Класс! 2*. Praha: Klett, 2011. ISBN 978-80-7397-066-6.

VOLTROVÁ, Michaela et al. *Cvičebnice německé gramatiky*. Plzeň: Fraus, 2013. ISBN 978-80-7489-001-7.

Аргументы и факты. ISSN 0204-0476.

<http://www.oup.com/elt/englishfile/elementary>

<http://www.oup.com/elt/englishfile/pre-intermediate>

<http://www.russianedu.ru>

<http://www.yandex.ru>

<http://etiket.ru>

<http://schubert-verlag.de/aufgaben/index.htm>

<http://www.mein-deutschbuch.de>

Pomůcky

- textové pomůcky
- auditivní, vizuální a audiovizuální technika
- auditivní a audiovizuální záznam
- organizační a reprografická technika
- učebna pro reprodukci audiovizuálních pomůcek

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Gerontologie	GER	
Název modulu anglicky	Gerontology		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní nebo letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	4 konzultace	ECTS	2 kredity v zimním nebo letním období
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student má přehled o fyzických a psychických příznacích stáří. • Zná základní typy somatických a duševních onemocnění ve stáří, umí objasnit podstatu jejich vzniku a navrhnout vhodná řešení těchto obtíží (ve vztahu k profesi sociálního pracovníka). • Uvědomuje si význam dodržování zásad zdravějšího a aktivnějšího stárnutí, je schopen vysvětlit klady této strategie. • Orientuje se v problematice osamělých klientů seniorů, klientů seniorů týraných a zneužívaných. • Dokáže popsat základní způsoby krizové intervence. • Umí vysvětlit problematiku hospitalizmu u klienta seniora. • Je schopen vysvětlit a použít způsoby humánního a etického přístupu k umírajícímu a jeho rodinným příslušníkům. • Popíše a vysvětlí obtíže při komunikaci se seniorem a zná vhodné komunikační prostředky při kontaktu s tímto typem klientů. • Uvědomuje si hodnotu života každého člověka. • Student si buduje a prohlubuje svůj kladný a empatický vztah ke klientům seniorům a k jejich rodinným příslušníkům. • Přistupuje ke klientům s empatií a s vědomím jejich práv. • Má úctu k umírajícímu a pozůstalým. • Student si prohlubuje své dovednosti v komunikaci se seniorem – nejdříve v modelových situacích a potom na své odborné praxi při jednání se samotným klientem. • Nabyté znalosti používá při sociální práci v různých typech zařízení pro seniory a handicapované občany, i v terénní práci. • Znalost zásad zdravějšího a aktivnějšího stárnutí umí používat v praktické práci s klienty.			
Metody výuky • metody monologické, dialogické • metody práce s knihou • metody brainstormingové a metody situační • metody praktické			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

Anotace modulu

Učitel vede studenta k empatickému přístupu k seniorům a jeho rodinným příslušníkům, k vhodným formám komunikace se zohledněním specifík daných etapou sénia. Objasňuje biologické, psychické a sociální potřeby klienta seniora. Poskytuje přehled nejčastějších chorob ve stáří a jejich příčin, upozorňuje na možná rizika ve stáří, možné způsoby řešení vzniklé náročné životní situace klienta a seznamuje studenty dostupnými zdravotnickými i sociálními službami a kompenzačními pomůckami.

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod do gerontologie

Základní pojmy a obsah předmětu. Historie gerontologie. Demografie a stárnutí obyvatelstva.

2. Stárnutí a stáří, psychosomatické změny ve stáří

Teorie stárnutí, biologie stárnutí.

Psychologie starého člověka, a to zdravého i somaticky nemocného.

3. Problematika osamělých klientů seniorů

Bezpečnost seniora, rizikový senior, problematika klientů seniorů týraných a zneužívaných. Etická problematika péče o seniory.

4. Komunikace se seniorem a s obtížně komunikujícími uživateli (klienty)

Vhodné komunikační prostředky, komunikace s dementním seniorem, problematika preterapie.

5. Sociálně-aktivizační programy pro seniory

6. Humanistické a existenciální teorie v sociální práci

Aplikace na problematiku seniorů. Filozoficko-etické otázky problematiky stárnutí.

7. Thanatologie, paliativní péče

Problematika umírání a smrti, péče a doprovázení umírajícího. Humánní a etický přístup k umírajícímu a jeho rodinným příslušníkům. Problematika hospicové péče, problematika léčby bolesti.

8. Sociální služby určené seniorům podle zákona č. 108/2006 Sb.

Problematika života v domovech pro seniory, v domovech se zvláštním režimem, význam rodiny a známého prostředí pro seniora.

9. Úloha a povinnosti sociálního pracovníka v různých typech institucí

Nejčastější úkoly sociálního pracovníka v geriatrických zařízeních a sociálních službách. Sociální aspekty v péči o seniory. Základní způsoby krizové intervence. Regionální politika v péči o seniory, spolupráce s charitativními, církevními a dalšími subjekty.

10. Choroby stáří a jejich zvláštnosti

Základní typy somatických a duševních onemocnění ve stáří. Interní choroby u starých lidí, nemoci pohybového ústrojí, náhlé příhody, poranění ve stáří, rehabilitace ve stáří, stáří a nervový systém (neurologie), gerontopsychiatrie, gynekologická onemocnění, oční choroby ve stáří, projevy stářív otorynolaryngologii, kožní onemocnění ve stáří.

11. Vyšetřování somatických funkcí schopností a možností u seniora

Problematika zátěžových testů, testování všedních činností.

12. Problematika zdravého životního stylu

Příprava na aktivní stáří, zdravý životní styl, výživa ve stáří, chybné stravovací návyky, psychohygiena, role seniora v různých etapách života jedince.

13. Gerontopedagogika

Problematika vzdělávání ve stáří a ke stáří. Problematika celoživotního vzdělávání, univerzity třetího věku, univerzity volného času. EURAG – Evropský svaz starší generace.

14. Problematika specifických programů

Národní gerontologický program, Národní program přípravy na stárnutí na dané specifické období, Evropská charta pacientů seniorů.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Seminární práce na zadané téma.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BUIJSSEN, Huub. *Demence. Průvodce pro rodinné příslušníky a pečovatele*. Praha: Portál, 2006.

ISBN 80-7367-081-X.

KALVACH, Zdeněk, Zdeněk ZADÁK, Roman JIRÁK et al. *Geriatric a gerontologie*. Praha: Grada, 2004.

ISBN 80-247-0548-6.

VENGLÁŘOVÁ, Martina. *Problematické situace v péči o seniory. Příručka pro zdravotnické a sociální pracovníky*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2170-5.

WEBROVÁ, Adéla. *Gerontologie: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

Doporučená literatura a další zdroje

ČEVELA, Rostislav et al. *Sociální gerontologie: Východiska ke zdravotní politice a podpoře zdraví ve stáří*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4544-2.

HOLCZEROVÁ, Vladimíra a Dagmar DVOŘÁČKOVÁ. *Volnočasové aktivity pro seniory*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-87109-19-9.

HÁJEK, Karel. *Práce s emocemi pro pomáhající profese. Tělesně zakotvené prožívání*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-107-7.

HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Fenomén stáří*. 2., přeprac. vyd. Praha: Havlíček Brain Team, 2010.

ISBN 978-80-87109-19-9.

HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Informovaný souhlas. Proč a jak?* Praha: Galén, 2007. ISBN 978-80-7262-497-3.

HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Sociální gerontologie aneb Senioři mezi námi*. Praha: Galén, 2012.

ISBN 978-80-7262-900-8.

HOLMEROVÁ, Iva, Hana VAŇKOVÁ et al. *Kvalita péče o pacienty s demencí aneb co potřebují pacienti a jejich rodinní příslušníci*. Česká geriatrická revue 2006, č. 2, s. 77-83.

HROZENSKÁ, Martina a Dagmar DVOŘÁČKOVÁ. *Sociální péče o seniory*. Praha: Grada, 2013.

ISBN 978-80-247-4139-0.

KALVACH, Zdeněk, Zdeněk ZADÁK, Roman JIRÁK et al. *Geriatrické syndromy a geriatrický pacient*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2490-4.

KLEVETOVÁ, Dana a Irena DLABALOVÁ. *Motivační prvky při práci se seniory*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2169-9.

KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0528-9.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Psychologie smysluplnosti existence. Otázky na vrcholu života*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1370-5.

KUBÍČKOVÁ, Naděžda. *Zármutek a pomoc pozůstalým*. Praha: ISV, 2001. ISBN 80-85866-82-X.

KUBLER-ROSS, Elisabeth. *Odpovědi na otázky o smrti a umírání*. Praha: H&H Jinočany, 1994.

ISBN 80-85878-12-7.

KUBLER-ROSS, Elisabeth. *O smrti a umírání*. Praha: H&H Jinočany, 1993. ISBN 80-900134-6-5.

MACKOVÁ, Marie. *Jak se vyrovnat s emocionální bolestí? Průvodce pro ty, jejichž blízký je smrtelně nemocný*. Ruda nad Moravou: Marie Macková ve vlastním nákladu, 2008. ISBN 978-80-254-2247-2.

MÁTL, Ondřej a Milena JABŮRKOVÁ. *Kvalita péče o seniory. Řízení kvality dlouhodobé péče v ČR*. Praha: Galén, Fakulta humanitních studií UK, Katedra řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích, 2007. ISBN 978-80-7262-499-7.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana KOLÁČKOVÁ, eds. *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

MUNZAROVÁ, Marta. *Eutanazie, nebo paliativní péče?* Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1025-0.

Na pomoc pečujícím rodinám. 6. vyd. Praha: Česká alzheimerovská společnost, 2007. ISBN 80-86541-23-5.

PAYNEOVÁ, Sheila a Jane SEYMOUROVÁ et al. *Principy a praxe paliativní péče*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, 2007. ISBN 978-80-87029-25-1.

PIDRMAN, Vladimír a Eliáš KOLIBÁŠ. *Změny jednání seniorů*. Praha: Galén, 2005. ISBN 80-7262-363-X.

RHEINWALDOVÁ, Eva. *Novodobá péče o seniory*. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-828-8.

SLÁMA, Oldřich, Luděk KABELKA a Jiří VORLÍČEK et al. *Paliativní medicína pro praxi*. Praha: Galén, 2007. ISBN 978-80-7262-505-5.

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

STYX, Petr. *O psychiatrii. Jak žít a jednat s duševně nemocnými lidmi. Kdo je zdravý a kdo je nemocný?* Brno: Computer Press, 2003. ISBN 80-7226-828-7.

SVATOŠOVÁ, Marie. *Hospice a umění doprovázet*. 6., dopl. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, APHPP, 2008. ISBN 978-80-7195-307-4.

SÝKOROVÁ, Dana a Oldřich CHYTIL. *Autonomie ve stáří. Strategie jejího zachování*. Boskovice: Albert, 2004. ISBN 80-7326-026-3.

THEOVÁ, Anne Mei. *Paliativní péče a komunikace*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, 2007. ISBN 978-80-87029-24-4.

TOŠNEROVÁ, Tamara. *Špatné zacházení se seniory a násilí v rodině: Průvodce pro zdravotníky a profesionální pečovatele*. Praha: 3. LF UK, 2000. ISBN 80-238-5875-0.

VIDOVIČOVÁ, Lenka. *Věková diskriminace – ageismus*. Praha: VÚPSV, 2005. ISBN 80-239-4645-5.

Vliv nového zákona o sociálních službách na práva uživatelů a poskytovatelů. Praha: Spolek oborové konference nestátních neziskových organizací v sociální a zdravotně sociální oblasti (SKOK), 2006.

VORLÍČEK, Jiří, Zdeněk ADAM a Yvona POSPÍŠILOVÁ et al. *Paliativní medicína*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0279-7.

WALSH, Danny. *Skupinové hry a činnosti pro seniory*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-970-4.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

GER-2-3-We-0078-Gerontologie

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- modely a zobrazení
- grafické pomůcky
- odborná učebna

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Sociální práce s nezaměstnanými	SPN	
Název modulu anglicky	Social Work with the Unemployed		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní nebo letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	4 konzultace	ECTS	2 kredity v zimním nebo letním období
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenty nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student rozumí struktuře a vývoji současné společnosti. • Orientuje se ve státní politice zaměstnanosti. • Je schopen pracovat a motivovat různé skupiny nezaměstnaných. • Je schopen kvalifikovaného základního poradenství. • Je schopen tvorby motivačních a vzdělávacích programů pro nezaměstnané. • Student se orientuje v základech personalistiky. • Student umí připravit a vést výběrové řízení. • Uplatňuje zásady účinné komunikace. • Využívá získané poznatky a dovednosti při řešení dílčích úkolů během studia a následně pak v sociální práci.			
Metody výuky • monologická výuka (výklad, přednáška, instruktáž) • dialogická (diskuse, rozhovor, brainstorming) • metody práce s textem (učebnicí, knihou, studijní oporou) • praktický nácvik • modelové situace • metody brainstormingové a situační • statická projekce • metody e-learningu			
Anotace modulu V modulu Sociální práce s nezaměstnanými učitel předkládá studentům základní orientaci na trhu práce v České republice i v sousedních zemích. Seznamuje je s tím, jak poskytovat kvalifikované základní poradenství, jak přistupovat individuálně k potřebám klientů a naučí je různým způsobům aktivní komunikace. Učitel studenty naučí základním lektorským dovednostem, naučí je připravovat motivační a vzdělávací programy pro nezaměstnané a orientovat se v dosavadních možnostech poskytovaných vzdělávacími institucemi. Rovněž předá studentům základní znalosti z personalistiky a managementu tak, aby byli dobře připraveni na vlastní přijímací řízení, aby také toto přijímací řízení byli schopni připravit a vést.			
Hlavní témata (osnova) modulu 1. Úvod do problematiky Aktuální demografický a ekonomický vývoj, souvislosti s ostatními předměty, státní politika			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

zaměstnanosti – aktuální stav. Úloha úřadů práce na pracovním trhu, zprostředkovatelské agentury.

2. Aktuální situace na trhu práce

ČR, region, uplatnění absolventů VOŠS v oblasti sociální práce s nezaměstnanými.

3. Profesní a osobnostní profil uchazečů o zaměstnání

Osobní kariéra, budování kariéry, etapy vývoje kariéry, osobnostní potenciál, struktura osobnosti, tvorba profilu schopností a dovedností sociálních pracovníků.

4. Techniky hledání zaměstnání

Inzerce, spekulativní dopisy, osobní návštěvy, účast na přijímacích pohovorech, na výběrových řízeních (návěst). Životopis. Portfolio a jeho uplatnění při hledání zaměstnání.

5. Přijímací pohovor

Příprava a průběh přijímacího pohovoru (úvod do personalistiky a managementu) – teorie a praktický nácvik. Příprava na přijímací pohovor pro uchazeče o zaměstnání podle jednotlivých specifických skupin (vzdělání, praxe, gender, kategorie 50+ a podobně) – praktický nácvik.

6. Patologické jevy související s nezaměstnaností

Nelegální zaměstnávání, „schwarz systém“, obchod s lidmi, zneužívání podpory v nezaměstnanosti, nedodržování pracovně právních předpisů a předpisů o bezpečnosti práce, nevýhodné pracovní smlouvy, zneužívání tísně zaměstnance, šikana na pracovišti, různé formy diskriminace (pohlaví, věk, rasa, zdravotní znevýhodnění, sexuální orientace, politické názor). Situace v ČR a EU.

7. Práce s dlouhodobě nezaměstnanými a obtížně zaměstnatelnými skupinami uchazečů o zaměstnání

Stručná charakteristika těchto skupin. Formy motivace, podpory a pobídek. Význam individuálního přístupu. Aktivní nácvik komunikace s jednotlivými skupinami klientů.

8. Práce, životní styl a volný čas

Význam duševní hygieny poradce pracujícího s nezaměstnanými. Opakování zásad copingových strategií a prevence syndromu vyhoření v návaznosti na znalosti z předchozího studia psychologie, sociálně psychologického výcviku a teorií a metod sociální práce.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – aktivní účast ve výuce, seminární práce – životopis.

Letní období – aktivní účast ve výuce, zpracování seminární práce – návrh projektu aktivizačního kurzu pro vybranou skupinu nezaměstnaných se zdůvodněním obsahu a metod.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

HANZLÍKOVÁ, Olga. *Jak uspět v prvním zaměstnání*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0121-9.

HOLAŇOVÁ, Michaela. *Sociální práce s nezaměstnanými: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2011.

HRONÍK, František a Iva BARNETOVÁ. *Jak najít zaměstnání*. 2. vyd. Brno: Motiv Press, 2015.

ISBN 978-80-87981-13-9.

MONNET, Béatrice. *Jak uspět při přijímacím pohovoru*. 2. vyd. Praha: Grada, 2000. ISBN 80-7169-450-9.

SRNCOVÁ, Jaroslava. *Jak se ucházet o zaměstnání*. Praha: Computer Press, 2000. ISBN 80-7226-355-2.

Doporučená literatura a další zdroje

BĚLOHLÁVEK, František. *Jak řídit a vést lidi: Testy, případové studie, styly řízení, motivace a hodnocení*. 4. vyd. Brno: CP Books, 2005. ISBN 80-251-0505-9.

BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4282-3.

CORFIELD, Rebecca. *Jak úspěšně zvládnout přijímací pohovor*. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0688-8.

FARDA, Dieter P. *Jak se úspěšně ucházet o zaměstnání*. Praha: Ivo Železný, 1996. ISBN 80-237-2205-0.

FRY, Ronald W. *101 chytrých otázek, které vám pomohou u přijímacího pohovoru*. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-2140-5.

FRY, Ronald W. *101 skvělých odpovědí na ostré otázky při přijímacím pohovoru*. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-2367-6.

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

HÁJKOVÁ, Alena. *Bez praxe nepřijímáme!* Praha: Galén, 2006. ISBN 80-7262-417-2.

KOL. AUTORŮ. *Úspěšní absolventi svým následovníkům.* Ostrava: Regionální vysokoškolské infocentrum, 2009. ISBN 978-80-254-5958-4.

KOL. AUTORŮ. *Pravidla pro volný pohyb služeb a svobodu usazování v EU.* Praha: Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, 2006. ISBN 80-239-7718-0.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Jak neztratit nadšení.* Praha: Grada, 1998. ISBN 80-7169-551-3.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Povídej – naslouchám.* 2., přeprac. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-7195-405-7.

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Tajemství úspěšného jednání.* Praha: Grada Publishing, 1995. ISBN 80-85623-84-6.

PAVELKA, Tomáš et al. *Dlouhodobá nezaměstnanost v České republice.* Slaný: Melandrium, 2011. ISBN 978-80-86175-76-8.

PÜTTJER, Christian a Uwe SCHNIERDA. *Přijímací pohovor v angličtině: 200 nejčastějších otázek a nejlepších odpovědí.* Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5159-7.

ROS, Jay. *Přijímací pohovor: Co chtějí firmy slyšet a jak to říct.* Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1944-3.

SIEGEL, Zbyněk. *Jak hledat a získat zaměstnání.* Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1388-8.

SIEGEL, Zbyněk. *Sestavte si atraktivní životopis.* Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2447-8.

Texty k přehledu práv v EU.

Pracujeme v jiné zemi EU.

Žijeme v jiné zemi EU.

Studujeme v jiné zemi EU.

Aktuální informace úřadů práce a MPSV k profesnímu poradenství.

E-learningová studijní opora

eskola.voss-ova.cz

SPN-2-3-Ho-0078-Sociální práce s nezaměstnanými

Pomůcky

- odborná učebna
- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- pracovní materiály
- speciální pomůcky
- grafické pomůcky

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Mediace v sociální práci	MED	
Název modulu anglicky	Mediation in Social Work		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní nebo letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	4 konzultace	ECTS	2 kredity v zimním nebo letním období
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student porozumí problematice mediace a jejímu uplatnění v sociální práci. • Orientuje se v základní terminologii oboru i aktuální odborné literatuře. • Získá schopnost aplikovat strukturu mediačního procesu v práci s cílovou skupinou. • Chápe efekt mediace v řešení mezilidských konfliktů a problémů mezi lidmi.			
Metody výuky • slovní metody – přednáška, diskuse, párový rozhovor • názorně demonstrativní metoda – brainstorming • participativní metody – situační, případové metody, modelové situace • inscenační metody (hraní rolí)			
Anotace modulu Mediace je účinná metoda pro řešení konfliktů a sporů v sociálních vztazích za pomoci třetí nezávislé osoby – mediátora. Jejím cílem je dosažení spokojenosti s procesem a výsledkem řešení konfliktů. Předmět má za úkol seznámit studenty s teoretickými východisky, principy a s možnostmi využití mediace v oboru sociální práce s lidmi. Cvičení je orientováno teoreticky i dovednostně s porozuměním celého mediačního procesu a pochopení efektu mediace v práci s lidmi v řešení konfliktních situací.			
Hlavní témata (osnova) modulu Komunikace mezi lidmi – základní pojmy, verbální/neverbální komunikace (rozdělení, efekt komunikace). Jednání a vyjednávání, umění argumentace a techniky překonávání námitek. Konflikt – druhy konfliktů, člověk v konfliktní situaci. Vývoj konfliktů, způsoby řešení konfliktních situací. Facilitace – pojem, význam, využití facilitace v práci se skupinou. Základní principy, role facilitátora, facilitovaná setkávání, profesní nástroje facilitátora. Základní východiska mediace – historie mediace, teorie mediace, základní definice, pojetí mediace. Základní principy mediace, druhy mediací. Mediace jako vztah. Vztahy v mediaci, účastníci mediace. Osobnost mediátora – požadavky na mediátora, kompetence mediátora. Role mediátora v mediačním procesu. Mediace jako proces. Fáze mediačního procesu. Techniky využívané v mediaci. Dohoda – příprava dohody, sepsání, zásady, druhy mediačních dohod. Mediace vedená jedním/dvěma mediátory. Ukončení mediačního jednání.			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

7. **Možnosti využití mediace.** Indikace – kontraindikace v mediaci. Aplikace mediace v různých oborech sociální práce.
8. **Etický kodex mediátorů a další vzdělávání mediátorů.**
9. **Řešení případových studií mediačního jednání** (návěky modelových situací).

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Písemný test, vlastní aktivita ve cvičeních a modelových situacích.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

HOLÁ, Lenka. *Mediace – způsob řešení mezilidských konfliktů*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0467-6.

HURNÍKOVÁ, Květa. *Mediace v sociální práci: Studijní opora pro kombinovanou formu studia*. Ostrava: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace, 2012.

PLAMÍNEK, Jiří. *Mediace – nejúčinnější lék na konflikty*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-5031-6.

RISKIN, Leonard. *Mediace aneb – Jak řešit konflikty*. Praha: Palata, 1994. ISBN 80-901710-6-0.

Doporučená literatura a další zdroje

BORG, James. *Umění přesvědčivé komunikace*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1971-9.

DUPUY, Ernest. *Úspěšný dialog*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-666-7.

GJURIČOVÁ, Šárka a Jiří KUBIČKA. *Rodinná terapie – systemické a narativní přístupy*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0415-3.

KUHLINGER, Gabriel a John FRIEDEL. *Komunikační a jiné „měkké“ dovednosti*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2145-3.

PLAMÍNEK, Jiří. *Komunikace a prezentace*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2706-6.

ROSENBERG, Marshall. *Nenásilná komunikace – řeč života*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-447-2.

ŠTĚPANÍK, Jaroslav. *Umění jednat s lidmi 2 – komunikace*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0844-2.

Psychologie dnes. Portál, s.r.o, Praha, ISSN 1212-9607.

Pomůcky

- audiovizuální technika
- audiovizuální záznamy
- grafické pomůcky
- odborná učebna

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Projektový management	PCM	
Název modulu anglicky	Project Management		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní nebo letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	4 konzultace	ECTS	2 kredity v zimním nebo letním období
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student umí s projektem zacházet jako s nástrojem využitelným v sociální práci. • Rozumí základní struktuře a logice projektového cyklu. • Orientuje se v struktuře projektové žádosti. • Dovede formulovat záměr projektu. • Dovede definovat cíle projektu a ty rozpracovat do plánu aktivit. • Má přehled o možnostech financování projektů. • Umí identifikovat potřebné zdroje pro realizaci projektů. • Umí připravit rozpočet projektu. • Zná nástroje monitoringu a vyhodnocování projektu.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • statická projekce • metody nácviku praktických dovedností			
Anotace modulu V předmětu Projektový management vede učitel studenty k získání základní orientace v problematice projektového managementu tj. v přípravě a řízení projektů (pro oblast národních a rámcově i evropských zdrojů) v sociální oblasti. Seznamuje studenty s jednotlivými etapami projektového cyklu tj. fázemi identifikace, přípravy, posuzování, financování, realizace, monitoringu a vyhodnocení projektu. Prostřednictvím nácviku naučí studenty připravit projektovou žádost pro vybraný dotační program v sociální oblasti, která bude výstupem výuky.			
Hlavní témata (osnova) modulu 1. Úvod do projektového řízení. Projekty a operace. Definice projektů a jejich klasifikace. Úspěšnost a neúspěšnost projektu. 2. Příprava projektu. Životní cyklus projektu. 3. SWOT analýza. 4. Studie proveditelnosti. Smysl studie proveditelnosti. Obecné prvky studie. 5. Řízení projektu. Projektový tým. Kontrola projektu. Rizika projektu. Publicita. 6. Financování projektů z evropských fondů. Operační programy. Výzva k předložení projektu.			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

7. Vypracování projektové fiche.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – písemný test, dosažená úspěšnost min. 60 % z celkového bodového hodnocení.

Letní období – zpracování vlastní projektové žádosti v aplikaci MS2014+.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

BARKER, Stephen a Rob COLE. *Projektový management pro praxi: modely, metody, řízení*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2838-4.

DOLEŽAL, Jan, Pavel MÁCHAL a Bronislav LACKO et al. *Projektový management podle IPMA*. 2. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4275-5.

FIALA, Petr. *Projektové řízení: modely, metody, řízení*. Praha: Professional Publishing, 2004. ISBN 80-864-1924-X.

ROSENAU, Milton D. *Řízení projektů*. 3. vyd. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1506-0.

Doporučená literatura a další zdroje

Kolektiv autorů. *Projektové řízení pro začátečníky*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2835-0.

KORECKÝ, Michal a Václav TRKOVSKÝ. *Management rizik projektů se zaměřením na projekty v průmyslových podnicích*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3221-3.

SVOZILOVÁ, Alena. *Projektový management*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3611-2.

www.strukturalni-fondy.cz

www.dotaceeu.cz

www.esfcr.cz

E-learningové studijní opory

eskola.voss-ova.cz

PCM_2_3_Ne_0078_Projektový management

PCM_2_3_Ne_0078_Projektový management – PRAXE

Pomůcky

- textové pomůcky
- vizuální technika
- organizační a reprografická technika
- LMS Moodle

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu			
Název školy	Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace		
Název vzdělávacího programu	Sociální práce		
Kód oboru vzdělání	75-32-N/..		
Forma vzdělávání	dálková		
Název a kód modulu	Dluhové poradenství	DLU	
Název modulu anglicky	Debt Counselling		
Typ modulu	povinně volitelný	dopor. období	zimní nebo letní období 3. ročníku
Rozsah modulu (konzultační hodiny)	4 konzultace	ECTS	2 kredity v zimním nebo letním období
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Forma hodnocení	zápočet na konci každého období		
Vstupní požadavky na studenta	Na studenta nejsou stanoveny žádné vstupní požadavky.		
Cíle modulu • Student porozumí základům finanční gramotnosti. • Seznámí se s dluhovou problematikou v ČR, nástroji a způsobem řešení dluhové problematiky. • Osvojí si typologii dlužníků včetně specifik, okolností vzniku závazků a strategií jejich řešení. • Seznámí se s typologií dluhů, jejich vývojovými fázemi vč. základní legislativy. • Pozná práva a povinnosti v jednotlivých fázích dluhové situace a při vymáhání dluhů. • Orientuje se v základní legislativě v návaznosti na praxi. • Získá schopnost sepsat základní podání v této oblasti. • Naučí se nasměrovat klienta na navazující službu.			
Metody výuky • metody monologické • metody dialogické • metody práce s textem • praktický nácvik • modelové situace • statická projekce			

Cf - Informace o vzdělávacím programu - charakteristika volitelného modulu

Hlavní témata (osnova) modulu

1. Úvod a všeobecný pohled na dluhovou problematiku v ČR.
2. Příčiny a následky zadlužování v kontextu finanční gramotnosti.
3. Okolnosti vzniku závazků a strategie jejich řešení.
4. Typologie dlužníků a dluhů.
5. Důsledky nezaplacení dluhů / závazků.
6. Vývojové fáze dluhu.
7. Práce se zadluženým klientem, rozhovor se zadluženým klientem.
8. Návrh řešení situace zadluženého klienta.
9. Oddlužení, osobní bankrot, exekuce.

Forma a váha hodnocení

Zápočet

Zimní období – písemný test, dosažená úspěšnost min. 60 % z celkového bodového hodnocení. Letní období – prezentace návrhu řešení situace zadluženého klienta.

Studijní literatura a pomůcky

Povinná literatura

ELIÁŠ, Karel a Marek SVATOŠ. *Nový občanský zákoník*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-920-8.
HLAVSA, Petr, Radovan DÁVID a Michal KOJAN. *Exekuční řád a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, poznámkové vydání s judikaturou podle stavu k 1. 9. 2013*: Praha: Leges, 2013. ISBN 978-80-87576-54-0.
PRAŽÁK, Zbyněk. *Občanský zákoník II. s komentářem z. č. 89/2012 Sb.* ISBN 978-807208-920-8.
ONDŘEJ, Jan et al. *Zadlužení – fenomén současnosti*. Praha: Soukromá vysoká škola ekonomických studií, 2012. ISBN 978-80-86744-92-6.

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších změn a předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Doporučená literatura a další zdroje

BRŮHOVÁ, Daniela. *Jak přežít první (k)rok*. Praha: Práh, 2015. ISBN 978-80-7252-555-3.

KAVKA, Kamil a Richard SVITALSKÝ. *Čas dluhů aneb Co byste měli vědět o penězích*. Praha: Mladá Fronta, 2013. ISBN 978-80-204-3130-1.

<http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod.aspx>

<http://www.insolvenzni-zakon.cz/>

<http://www.gramotnost.cz/>

Pomůcky

- textové pomůcky
- vizuální technika
- organizační a reprografická technika

